

2016

Tizenkét hónap krónikája

Január 1. *„Mára eljutottunk oda, hogy amikor fiaink és lányaink idegen országban tanulnak vagy munkát vállalnak, nem az a legfontosabb, hogy megtalálják számításukat. Vagy amikor barátaink külföldi tájakat indulnak felkeresni, nem az a legfontosabb, hogy milyen élményekkel gazdagodnak. Egyetlen dolog fontos számunkra: hogy épségben viszontlássuk őket.”* – így jellemezte a terrorveszéllyel terhes világot éjfél utáni tévébeszédében Áder János köztársasági elnök. Így zárta beszédét: *„Legyen 2016-os cselekedeteink vezérlő elve a megértés, a segítő szándék, a jóakarát és az alázat. És legyen a mi irányítunk a szeretet.”*

Január 2. A főváros a szombati munkaszünet ellenére elkezdte elbontani Simicska Lajos Mahir Cityposter nevű cégének hirdetőoszlopait a közgyűlés határozata alapján. A vállalat tiltakozott, és másnap többet visszahelyezett. A felek kölcsönösen egymást vádolták törvénysértéssel, mindketten hívták a rendőrséget is, miközben a Mahir örökkel próbálta védeni az oszlopait, mondván, hogy a bírósági per befejezéséig az ügy nincs lezárva. → január 12., szeptember 15. A harc a következő napokban is folytatódott, néhol dulakodás is kialakult. Január 6-án a rendőrség késő este vizsgálatot tartott a Mahir által megbízott őrző-védő cégnél, majd másnap a rendőrség garázdaság címén eljárást indított két ór ellen. A Simicska-cég neves ügyvédje, Magyar György mindvégig azt hangsúlyozta: itt egy szerződéssel kapcsolatos polgári jogi vitáról van szó, amelyet majd független bíróságnak kell eldöntenie, az államhatalom beavatkozása törvénytelen. Több kommentár közben arra hívta fel a figyelmet, hogy a hirdetőcég 2006-ban 25 évre kötött szerződése már a maga idejében sem volt feltétlenül előnyös a fővárosnak, de a FIDESZ is támogatta, amíg a cégtulajdonos a miniszterelnök barátjának számított.

Január 3. Andy Vajna bejelentette, hogy lezárta a TV2 megvételét. Simicska Lajos üzlettársa, ám Fonyó Károly megismételte, hogy Vajna mindent jótalanul tesz, mert a tévétársaság anyacégének saját vállalkozásán, a Megapolis Media Zrt-n keresztül ő a tulajdonosa, tehát vásárlás esetén a TV2 vételárát neki kellett volna megkapnia. A Céggközlöny azonban január 7-én már Vajna Magyar Broadcasting Co.-ját tüntette fel tulajdonosként, mert a bíróság két nap alatt döntött erről. E bejegyzésből kiderült: az addig magyar kormánybiztosként is mindig Andy G. Vajna néven szereplő vállalkozó ezúttal Vajna András Györgyként jegyeztette be magát. Január 25-én a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága első fokon elutasította a Megapolis Media Zrt. változásbejegyzési kérelmét, vagyis azt, hogy jegyezzék be a Megapolist a TV2 Media Group Holdings Kft. tulajdonosaként, míg a korábbi ügyvezetőket töröljék. Ezzel a cégbíróság azt erősítette meg, hogy a TV2 Media Group Holdings Kft. tulajdonosai és ügyvezetői Yvonne Dederick és Simon Zsolt, akik ezután kijelentették, hogy a Magyar Broadcasting Co. Kft.-vel *„jogszerűen megkötött tranzakció lezárult”*, és az általuk eladott TV2 Média Csoport Kft. televízióadó új tulajdonosa a Magyar Broadcasting. (Bár a Media Group és a Média Csoport ugyanazt jelenti, a 2015 őszi viták idején kiderült, hogy két különböző cégről van szó, és az előbbi volt tulajdonosa az utóbbinak.)

Január 4. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter bemutatta az adóhatóság új szakmai vezetőit: a 2015 végén elfogadott törvénynek megfelelően a kormányhivatal helyett közvetlen miniszteri felügyelet és irányítás alatt működő központi hivatallá alakult szervezet vezetője Tállai András államtitkár, akinek munkáját négy helyettes államtitkár segíti. A miniszter szerint

egyszerűbb, átláthatóbb szervezet jött létre: a korábbi 79 szervezeti egységgel szemben 39-et alakítottak ki, a vezetők száma 154-ről 79-re csökkent.

Január 6. A várt 2,5 % helyett 2,7-2,8 % lehetett a gazdaság növekedése 2015-ben, és az adósságráta is a 2014-es szint alá csökkent – jelentette be az előző évet értékelő sajtótájékoztatóján Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. Ez szerinte a bérek és a fogyasztás növekedésének, illetve az ország jobb megítélésének is köszönhető. Az infláció is alacsonyabb, nulla %-os lett, amit segített az olajárak csökkenése. Az államháztartás helyzete a várakozásoknál jobban alakult, magasabb adóbevételel és kisebb hiánnyal. Az adósságráta 76 % alá csökkent, vagyis sikerült csökkenteni a 2014-es 76,2 %-os szintet, annak ellenére, hogy 600 milliárd forint uniós támogatás nem érkezett meg a büdzsébe, mert az EB felfüggesztette – mondta Varga Mihály.

Január 7. *„Sok szempontból azonosak az elképzeléseink, hiszen mindketten erős Európát képzelünk el, amelyik tiszteletben tartja a nemzetállamokat”* – jelentette ki Orbán Viktorral közös sajtótájékoztatóján Budapesten David Cameron brit miniszterelnök. *„Fontos számunkra, hogy Nagy-Britannia bennmaradjon egy megreformált EU-ban, de Európa érdeke is az, hogy ne lépjünk ki, mert erős a gazdaságunk.”* A legvitatottabb kérdésről, az Egyesült Királyságban dolgozó magyarok juttatásairól nem tudtak megállapodni. Azzal a magyar kormányfő is egyetértett, hogy a szociális rendszerrel történő visszaéléseket ki kell iktatni, de hozzátette: *„Arra kértük Nagy-Britanniát, vegyék figyelembe, hogy a magyar emberek tisztességesen dolgoznak. ... több adót fizetnek be, mint amennyi juttatást kapnak”*. Szerinte fontos, hogy ne tekintsék migránsnak az ott dolgozókat, akik nem élőködni mennek Nagy-Britanniába. (Orbán Viktor az előző napon rövid magánlátogatást tett a dél-lengyelországi Nedecen, ahol arról állapodott meg Jarosław Kaczyńskival, a Varsóban 2015. november 18. óta kormányzó Jog és Igazságosság párt kormányzati tisztséget nem viselő elnökével, hogy a V4-ek közösen tárgyalnak a szociális juttatásokról a brit kormánnyal. Beata Szydło miniszterelnök nem volt ott.) Cameron válasza: *„Én támogatom az emberek szabad mozgását, ha valaki Nagy-Britanniában akar dolgozni, dolgozzon ott, de figyelembe kell venni, hogy ez nyomást helyez a jóléti rendszerre”*. Emlékeztetett rá: ez azért fontos, mert népszavazás lesz náluk az EU-tagságról. Orbán Viktor másnap reggel a Kossuth rádióban is kifejtette, hogy miben ért egyet Cameronnal, és miben nem: *„A brit gondolkodás találkozik a közép-európaiak gondolkodásával, a nemzetállamok erősítésével. A britek ... először angolok, aztán európaiak, és ez követendő, jó irány.”* Ami viszont a kinn dolgozó honfitársainkat illeti: *„Ami a lengyel érdekeknek megfelel, az nekünk is megfelel majd. Nem fogadunk el a munkavállalók juttatásainak tekintetében semmilyen diszkriminációt, mert az Angliában munkát vállaló magyarok jól dolgoznak, jól adóznak.”*

Január 8. *„Ha én ott vagyok egy kongresszuson, elmondok egy együttműködő beszédet, majd két nap múlva a hátamba vágják a kést, azon érdemes elgondolkodni”* – így fogalmazott sajtótájékoztatóján Tarlós István főpolgármester azzal kapcsolatban, hogy a FIDESZ-kongresszus után két nappal jött az a törvénymódosítás, amely rendezni akarta a BKV helyzetét, de megoldatlanul hagyta az agglomeráció tömegközlekedését. Tarlós azt is elmondta: konzultált az orvosaival, és nem kizárt, hogy 2019-ben, 71 éves korában újraindul a főpolgármesteri posztért. Január 13-án az Indexnek a közlekedési vitáról ezt mondta: *„A miniszterelnökkel való beszélgetés valóban kevesebb eredményt hozott, mint én gondoltam volna. Ennél is nagyobb csalódás volt számomra főleg emberileg. Mert mindent a politikában sem lehet. Az szövetségesek között méltatlan magatartás, ahogy ezt a salátatörvényt bevitték és megszavazták a parlamentben. ... Nem én élezem ki a helyzetet. Az élezi ki, aki ahhoz ragaszkodik, hogy üres kasszából fizessünk ki valamit. Ilyet nem kívánhatnak tőlem. ... Én persze figyelembe veszem az ország első politikusának véleményét, szándékait, de olyanra ő sem utasíthat, aminek ő maga is az ellenkezőjét kérte tőlem korábban. Nekem ez egy politikai szövetség, nem kevesebb, de nem is több.”* → január 14.

Január 10. Nemes Jeles László műve, a Saul fia lett az első magyar film, amelyik díjat nyert a Golden Globe-on. Sok közéleti személyiség gratulált. A Los Angeles-i díjkiosztás után másnap Orbán Viktor miniszterelnök ezt írta a Facebook-on: *„Egyedülálló magyar siker. Őszintén gratulálok Nemes Jeles Lászlónak, valamint a Saul fia összes alkotójának és szereplőjének. Elismerésem Andy Vajának is, aki olyan filmtámogatási rendszert alakított ki, amely utat nyit a tehetségeknek.”* A bejelentést követően egyes közösségi oldalakon rendkívül durva, gyűlölködő antiszemita megnyilvánulások tömege jelent meg.

Január 12. A Kúria helyben hagyta a 2008-2009-es hatszoros romagyilkosok, Kiss Árpád, Kiss István és Pető Zsolt tényleges életfogytiglani fegyházbüntetését. Ezzel véget ért a több mint hat éve húzódó büntetőeljárás. Mészár Róza tanácselnök az indoklásban azt mondta: amilyen eljárási szabálysértések történtek, azoknak nagy részét az első fokú bíróság maga is észrevette és korrigálta, a többit pedig a másodfok nagyon alaposan megvizsgálta. Az ítéletábla másodfokú eljárása a Kúria szerint semmilyen szabályt nem sértett, így szóba sem kerülhetett a megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezés.

A Fővárosi Törvényszék első fokon, nem jogerősen eltiltotta a főváros vállalatát, a Budapest Közút Zrt.-t a Mahir Cityposter oszlopainak bontásától. A döntés szerint az eredeti állapotot nem kell visszaállítani, de biztosítani kell mind a 644 oszlop rendeltetésszerű használatát. Ezt a Fővárosi Ítéletábla május 18-án jogerőre emelte. A törvényszék indoklásában utalt arra, hogy a bontás jelentős és indokolatlan kárt okoz a Mahirnak, mivel a hirdetésre vonatkozó szerződéseit nem tudja teljesíteni, továbbá a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása indokolt, mivel többek között a per szempontjából a Mahir szerződéses teljesítésének bizonyítását is lehetetlenné teszi a perbeli oszlopok szétszerelése és elbontása azok helyszínéről. → január 2., szeptember 15.

Pert nyert két jogász a magyar állam ellen Strasbourghban, az Európai Emberi Jogi Bíróságon a titkos megfigyelések szabályozása miatt. A hatályos szabályozás szerint a Terrorelhárítási Központnak elég csupán egy miniszteri engedély, hogy *"nemzetbiztonsági célból"* lakásokat kutasson át és poloskázzon be, vagy hogy telefonokat hallgasson le és magánleveleket nézzen át. Az Eötvös Károly Intézet korábbi munkatársai, Vissy Beatrix és Szabó Máté Dániel azért fordultak Strasbourghoz, mert szerintük visszaélésre ad lehetőséget, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezését nem a végrehajtó hatalomtól független bíróhoz kötik, hanem az igazságügyi miniszterhez. Ez ugyanis nem ad kellő garanciát arra, hogy csak indokolt esetben figyelnek meg embereket. A strasbourgi bíróság is úgy látta, hogy a titkos megfigyelés engedélyezésének feladatát valóban *"pártatlan eljárásban független döntéshozónak kell elvégeznie"*, és erre a független bíró lehet alkalmas. Ezért a magyar jogszabály az európai polgárok magánélethez való jogát sérti. A magyar Alkotmánybíróság 2013-ban a törvényt nem találta alkotmányellenesnek, csak annyit írt elő, hogy az igazságügyminiszter köteles a titkos megfigyelésről szóló döntését megindokolni.

Január 14. Az agglomerációs közlekedéssel járó terheket átveszi a kormány a Volán és a MÁV segítségével – jelentette be a kormányinfón Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter. Szerinte készen állnak a HÉV átvételére is, a HÉV és a MÁV integrációjával. Hozzátette: sértettség nincs, a kormánytól nem kell megvédeni Budapestet, a kormány Budapest legnagyobb támogatója és legnagyobb fejlesztője. Később újságírói kérdésre is megismételte: Orbán Viktor elmondása szerint a tárgyalás Tarlóssal előremutató, határozott, érdemi volt. *„Örülök neki, hogy Orbán Viktor így alakította a dolgokat”* – kommentálta a bejelentést Tarlós István főpolgármester, hozzátéve: a felek megfeszültek a vitában, és bár nem akart háborút, de nem engedett volna. → január 8. Nem cáfolta az Index értesülését, hogy Habony Árpád közvetített az ügyben: *„Habony valóban pozitív, jószolgálati szerepet töltött be”*, amit köszön neki. Ez utóbbi megjegyzés azért volt feltűnő, mert a miniszterelnök és más kormánypárti politikusok hosszú ideje tagadták, hogy az ismert jövedelemforrásait messze túlhaladó extravagáns életmódjáról ismert, 2015 végén kormánypárti hírportált alapító, korábban miniszterelnöki tanácsadóként megnevezett vállalkozó

bármilyen hivatalos politikai szerepet játszana. Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Kabinetiroda helyettes államtitkára az Origo kérdésére ezúttal is azt válaszolta január 15-én, hogy „*Habony Árpáddal nem vagyunk semmilyen hivatalos munkakapcsolatban, így a tevékenységéről nem tudok beszámolni*”. A FIDESZ sajtóosztálya szintén azt közölte, hogy a párt semmilyen szerződéses kapcsolatban nem áll Habony Árpáddal, a Tarlós István által említett közvetítéssel kapcsolatban pedig ezt: „*a FIDESZ egyetlen tagja sem volt jelen ezen az állítólagos találkozón*”, így nem tudják megmondani, hogy milyen érveléssel győzte meg a feleket Habony Árpád.

Január 18. Az Országos Roma Önkormányzat elnöke, Hegedüs István szívinfarktus gyanújával, eszméletlen állapotban kórházba került, de távollétében – és a szervezetben zajló harcok közepette éppen mellette álló képviselők távollétében – a maradék, inkább Farkas Flóriánhoz közel álló képviselők egy rendkívüli közgyűlésen lényegében leváltották, és Balogh János személyében új elnököt választottak az ORÖ élére. Buri Edina hivatalvezető a szervezet budapesti székházában összegyűlt képviselőkkel azt közölte, hogy az elnök akadályoztatása miatt nem tartható meg a rendkívüli közgyűlés. Ezt követően a képviselők egy része elhagyta a termet, ám a rendkívüli közgyűlést kezdeményező, többségben lévő csoport 27 képviselővel mégis megtartotta az ülést, amelyen arról döntöttek, hogy méltatlansági okokból felfüggesztik Hegedüs Istvánt az elnöki tisztségéből, és méltatlansági eljárást kezdeményeznek ellene a bíróságon. Eltávolították tisztségéből a hivatalvezetőt is. Közben a Magyar Nemzet napok óta Farkas Flórián volt ORÖ-elnök, miniszterelnöki megbízott, országgyűlési képviselő képzettségével foglalkozott: először azt derítette ki, hogy az ELTE jogi karán, ahol hivatalos életrajza szerint diplomázott, ennek nincs nyoma, majd azt, hogy a politikus állításával szemben nem volt óraadó tanár az egyetemen. Ezután a hivatalos életrajz a parlamenti honlapon úgy módosult, hogy Farkas Flórián az ELTE társadalomtudományi karán végzett – ott már valóban meg lehetett találni a diplomamunkáját –, és hogy nem tanár volt, csak „*részt vett a 2005/2006-os tanulmányi évben a Kelet- és kelet-közép-európai politikai rendszerek tárgya és a Politikai rendszerek összehasonlító elemzése tárgy oktatásában a tantárgy oktatójának felkérése alapján*”. → március 8. Farkas Flórián január 21-én lemondott az Országos Roma Önkormányzat által létrehozott, visszaélések gyanúja miatt állami hatóságok által vizsgált „Híd a munkába” nevű foglalkoztatási szövetkezet elnöki tisztségéről, helyére Berényi Lászlót, a Lungo Drom alelnökét és az Országos Roma Önkormányzat Lungo Drom-frakcióvezetőjét választották. Az új elnök cáfolta, hogy a tisztújítás a korábbi vezetők menekülése lenne. A Fővárosi Kormányhivatal január 27-én törvényellenesnek minősítette az elnökváltást. → február 15., február 26., április 27.

Délután a budapesti belváros nagy részét megbénította és egészen január 21-éig tartott a taxisok tüntetése az Uber nevű okostelefonos szolgáltatás ellen, mert szerintük az övéknél sokkal kevésbé szigorú szabályaik miatt az Uberesek tisztességtelen versenyt támasztanak nekik, a szintén taxis követelésre hozott szigorításokat pedig kijátsszák. A rendőrség semmit nem intézkedett az előre be nem jelentett, a közlekedést jelentősen akadályozó autós tömegmegmozdulás ellen, a kormány pedig a taxisoknak igazat adva egyértelmű és egységes szabályozást ígért, de hozzátette, hogy az Uber betiltásáról – ami néhány európai országban megtörtént – nem lehet szó, csak mindenkire egyformán vonatkozó követelményrendszerrel. → június 13.

Január 21. Változtatnak a még csak három hete indult CSOK (családok otthonteremtési kedvezménye) rendszeren – mondta Lázár János miniszter a kormánytájékoztatón. Eltörlik például a három és több gyerekes családok által 10 milliós vissza nem térítendő támogatással és 10 milliós kedvezményes hitellel vásárolható új lakások 30 milliós felső értékhatárát, mert főleg Budapesten szinte nem létezik olyan lakás ilyen áron, amely egy nagy családnak elég nagy lenne. → február 10.

Január 22. Kerítést kell építeni Macedónia és Bulgária Görögországgal közös határán, hogy meg lehessen fékezni a migránsáradatot – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a szlovén-magyar együttes kormányülésén a szlovéniai Brdo pri Kranjuban. Ha nem tudjuk megvédeni az Európai

Unió külső határait, akármilyen költséges és megerőltető is az, akkor magunk romboljuk le a schengeni rendszert – hangsúlyozta. Miro Cerar szlovén kormányfő erről azt mondta: az Európai Uniónak heteken belül közös megoldást kell találnia a menekültválságra, ha el akarja kerülni az országok közötti esetleges konfliktusokat. Ugyanezen a napon megnyitották a magyar főkonzulátust a kis létszámú szlovéniai magyarság központjában, Lendván és a magyar kulturális intézetet Ljubljában.

Miután a Jobbik is bejelentette, hogy csak saját módosító indítványainak elfogadása esetén szavazza meg a tervezett alkotmánymódosítást, a kormány javaslata egyelőre elbukni látszott. Az ellenzék többi pártja ugyanis már korábban elutasította, hogy terrorveszélyre hivatkozva a kormány jelentősen korlátozhassa az állampolgári jogokat. Az MSZP, az LMP, a DK, az Együtt és a PM elegendőnek tartotta az alaptörvényben már meglévő lehetőségeket. A Jobbik attól tette függővé támogatását – amely önmagában is elég lett volna a javaslat elfogadásához, hiszen a kormánypártoknak csak két szavazatuk hiányzott az összes képviselő kétharmadából –, hogy az országgyűlés négyötödös többsége értsen egyet a rendkívüli intézkedésekkel, míg a kormány szerint éppen arra a helyzetre vonatkozott volna az új szabályozás, amikor nincs idő a parlament összehívására és az ott folytatott vitára. Gulyás Gergely (FIDESZ), az országgyűlés törvényalkotásért felkelős alelnöke az ellenzékre hárította a felelősséget azért, ha váratlan események idején az állam nem tud kellő erővel fellépni. A FIDESZ pedig fizetett sajtóhirdetéseket tett közzé január 25-én: „*A baloldali pártok nem akarják megvédeni az országot a terroristáktól*”. Végül március 5-én jelentette be Vargha Tamás honvédelmi államtitkár, hogy a téma a kellő támogatottság hiányában lekerült napirendről. → június 7.

Január 25. Gaskó István február 18-i hatállyal lemondott a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának 1996 óta betöltött elnöki posztjáról. Ezt megelőzte, hogy 2015-ben 24 év után nem választották újra a VDSzSz Szolidaritás (korábban Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete) élére, noha ő volt az egyetlen jelölt. Akkor ottani utódai ügyészségi vizsgálatot is kezdeményeztek, mert a szervezet gazdálkodásával kapcsolatban, a többi között a Ligához fűződő viszonyukat illetően is jogsértéseket vélelmeztek. Továbbá a szemére vetették Gaskónak, hogy százezreket költött vacsorákra, tízmilliót benzinre, s harmincmilliót autóval járt. A bejelentés alapján 2015 augusztusában nyomozás indult, és a Liga székházában házkutatást tartottak. A szervezet elnöksége azonban most a lemondás ellenére érzékeltette bizalmát a távozó elnökkel, mert felkérte, hogy legyen a Liga Akadémia kuratóriumának elnöke. Gaskó ezt elfogadta, továbbá ő is feljelentést tett az ellene felhozott vádak miatt: mint közölte, „*rágalmazói hamis számlákkal próbálják személyét lejáratni, és az sem igaz, hogy a Ligánál egy 65 millió forintos kölcsönt elsikkasztottak volna*”.

Január 26. Hagyó Miklós volt szocialista országgyűlési képviselőt (2002-2010), budapesti főpolgármester-helyettest (2006-2009) hivatali visszaélés és felbujtóként elkövetett hűtlen kezelés miatt két év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte első fokon a Kecskeméti Törvényszék. Hadnagy Ibolya bírói tanácsa a per tizenöt vádlottja közül hatra különböző időtartamú, mindegyik esetben felfüggesztett börtönt szabott ki, háromra pénzbüntetést, hat embert pedig felmentett. A volt politikus és társai ellen súlyosabb bűncselekmények – folytatólagosan, bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés – vádjával indult eljárás 2012 óta tartott, de mivel alkotmányellenesnek bizonyult az a törvény, amelynek alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke Budapest helyett Kecskemétre helyezte az ügy tárgyalását, hatásköri vita alakult ki. Végül maradt Kecskemét, de 2014-ben ott újra kellett kezdeni a büntetőpert. A legsúlyosabb terhelő vallomást, amely szerint kétszer 15 millió forint kenőpénzt adott át volt főnökének egy Nokias dobozban, Balogh Zsolt egykori BKV-vezérigazgató, negyedrendű vádlott 2015-ben visszavonta, azt állítva, hogy azt csak a letartóztatás elkerülése érdekében mondta, de nem volt igaz. A vesztegetés vádja alól Hagyó Miklóst fel is mentette a bíróság. → január 31.

„Túlhúztuk a dolgot egy kicsit. Ez mindig természetes része annak, hogy ha az ember elmegy egy változtatásba, mindig továbbmegy egy kicsit, mert tudja, hogy majd vissza kell jönni. Tehát valóban, szlengben, túltoltuk a biciklit egy kicsit, és szerintem abban vissza kell jönni.” – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a kormányzati oktatáspolitikáról az RTL Klub műsorában. Elmondta: lejjebb viszik a döntési szinteket, hogy például ne a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ döntse el, mennyi kréta kell, hanem tankerületi vagy akár (újra) iskolaigazgatói feladat legyen a beszerzés. A nyilatkozat összefüggött azzal a Miskolcra indult, de már az egész országból több száz tantestület által támogatott felhívással, amely egyebek közt a Klik-rendszer működésképtelensége ellen tiltakozott. A miniszter január 27-én találkozott a tiltakozás kezdeményezőivel, de csak annyi engedményt tett, hogy a következő három évben szüneteltetik a minősített pedagógusok tanfelügyeleti vizsgálatát. → március 22.

Január 28. A Veszprémi Törvényszék első fokon minden vádlottat minden vádpont alól felmentett a vörösiszap-katasztrófa miatt indult büntetőügyben. A Mal Zrt. Ajka melletti tározójából 2010. október 4-én kiömlött vörösiszap három települést öntött el: Kolontárt, Devecsert és Somlóvásárhelyt. A katasztrófa következtében tíz ember meghalt, több mint kétszázan megsérültek, több száz ház pedig lakhatatlanná vált. Emikatt 15 ember ellen halált okozó gondatlan közveszélyokozás, gondatlanságból elkövetett környezet- és természetkárosítás és a hulladékgyűjtés rendjének megsértése miatt emeltek vádat. Bakonyi Zoltán elsőrendű vádlott, az alumíniumipari cég volt vezérigazgatója az utolsó szó jogán ártatlannak vallotta magát. Kifejtette: *„természetudományos módszerekkel a katasztrófát előre látni nem lehetett ... vannak olyan tragédiák, amelyek akkor is bekövetkeznek, ha mindenki szabályosan végzi a dolgát”*. Szerinte ők a végzetes talajtörést semmivel sem segítették elő, az tisztán a terhelés következtében történt, pedig a vörösiszapot tároló kazettának még nagyobb terhelést is el kellett volna bírnia. Lényegében ezt fogadta el 248 tárgyalási nap után a bíróság is: a katasztrófa oka *„altalaj eredetű stabilitásvesztés”* volt, a vádlottaknak a veszélyhelyzet felismerésére reális, objektív lehetőségük nem volt, a katasztrófának előre jelezhető, előre látható, egyértelműen felismerhető jelei nem voltak. → január 31. A halálos áldozatok családtagjai és a kárvallottak csalódottan fogadták az ítéletet. A polgári kártérítési perek jó része ekkor még nem zárult le.

Magyarország is téma volt Barack Obama amerikai elnök holokauszt-emléknapi beszédében a washingtoni izraeli nagykövetségen. *„Elnökként gondoskodtam róla, hogy az Egyesült Államok vezesse az antiszemitizmus elleni globális harcot”* – mondta az elnök, és ezt egyebek közt így illusztrálta: *„Ezért volt, hogy amikor Magyarország szobrot állított volna egy második világháborús antiszemita vezetőnek, mi próbáltuk a leginkább rávenni a kormányukat, mondjon le erről a tervről. És ez nemcsak afféle széljegyzet volt a Magyarországgal való kapcsolatunkban, hanem nagyon is központi kérdés, amennyiben fenn akarják tartani a jó viszonyt Amerikával, és ezt a tudukra is adtuk.”* – fogalmazott Obama. A szobrot végül nem állították fel, Orbán Viktor maga is ellene foglalt állást az országgyűlésben, ám az amerikai elnöki beszédről az Index kérdésére válaszolva Havasi Bertalan, a miniszterelnöki sajtóiroda vezetője a következőt írta: *„Valóban volt ilyen amerikai kormányzati nyomásgyakorlás, amit Orbán Viktor a leghatározottabban visszautasított. Általánosságban bármilyen külföldi nyomásgyakorlás csak hátráltatja az ügyek elintézését, és pontosan ez történt a Hóman-szobor ügyében is. A magyar miniszterelnök álláspontja szerint az amerikai kormány jobban tette volna, ha ezzel nem kísérletezik.”*

Január 29. Mielőtt bárki is csatlakozott volna az oktatáspolitikát bíráló miskolci Herman Ottó Gimnázium kezdeményezéséhez, a Nemzeti Pedagóguskar elnöke levelet írt az iskolának, amiben támogatásáról biztosította őket, mondta a Mandinernek adott interjúban Horváth Péter, a pedagóguskar elnöke, a győri Révai Miklós Gimnázium igazgatója. Azt mondta, jogosak a miskolciak által felvetett problémák, ezeket korábban a pedagóguskar is felvetette. Az iskolákat fenntartó Klebelsberg-központ például túlságosan nagy. Vannak olyan helyek, ahol az önkormányzat pénz hiányában nem tudott jó gazdája lenni az iskolának. Ezekben a helyeken a Klik

valamilyen stabilizálást el tudott érni. *„Viszont ahol az önkormányzat jó gazdája volt az intézményeknek, ott inkább azt figyelhetjük meg, hogy lefele megy a színvonal.”* Horváth szerint a Klik legnagyobb problémája az, hogy valamiért állandóan elfogy a pénz idő előtt. Másfelől iszonyatosan nehézkesé tesz minden kisebb beszerzést is, és nehéz a munkaerőgazdálkodás tervezése. A miskolciak által bírált pedagóguséletpálya-modellnek Horváth szerint vannak nyertesei és vesztesei is. Pénzben jobban jártak az óvodapedagógusok, a fiatalabb pedagógusok, a kollégiumban dolgozók. A sokat dolgozó, sokat túlórázó, minőségi bérpótlékkal rendelkező pedagógusok viszont nem jártak jól, sőt volt, akinek csökkent is a fizetése. A Pedagóguskar elnöke elismerte, hogy a tanárok kötelező óraszámára 1995-höz képest egyharmadával emelkedett. Nagyon magasak a diákok óraszámai is, a gyerekek túlterheltek, ezért felül kéne vizsgálni a tananyag tartalmát. Mindez azért keltett feltűnést, mert a törvény alapján alakult, kötelező tagságú Pedagóguskart a tanárok jelentős része ellenszenvvel fogadta, a szakszervezetekkel szemben létrehozott szervezetnek tekintette, és nem várta, hogy a tiltakozók mellé áll. Balog Zoltán miniszter a Horváth-nyilatkozattal egyidőben az oktatáspolitikát kritizáló, már több mint 23 000 aláírásnál tartó tiltakozásra reagálva Köznevelési Kerekasztalt hívott életre. Közleményében azt írta: a kormány minden felvetést megvizsgál, amely a gyerekek érdekét és az oktatás színvonalának javítását szolgálja. Igaz, a kerekasztal résztvevői közé csak hivatalosan működő szervezeteket hívott, a tiltakozó mozgalom képviselőit nem, de az őket támogató szakszervezetek bekerültek.

Január 31. A FIDESZ vitát kezdeményez az országgyűlés igazságügyi bizottságában a Hagyó-ügyben és a vörösiszap-katasztrófa ügyében született ítéletekkel kapcsolatban – jelentette be Németh Szilárd országgyűlési képviselő szokatlan módon vasárnap tartott sajtótájékoztatóján. Kijelentette: az emberek többségét joggal háborítja fel a 10 halálos áldozattal járó vörösiszap-katasztrófa ügyében hozott felmentés, csakúgy mint *„a fővárost 2010 előtt irányító maffia főnöke”*, Hagyó Miklós ügyében a felfüggesztett szabadságvesztés. Szóvá tette azt is, hogy egyes bírák nem akarják alkalmazni a megszigorított törvényeket a népvándorlásszerű migrációs hullámmal szemben, ehelyett *„külföldre szaladgálnak, és ott kérik ezeknek az egyértelműen sikeres jogszabályoknak a megváltoztatását”*. A politikus úgy vélte, tisztázni kell, hogyan úszhatja meg *„a korrump szocialista politikus”*, és miért nincs felelőse a 10 halálos áldozattal járó katasztrófának? → január 26., január 28. Arra nem tért ki, hogy a Hagyó-ügy tárgyalásán egyértelműen megdőlt a korrupciós vád, a vörösiszap-ömléssel kapcsolatban pedig a bíróság felhívta a figyelmet: csak azokról ítélezhetett, akik ellen az ügyészség vádat emelt, és ezek között nem voltak ott a tárolómedence tervezői és engedélyezői. Németh Szilárd azt mondta: ha a vizsgálatok után ez indokolt, törvénymódosításra is sor kerülhet.

Darák Péternek, a Kúria elnökének másnapi válasza: *„Az ítélezés külső befolyásolása veszélyezteti a jogállamiságot, a bírácoknak szabadon és részrehajlásmentesen kell dönteniük, elszámoltatásuk folyamatban lévő ügyekben az alaptörvény szellemével ellentétes. A Kúria elnökeként meggyőződésem, hogy az eljáró bíró van birtokában azoknak az ismereteknek, melyek a körültekintő döntést megalapozzák. Ezt a társadalomnak tudomásul kell vennie, azonban az erre jogosultak egyet nem értésüket jogorvoslati kérelemben fejezhetik ki. A minden külső befolyástól mentes bírói ítélezés abszolút alkotmányos védelem alatt áll, ezért az ellentétes elvárást sugalló nyilatkozatok a jogállamiság alapját ássák alá.”* Február 2-án pedig Handó Tünde, az Országos Bírói Hivatal elnöke nyilatkozott: *„Kérem a többi hatalmi ág képviselőit, hogy tartsák tiszteletben a bírói függetlenséget, és bízzanak a bírói felelősségben!”* Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter szintén 2-án ugyanerről egy hódmezővásárhelyi lakossági fórumon: egy politikus nem befolyásolhatja a bírák ítélezési munkáját, nem gyakorolhat nyomást a bíróságokra. Ám hozzátette: az ítéletek megvitatásához az embereknek joga van, és ahhoz is, hogy kifejezzék elégedetlenségüket vagy véleményüket, amennyiben pedig a törvények nem teszik lehetővé, hogy egy súlyos ipari vagy természeti katasztrófa esetén kiderüljön, kit terhel a felelősség, akkor meg kell változtatni a jogszabályokat.

Február 2. Váratlan helyről, az Emberi Erőforrások Minisztériuma alá tartozó Oktatáskutató és Fejlesztési Intézetből érte éles bírálat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot. Mint az Index nyilvánosságra hozta, az állami háttérintézmény – a tiltakozó tantestületekkel sokban egybeeső – véleménye szerint nagyon súlyos problémákat okozott az iskolák államosítása, az Európában példátlan túlközpontosítás átgondolatlan volt, az intézmények normális működését akadályozzák. A tankerületek csak utasításokat közvetítenek, helyi szempontok nem jelennek meg, az egész működést a stratégiai gondolkodás teljes hiánya jellemzi. A túlzott adminisztráció és az autonómia elvétele megbénítja az iskolák működését. *„Érdemi gazdálkodási adatokat sem a Klik, sem a tankerület, sem az iskola szintjén, még más minisztériumi háttérintézmények támogatásával sem kaphat meg kutató, pályázatokat készítő szakember”* – írták megdöbbenve a tanulmány készítői. A szervezet magatartását *„a teljes titkolózás, az iskolák és a tankerületek megközelíthetlensége, az engedélyezés legfelsőbb szintre helyezése”* jellemzi. Ezért még a saját minisztériumukhoz tartozó kutatókat is – mint írják, hatalmi szóra – kapásból elutasították több tankerületben. → március 22.

A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta, hogy a magyar bíróságok megsértették a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jogot, amikor az Index kiadóját és a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesületét felelőssé tették a cikkek alatt megjelent kommentekért. Az előzmény: 2010-ben az ugyanahhoz a tulajdonoshoz tartozó ingatlanbazar.com és ingatlandepo.com oldalak az ingyenesnek feltüntetett szolgáltatásra regisztrálóknak később fizetési felszólítást küldtek, majd tartozásként kezdtek követelni kisebb-nagyobb összegeket. Az eljárást a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete etikátlannak nevezte, majd ennek nyomán több oldal, köztük az Index fogyasztóvédelmi oldala is beszámolt róla. Az ingatlanos oldalak üzemeltetője az MTE közleményét, annak átvételét, valamint egyes, az olvasók által azokhoz fűzött (valóban gyalázkodó) hozzászólásokat a személyiségi jogait sértőnek ítélte, és ennek megállapítását kérte a bíróságtól. Az ítéletek több szinten úgy szóltak, hogy az online lapok felelősek a moderálatlan olvasói hozzászólásokért. A Kúria végül úgy fogalmazott, hogy ha a szolgáltató ellenőrizetlen kommentek elhelyezésére biztosít lehetőséget, számolnia kell azzal, hogy ott sértő közlés is megjelenik, amiért felelősséggel tartozik. Az Alkotmánybíróság is úgy döntött, hogy a jogerős ítélet összhangban volt az Alaptörvénnyel. Az MTE és az Index kiadója ezután fordult Strasbourghoz, ahol azt mondták ki, hogy ezek a döntések alapjogsértők voltak. Más lett volna a helyzet, ha a sérelmesnek ítélt kommenteket nem távolítják el azonnal, amint azokról tudomást szereznek, ez azonban megtörtént.

Február 3. A rossz idő ellenére mintegy 5000 tanár, szülő és diák tüntetett Miskolcon a kormány oktatáspolitikája ellen. Budapesten, Szombathelyen, Pécsen, Szegeden, Sopronban, Budaörsön, Békéscsabán, Győrött, Hajdúszoboszlón és Veszprémben is voltak megmozdulások. Miskolcon az ottani Herman Ottó Gimnázium és a budapesti Teleki Blanka Gimnázium igazgatója rögtön a tüntetés elején egyértelművé tette: ők nem Soros György bérencei, ahogy a kormányzat és a kormány médiája nevenséges módon megpróbálja beállítani őket. Követeléseiket már 500 iskola és közel 30 000 magánszemély támogatja. Mint mondták, nem a pedagógusok rossz helyzete miatt tüntetnek elsősorban, hanem a diákok jövője érdekében. Sokan követelték a Klik megszüntetését, valamint egyebek közt azt, hogy állítsák vissza a 18. évig tartó tankötelezettséget, radikálisan csökkentsék a tananyagot és a kötelező tanulói óraszámokat, valamint a pedagógusok adminisztratív terheit, adják vissza az iskolaigazgatók munkáltatói és gazdálkodási jogait, a tanárok kötelező óraszámja 22 legyen, ami felett járjon túlóradíj, az öregségi nyugdíjkorhatár elérése ne jelentse a foglalkoztatás tilalmát és a pedagógus szabadon választhasson a tankönyvekből.

Február 4. Folytatódott a közéleti szóváltás az igazságszolgáltatás függetlenségéről. → január 31. Lázár János miniszter a kormányinfón azt mondta: *„egy demokráciában elképzelhetetlen, hogy a Kúria elnöke meg akarja tiltani az állampolgároknak, hogy megvitassanak egy bírói ítéletet”*. Visszautasította, hogy ez az igazságszolgáltatás befolyásolásának számítana. Beszélt arról is, hogy szükség lehet azoknak a törvényeknek a módosítására, amelyek a felelősségre vonást és a

felelősség vállalását érintik. Hozzátette, hogy mélyrepülésben van az országban az igazságszolgáltatásba vetett hit.

Az oktatásügyi tiltakozó mozgalomról ezt mondta: a kormány bárkivel kész tárgyalni, de szeretné megóvni az iskolákat az átpolitizálódástól. A 2010 előtti oktatásirányítási modell szerinte végérvényesen megbukott, 2003 után drámaian romlott a diákok teljesítménye. A problémákról a kormány széles körű egyeztetést kezdeményez, kész a bürokrácia csökkentésére, az ésszerűsítésre, de *„a balhékeresés, a konfrontáció nem vezet eredményre”*: mindenki üljön asztalhoz. Közben a Klik által összehívott számos fórum résztvevői arról számoltak be, hogy a hatóság képviselői nem voltak hajlandók meghallgatni a meghívottakat, nem vezettek jegyzőkönyvet, és nem vették komolyan az egészet.

Lázár János ismertette továbbá, hogy július 1-től 36 000-ről 30 000 alá kell csökkennie a kormányhivatalok létszámának. A leépítés első körének költsége kb. tízmilliárd forint, de 30-40 milliárdot lehet megtakarítani. A megmaradók komoly, 50 százalékos béremelésben részesülnek, az önkéntes kilépők akár 5-10 milliós támogatást kaphatnak majd, ha nem térnek vissza az állami szektorba, és ha önfoglalkoztatóvá válnak. A nyugdíjkorhatárt elérők nem maradhatnak állami foglalkoztatásban, és a helyük nem lesz betöltve.

Február 5. Az oktatásban is *„nyílt kormányzásra van szükség, mindenki véleményét meghallgatjuk”* – mondta a miniszterelnök a Kossuth rádióban a tüntetésekről. A terrorhelyzetről tervezett, de egyelőre parlamenti többség hiányában elakadt alkotmánymódosításról kijelentette: azt szeretné, *„ha a mindenkori kormány meg tudná védeni az embereket”*, és akkor élne az állam a különleges jogrenddel, amikor *„elegendő információ áll rendelkezésre arról, hogy megnövekedett a terrorveszély, és hitelt érdemlő információ van arról, hogy terrortámadás készül Magyarország ellen”*. *„A baloldal migránspárti, nem tekinti a terrorveszélyt igazi veszélynek”* – így magyarázta az ellenzéki elutasítást, noha a nem baloldali Jobbik sem támogatta a kormány javaslatát. A konkrét ellenérvekre nem tért ki.

„A magyar kriminalisztika történetének talán legnagyobb ügye ért most vádemelési szakaszba” – mondta a Quaestor-ügy fejleményeiről szóló sajtótájékoztatón Ibolya Tibor fővárosi főügyész. Az ügyészség 1548 oldalas vádiratot készített 11 vádlott ellen, akik mind korábbi Quaestor-alkalmazottak: a főügyész szerint a cég jelszavának megfelelően *„valóban több volt mint egy bank, mert bűnszövetkezet is egyben, és az ügyfelek pénze itt tényleg nem pihent, mivel azonnal ellopták”*. A 2007 óta kilopott pénzt a vádlottak részben elköltötték, részben visszaforgatták a cég piramisjátékszerű működtetésébe. A vádirat szerint Tarsoly Csabáék azt kihasználva, hogy a KELER elszámolóház és a Quaestor nyilvántartási rendszere különbözött, észrevétlenül ellophatták az ügyfelek értékpapírjait, nem létező állampapírokat adtak el, elhallgatták az ügyfelek elől a vállalat fizetéseképtelenségét, és részben fiktív kötvényeket adtak el a visszafizetés reális esélye nélkül több mint 30 ezer embernek. Az ügyészség szerint egy 2009-es felügyeleti vizsgálat feltárta, hogy Tarsolyék valótlan adatokat adtak le, de ezt megúszták 3 milliós bírsággal. A főügyész szerint a PSZÁF-nak ekkor fel kellett volna jelentenie a Quaestort, ez azonban nem történt meg, így felmerül a hivatali bűnpártolás és a vesztegetés gyanúja, ám ebben az ügyben már nem lehetséges az elszámoltatás, mivel 2014 nyarán elévült. A főügyész a kormányváltás utáni, 2013-as PSZÁF-vizsgálatot már nem tette felelőssé, mivel *„addigra már olyan jól kiépült az álbrókerhálózatot is működtető bűnszervezet, hogy egy egyszerű célzott vizsgálat ezt nem tárhatta fel”*. Nem vizsgálták a politikai szálát sem, mivel a kormányzati háttérintézmények pénzének utolsó pillanatban levezényelt kimentéséről korábban kimondta a nyomozati hatóság, hogy nem volt bűncselekmény. *„Közpénzről van szó, így éppen az lett volna elítélhető, ha tudomásuk van róla, hogy valami nincs rendben a Quaestorral, és nem veszik ki a pénzt”* – közölte Ibolya Tibor.

Szokatlanul éles hangú nyilvános vita tört ki a kormány két tagja között. Február 2-án egy hódmezővásárhelyi lakossági fórumon Lázár János miniszter a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalt bírálta, amiért szerinte *„nem a magyar gazdák, hanem az Európai Unió pénzét védi a magyar gazdáktól, az egészen megdöbbentő, vállalhatatlan. Érdemben kell átalakítani, tartozzon a*

minisztériumhoz vagy máshova, de az önállósága nem maradhat meg.” A február 4-i kormányinfón „gyakran csak ÁVH-ként emlegetett MVH”-ról beszélt az ügyfelek panaszai alapján: vérlázító az ott tapasztalható ügyfélkultúra, amit „tűzzel-vassal kell kiirtani”. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter február 5-én erre reagálva kiállt az MVH szerinte „törvényesen és tisztességesen dolgozó” munkatársai mellett, és azt mondta: „minősíthetetlen hangvétele, alaptalan támadás” érte a tárca intézményét, amely a gazdákért dolgozik. 2015-ben 232 000 kérelmet bírált el, és rekordnagyságú, 800 milliárd forint agrártámogatást fizetett ki a gazdáknak, miközben mindössze 1150-en fellebbeztek a döntések ellen, hangsúlyozta a tárca vezetője.

Február 6. Czunyiné Bertalan Judit FIDESZ-képviselő, korábbi Komárom-Esztergom megyei kormányhivatal-vezető távozik a köznevelési államtitkári posztról. Helyére Palkovics László kerül, aki 2014-től az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatásért felelős államtitkára – jelentette be Balog Zoltán miniszter. Czunyiné, aki számos kommentár szerint a pedagógus-tiltakozásokba bukott bele, de akiről, mint Balog közölte, a miniszterelnök „nem fogalmazott meg kritikát”, a továbbiakban a közoktatás digitális megújításáért felelt kormánybiztosként.

Február 8. A Mandinernek nyilatkozott az immár a közoktatásért is felelős EMMI-államtitkár, Palkovics László egyebek közt a Klikről: „Nem merném határozottan kijelenteni, hogy egyben marad; de egyelőre az ellenkezőjéről sem kívánok nyilatkozni, hiszen itt még van egy sor feladat, amelyet el kell végeznünk, meg kell beszélnünk. A kerekasztal lényege éppen ez. ... A finanszírozási kérdéseket ... valóban meg kell oldani. Megismétlem: szerintem is több forrásra van szükség. ... Az említett probléma [az iskolaigazgatók beszerzési joga] nem rendszerszintű, viszont valóban nehezen kezelhető a Klik jelenlegi centralizáltsági szintjén.” → március 22.

Február 9. Összeült a „köznevelési kerekasztal” (a meghívottak közül végül csak a Pedagógusok Szakszervezete nem vett részt), amely után több változást jelentettek be: átalakítják a súlyos adósságokkal küzdő Klebelsberg Intézményfenntartó Központ költségvetését, egyszerűsítik az iskolai beszerzéseket, azonnal rendezik a jövedelemelmaradásokat, sürgősen intézkednek a nyugdíjas korúak foglalkoztatásáról, és lerövidül a tanfelügyeleti intézményi önértékelési folyamat. Madarász Péter, az országos tiltakozást elindító miskolci Herman Ottó Gimnázium igazgatója úgy értékelte a kerekasztalt, hogy „minden fél meghallgattatott és minden fájó téma elhangzott”. Mendrey László, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének elnöke a megbeszélés legnagyobb érdemének azt nevezte, hogy „a legkényesebb kérdésben sem hangzott el az, hogy nem”. A Tanítanék Mozgalom, vagyis a tiltakozókat összefogó csoport azonban másnap így nyilatkozott: „A megjelent szervezetek nem kompetensek a köznevelés belső problémáit illetően. A sajtónyilvánosság hiánya, a valós döntéshozók és a szakértők távol tartása, valamint a témák szétaprózása illegitimé teszik szemünkben ezt az eseményt. ... Nem fogadjuk el a diktátumként ránk erőltetett játékszabályokat, valódi és rendszerszintű változásokat akarunk: ez a kerekasztal ezek elérésére jelen formájában alkalmatlan.” Február 11-ére Mendrey László véleménye is megváltozott: közleménye szerint tévedésnek tartja, hogy elment a kormány által összehívott köznevelési kerekasztal tárgyalására, mert annak összetétele nem alkalmas arra, hogy valódi változtatásokat érjen el.

Február 10. Megjelent a CSOK-ról, azaz az új lakások építésének és vásárlásának, valamint a használt lakások vásárlásának támogatásáról szóló két kormányrendelet, benne a január 21-i kormánytájékoztató megígért módosításokkal.

Február 12. A Kúria jogerősen eldöntötte, hogy érvényes a Budapesti Ügyvédi Kamara 2014-es közgyűlési választási eredménye, mert az ott elkövetett és a versengésben alulmaradt, sokak szerint kormánypárti ügyvédek tömörítő Összefogás Egyesület által kifogásolt kisebb szabálytalanságok nem voltak lényegesek. Ezzel fölöslegessé vált, hogy a fővárosi ügyvédség

ügyeit az országos kamara döntése alapján Győr-Moson-Sopron megyei kollégájuk irányítsa, amit egy 2015 őszén az ellenzék teljes támogatásával hozott törvény tett lehetővé.

Február 13. Több ezer tanár, diák és szülő tüntetett a budapesti Kossuth téren az oktatásügy bajai miatt, „*az oktatás, tanítás, tanulás szabadságáért, a köznevelés és a pedagógusok helyzetének javításáért, az ország jövőjéért*”. Számos más szakma szakszervezete is támogatta őket. Palkovics László államtitkár ellenben a megkezdett tárgyalásokra tekintettel szükségtelennek tartotta a megmozdulást, több kormánypárti politikus pedig arról beszélt, hogy azt politikai erők ösztönzik kívülről. Ezt a szervezők visszautasították.

Február 15. Az államadósságot 76 % alá csökkentették, a munkanélküliség 2015 végén 6,2 % lett, pedig 2011-ben még 11,5 % volt, és 2,9 %-kal nőtt a gazdaság – mondta Orbán Viktor miniszterelnök napirend előtt az országgyűlés tavaszi ülészakájának nyitónapján. Kifejtette: mindez mutatja, hogy „*a magyar reformok működnek*”, tehát 2016-ban jöhet az új cél, a polgári berendezkedés felépítése.

A tanárok követeléseire a kormányfő röviden tért ki: „*folytatjuk velük a tárgyalásokat, és megegyezésre fogunk törekedni*”. Az ellenzéki frakcióvezetők bírálatai után annyit tett ehhez hozzá, hogy a további béremelési követelések teljesíthetetlenek. Megismételte, hogy 2010-ben csődben lévő oktatásügyet vettek át. Az EU-ban vitatott bevándorlási kvótákkal kapcsolatban azt kérte, hogy „*a kvótaellenesség legyen nemzeti ügy*”, ne csináljon senki ebből pártpolitikát, és az ellenzék támogassa az alkotmánymódosítást. Erre egyik párt sem mutatott hajlandóságot, vagyis a szükséges kétharmados többséghez nem jutottak közelebb.

Az Index hírül adta: az Emberi Erőforrások Minisztériuma szabálytalanságok miatt felmondja a 2013-ban kötött uniós támogatási szerződést az Országos Roma Önkormányzattal. A kormányzati ellenőrök ugyanis nyomát sem találták semmilyen értékelhető szakmai tevékenységnek a Farkas Flórián által alapított „Híd a munka világába” foglalkoztatási szövetkezet által összevásárolt ingatlanokban. Ez azt jelentette, hogy az ORÖ-nek vissza kell fizetnie a szövetkezetalapításra felvett 1,2 milliárd forintnyi uniós pénzt, amit a záró eredményességi vizsgálat szerint szinte teljes egészében túlárazott, indokolatlan presztízsbereházásokra költöttek ahelyett, hogy a romák munkalehetőségét bővítették volna. Több mint két év alatt egyetlen működőképes brigád sem jött létre az országban. Az EMMI ellenőrei megállapították, hogy a TÁMOP-keretből összesen 560 millió forintért vásárolt hét épület valójában alkalmatlan arra, hogy ott regionális foglalkoztatási irodák működhessenek. Néhány órával e közlés után, egy határozatképtelenség miatt elmaradt közgyűlés másnapján Hegedüs István, az Országos Roma Önkormányzat elnöke bejelentette, hogy lemond. Döntését azzal indokolta, hogy megromlott az egészségi állapota, és egyre több fenyegetés is éri. „*Ezenkívül nem látom, hogy olyan eredményeket tudnék produkálni, amik a magyarországi cigányság rövid távú jólétét biztosítani tudnák*” – tette hozzá. → január 18., február 26.

Február 17. „*Oroszország nem ellensége, hanem partnere Magyarországnak. Nem fenyegeti hazánkat, hanem partneri lehetőséget kínál*” – mondta Moszkvában a magyar kormányfő, aki szerint az EU és Oroszország közötti kapcsolatok normalizálása Magyarország érdeke. Hangsúlyozta: „*olyan szorosán van összekapcsolódva Oroszország energiaexportja a magyar ipar működéséhez szükséges energia kérdésével, hogy azt nem lehet szétválasztani*”. Vendéglátója, Putyin orosz elnök elmondta, hogy a Gazprom 2019-ig meghosszabbította a gázszállítási szerződést, továbbá folytatódik a paksi atomerőmű bővítése, ami Putyin szerint több ezer munkahelyet teremt, és erősíti Magyarország energetikai függetlenségét. Orbán Viktor hozzátette: szerinte „*az évszázad szerződése*” a paksi atomerőmű bővítéséről szóló megállapodás. „*Az erről szóló nemzetközi vitákat indokolatlannak tartjuk.*”

Budapest hivatalosan beadta pályázatát a 2024-es olimpiára.

A Kecskeméti Járásbíróság első fokú ítélete szerint Balogh József, Fülöpháza polgármestere, a kunszentmiklósi választókerület volt kisgazdapárti (1998-2002), FIDESZ- (2002-2013) és független (2013-2014) képviselője

420 000 forint pénzbüntetést kapott súlyos testi sértésért, vagyis – mivel nem szabadságvesztésre ítélték – megtarthatta 2014-ben ellenjelölt nélkül újra elnyert községvezetői tisztségét. Balogh József élettársa 2013. április 28-án a részeg férfi ütése következtében darabos orrcsonttörést és a jobb oldali járomcsont többszörös törését szenvedte el, ezért indult a büntetőeljárás. (Ekkor hangzott el a sajtó előtt az a szállóigévé vált védekezés, hogy az asszony valójában csak „*átesett a család vak komondorán*”). A bíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a vádlott ittas volt, és hogy a családon belüli erőszak elszaporodott, enyhítő körülményként viszont azt, hogy az 53 éves vádlott egyébként átlagon felüli jó munkát végez, büntetlen előéletű, kiskorú gyerekről gondoskodik, beismerő vallomást tett, megbánta tettét, valamint hogy a sértett megbocsátott, és azóta is együtt élnek. A másodfok szigorított. → június 21.

Február 19. Egy 2015 novemberi irat szerint, amely most került nyilvánosságra, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ az október 15. és április 15. közti időszakra kikapcsolási moratóriumot kért az áram- és gázszolgáltatóktól, hogy ne maradjanak áram vagy gáz nélkül azok az iskolák, amelyeknek a számláját a Klik nem tudta kifizetni. A szolgáltatók ebbe többnyire beleegyeztek, de február 5-én a gyöngyöstarjáni iskolában mégis kikapcsolták a gázt, emiatt két napig nem lehetett tanítani. A február 18-i kormánytájékoztaton Lázár János miniszter a központ összesen 17 milliárd forintos tartozásáról beszélt, ami azonban nem csak közműdíjakra vonatkozott.

Február 22. Orbán Viktor miniszterelnök az országgyűlésben beszámolt az Európai Tanácsban a brit követelésekről született megállapodásról. Eszerint aki Nagy-Britanniában dolgozik és járulékot fizet, hozzájárul a közös kockázatviseléshez, annak az ellátásához továbbra sem lehet hozzányúlni. Az igazi vita abban volt, hogy el lehet-e vonni a többi szociális juttatást, ami jár, de nincs mögötte járulékfizetés. Orbán szerint ezeket is sikerült megvédeni. Éles vita bontakozott ki a gyerekek után járó juttatásokról. Azt fogadták el, hogy az ellátást indexálni lehessen, azaz hogy az a gyerek tartózkodási helye szerinti létfenntartási szintnek feleljen meg: ahol él a gyerek, annak az országnak a szintjének megfelelő összeget kell utalni.

A Brüsszelben szintén hosszan vitatott migránsügyről a kormányfő úgy számolt be, hogy szerinte az EU elfogadta a magyar álláspontot, miszerint az elsődleges a migránsok megállítása, a külső határok megvédése. „*Hideget és meleget is kaptunk a politikánkért. Azért senki sem borul a nyakunkba, hogy egy évvel ezelőtt vezettük be ezeket az intézkedéseket. Szép lenne, de nem lehet elvárni*” – értékelte a fejleményeket. De hozzátette: „*Le akarják gyömszölni a torkunkon, hogy aki befogad migránsokat, kötelező erővel oszthassa szét őket a többi ország között.*” Korábban csak egyedi döntés volt 160 ezer migráns befogadásáról. Ezt mi és Pozsony nem fogadtuk el, per alá vontuk, és a döntésig nem akarjuk végrehajtani. „*Visszaverjük a kísérletet, hogy folyamatosan, éveken keresztül, beláthatatlan nagyságrendben olyanokat költöztessenek be ide, akikkel nem akarunk együtt élni*”. Az ellenzék – jobb- és baloldal egyaránt – az előző napokban azzal vádolta a miniszterelnököt, hogy retorikájával ellentétesen valójában jóváhagyta a kvótarendszert, ezt azonban a kormány azonnal cáfolta.

Február 23. Nem egyeztethetők össze az uniós joggal a Széchenyi pihenőkártya és az Erzsébet-utalvány szabályainak egyes elemei, mivel akadályozzák a letelepedés szabadságát és a szolgáltatásnyújtás szabadságát, így kizsorítják a külföldi cégeket a piacról – döntött az Európa Bíróság az Európai Bizottság kérésére. Az ügy még 2012-ben kezdődött, amikor az addig a piacon lévő cafeteriautalványok elvesztették a kedvezményeiket, így már nem volt értelme, hogy a cégek ilyeneket adjanak a dolgozóiknak béren kívüli juttatásként. Bevezette viszont a kormány az Erzsébet-utalványt, amelyet csak a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány bocsáthatott ki, és a Szép-kártyát, amelyet magyar bankoknál lehet kiváltani. A piacról kizsorított francia cégek, az Edenred

(Ticket Restaurant), a Le Chèque Déjeuner és a Sodexo szerint ez jogellenes volt. A bíróság ítélete szerint az, hogy a más tagállamban letelepedett vállalkozások magyarországi fióktelepei nem bocsáthatnak ki Szép-kártyát, sérti az uniós irányelvet, ami szerint a tagállamok nem akadályozhatják a szolgáltatókat abban, hogy milyen formában akarnak működni egy tagállamban. Az is a külföldi szolgáltatókat hozza hátrányos helyzetbe, hogy a magyar szabály szerint a Szép-kártya kibocsátóinak minden 35 000 főnél nagyobb magyar településen ügyfelek számára nyitva álló helyiséget kell fenntartaniuk. Ennek csak a magyarországi székhellyel rendelkező pénzintézetek képesek eleget tenni. Az ítélet szerint az, hogy a bevételt szociális célokra fordítják, nem indokolja a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány Erzsébet-utalvány kibocsátási monopóliumát.

A magyar kormány továbbra is elszánt az Erzsébet-program megtartásában, de tudomásul veszi és tiszteletben tartja az Európai Bíróság döntését – reagált Kovács Zoltán kormányzóvivő. Olyan rendszert hoznak létre, mondta, amely megfelel az európai unió követelményeinek, de legfőképpen figyelembe veszi a magyar emberek érdekét.

Rejtélyes emberek akadályozták meg Nyakó Istvánt, az MSZP megbízottját abban, hogy beadja a vasárnapi boltbezárás elleni népszavazási kezdeményezést a Nemzeti Választási Bizottságnak, és ez már ötödször fordult elő. Délelőtt 11-kor jelent meg a Kúria döntése, amellyel jogerősen elutasította egy korábbi – egy ismeretlen falusi boltosnő által szintén ellenzéki politikusokat megelőzve beadott – félreérthető kérdést tartalmazó kérdőív hitelesítését. Mivel az a szabály, hogy egyszerre csak egy azonos tárgyú kérdés lehet benyújtva, a kúriai döntés közzététele után lehetett újra lépni. Ezért a szocialista politikus reggel óta várt a jelzésre a Nemzeti Választási Iroda portáján, ahol azonban megjelent egy asszony is – később kiderült, hogy Erdősi Lászlóné, Herceghalom korábban FIDESZ-es, aztán független polgármesterének a felesége –, és tucatnyi megtermett, kigyúrt kopasz férfi, akik közül néhányat fotók alapján a Fradi Security munkatársaként lehetett név szerint azonosítani. Nem voltak hajlandók megmondani, hogy miért vannak ott, ők maguk nem is adtak be semmit, de félrelökték Nyakó Istvánt, hogy Erdősiné előbb érjen az időbélyegzőhöz. Így ő a boltbezárást támogató kérdésével négy másodperccel megelőzte a szocialistákat, amivel megint lehetetlenné tette, hogy az ő kérdésükkel foglalkozzon az NVB, és az NVB-döntés utáni bírósági eljárásra tekintettel ismét hónapokkal csúszott az újabb benyújtási lehetőség. Az ellenzék minden pártja felháborodottan tiltakozott – este tüntetés is zajlott Budapesten –, rámutatva, hogy a FIDESZ fél a népszavazástól, mert a közvéleménykutatások szerint valószínűleg vesztené, hiszen még saját támogatóinak többsége sem ért egyet a kötelező zárvatartással. Ezt Lázár János miniszter vitatta, a kormánypárt pedig egy gúnyos közleményt adott ki arról, hogy a szocialisták ügyetlenek, ugyanakkor cáfolta, hogy köze lenne a történetekhez. Az FTC pedig így reagált: *„az FTC határozottan kijelenti, hogy nem a Fradi Security Kft., nem a klub munkavállalói azok a személyek, akikről ma bizonyos platformok ezt állították a Nemzeti Választási Irodában történetekről beszámolva.”* Akik ezt írták, azokat megteveszthette az érintett emberek Facebook-profilja, ugyanis vannak a közösségi oldalon olyan zöld-fehér érzelműek, akik *„munkahelyként az FTC 1899-et beírva nyilvánítják ki ragaszkodásukat a klubhoz”*. (Jóval később, Amerikából hazatérve március 10-én maga Kubatov Gábor Fradi-elnök és FIDESZ-alelnök is nyilatkozott: *„A választási irodánál felsorakozó fiatalembereket még csak látásból sem ismerem. Ők nem az FTC alkalmazottai.”*) Február 24-én kiderült: Varró Ádám, aki az NVI-nél a döntő pillanatban átvette a kopaszok által védett Erdősinétől a népszavazási dokumentumot, és megelőzte az időbélyegzőnél az MSZP-s Nyakó Istvánt, jól ismeri Kindlovits Mátét, Kubatov Gábor titkárát és Sipos Bencét, a Fradi kommunikációs titkárát, mivel osztálytársak voltak a Pál Apostol Katolikus Gimnáziumban, osztályfőnökük pedig az a Ríz Levente volt, aki 2006 óta a XVII. kerület FIDESZ-es polgármestere. Február 25-én egy közleményben megszólalt Erdősi Lászlóné: *„a sajtóban megjelent híresztelésekkel szemben a kezdeményezést a közügyek iránt érdeklődő, arról véleménnyel bíró független magánszemélyként tettem meg”*. Nem adott magyarázatot az öt kísérő kopasz férfiak szerepéről, és arról, hogy miért akar népszavazást egy olyan szabályozásról, amely érvényben van, és amellyel állítása szerint egyetért.

→ február 29., március 30., március 31., április 6., augusztus 17.

Február 24. Az előző napi népszavazás-kezdeményezési botrány másnapján a miniszterelnök rendkívüli sajtótájékoztatón jelentette be: a kormány döntött a kötelező betelepítési kvóták ügyében indítandó népszavazásról. A megválaszolendő kérdés: „*Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?*” Az az út, amit a kormány választott, szerinte európai dolog, ezért bátran ajánlja másoknak is. „*Nem hozhatunk az emberek feje fölött, az európai emberek akarata ellenére az életüket súlyosan megváltoztató, a jövő nemzedékek életét is megváltoztató döntéseket*”, márpedig a kvóta átrajzolná Európa kulturális és vallási arculatát. Erre pedig sem Brüsszelnek, nem semmilyen európai testületnek nincs felhatalmazása – hangsúlyozta Orbán Viktor. → február 29., május 3., május 10., június 21., július 5.

Az előző nap az NVI-nél történekről újságírói kérdésre ezt mondta: nem szabad, hogy jóhiszemű, állampolgári jogaikkal élni akaró polgárokkal méltatlan helyzet történjen. Márpedig tegnap ez történt. „*Kénytelenek vagyunk azt a következtetést levonni, hogy a vonatkozó jogszabályok nem jók*”, folytatta a kormányfő, és azt kérte, hogy az NVI vagy az NVB „*elemesse ezt a helyzetet, nézzen szembe fenntarthatatlanságával, és tegyen javaslatot arra, hogy megváltoztassák*” a jelenlegi szabályozást, amely a méltányos, fair körülményeket nem biztosítja. Amikor Pálffy Ilona, az NVI elnöke 2015 nyarán javasolta a jogszabályok megváltoztatását, a kormány, illetve a kormánypárt nem reagált. → április 1.

Február 25. Március 1-étől Pölöskei Gáborné addigi helyettes államtitkárt nevezik ki a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vezetőjének Hanesz József helyére, és miniszteri biztosként az intézményrendszer szakmai átalakításában is részt vesz majd, közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Pölöskei Gáborné, aki Áder János köztársasági elnök húga, már korábban, például 2014 tavaszán egy tanulmányban kritikusan elemezte a rendszer működését, és tarthatatlannak ítélte a túlközpontosított formát. → március 22.

A Fővárosi Törvényszék a Közbeszerzési Döntőbizottságnak adott igazat a Közgép Zrt.-vel kapcsolatos határozat ügyében: a döntőbizottság elutasító határozatának végrehajtását nem lehet felfüggeszteni. Ez azt jelentette, hogy egyelőre érvényben maradt a kizárás: Simicska Lajos cége három évig nem indulhat közbeszerzéseken. Az elsőfokú bíróság még helyt adott a Közgép kérelmének, és elrendelte a végrehajtás felfüggesztését. Ezt a döntést a Közbeszerzési Döntőbizottság jogsértőnek ítélte, és fellebbezett. A másodfokú bíróság döntése ezt az álláspontot erősítette meg, vagyis kimondta, hogy a vitatott közbeszerzési pályázatra vonatkozó jogerős ítéletig érvényes a tilalom. → június 22.

Február 26. Balogh Jánost, a Magyarországi Cigányszervezetek Fóruma elnökét választotta elnökévé 42 igen és 1 nem szavazattal a lemondott Hegedüs István helyére az Országos Roma Önkormányzat közgyűlése Albertirsán tartott rendkívüli ülésén. - közölte az ORÖ. Egyedüli jelölt volt, akit Farkas Flórián volt ORÖ-elnök, a Lungo Drom elnöke, miniszterelnöki biztos javasolt a tisztségre a Lungo Drom-os többségű testületnek. → január 18., február 15., április 27.

Február 28. Orbán Viktor miniszterelnök 18. alkalommal tartotta meg évértékelő beszédét. Egyebek közt azt mondta: az a külpolitikai keret, amelyben Magyarország jelenleg mozog, a „*Berlin-Moszkva-Sztambul*” háromszög (a harmadikat aztán Ankarára módosította), amelyen belül Magyarország csak akkor lehet független, ha ez mindhárom entitás érdekében áll. Hangsúlyozta, hogy Magyarország a békében érdekelt, és nem ülhet fel semmiféle orosz-, német- vagy iszlámellenes retorikának. „*Brüsszelt meg kell állítanunk*” – mondta a kormányfő alapvetően a betelepítési kvóta kapcsán: szerinte az EU azért kezeli a menekültkérdést úgy, ahogy, mert vezetői világpolgárok, ellentétben az európai emberek többségével, akik nemzetállami keretekben

gondolkodnak, és akikkel az EU vezetői nem is nagyon állnak szóba. Vagyis „*unionisták és szuverenisták*” küzdenek egymással az EU-ban. Ám ugyanilyen hangsúlyos volt a szónok Európa-pártisága: abba az Európába, amely keresztény, szolidáris, Róma és Hellász örökségét is hordozó entitás, a Balkánt is beleértette, és ennek az Európának a megvédéséért kiállt. Hangsúlyozta, hogy nem a migránsok tehetnek a bajról, ők csupán az embercsempészek, eredeti országuk kormányainak és a rossz nemzetközi döntéseknek az áldozatai.

A zártkörű rendezvény alatt a helyszíniül szolgáló Várkert Bazárnál kormányellenes ellenzéki tüntetés zajlott.

Jelentős többséggel nyerte az MSZP az időközi polgármester-választást Salgótarjánban, annak ellenére, hogy több kormánypárti politikus figyelmeztette a szavazókat: jobban jár a város, ha a kormányhoz közel álló vezető áll az élén. Míg Dóra Ottó (MSZP), akinek halála miatt a választás szükségessé vált, 2014 őszén mindössze 50 szavazattal győzte le az addigi FIDESZ-es városvezetőt, Székyné Sztrémi Melindát, most a DK és egy helyi civil szervezet által is támogatott Fekete Zsolt alpolgármester (MSZP) a korábbi 40,8%-nál jóval magasabb, 49,2%-os részvétel mellett 51,5%-kal, 7840 szavazattal győzött, ami 1802-vel több volt a FIDESZ-KDNP által indított Simon Tibor volt iskolaigazgató, Klik-tisztviselő eredményénél (39,7%, 6038 szavazat). Hulitka István Jobbik-jelölt 935, Thürmer Gyula Munkáspárt-elnök 275 támogatót szerzett. A nógrádi megyeszékhelyen a képviselőtestület is baloldali többségű: az MSZP-t és szövetségeseit 8, a FIDESZ-KDNP-t 5, a Jobbikot egy tag képviselte 2014 óta.

Február 29. Nemes Jeles László Saul fia című filmje nyerte számos más rangos nemzetközi elismerés (Cannes, Golden Globe stb.) után a legjobb idegen nyelvű nagyjátékfilmért járó Oscar-díjat, másodikként Szabó István Mephisto-ja után (1982). A műnek nehéz témája ellenére Magyarországon több mint 150 000 nézője volt már a díjkiosztás előtt. Több kormánypolitikus a gratuláció mellett hangsúlyozta, hogy az eredmény a 2010 utáni új filmfinanszírozási rendszernek köszönhető, és március 4-i interjújában a Kossuth rádióban Orbán Viktor miniszterelnök is úgy fogalmazott, hogy a filmkormánybiztos „*Vajna [András] az egyik legbátrabb magyar, aki a magyar filmipari 'darázsfészkekben' rendet rakott, és megteremtette a lehetőséget, hogy ilyen filmek készülhessenek*”. Nemes Jeles László rendező, Erdély Mátyás operatőr és Röhrig Géza főszereplő március 15-én Kossuth-díjat kapott, Zányi Tamás hangmérnök pedig érdemes művész lett.

A miniszterelnök nagyköveti értekezleten beszélt arról, hogy az EU-ban több politikus – például Matteo Renzi olasz miniszterelnök – szerint meg kell vonni a pénzügyi támogatást a migránsügyben a szolidaritást megtagadó Magyarországtól. Így fogalmazott: van egy „*onnan nézve szellemesnek tűnő, innen nézve bicskanyitogató tempó, ami úgy írja le a valóságot, hogy vannak ők, a gazdag országok, akik megdolgoztak a pénzért, majd altruizmusból úgy döntenek, itt vannak ezek a szegény közép-európaiak, lökjünk nekik egy kis pénzt*”. Megemlítette, hogy van olyan ország („*ami németül beszél*”), amely minden ideadott egy euróból kettőt keresett. Majd mutatta a vállát lesepregtetve, hogyan kell reagálni az olyan fenyegetésekre, hogy fejlesztési pénzeket vonnának meg Magyarországtól a saját politikája miatt. „*Nem tartozunk egymásnak*”, a nyugat-európai országok pénzt csináltak rajtunk, természetesen úgy, hogy közben ez nekünk is jó volt. A fenyegetőzés nem fogadható el, elvi alapjai nincsenek, gazdasági alapja nincs és megzavarja az országok kapcsolatát – fejtette ki Orbán Viktor.

A Nemzeti Választási Bizottság megvizsgálta a február 23-án történeteket. 10 igen és 2 nem szavazat mellett megállapította a választás rendjének megsértését. A határozat szerint az összegyűlt férfiak „*viselkedése alkalmas volt a választási eljárás alapelveinek megsértésére, nem fogadható el az NVI székházában*”, de mint Patyi András elnök elmondta, az NVI nem követett el jogsértést, mert ott helyben nem volt jogosítványa ellenőrizni az illetők szándékait. → február 23., március 30., március 31., április 6., augusztus 17.

Ezután érdemben is tárgyaltak a két benyújtott népszavazási kérdéstről, mert Pálffy Ilona, az NVI elnöke úgy döntött, hogy Erdősi Lászlóné és Nyakó István kérdését a botrányt kiváltott körülményekre és a mindössze négy másodperces időkülönbségre tekintettel egyaránt az NVB elé

terjeszti. Vagyis bár az utóbbit automatikusan el kellett volna utasítania, az NVB-re bízta a döntést. Ott Patyi András elnök azt javasolta: Nyakó István kérdését hitelesítsék, mert Erdősiné nem személyesen pecsételt (egy fiatalember „segítette ki”), márpedig a törvény szerint kérdést leadni csak személyesen (vagy postai úton) lehet. Így a szocialisták elkezdheték volna az aláírásgyűjtést ehhez a kérdéshez: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés semmisítse meg a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvényt?”* Ezután azonban újabb váratlan fordulat történt: az NVB működése óta először leszavazta saját elnökét, és 7:5 arányban Erdősiné kérdését hitelesítette: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a kiskereskedelmi üzletek – a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvény szerint – továbbra is zárva tartanak vasárnap?”* Ezzel a végleges döntés a Kúria kezébe került. → március 3., április 6.

Az NVB 9:3 arányú szavazással hitelesítette továbbá a kormány kvótaellenes népszavazási kérdőívét. Fábrián Adrián választott tag, illetve Bodolai László, az LMP és Litresits András, az MSZP delegáltja azért ellenezte ezt, mert szerintük a kérdés alkotmányosértő, hiszen nemzetközi szerződésről nem lehet népszavazást rendezni. → február 24., május 3., május 10., június 21.

Pontos adatokat nem lehetett szerezni, de legalább 50 000 diák nem ment iskolába a pedagógus-követeléseket alátámasztandó „szülősztrájk” keretében, amelyet egy szegedi szülő, Puskás Krisztina szervezett a közösségi média segítségével. Az egész országra kiterjedt akció a minisztérium vezetőinek figyelmeztetése ellenére sikeres volt. A legtöbb helyen megszervezték a gyerekek felüyleletét.

Március 1. Az országgyűlés Németh Szilárd FIDESZ-képviselő javaslatára módosította a postatörvényt: eszerint nem nyilvánosak a Magyar Postára és cégeire vonatkozó adatok, amelyek megismerése *„üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet jelentene”*. Aránytalan pedig a sérelem különösen akkor, ha az adat *„más általi megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala”* az érintettek *„versenyhátrányát indokolatlan előnyhöz juttatná”*. Nem vették figyelembe a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnökének véleményét, aki szerint ez a korlátozás alkotmányellenes. Ugyane napon Bánki Erik gazdasági bizottsági elnök (FIDESZ) előző nap benyújtott tervezete alapján, kivételes eljárással, kizárólag kormánypárti szavazatokkal ugyanilyen szabályt mondtak ki a Magyar Nemzeti Bankra és a tulajdonában lévő vállalkozásokra, a jegybank 200 milliárd forinttal létrehozott alapítványait pedig jórészt kivették az információszabadság-törvény hatálya alól. Ezt visszamenőleges hatállyal vezették be, vagyis olyan jogerős bírósági ítéletet is felülírtak a törvénnyel, amely már kötelezte az MNB-t egyes adatok kiadására. Míg az ellenzék és az ítéletet hozó bíróság úgy ítélte meg, hogy a kizárólagos állami tulajdonban lévő MNB pénzből létrehozott alapítványokban közpénzzel gazdálkodnak, az új törvény indoklása így fogalmazott: *„az MNB által létrehozott alapítvány vonatkozásában az alapító által juttatott vagyon elveszíti közvagyon jellegét, a törvényi szabályozás szerint ezért ezen adatok nyilvánosságára nem az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló törvény szabályait kell alkalmazni”*. Emellett mintegy duplájára, havi 5 millió forintra emelték Matolcsy György jegybankelnök bérét, és ezzel arányosan az alelnökökét, a Monetáris Tanács tagjait, a felügyelőbizottság elnökét és tagjait is. Péterfalvi Attila, a NAIH elnöke azt írta a törvényalkotási bizottságnak, hogy egy közfeladatot ellátó szerv által létrehozott alapítvány maga is közfeladatot ellátó szerv, a benne lévő pénz pedig közpénz. Ezért a törvényjavaslat szerinte sérti az Alaptörvényt, ellentmond az alkotmánybírósági, bírósági és hatósági gyakorlatnak, súlyos alkotmányossági aggályokat vet fel, továbbá a visszamenőleges hatály miatt sérti az igazságszolgáltatás függetlenségének követelményét. A hatóság véleményét azonban az országgyűlés figyelmen kívül hagyta. Kövér László (FIDESZ), az országgyűlés elnöke másnap ezt válaszolta a Magyar Katolikus Rádióknak arra a kérdésre, hogy egy jegybank által létrehozott alapítványban lévő pénz közpénz-e: *„Mi más lenne?”* Ám a frakciófegyelmet betartva ő is megszavazta a több száz milliárd forint ellenőrizhetőségét megszüntető módosítást. → március 9., március 31., április 22., április 26.

Mintagazdasággá minősített a kormány a mezőhegyesi, a bábolnai és a szilvásváradai ménesgazdaság mellett két egykori állami gazdaságot, a Bólyi és a Dalmandi Mezőgazdasági Zrt-t. A Csányi Sándor OTP elnök-vezérigazgató, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke tulajdonában álló birtokok ezzel megmenekültek attól, hogy az általuk bérelt állami földeket a Földalap eladja, az új tulajdonosok pedig felmondhassák a bérleti szerződéseket vagy jelentősen felemelhessék a bérleti díjakat. A miniszterelnökkel szembe került Simicska Lajos és Nyerges Zsolt, illetve a baloldali kapcsolatokkal is rendelkező Leisztinger Tamás nagyvállalkozó birtokai ezzel szemben nem kaptak ilyen mentesítést.

Március 3. A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság február 29-i határozatát megváltoztatva megállapította: az esélyegyenlőség és a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvi követelményét az is sértette, hogy a 2016. február 23-án a Nemzeti Választási Iroda székházában tartózkodó ismeretlen személyek az NVB-határozat megváltoztatását kérelmező Nyakó Istvánt akadályozták az országos népszavazás kezdeményezéséhez fűződő jogának gyakorlásában. A kúriai végzés szerint, amelynek nyilvánosságra hozott változatában kipontozták Erdősi Lászlóné nevét, egy Nyakó „számára ismeretlen, kb. 20 erős testalkatú személy (továbbiakban: Csoport) tartózkodott a székház előtt, akik fenyegető magatartást tanúsítottak. A Csoport tagjai ... a székházba való belépéskor maguk elé engedtek, annak ellenére, hogy ... a kérelmező után érkezett. 2016. február 23-án 11 óra 33 perc 57 másodperckor a székház előterének jobb hátsó sarkában tartózkodó kérelmező a telefonhívás fogadását követően elindult a bal oldalon lévő érkezettőhöz. 11 óra 34 perc 01 másodperckor egy sötét színű sapkában és sötét színű kabátban lévő másik személy a haladását 1-2 másodpercen keresztül akadályozta azzal, hogy elé lépett. Ezt meghaladóan a Csoport többi tagja – figyelemmel az előtér nagyságára és az ott tartózkodó személyek számára – jelenlétükkel akadályozták a kérelmező haladéktalan eljutását az érkezettő géphez. ... A Kúria kiemeli, a kérelmező előrejutását akadályozó Csoport, melynek tagjai ... nyilatkozatukkal ellentétben nem nyújtottak be semmilyen beadványt, magatartásuk visszaélészerű joggyakorlásnak minősül.” Ez a döntés arról még nem szólt, hogy melyik népszavazási kérdőív hitelesíthető. A Kúria lépése után a Fővárosi Főügyészség népszavazási kezdeményezés rendjének megsértése büntetnének gyanúja miatt utasította a rendőrséget a nyomozás elrendelésére. Korábban a rendőrség a történetekkel kapcsolatban ezt közölte: „A helyszínre érkező rendőröknek rendőri intézkedésre okot adó körülmény nem jutott a tudomására”. → augusztus 17.

Március 4. Különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás, hamis magánokirat felhasználása és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás miatt vádat emeltek pénteken Simon Gábor volt szocialista országgyűlési képviselő, az MSZP egykori elnökhelyette ellen, és letöltendő börtönbüntetés kiszabását indítványozzák – jelentette be Keresztes Imre, a Központi Nyomozó Főügyészség vezetője. budapesti sajtótájékoztatóján. Az ügyészség kiterjedt vagyonkutatást tartott, az osztrák hatóságok együttműködtek vele, de Svájcban nem kapott segítséget, mert az adóelkerülés ott nem számít bűncselekménynek, csak Simon kérésére működhetek volna együtt az ottani hatóságok a magyarokkal. Az ügyészség ezzel együtt arra jutott, hogy Simonnak 267 millió forint tisztázatlan háttérű, nem bevallott vagyona van. Simon Gáborról 2014. február elején derült ki, hogy nagy vagyont tart egy bécsi bankszámlán, amelyet nem tüntetett fel képviselői vagyony nyilatkozataiban, majd később a titkos svájci bankszámlájára is fény derült. A politikus akkor lemondott a képviselői mandátumáról és kilépett az MSZP-ből. Sokáig előzetes letartóztatásban, majd házi őrizetben volt.

Március 7. Az Európai Tanács éjszakába nyúló ülésén nem sikerült elfogadni a Törökországgal tervezett megállapodást a migránsügyről. Orbán Viktor volt az egyik tagállami vezető, aki nem tartotta elfogadhatónak a török táborokban tartózkodó szír állampolgárok egy részének átvételét és a 75 millió török állampolgár vízummentes beutazását az EU-ba, amit a török kormány követelt. A magyar miniszterelnök már Brüsszelbe érkezve kijelentette: „a határokat le

kell zárni, vagyis helyre kell állítani a törvényességet. A schengeni szabályok szó szerinti alkalmazására van szükség. Szó sem lehet semmilyen közvetlen áttelepítésről Törökországból Európába, Magyarországra semmiképpen.” Kovács Zoltán kormányzóvivő magyar vétőről beszélt, de erről valójában nem volt szó, mert végleges szövegtervezet hiányában nem állt fenn döntési helyzet, és nem is a magyar kormányfő volt az egyetlen, aki nem értett egyet a körvonalazódó javaslattal.

Március 8. Miután a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke egyértelműen nyilvános adatnak minősítette egy közszereplő iskolai végzettségét, Farkas Flórián volt ORÖ-elnök, miniszterelnöki biztos politikus több havi halogatás után ezt írta az Indexnek: *„Érdeklődésükre küldöm a kívánt információt: Középfokú tanulmányaimat a Budakalászi Gimnázium esti tagozatán végeztem. A végzés éve: 2001.*” Amíg erről nem volt információ, kérdéses volt az is, hogy akkor hogyan lehet Farkas Flóriánnak egyetemi végzettsége. → január 18.

Ugyane napon közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma, hogy a több mint 1,6 milliárd forintot érintő szabálytalanságok gyanúja miatt eláll az Országos Roma Önkormányzattal a Híd a munka világába projektről kötött szerződéstől. A vizsgálatok alapján megállapították: a projekt során létrehozott foglalkoztatási szövetkezet nem alkalmas arra, hogy ellássa a támogatási szerződésben meghatározott tevékenységet.

Március 9. Pintér Sándor belügyminiszter bejelentette: mivel Szlovénia, Horvátország és Szerbia 0 órától lezárta határait a menekültek előtt – vagyis csak a schengeni elvárások szerint, érvényes útlevelel és vízummal engedi be a határához érkezőket –, és nem tudni, hogy az érintett országokban feltorlódott mintegy tízezer illegális migránsban milyen reakciókat váltanak ki ezek a döntések, ezért a kormány úgy döntött, hogy az egész ország területére kihirdeti a migrációs válsághelyzetet. Ez annak ellenére történt, hogy a menekültek napi száma a közelében sem volt annak, amit a törvény a válsághelyzet kimondásának feltételéül szab. Székely László ombudsman számos ellenzéki és civil szervezet felszólítása ellenére nem vizsgálta az intézkedést, de az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala emlékeztetett arra, hogy a Visegrádi Együttműködés ombudsmanjainak magyarországi megbeszélésén 2015 októberében a négy biztos nyilatkozatában együtt fogalmazta meg: *„a megoldásokat kereső erőfeszítések közepette is az embert kell látni a menekültben, akit emberi méltósága a helyzetétől függetlenül, elvonhatatlanul megillet”.*

Előzetes normakontrollt kért Áder János államfő a Magyar Nemzeti Bankról, valamint a postai szolgáltatásokról szóló törvény módosításáról az Alkotmánybíróságtól. A köztársasági elnök megállapítása szerint az MNB-törvény módosítása nincs összhangban a közpénzekkel gazdálkodást és a közérdekű információkat érintő alkotmányos rendelkezésekkel, emellett a változtatás visszamenőleges hatálya szemben áll a jogbiztonság alkotmányos elvével, ezért nem írta alá. Áder János hasonló okokból a postatörvény módosítását is az Alkotmánybírósághoz küldte. *„A jogállamot épp az teszi szilárdná, ha bármely helyzetben és bármely pillanatban mindenki tisztában lehet azzal, hogy pontosan milyen törvényi előírásoknak kell megfelelnie, és milyen jogszabályok szerint kell eljárnia”* – szölte az elnöki közlemény.

→ március 1., március 31., április 26.

„Jó vita az, hogy az adatok nyilvánosságához vagy az ország pénzügyi biztonságához fűződik nagyobb érdek. Az Alkotmánybíróság ennek a vitának a végére tehet pontot.” – jelentette ki erről másnapi tájékoztatóján Lázár János miniszter. Azt nem fejtette ki, hogy a Nemzeti Bank által alapítványba helyezett, illetve drága ingatlanok vásárlására fordított 260 milliárd forintjával kapcsolatos adatok megismerhetőségének mi köze a pénzügyi biztonságához.

Nem sokkal ezután, március 17-én a Fővárosi Törvényszék első fokon, nem jogerősen Tóth Bertalan MSZP-képviselőnek adott igazat, aki szerette volna megnézni, de nem kapta meg a gázszolgáltatónak a Magyar Postával és a Díjbeszedő vállalatcsoporttal kötött bizonyos szerződéseit. Ezekből kiderülhet, hogy a magyar piac 65 %-át ellátó állami gázszolgáltató cég, a legnagyobb piaci szereplő közüzemi számláit a szintén állami postavállalat milyen szerződéses

feltételekkel kézbesíti, illetve a Díjbeszedő csoporthoz tartozó Díjnet milyen feltételekkel mutatja be az online felületén, tehát hogy a két cég milyen árakon szerződik egymással, ezek mennyire térnek el a piacon bevett szinttől, milyen irányba mozgatnak pénzeket a két állami vállalat között. A bíróság az alkotmányból, valamint az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló törvényből vezette le, hogy az adatokat a Főgáznak ki kell adnia. Az ezzel ellentétes új törvényt nem kellett figyelembe vennie, hiszen az Áder János döntése alapján nem lépett hatályba, és az AB döntésére várt.

Március 11. Elvesztette elnöki tisztségét a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában Szatmáry Kristóf. A sokféle feladatot ellátó politikus 2008 óta állt a kamara élén, emellett 2006 óta a FIDESZ országgyűlési képviselője és egyúttal 2009 óta a kormánypárttal szövetséges Magyar Vállalkozók és Munkaadók Pártjának elnöke. 2011-2014-ben a Nemzetgazdasági Minisztérium gazdaságyszabályozásért felelős államtitkára, 2014-2015-ben a kereskedelempolitika kormányzati összehangolásával foglalkozó miniszteri biztos volt. A fővárosi kamarai tisztújítás előtt a kormányfőhöz közel álló Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke bírálta, mert szerinte a FIDESZ-politikus *„családi biznisszé alakította át”* az iparkamarát. Ezzel egyebek közt arra célzott, hogy édesanyja, Szatmáryné Jähl Angéla is különböző tisztségeket kapott a szervezetben. Szatmáry ellenfeleként az ismert nagyvállalkozó, Nagy Elek egykori Vegyészervezégigazgató indult a választáson, de miután róla kiderült, hogy magyar-román kettős állampolgárként Kolozsvárott él, és nincs magyarországi lakcíme, az általa ajánlott Kiss Zoltán, a gazdasági szolgáltatások tagozatának elnöke lett a budapesti kamarai elnök.

Március 15. A hivatalos nagygyűlésen kívül számos ellenzéki rendezvényt is tartottak a nemzeti ünnepen. Orbán Viktor miniszterelnök beszédében végig az Európai Unió bírálatával kapcsolta össze a történelmi megemlékezést. Így fogalmazott: aktuális a kérdés, hogy *„rabok legyünk vagy szabadok?”*, mert Európa nem szabad. *„A szabadság az igazság kimondásával kezdődik, a szájkosár az szájkosár marad.”* Szerinte ma Európában *„tilos kimondani, hogy ma nem menekültek érkeznek, hanem népvándorlás fenyegeti Európát”*, hogy a bevándorlás bűnözést és terrort hoz, hogy ezek a tömegek veszélyt jelentenek az életformánkra, a szokásainkra, a keresztény hagyományokra. Tilos kimondani, hogy ez nem véletlen, hanem kitervelt akció, *„ránk irányított embertömeg”*. Azt is tilos kimondani, hogy *„Brüsszelben ma sokan egy Európai egyesült Államok tervén dolgoznak, amire soha senki nem adott felhatalmazást”*. Vagyis a kormányfő szerint *„ha a népvándorlást meg akarjuk állítani, először Brüsszelt kell megfékeznünk. Eljött az idő, hogy megmentjük Európa jövőjét! ... Egységbe hívunk minden európai nemzetet ... eljött az idő, hogy megkongassuk a vészharangot, hogy szövetségeseinket gyűjtsünk”*.

Számos kormányellenes tüntetés zajlott ezzel egyidejűleg, a miniszterelnök beszédébe is sokan belekiabáltak. Több helyen éles szóváltásokra, sőt dulakodásra is sor került, és voltak kormánypárti ellentüntetők, akik ellenzékieket támadtak meg. Maga a miniszterelnök egy gúnyos megjegyzéssel reagált az ellene irányuló fellépésekre: a magyarokban a '48-as és '56-os forradalmak élnek tovább, de a '19-es hagyomány is velünk él, *„még ha csak pislákol is, de azért hangoskodik”*, azonban ezeknek az ellentüntetőknek nincs *„gazdaállata”*, és *„külföldi infúziós segélyszállítmány”* híján elsorvad ez.

Néhány órával ezután több tízezresre becsült pedagógustüntetés vonult Budapesten a Tanítanék Mozgalom keretében a Hősök terétől a Kossuth térig, ahol tanárok, diákok és velük szolidáris más szakmák képviselői tiltakoztak a kormány oktatáspolitikája ellen. Összesen 80 kisebb-nagyobb civil szervezet és szakszervezet jelezte részvételét. A jelenlévők megszavaztak 12 pontot:

„Az érettségire vonatkozó módosításokat halasszák el!

A középfokú szakképzési rendszerben a kormány által tervezett minden változtatást azonnal függeszzenek fel! Biztosítsák mindenkinek a lehetőséget a középfokú végzettség megszerzésére!

Csökkenteni kell a tanulói terheket!

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek méltányos és eredményes ellátásáért azonnali, kármentő intézkedések szükségesek!

A kormányzat tegyen azonnali intézkedéseket a roma tanulók növekvő szegregációjának visszaszorítása, a diszkrimináció minden formájának hatékony tilalma érdekében!

Követeljük a tankönyvválasztás tényleges szabadságát!

A pedagógus életpályához kapcsolódó minősítés és a pedagógiai-szakmai ellenőrzés rendszerét azonnal fel kell függeszteni, a folyamatban levő eljárások befejezésének kivételével!

Azonnali hatállyal teremtsék meg a nyugdíjas pedagógusok továbbfoglalkoztatásának jogszabályi kereteit! Szüntessék meg a létszámstopot!

A pedagógusok kötelező óraszámát 22 órában kell rögzíteni, el kell törölni az ezen felüli kötött munkaidőt!

Követeljük az oktatásfinanszírozás legalapvetőbb forrásainak biztosítását!

Elvárjuk az oktatással kapcsolatos őszinte és nyilvános kommunikációt!

Új alapokra helyezett, az elért eredményekre építő közoktatási rendszer kidolgozását kell azonnal elkezdeni!”

Pukli István, a zuglói Teleki Blanka Gimnázium igazgatója a kutatási adatokat sorolta, amelyek szerint az ország és a fideszesek többsége is egyetért a tiltakozókkal. Elutasította a megkezdődött tárgyalásokat, mert szerinte Balog Zoltán miniszter és Palkovics László államtitkár lejáratta magát; helyettük hozzáértő és humánus embereket küldjön a kormány, akiknek van felhatalmazásuk tárgyalni. *„Nincsen hatalmatok felettünk!”* – fogalmazott. – *„Jól figyeljete, egyszer fogom elmondani: amíg nem nyerjük vissza a méltóságunkat, nincs miről beszélnünk. Amennyiben a kormány képviselőiben Orbán Viktor miniszterelnök, és amennyiben Áder János 2016. március 23-ig nyolc napon belül nem kér bocsánatot az elmúlt hat esztendőben megalázott emberektől, akkor március 30-ára egyórás országos munkabeszünetést hirdetünk.”* A sztrájk abból fog állni, mondta, hogy március 30-án a tanárok és hozzá csatlakozók kimennek az iskola elé. És arra kért minden más támogatót, hogy ők is tegyék ugyanezt a munkahelyükön. *„Egy órára megállna az élet Magyarországon”* – jósolta. → március 30. Másnap a parlament folyosóján egy újságírói kérdésre, hogy bocsánatot kér-e, a miniszterelnök így válaszolt: *„Én úgy vettem, hogy ez egy tréfa. ... Olyan viccesen hangzott az egész.”*

Március 17. Az országgyűlés törvényt hozott a lakáshoz jutás közösségi előfinanszírozását megvalósító Nemzeti Otthonteremtési Közösségekről. Az előterjesztő Rogán Antal miniszterelnöki kabinetfőnök kifejtette, hogy ez az új lakásvásárlás támogatása révén a lakásmobilitást élénkíti és a saját kezdeményezést ösztönzi. A NOK-ban a csatlakozó tag kötelezettséget vállal egy általa meghatározott összeg befizetésére előre meghatározott rendszerességgel, a NOK pedig a takarékoskodó által elhelyezett összeg függvényében a hiányzó tagi befizetést kamatmentesen megelőlegezi a liciten vagy sorsolással kiválasztott tagnak. Licit során az jut lakásfinanszírozáshoz a NOK jóvoltából, aki nagyobb már befizetett önerővel rendelkezik – erről mondták a bírálók, hogy a szegényebb tagok finanszírozzák majd a gazdagabbak lakáshoz jutását –, a tagok közötti sorsolásra pedig akkor kerül sor, ha a licit nem állít fel egyértelmű sorrendet A megvásárolandó lakás értéke 10 és 40 millió forint között lehet, vagy ha drágább, akkor a különbözetet egy összegben a vásárlónak kell kifizetnie. A közösségek ellenőrző hatósága a Magyar Nemzeti Bank lett. A konstrukcióhoz állami támogatás is jár, amelynek mértéke a tagot terhelő befizetési kötelezettség 30 %-a, de legfeljebb havi 25 000 forint. Ezzel új lakásra vonatkozóan megnégyszerezték a lehetséges állami támogatás mértékét a lakástakarékokhoz képest. A törvényjavaslatot a benyújtása utáni napon, kivételes eljárásban fogadták el azzal, hogy a kihirdetése utáni napon már hatályba is lép. Ez kevés lehetőséget engedett az érdemi vitára, de például Harangozó Tamás (MSZP) azt kifogásolta, hogy a közösségek szervezőjére a törvényjavaslat által meghatározott feltételeknek mindössze két cég felel meg: a Carion Zrt. és a Poligrupo Hungaria Zrt. Mindkettő tulajdonosa az a Nyéki Zoltán, aki már 2001-ben vázolta a brit building societykhez hasonló közösségek létrehozására vonatkozó elképzelését. Répássy Róbert

(FIDESZ) jóhiszemű hozzáállást kért az ellenzéki képviselőktől, hangsúlyozva: a törvény garanciát nyújt majd arra, hogy csak erkölcsileg elfogadható személyek igazgassák a közösséget, mint fogalmazott, ritka szigorú szabályok vonatkoznak a szervezőkre. Bíró Marcell, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára azzal érvelt, hogy a környező országokban háromszor-négyszer annyi lakás épül a lakosság arányában, mint Magyarországon. Kijelentette: a belépők 10-15 éven belül biztosan új lakáshoz jutnak, míg a lakás-takarékpénztári megtakarítások – amelyekben mintegy egymillió tartanak csaknem 610 milliárd forintot, és amelyeket a NOK-kal ellentétben véd az Országos Betétbiztosítási Alap – jó részét felújításra vagy használt lakásra költik. → március 24., március 30.

Március 18. Orbán Viktor brüsszeli sajtótájékoztatóján azt mondta az Európai Tanács ülése után: a menekültek balkáni útvonalát sikerült lezárni. Ez sikerült a törökökkel való megállapodás nélkül. A törökökre azonban Görögország belső feszültségei miatt volt szükség. Ugyanezért Macedóniát is segíteni kell. A miniszterelnök szerint a megállapodás pénzügyi vonzatát a magyar költségvetés is elbírja. Ez nem lehetett akadály. Nem lesz kötelező szétosztási elem a megállapodásban, csak önkéntes, tehát „*a legnagyobb veszélyt kibekeltük*”. Arról a megállapodásról beszélt, amelynek alapján már március 20-án megkezdődhetett azoknak az újonnan Görögországba érkező menedékkérőknek a visszazállítása török területre, akik nem jogosultak a nemzetközi védelemre. „*Az unió jól vizsgázott a mai napon*” – szögezte le Orbán Viktor, de hozzátette: „*Az öndicséret büdös dolog, de végül mégis csak az történt, amit mi már régóta mondtunk.*”

Jogerősen bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kényszerítésben Dávid Ibolya és Herényi Károly volt MDF-politikusokat az UD Zrt.-üggyel összefüggésben folyó büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék, és megrovásban részesítette őket. Dávid Ibolya volt MDF-képviselőt (1990-2010), a párt korábbi elnökét (1999-2010), az első Orbán-kormány igazságügyi miniszterét (1998-2002) és Herényi Károly volt képviselőt (1998-2010), volt frakcióvezetőt (2002-2009) az ügyészség kényszerítéssel vádolta, mert 2008 szeptemberében egy titokban rögzített hangfelvétel nyilvánosságra hozásával fenyegették meg Almássy Kornélt, aki ennek hatására visszalépett attól, hogy az MDF elnökjelöltje legyen. Az elsőfokú bíróság 2015 szeptemberében bűnösnek mondta ki, és megrovásban részesítette a két politikust. Az ítélet ellen az ügyészség súlyosbításért, a védők a vádlottak felmentéséért fellebbeztek, a Fővárosi Törvényszék azonban helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Herényi Károly az Origóval közölte: a Kúriához fordul felülvizsgálatért, ugyanis az ítélet „*szégyen a bíróságra nézve is, a vádhatóságra nézve pedig még inkább ... ez egy politikailag motivált koncepció per volt*”.

Március 20. „*Egyáltalán nem lehetünk elégedettek azzal, hogy a kormányzat a figyelmeztetések ellenére csak lassan, és csak civil kezdeményezések hatására kezdett tárgyalni az oktatás problémáiról*” – írta közleményében a Nemzeti Pedagógus Kar. A testület emlékeztetett rá: megalakulása óta többször is jelezte a döntéshozóknak, hogy a tanárok és az oktatási intézmények egyre nehezebben látják el mindennapi feladataikat. Üzent ugyanakkor a Köznevelési Kerekasztaltól felálló, sztrájkra készülő tanároknak is: csak törvényes keretek között, tárgyalásos úton lehet reformokat elérni. A Kar megszólalása azért volt jelentős, mert sokan formálisnak, a kormány bábjának tekintették és ellenszenvvel nézték, mivel a törvény alapján minden állami iskola tanárainak kötelező volt belépniük.

Március 22. A Klik teljesen meg fog szűnni a nyáron – jelentette be az ATV műsorában Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára. Elmondta: a tavaszi ülészen az új szabályozást alakítanak ki, hogy szeptemberre teljesen kialakuljon egy olyan új oktatás-irányítási rendszer, amely sokkal kevésbé lesz központosított. „*Vannak szakmai kritikák, amelyeket mi is elfogadunk, amiken javítani kell*” – fogalmazott az államtitkár. → január 22., február 2., február 8., február 25., június 13.

Az államtitkár a nap folyamán Szabó Timea független képviselő (PM) kérdésére válaszolva hozzátette ehhez: továbbra is úgy véli, hogy *„az állami intézményfenntartás a záloga annak, hogy minden diák — a lakóhelyétől és szociális körülményeitől függetlenül — hozzáférjen a minőségi oktatási szolgáltatásokhoz”*.

Március 24. Terrorizmus elleni intézkedéscsomag tervezetéről döntött a március 22-i brüsszeli merényletek után a kormány. Ezt Pintér Sándor belügyminiszter jelentette be Simicskó István honvédelmi miniszterrel és Kovács Zoltán kormányzóvivővel. Eszerint a magánszolgáltatók lehallgathatják a telefont, elolvashatják az emaileket. Erről törvényt kell hozni, az egyes kéréseket teljesíteni csak bírói engedéllyel lehet. Bírói engedéllyel erre korábban is volt lehetőség, de van olyan szolgáltató, amely a forgalmát titkosítja. Ezt az akadályt akarták megszüntetni. Ellenőrizni kell a gyanús pénzügyi tevékenységeket bizonyos esetekben. A bankszámlára eddig is rá lehetett látni, de a kormány szeretné, ha bizonyos személyeknél folyamatosan lehetne látni a pénzmozgásokat. Simicskó István honvédelmi miniszter elmondta, hogy az intézkedéscsomaghoz módosítani kell az alkotmányt, ehhez az ellenzék segítségét kérte. Pintér ezzel kapcsolatban azt mondta: konszenzusos megoldás kell.

Áder János köztársasági elnök nem írta alá a nemzeti otthonteremtési közösségekről szóló törvényt, hanem megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek. Levelében bírálta a benyújtást követő napon, március 17-én kivételes eljárással, alig három órás vita után elfogadott jogszabályt: *„A jogalkotással megvalósítani kívánt, a családok otthonteremtési lehetőségének állami támogatással való bővítése támogatandó célkitűzés, mely feladat végrehajtása áttekinthető, a folyamatban résztvevők számára megfelelő garanciákat biztosító szervezet kialakítását igényli, a működés szigorú hatósági felügyelete mellett. Álláspontom szerint azonban a törvény ezen elvárásoknak nem felel meg. ... tisztázatlan és ellentmondásos rendelkezéseket tartalmaz ... Bizonytalanságot okozhat, hogy a közösség és a szervező nem tagjai egyetlen betétbiztosítási vagy befektetővédelmi szervezetnek sem. A törvény nem tartalmazza a közösség tagjait érintő egyes garanciális szabályokat. Ide tartoznak többek között a megelőlegezett tagi befizetésre történő kiválasztással, a kiválasztás lebonyolításával kapcsolatos szabályok, a tag befizetései értékállandóságának biztosítására vonatkozó szabályok ...”* Az államfő kifogásolta a kivételes eljárást, az előzetes egyeztetések elmaradását is.
→ március 30.

Március 25. Nyolcvanhárom éves korában meghalt Pozsgay Imre volt politikus, egyetemi tanár. 1950-ben lépett be a Magyar Dolgozók Pártjába, 1980 és 1989 között a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, 1988-1989-ben a Politikai Bizottságnak is tagja volt. 1976 és 1980 között kulturális, majd művelődési miniszter, utána a Hazafias Népfront főtitkára, 1988 és 1990 között államminiszter volt. 1989 elején ő mondta ki elsőként az állampárt vezetői közül, hogy az addig ellenforradalomnak nevezett 1956 népfelkelés volt. 1990-ben néhány hónapig az MSZP parlamenti frakcióját vezette, de még abban az évben kilépett a pártból. Új pártot alapított, a Nemzeti Demokrata Szövetséget, amely nem került a parlamentbe. Az 1998-as országgyűlési választáson az MDF képviselőjelöltje volt, de nem szerzett mandátumot. 2005-ben Orbán Viktor meghívta a FIDESZ nemzeti konzultációs testületébe, majd 2010-ben részt vett az új alaptörvény megírásában. *„Pozsgay Imrének vitathatatlan szerepe volt a rendszerváltásban, a kommunista és szocialista pártban betöltött jelentős szerepe ellenére mindig fontosnak tartotta az ország és a magyar emberek sorsát”* – közölte a Kormányzati Tájékoztatási Központ. *„Tisztelettel búcsúzunk Pozsgay Imrétől és őszinte részvétellel osztozunk a család bánatában”*.

Március 30. Reggel 8 és 9 óra között több száz iskola tanárai, diákjai és velük szolidáris szülők vettek részt a március 15-én meghirdetett oktatáspolitikai tiltakozó megmozduláson azzal, hogy kimentek az iskola elé. Volt, ahol fát ültettek, vagy élőlánccal vették körül az iskolát. A Tanítanék Mozgalom becslése 270 intézmény és körülbelül 15 000 tanár részvételéről szólt.

Palkovics László oktatási államtitkár ezt úgy kommentálta, hogy az arány az 5500 iskolához képest nem jelentős. Nem tartotta helyesnek a polgári engedetlenségi akciót, ugyanakkor jelezte, hogy az abban részt vevő tanároknak nem kell semmilyen munkajogi következménnyel számolniuk. Hangsúlyozta: továbbra is a tiltakozók által elutasított köznevelési kerekasztalt tartja jó megoldásnak az oktatásban felmerült problémák megtárgyalására. → március 15.

Az országgyűlés néhány módosítással újra elfogadta a nemzeti otthonteremtési közösségekről szóló törvényt, amelyet az államfő megfontolásra visszaküldött. Pontosítottak néhány fontos szabályt, de nem változtattak azon, hogy a közösségek és szervezőik nem tagjai egyetlen betétbiztosítási vagy befektetővédelmi szervezetnek sem, és tizenhat további részlet rendezését az új változatban is kormányrendeletre bízták annak ellenére, hogy Áder János köztársasági elnök ezt sokallta. → március 17., március 24. Az ellenzék változatlanul elutasította a törvényt, mert a jogszabály továbbra sem védi a kisbefektetőket, a gazdagabbakat helyezi jobb pozícióba.

Módosították az államháztartási törvényt. Eszerint *„a kormány egyedi határozatban a szabad előirányzatot meghaladó mértékű vagy tárgyévi előirányzattal nem rendelkező közfeladathoz kapcsolódó kötelezettségvállalást engedélyezhet az ahhoz szükséges előirányzat mértékéről hozott döntésével egyidejűleg, amelynek átcsoportosításáról az államháztartásért felelős miniszter ... utólag, egyoldalú nyilatkozatban gondoskodik”*, mégpedig úgy, hogy – mint az indoklás kimondta – *„az előirányzat-átcsoportosításhoz az érintett fejezetet irányító szerv egyetértése, jóváhagyása stb. nem szükséges”*. Az előterjesztő Lázár János miniszter hangsúlyozta, hogy *„sem a kormány, sem a kormány hatáskörében eljáró államháztartásért felelős miniszter az Országgyűlés költségvetési jogát és a Költségvetési Tanács ezzel összefüggő jogkörét kiüresítő intézkedésről nem dönthet, az államháztartásért felelős miniszter általi forrásbiztosítás pedig kizárólag a meglévő megtakarítások felhasználásával (átcsoportosításával) történhet, nem pedig a hiányt növelő intézkedésekkel”*. Így *„nagyobb mozgástér nyílik a kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó fejezeteken belül keletkező megtakarítások kormányzati cél szerinti rugalmas felhasználására. ... a módosítás még átmenetileg sem jelent fedezet nélküli kötelezettségvállalásra vonatkozó lehetőséget”*. Ezzel egyetértett Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter is, bár arra nem adott magyarázatot, hogy miért nem ő mint illetékes kormánytag volt az előterjesztő. Az ellenzék egységesen elutasította a törvényt, és rámutatott: annak szövege az indoklásban és a kormányzati felszólalásokban kifejtettek ellenére valójában lehetővé teszi az országgyűlés mellőzését, a kormány olyan átcsoportosításokra kap felhatalmazást a költségvetési törvény módosítása nélkül, amelyek üres formássá teszik a törvényhozást. December végén a kormány élt a felhatalmazással, és mintegy 1300 milliárd forintot, a büdzsé összes kiadásának 7,5%-át csoportosította át parlamenti vita, vagy akár előzetes tájékoztatás nélkül.

Csak nemzetbiztonsági érdekből vagy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel lehet 30 évig titokban tartani a paksi atomerőmű-beruházással kapcsolatos üzleti és műszaki adatokat, és ez a már benyújtott adatigénylésekre is vonatkozik – ezt tartalmazta egy új törvény. Az egy évvel korábban elfogadott és az Európai Unió, illetve a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság által bírált jogszabály is hivatkozott az információszabadság-törvénynek arra a két pontjára, amelyek a nemzetbiztonságot és a szellemi tulajdonjogot említik a nyilvánosságot kizáró okként, de az új szöveg világosabban kimondta, hogy a tilalom csak arra a körre terjed ki. Trócsányi László igazságügyi miniszter az indoklásban maga is úgy fogalmazott, hogy a tervezet *„nem jelent a hatályos szabályozáshoz képest tartalmi változást, csupán egyértelművé teszi”* azt.

Szintén uniós bírálattal függhetett össze, hogy az Erzsébet-utalvány forgalmazását két állami alapítványra bízták megosztva. Ez ugyan megszüntette a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány monopolhelyzetét, de a szintén köztulajdonú Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány bevonása azt az alapproblémát nem oldotta meg, hogy jogalkotási eszközökkel kiszorították a magyar piacról az addig ott jól működő, külföldi magántulajdonú szereplőket.

Ismét fél évre meghosszabbították a magáncsöd-eljárásra jelentkezés határidejét, mert a kormány – és különösen a kérdést szívügyének tekintő KDNP – várakozásaival ellentétben továbbra is nagyon kevesen érdeklődtek a lehetőség iránt.

Erdősi Lászlóné herceghalmi állampolgár február 21-én vasárnap 16 óra 44 perckor kereste meg a hatóságot, és egy nappal később meg is kapta a határozatot, hogy összegyűjtheti azt a 20 és 30 közti számú aláírást, amelyek egy népszavazási kezdeményezés benyújtásához a törvény szerint szükségesek – írta Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke Nyakó Istvánnak (MSZP) küldött levelében. Nyakónál ugyanez a művelet 10 napig tartott, a szintén szocialista Lukács Zoltánnál pedig 22 napig. A levélből egyrészt kiderült, hogy Erdősinének csak közvetlenül a kritikus nap előtt juthatott eszébe a kezdeményezés, másrészt hogy a hatóság rendkívül gyors volt. A NAIH válaszából világossá vált továbbá: más kérelmező akkor nem volt, vagyis a sajtóban „kopaszok”-ként emlegetett, a Kúria március 3-i döntésében „erős testalkatú személyek” néven szereplő emberekről már február 23-án délelőtt is tudni lehetett volna, hogy nem kérdés benyújtása miatt érkeztek. Nyakó István szerint tehát hibás volt az NVB és az NVI érvelése, hogy az NVI nem követett el jogsértést, mert ott helyben nem volt jogosítványa ellenőrizni a kopaszok szándékait. Ugyanis nem kellett volna mást tennie a botrány reggelén, mint lekérni az adatvédelmi hatóság nyilvános adatbázisát, és láthatta volna, hogy csak maximum hárman akarnak valójában kérdést benyújtani, ennek alapján a kopaszokat ki kellett volna küldeni az épületből. Vagyis ez utóbbiak Nyakó István véleménye szerint bizonyítottan „csak és kizárólag azért érkeztek, hogy az MSZP népszavazási kezdeményezését megakadályozzák, és Erdősinéét, a FIDESZ-ét átverjék”. → február 23., február 29., március 31., április 6., augusztus 17.

A Kúria döntött: a Magyar Nemzeti Bank által alapított Pallas Athéné Domus Animae, Domus Scientiae és Domus Concordiae Alapítványok kötelesek kiadni pályázataik adatait. A felperes Csabai Károly, a Világgazdaság újságírója volt, aki másodfokon 2015. december 8-án nyert pert, ezután került az ügy a legfelső bírói fórum elé. Az alapítványok végrehajtás fenyegetése alatt már a decemberi jogerős ítélet után kiadták az adatokat, de fellebbeztek ellene, ezért került az ügy harmadfokra. A Kúria szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles elszámolni a nyilvánosságnak a gazdálkodásával, a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok. A bíró az ítélet ismertetésekor kiemelte: az alapítványok közfeladatot látnak el közpénzből; a közérdekű célokra juttatott vagyon az alapítványhoz rendeléssel nem veszíti el közpénz jellegét. Ezzel ellentétes volt az a törvény, amelyet Áder János köztársasági elnök alkotmánybírói felülvizsgálatra küldött, és amelyről másnap született meg az AB-döntés.

Március 31. Az Alkotmánybíróság csak részben értett egyet Áder János köztársasági elnökkel: a jegybanktörvény-módosítás több pontját mindössze két különvélemény mellett alaptörvény-ellenesnek minősítette, a postatörvény-módosítást azonban nem. Az MNB-ről az AB kimondta: állami tulajdonban van, tehát a nemzeti vagyon része, „vitathatatlanul közfeladatot lát el, és közpénzzel gazdálkodik”, márpedig az alaptörvény szerint „a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok”. A határozat szerint ugyanez vonatkozik az MNB alapítványaira is, mert „a közpénzzel történő gazdálkodás független attól a kérdéstől, hogy az alapítványi vagyon felhasználására az alapítónak jogi értelemben véve van-e közvetlen befolyása. ... amennyiben a kizárólag közpénzből gazdálkodó MNB-alapítvány nem közfeladatot látna el, úgy annak alapítása eleve nem állna összhangban” a jegybanktörvénnyel. Továbbá „ha ... arra a következtetésre lehetne jutni, hogy az alapítványnak juttatott vagyon 'elveszíti közpénz jellegét' [erre hivatkoztak a kormány és a kormánypártok képviselői], akkor az MNB-nek a közérdekű adatok megismerhetőségének a biztosítására és a működésének átláthatóságára vonatkozó, az Alaptörvényből ... fakadó kötelezettségei nem érvényesülhetnének. Egy alapítvány létesítése viszont nem állhat ellentétben az Alaptörvénnyel és nem korlátozható/sérthet törvényt/alapjogot.” Ráadásul „az alapítványok által kezelt adatok megismerhetősége korlátozásának az indokát és célját a törvény nem jelöli meg”. A bírák hozzátették: „A közhatalom-gyakorlás nyilvánossága, illetve szélesebb értelemben véve a közügyek átláthatósága kétségtelenül előfeltétele más alapjogok

(véleménynyilvánítás, közösségi döntéshozatalban való részvétel) gyakorlásának, illetve a hatékony állami működés egyik biztosítékának is tekinthető.” Emellett a határozat szerint „a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelme is megállapítható”, tehát az államfőnek ebben is igaza volt. → március 1., március 9., április 22., április 26., június 29.

A postatörvény esetében Áder János kizárólag a visszamenőleges hatályt kifogásolta, de ebben az AB nem adott neki igazat, mert a bírák többsége szerint (három különvélemény volt) csak pontosítás történt a törvény szövegében, hátrányos változtatás nem. Annak a megítélése, hogy egy konkrét adatnak a nyilvánosságra hozatala vagy megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okoz vagy másnak indokolatlan előnyt eredményez, a rendes bíróságok feladata – mondták ki a bírák. → március 1., március 9.

Öt héttel a történetek után feljelentést tesz a Nemzeti Választási Bizottság a Nemzeti Választási Iroda székházánál február 23-án történtek miatt – erről egyhangúlag döntött a testület, az MSZP delegáltja, Litresits András javaslatára. A vitában Patyi András, az NVB elnöke az MTI szerint azt mondta: a feljelentés lehet, hogy szimbolikus, de egyértelmű jelzés arra, hogy a bizottság ezt a magatartást nemcsak a választási eljárás alapelvei, a népszavazási törvény, de a büntetőjog szabályai szerint is elfogadhatatlannak tartja. Tóta Áronné választott tag az ülésen úgy fogalmazott: ha a február 29-i ülésen, ahol elbírálták Nyakó István és Erdősi Lászlóné népszavazási kérdését, illetve megtekintették a benti kamerák felvételeit, „egy szóval is említésre kerül”, hogy a kinti (utcai) felvételek „tartalmazzanak olyan momentumot, ami érdekes lehet a bizottság számára, biztos azt szavaztam volna meg, hogy nézzük meg a felvételeket, és annak fényében hozhatta volna meg döntését a bizottság”. Ezt követően a Nemzeti Választási Iroda is közölte: az iroda elnöke, Pálffy Ilona szintén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a székházánál történtek miatt. → február 23., február 29., március 30., április 6., augusztus 17.

Életének 87. évében meghalt Kertész Imre, az egyetlen Nobel-díjas magyar író, akit 2014-ben a Magyar Szent István renddel is kitüntettek. 2002-ben elsősorban az 1975-ben megjelent Sorstalanság című regényéért kapta meg a legmagasabb nemzetközi irodalmi elismerést. Hosszú ideje súlyos beteg volt.

18-20 évvel a bűncselekmények elkövetése után a Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítéletet hirdetett a kilencvenes évek három hírhedt alvilági leszámolója, a Fenyő-gyilkosság, a Cinóber-gyilkosság és az Aranykéz utcai robbantás ügyében. A Budapest belvárosi Aranykéz utcában 1998. július 2-án robbant a bomba, amely többek között megölte a magyar alvilág árulójának nevezett Boros József Károlyt, az olajmaffiaügy tervezett koronatanúját. Fenyő János ismert médiavállalkozót 1998. február 11-én gyilkolták meg a II. kerületi Margit utcában, az éjszakai élet ismert figuráját, a prostituáltakat futtató Cinóbert, valódi nevén Domák Ferencet pedig 1996. december 18-án lőtték agyon az Üllői úti lakása közelében. Az ítélet szerint a szlovák Jozef Roháč elsőrendű vádlott bűnös, előre kitervelt emberölésben és lőfegyverrel, lőszerrel visszaélésben, ezért életfogytiglant kapott. Portik Tamás harmadrendű vádlottat, egykori olajcégmenedzsert felbujtóként elkövetett emberölésben találták bűnösnek, 13 év fegyházra kapott. Ladislav T. másodrendű és az alvilágban Brazilként ismert F. Attila negyedrendű vádlottat felmentették. A Cinóber-gyilkosságról a bíróság előtt nem sikerült bebizonyítania a vádhatóságnak, hogy a vádlottak lennének az elkövetők. Így történt, hogy Portik Tamást és Jozef Roháčot egyes vádpontok alól, F. Attilát és a bűnsegédlettel vádolt másik szlovák férfit pedig valamennyi alól felmentették. Viszont a bíróság szerint Roháč volt az elkövetője az egész országot megrázó Aranykéz utcai robbantásnak, Portik Tamás pedig felbujtója Boros meggyilkolásának.

Április 1. A kormány javaslatot nyújtott be a népszavazási törvény módosítására, enyhítendő a konfliktusokat kiváltó „benyújtási moratórium” szabályait. Az indoklás szerint az az újdonság, hogy „választópolgári kezdeményezés esetén mindaddig van lehetőség azonos tárgyú kérdés benyújtására, amíg nem válik jogerőssé az NVB másik azonos tárgykörű kérdés kapcsán, a megfelelő számú érvényes aláírás meglétéről hozott határozata.” Ennek elfogadása lehetetlenné és

értelmetlenné tehető az NVI-nél lezajlott viharos jeleneteket a beadás elsőbbségéért. → február 23., február 24., február 29., március 31., május 10.

Ötpárti egyeztetést tartottak a Belügyminisztériumban a kormány terrorellenes akciótervéről, ezúttal még a parlamenthez benyújtás, sőt a kormány általi tárgyalás előtt. Az elképzelést ellenzéki politikusok is méltatták, kilátásba helyezve, hogy ha néhány módosítást végrehajt a kormány, akkor megszavazhatják a kétharmados többséget igénylő csomagot. Kovács Zoltán kormányzóvivő úgy nyilatkozott: alapvető szakmai nézeteltérés nem volt, körvonalazódik az egyeztetés lehetősége. Mirkóczki Ádám, a Jobbik szóvivője azt mondta, hasznos volt a tárgyalás, és vannak biztató jelek, mert az előterjesztő több vitatott pontban ígért módosítást, konszenzusos megoldást. Ugyanakkor hozzátette: felemás érzéseik vannak, hogy az ellenzéki kritikák mennyire lesznek a végső normaszövegben megtalálhatóak. Harangozó Tamás, az MSZP frakcióvezető-helyettese előremutatónak nevezte a tárgyalást. Szerinte voltak „hajmeresztő” pontok a Belügyminisztérium javaslatában, de ezek közül többet visszavontak. Schiffer András, az LMP frakcióvezetője szerint tárgyszerű, higgadt, a részletekre is kiterjedő volt az egyeztetés, Pintér Sándor belügyminiszter több ellenzéki, köztük LMP-s javaslatot is befogadott. Ám a következő egyeztetésre, mint Harangozó Tamás és Molnár Zsolt MSZP-képviselő április 6-án közölte, a Honvédelmi Minisztérium ugyanazt a régebbi javaslatát küldte meg, amely szerint hatvan napig bármiféle országgyűlési vagy egyéb kontroll nélkül drasztikusan korlátozhatnák az állampolgárok alapvető szabadságjogait. „*Nincs miről tárgyalni, mert ez a javaslat nem a magyar emberek biztonságáról, nem a terrorizmus elleni harcról, hanem pusztán a FIDESZ korlátlan hatalmáról, a polgárok jogfosztásáról és az országgyűlési ellenőrzés kiiktatásáról szól*” – nyilatkozták az öt nappal korábban még bizakodó ellenzékiek. Más források ezzel szemben a kormány engedményeiről szóltak. Az egyeztetés április 8-án folytatódott, az MSZP nem vett részt, a Jobbik, az LMP és a kormánypártok pedig egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tettek utána.

94 éves korában elhunyt Biszku Béla volt belügyminiszter (1957-1961), az MSZMP Politikai Bizottságának egykori tagja (1956-1978), a Központi Bizottság volt titkára (1962-1978). Ezzel lezáratlan maradt a 2010-ben egy feljelentés nyomán indult büntetőügye, amelyben az 1956-os sortüzekért viselt felelősségét vizsgálták. Egy korábbi, másodfokon hatályon kívül helyezett ítélet után az új elsőfokú bírói döntés 2015. decemberében született: a Fővárosi Törvényszék a legsúlyosabb vádpontban, tehát aljas indokból, több emberen elkövetett emberölésben felbujtóként nem ítélte el Biszcut. A bíróság csak bűnpártolásban, fegyverrel való visszaélésben és a kommunista rezsim bűneinek tagadásában találta bűnösnek, amiért két év szabadságvesztést kapott, három évre felfüggesztve. Az ítélet ellen az ügyészség és a védelem is fellebbezett, ezért az ügynek az ítéletábra elé kellett volna kerülnie, ám ez már nem történhetett meg.

Április 5. Boldvai László volt szocialista országgyűlési képviselő (1994-2014), korábbi pártprézsnök (1994-1998), 2003 óta Nógrád megyei pártelnök bejelentette, hogy felfüggeszti párttagságát, ezzel minden párton belüli posztjától is megválna. Megyei közgyűlési tagságát megtartja, de független képviselőként dolgozik tovább. A politikus elismerte, hogy a feleségének valóban van offshore cége. Tóbiás József MSZP-elnök később sajtótájékoztatóján bejelentette: Boldvai László azt mondta, hogy jogsértést nem követett el, áll a vizsgálat elé, de nem kíván teher lenni az MSZP számára. A párt elnöksége szerint az elit nem tüntetheti el jövedelmét az adóhatóság elől offshore cégeken keresztül, miközben Magyarországon milliók nem tudnak megélni a fizetésükből. Ezzel elérte Magyarországot az úgynevezett Panama-iratok ügye. Ezeket a német Süddeutsche Zeitung napilap szerezte meg egy panamai ügyvédi irodától, feldolgozásukban pedig az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma szervezet is részt vett: 76 ország több mint 370 újságírója dolgozott rajtuk. Magyarországról a Direkt36 vett részt a munkában. Mint az iratokból kiderült, Boldvai feleségének, Konti Csilla gimnáziumi tanárnőnek 2012 novemberében került a tulajdonába egy Szamoa szigetére bejegyzett offshore cég, amivel egy bankszámlához is hozzájutott az egyik svájci banknál, és ezután az offshore cégen több százmillió forint ment keresztül. Boldvai az egykori Tocsik-ügyben zsarolás vádjával bíróság elé került, de végül felmentették. Hatalmas

salgótarjáni háza és a felesége által használt drága autók miatt is érték támadások. (Decemberben Boldvai László felújította pártbeli tevékenységét.)

A másik magyar érintett, Horváth Zsolt volt kecskeméti FIDESZ-képviselő (1998-2014), korábbi egészségügyi államtitkár (2000-2001) nem nyilatkozott, pártja pedig csak annyit közölt, hogy miután Horváth Zsolt már nem tölt be semmilyen tisztséget, csupán egyszerű párttag, *„egyedül ő maga felel tetteiért, a FIDESZ-nek semmi köze a magánügyeihez”*. Április 15-én kiderült: Kerényi János aktív FIDESZ-képviselő, választókerületi elnök családtagjai is érintettek, de neki, mint közölte, nincs köze a cégekhez.

Április 6. Magyarország átutalta az utolsó, másfél milliárd eurós részletet az Európai Bizottságnak abból a hitelből, amit még 2008-ban vett fel a magyar kormány. Ezzel teljesen törlesztette a köztudatba IMF-hitelként átment 20 milliárd eurós nemzetközi hitelcsomagot, amelynek nagy részét, 11,9 milliárdot valójában az Európai Bizottság adta, az IMF 6,5 milliárdot, 1 milliárddal pedig a Világbank is beszállt. Ebből Magyarország végül csak 14,2 milliárd eurót hívott le 2008-2009-ben.

A Kúria megváltoztatta az NVB február 29-i döntését, és megtagadta Erdősi Lászlóné népszavazási kérdésének hitelesítését. Másik döntésével pedig hitelesítette a Nyakó István (MSZP) által benyújtott aláírásgyűjtő ívet, mert úgy ítélte meg, hogy a kérdés az egyértelműség követelményének megfelel, nem ütközik az alaptörvényben meghatározott tiltott tárgykörök egyikébe se. (Ez így hangzott: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés semmisítse meg a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvényt?”*) Ezután az MSZP-sek megkezdhették az aláírásgyűjtést, nem volt szükség újabb kérdés leadására. *„Van még remény ebben az országban”* – kommentálta Nyakó István a bírói döntést. Mivel a kormány új törvényjavaslata (→ április 1.) még nem került az országgyűlés elé, a legfőbb bírói testület a hatályos jogszabály alapján felhívta a figyelmet, hogy e tárgyban újabb kérdés nem nyújtható be. A Kúria a döntés meghozatalakor figyelembe vette, hogy a bizonyítékok alapján megállapítható: *„Erdősi Lászlóné időbélyegző szerinti elsőbbségét az NVI előterében tartózkodó csoport jogellenes magatartása biztosította, függetlenül attól, hogy Erdősi Lászlóné ebben a jogellenes magatartásban bármilyen módon közreműködött-e vagy sem”*. → február 23., február 29., március 30., március 31.

Április 11. Eltörlik a boltok vasárnapi nyitvatartásának tilalmát – derült ki a kormány nevében Rogán Antal miniszterelnöki kabinetfőnök és Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter által benyújtott törvényjavaslatból. Az indoklás így szólt: *„A vasárnapi munkavégzés tilalma a kiskereskedelmi szektorban egy éve van érvényben. A szabályozás bevezetését a kormány azért támogatta, mert egyetért azzal az alapelvvel, hogy vasárnap senkit se lehessen munkára kényszeríteni. A kormány számára 2015-ben ezzel párhuzamosan fontos cél volt, hogy a kiskereskedelmi forgalom ne csökkenjen, a foglalkoztatottság nőjön, és a forgalom a multinacionális cégek felől a kisebb kereskedelmi egységek felé terelődjön. Ezeket a célokat sikerült elérni. ... A vasárnapi munkavégzés tilalma azonban az embereket megosztó intézkedésnek bizonyult. Sokan vannak az ellenzői, és nem kevesen próbálnak politikai tőkét kovácsolni magunknak a megszületett törvény kapcsán. ... minden eredmény ellenére az embereket nem sikerit meggyőznünk. Mivel a vasárnapi munkavégzés tilalma kapcsán népszavazásra kerülhet sor, fontos mérlegelnünk, hogy milyen történelmi helyzetben kerül sor népszavazásra egy ilyen kérdésben. A kormány számára ma a legfontosabb kérdés a Brüsszel által szorgalmazott kényszerbetelepítés elleni egységes fellépés. Sokak számára az a cél, hogy a kényszerbetelepítés elleni egységes nemzeti fellépést megakadályozzák. Ezt megengedni felelőtlenység lenne.”* A javaslat visszaállította az 50%-os vasárnapi pótlékot a 2015-ben bevezetett 100% helyett.

Tuzson Bence kabinetirodai államtitkár néhány órával főnöke, Rogán Antal bejelentése és a törvényjavaslat benyújtása előtt még ezt mondta az ATV reggeli műsorában: bár a kormány célja

az, hogy a vasárnap szabad legyen, ha a szocialisták összegyűjtik a referendumhoz szükséges aláírásokat, akkor a kabinet részéről „nyitottságra kell számítani”, ugyanis az emberek véleménye a legfontosabb, amire mindig oda kell figyelni. A törvényjavaslatról csak e nyilatkozat elhangzása után, egy délelőtti ülésen döntött a kormány.

Nyakó István (MSZP) kommentárja: „*Én az első pillanattól kezdve tudtam, hogy ez a despota hatalom nem képes arra, hogy szembe nézzen az emberek világos akaratával. ... Szentiül meg voltam győződve arról, hogy fülüket-farkukat behúzza vissza fognak vonulni. ... A kormány a népszavazási vereség okozta politikai félelme miatt adta vissza a vasárnapi vásárlás szabadságát.*” „*Orbán Viktor vereséget szenvedett, a népszavazás okozta nagyobb pofont egy kisebb pofonra cserélte*” – mondta Gréczy Zsolt, a Demokratikus Koalíció szóvivője, aki szerint pártja saját sikernek is tekintheti a törvény visszavonását, miután elsőként kezdeményezték a témában népszavazást. Hozzátette: nem igaz Rogán Antal érvelése, hogy gazdaságilag indokolt volt a boltzár, miután szerinte több ezren elvesztették az állásukat, és jelentős mértékű volt az adóbevételek csökkenése is.

Apáti István, a Jobbik alelnöke szerint a FIDESZ a kisebbik rosszat választotta, és „*inkább a KDNP torkán tolja vissza a nyitvatartást, mint az emberekén a boltzárat*”. Szerinte a népszavazás eredménye egyértelműen a boltzár leszavazása lett volna. Pártja egyébként sosem támogatta a zárvatartást, hangsúlyozta.

Az ötletet eredetileg a FIDESZ ellenzése ellenére felvető Kereszténydemokrata Néppárt „*megérti a kormány szempontjait és elfogadja a kabinet döntését*” a vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló törvény visszavonásáról – mondta Harrach Péter frakcióvezető, és tudomásul veszi, hogy bizonyos szempontokat figyelembe kell venni, például hogy mindenképp elkerüljék el a népszavazást, de hozzáfűzte, hogy nem szavazzák meg a javaslatot, mert pártja továbbra is jó ötletnek tartja a bezárást, „*a szabad vasárnap a munkavállalók szempontjából külön értéket képvisel*”. „*Nem adjuk fel a harcot, társadalmi kampányt indítunk*” a többség támogatásáért – mondta Semjén Zsolt pártelnök, miniszterelnök-helyettes.

Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség igazgatója az Indexnek úgy nyilatkozott, hogy a vasárnapi zárvatartás „*sokkal kevésbé rengette meg a kereskedelmet*”, mint amire ő és még sokan mások számítottak. Míg például az olcsó nyersanyagok, üzemanyag és a reálbérnövekedés a pozitív oldalhoz sorolható, addig a vasárnapi zárvatartás valószínűleg a negatívhoz, de 2015-re ezzel együtt is 5,7 %-os bővülést mutattak a KSH adatai a kiskereskedelemben. Ugyanakkor az online pénztárgépek kötelezővé tételének hatására a szektor sokat fehéredett, így lehetséges, hogy bizonyos vasárnapi boltzár miatt kiesett bevételeket nem lát a NAV, mert azok feketén folytak be. Az intézkedés eredetileg részben a kis, főleg családi üzemeltetésű boltok forgalmának fellendítését célozta a hiperekkel és nagy üzletláncokkal szemben. Részletes adatok híján csak spekulációk vannak, de sokan úgy becsülik, hogy az intézkedésből inkább a nagy, külföldi üzletláncok jöttek ki jobban, annak ellenére, hogy a forgalmuk nagyobb részét tette ki a vasárnap. Korábbi vasárnapi vásárlók ugyanis megmaradtak, csak már inkább a hosszabb nyitvatartású pénzteken és szombatokon mentek. Viszont a kisebb hazai láncok (köztük a CBA, amelyet sokan emlegettek a kezdeményezés potenciális nyerteseként) inkább bukhattak a boltzárral. A harmadik fontos szempont a munkaerő kérdése, erről viszont volt adat: 2015-ben közel 10 000 fővel csökkent a kereskedelemben foglalkoztatottak száma, mondta Vámos György, hozzátéve, hogy ezzel együtt inkább munkaerőhiány jellemzi az ágazatot. Bubenkó Csaba, az ágazat kisebbik érdekvédelmi szervezetének, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségének elnöke, aki a zárvatartás érdekében kívánt akciót indítani, azt mondta: „*Teljes megdöbbenéssel állok a helyzet előtt. ... a kereskedelmi szektorban lévő létszámhiány miatt fennakadást fog okozni a vasárnapi nyitva tartás a multiknak.*” A Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete elnöke, Sáling József szerint ismét csak politikai megfontolásokat vett figyelembe a kormány, ráadásul a vasárnapi munkáért fizetendő jelenlegi pótlék csak 50 %, ami nyilvánvalóan kevés. A vasárnapi nyitvatartás visszavezetését tisztességes alkalmazotti létszám esetén, valamint akkor támogatja a KASZ, ha kifizetik a megfelelő pótlékokat.

Veres András, a magyar katolikus püspöki kar elnöke, szombathelyi megyéspüspök szerint elhibázott, rossz döntést hozott a kormány. A vasárnapi pihenő a nem vallásos családok szempontjából is fontos, hiszen a kereskedelemben „sok hölgy”, családjában dolgozik, akiknek eddig lehetőségük volt rá, hogy vasárnap a családjukkal legyenek. *„Nem hallottam senkiről, aki vasárnap éhen halt volna, mert nem tudott élelmiszert vásárolni”* – mondta a püspök.

Az országgyűlés egyhangúlag, mindössze két Jobbikos tartózkodás mellett megszavazta a kivételes eljárást, hogy a törvényjavaslatot már másnap elfogadassák. Ezt megelőzően heves vita folyt napirend előtt. Tóbiás József, az MSZP elnöke arról beszélt, hogy a társadalom akarata térdre kényszerítette a kormányt. *„Ha van társadalmi akarat, önök leválthatók, és le is fogja váltani önöket a nép.”* Rogán Antal válasza: *„A politikai balhé mindig fontosabb volt önöknek, mint az emberek véleménye”*. Hozzátette, hogy az MSZP a multik érdekeit képviseli a magyar emberekkel szemben, és azzal riogatott, hogy a törvény miatt emberek vesznek el a munkájukat a szektorban és a bevétel is visszaesik, de ez egyik sem jött be. A miniszter szerint azt kellett belátniuk, hogy az embereket nem sikerült meggyőzni a törvényről, azon belül kifejezetten a nőket, márpedig a nők véleménye kiemelten fontos a kormánynak. Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető is a szocialistákat bírálta, akik szerint csak a multik érdekeit képviselik, és a 200 000 munkavállaló jogaival nem törődnek.

Április 12. Az előző nap benyújtott törvényt a vasárnapi nyitvatartásról két és fél óra vita után végül 163 szavazattal fogadták el 2 ellenében és 11 tartózkodás mellett. A függetlenekkel együtt számított teljes ellenzék Szelényi Zsuzsanna (független) kivételével (aki később azt közölte, hogy mellényült) igennel szavazott, és így tett a FIDESZ-frakció zöme is, csak Szatmáry Kristóf, a most visszavont törvény 2014-es előterjesztője mondott nemet és Boldog István tartózkodott. A KDNP-frakció nagy része, benne Semjén Zsolt pártelnök–miniszterelnök-helyettes tartózkodott, Harrach Péter frakcióvezető pedig (utólagos közlése szerint tévedésből) nemmel szavazott – mindez először fordult elő az Orbán-kormány idején –, három további KDNP-képviselő jelen volt, de nem szavazott, és csak két kereszténydemokrata miniszter, Seszták Miklós és Simicskó István szavazta meg a kormány javaslatát. A kormány FIDESZ-es tagjai közül Balog Zoltán és Lázár János nem vett részt a szavazásban. Példátlan közös közleményük szerint *„mindenkinek joga van ahhoz, hogy a vasárnap munkaszüneti nap legyen”*, ők ezért nem támogatják a kormány törvényjavaslatát. *„Távolmaradásunk NEM szavazat, amelyet a kormány iránti lojalitásból és Orbán Viktor miniszterelnök úr kérésére nem adunk le.”* Lázár János két nap múlva a kormánytájékoztatón ehhez – a közvéleménykutatási eredményekkel ellentétesen – hozzátette: *„Akik támogatták a vasárnapi boltbezárás visszavonását, a FIDESZ-szavazókkal szemben szavaztak.”* Szerinte Orbán Viktor ebben az ügyben hibás döntést hozott, ő pedig azért nem szavazta meg az intézkedés visszavonását, mert nem kívánt *„elvtelen pragmatistává”* válni. Mint a FIDESZ-frakció sajtóosztálya közölte, fejenként 100 000 forintra büntetik azt a négy képviselőt – köztük a két minisztert –, aki nem jelezte előre távolmaradási szándékát. *„A frakció azt szorgalmazza, hogy az érintett képviselők egy meghatározott összeget a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet számára ajánljanak fel”*. Ugyanez vonatkozott első ízben Kövér Lászlóra, az országgyűlés elnökére, aki elvi okokból szintén nem vett részt a szavazáson, mert ő sem értett egyet a kormánnyal, mint másnap egy interjúban elmondta.

A köztársasági elnök április 15-én, pénteken kihirdette a törvényt, így az másnap hatályba lépett, és 17-én, vasárnap egyes üzletek ki is nyitottak. A többség azonban ezt májusra halasztotta, mivel a döntés a kereskedőket is váratlanul érte.

A 100%-os vasárnapi pótlékre vonatkozó ellenzéki módosításokat a törvényalkotási bizottság elutasította, ezért ezekről a plenáris ülésen nem is szavaztak. A szocialisták bejelentették: a történetek ellenére folytatják a népszavazáshoz szükséges aláírásgyűjtést, mert nem bíznak a kormányban.

Ezen kívül törvénybe iktatták a Budapest – Belgrád vasútvonal magyarországi szakaszának fejlesztéséről, kivitelezéséről és 85%-ban kínai hitelből történő finanszírozásáról 2016 februárjában

kötött magyar-kínai egyezményt. Az ennek alapjául szolgáló többoldalú megállapodást 2014 végén Belgrádban írta alá Orbán Viktor miniszterelnök Szerbia, Kína és Macedónia kormányfőjével.

Április 15. Több száz iskolában több ezer tanár tartott reggel figyelmeztető sztrájkot – közölték a pedagógus tiltakozó mozgalom vezetői. Az akció nem volt látványos – sok kommentár sikertelennek is nevezte –, mert az iskolákon belül zajlott, és sok helyen megfélemlítésre hivatkozva el is maradt. A minisztérium munkajogi következményekre figyelmeztette azokat, akik kimentek az épületek elé.

Április 19. A Budapesti Corvinus Egyetem szenátusa ellenszavazat nélkül az egyetlen pályázót, Láncki András filozófus professzort, a Politikatudományi Intézet igazgatóját választotta az egyetem új rektorává. Addig ő volt a sok kormányzati megbízással ellátott Századvég Alapítvány elnöke, akit gyakran neveztek a FIDESZ főideológusának, bár ő ezt visszautasította. A köztársasági elnök június 13-án kelt, július 8-án közzétett határozatával július 1-től nevezte ki rektorra három évre.

Április 20. Országos tanársztrájk zajlott. Galló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke azt mondta: majdnem 25 000 tanár vett részt a szerdai sztrájkban 1185 iskolában, vagyis minden ötödik tanár sztrájkolt, és minden harmadik iskolában volt olyan tanár, aki beszüntette a munkát. A pedagógus szakszervezetek azt kérték, hogy a szolidaritás jeléül délben öt percre „*álljon le az ország*” – ezt nehezen meghatározható számú helyen követték, látványos következményei nem voltak.

Három jelenlegi alelnök – Novák Előd, Apáti István és Szávay István – nem lesz tagja a Jobbik elnökségének a másfél hónap múlva esedékes tisztújítás után – közölte Mirkóczki Ádám képviselő, az ellenzéki párt szóvivője. Eredetileg Szlávik Viktor, a Jobbik volt bátonyterenyi képviselőjelöltje hozta nyilvánosságra a döntést a Facebook-oldalán: „*Ma megtörtént az, amit sosem gondoltam volna a Jobbik háza táján. Vona [Gábor pártelnök] megparancsolta élve a vétő jogával Novák Elődnek, Apáti Istvánnak, Szávay Istvánnak, hogy ne induljanak az alelnökjelölt-választáson, mint hivatalban lévő alelnököknek (!!!!), és megkérte Hegedűsnét!!!, hogy Ő se induljon! Megtörtént a hídépítés... VÁGÓHÍD A RADIKÁLISOKNAK. Betagozódás a Fideszhez.*” A szóvivő magyarázata: a párt alapszabálya szerint az elnöknek joga van alelnökspiránst jelölni, és csak arra lehet szavazni, akit jelöl. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy nem jelölni is joga van embereket, ahogy ez történt most. Erről az elnökségi ülésen „*higgadt és őszinte beszélgetést*” folytattak. Mirkóczki szerint „*hamis törésvonal*”, hogy Vona ezzel a radikálisokat akarta kizárni az elnökségből. Szerinte egyszerűen arról van szó, hogy olyanokat szeretne az elnökségben, akik már polgármesterként bizonyítottak például Ózdon és Tiszavasváriban, hiszen most a kormányzóképeség kialakítására törekszenek. Hangsúlyozta, pártszakadásról szó sincs. Novák Előd úgy reagált, hogy „*leforrázva érzi magát*”, teljesen meglepte Vona Gábor lépése, de elindul a választáson. Szávay István: „*s számomra ez most már becsületbeli ügy. Ha érezni fogom a tagság támogatását, akkor el fogok indulni*”. Apáti István „*nem enged a pártelnöki nyomásnak*”, és szintén indul az alelnöki posztért a tisztújításán. Az utóbbi két politikus azonban ezt április 26-án, illetve 28-án visszavonta. Ugyancsak április végén Vona Gábor maga cáfolta a „*radikálisok*” ellen fordulást azzal, hogy kifejezetten felkérte alelnökjelöltnek az addig nem is párttag Toroczkai László ásothalmi polgármestert, aki 2001 óta a „*Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom*” vezetője, számos erőszakos megmozdulás szervezője volt, a 2006-os tüntetések kapcsán a bíróság jogerősen elítélte „*a rendőrségi eszközökben okozott károkért*”. → május 29., június 6.

Április 21. Megbízatása lejártával távozott az Alkotmánybíróságból Lenkovics Barnabás elnök és Lévay Miklós, a két utolsó bíró, akiket még a kormánypártok és az ellenzék konszenzusával választottak meg. Mivel a mostani kormányoldalnak nem sikerült olyan jelöltekben megegyeznie, akiket legalább két ellenzéki képviselő támogatott volna – ennyi hiányzott a FIDESZ-

KDNP-nek az összes képviselő kétharmadából –, és mivel a márciusban távozott Kiss László, valamint a már 2015-ben lejárt megbízatású Paczolay Péter volt elnök helyét sem töltötték be, a törvény szerint 15 tagú testület 11 taggal működött tovább Sulyok Tamás helyettes elnök vezetésével. Az utolsó határozat, amelyet a két távozó még aláírt – Lévay Miklós különvéleménnyel –, azt mondta ki 8:5 arányban, hogy nem alkotmányos a választási törvényben a magyarországi állandó lakcímmel rendelkező, de külföldön tartózkodó és a magyarországi bejelentés nélküli határon túli magyar állampolgárok közti különbségtétel, tehát az, hogy az utóbbiak szavazhatnak levélben, míg az előbbieknél el kell utazniuk a legközelebbi magyar nagykövetségre vagy konzulátusra.

A Fővárosi Törvényszék első fokon bizonyítottság hiányában felmentette Hiszékeny Dezső szocialista országgyűlési képviselőt a vesztegetés vádjáról. Az ügyész öt évnél súlyosabb szabadságvesztést kért, mert a vád szerint Hiszékeny 2013-ban XIII. kerületi alpolgármesterként ötmillió forint kenőpénzt követelt azért, hogy egy önkormányzati tulajdonban lévő üzlethelyiség bérleti jogát egy vállalkozónak adja. A bíróság szerint viszont vitatható jelentőségű bőlintásból és kézmozdulatból nem lehet ilyen következtetésre jutni, hiszen vesztegetésről mindig csak a fedett nyomozó beszélt a hangfelvételeken, a vádlott nem. A politikus végig tagadta a bűnösségét, az ellen folyó eljárást koncepciósnak nevezte. Az ügyészség augusztus 1-én bejelentette: fellebbez, mert Hiszékenyt bűnösnek tartja.

Április 22. A Magyar Nemzeti Bank alapítványai az Alkotmánybíróság és a Kúria döntése alapján, korábbi elzárkózásukat kényszerűen visszavonva nyilvánosságra hozták, mire költöttek addig a jegybanktól kapott 260 milliárd forintból. Kiderült, hogy a részben már ismert nagyértékű ingatlanvásárlásokon, saját tisztségviselőik, köztük jegybanki vezetők magas tiszteletdíján és mintegy 25 milliárd forint értékű államkötvény vásárlásán kívül egyebek közt a jegybankelnök, valamint a szélsőjobbaldaltól sem távol álló kormánypárti személyiségek (Lovas István újságíró, Fritz Tamás, a „Békemeneteket” szervező politológus, Boros Imre egykori kiszegedapárti miniszter), illetve kuratóriumi tagok könyvei kiadásának támogatására fordították a pénzt. → március 1., március 9., március 30., március 31., április 27.

630 millió forint jutott az egyes sajtóhírek szerint Matolcsy György MNB-elnök unokatestvére, Szemerey Tamás tulajdonában álló, a vs.hu hírportált kiadó és nem sokkal korábban az Origo-t is megvásárló New Wave médiacsoportnak és egy azonos körhöz tartozó másik cégnek. „A pályázati támogatásokban sincs semmi szégyellnivaló” – mondta Lebhardt Olivér, a vs.hu főszerkesztője. A portál újságírói április 23-án maguk is közleményt tettek közzé: „Az MNB alapítványai által közzétett adatok minket is megleptek és megdöbbsentettek. ... A cikkek tartalmába, beleértve a támogatott projekteket, senki nem szólt bele, és ezt nem is lennénk hajlandók elfogadni. Ezt megerősítendő, az elmúlt 24 órában a tulajdonostól garanciát kértünk a jövőbeni tartalmi függetlenségünkre is, amit meg is kaptunk. A kiadó pénzügyei nem tartoznak a szerkesztőségre, de az átláthatóságért küzdő újságírókként nem tudunk egyetérteni azzal, hogy tudunkon és az olvasóink tudtán kívül kapott támogatásokat. Ennek megfelelően a továbbiakban kérjük a kiadótól ezeknek a transzparens kezelését.” A portál 12 újságírója április 25-én az előbbieket ellenére, elvi okokra hivatkozva felmondott a vs.hu-nak, majd ugyanazon nap Lebhardt Olivér ezt írta a Facebookon: „A mai napon lemondok a főszerkesztői pozícióról és távozom a VS.hu-tól. Hibáztam, amikor hagytam, hogy a támogatott tartalmak a támogató feltüntetés nélkül jelenjenek meg, noha ebbe beleszólásom nem volt. ... Ugyanakkor kijelentem, hogy a vezetésemmel a szerkesztőségben szabad, autonóm, független újságírói munka folyt, amire büszke vagyok.,”

Nyilatkozat szintén április 25-én a New Wave Media Kft.-től és a New Wave Production Kft.-től, az Origo és a Vs.hu tulajdonosától: „A híresztelésekkel szemben a tény az, hogy Szemerey Tamás [Matolcsy György MNB-elnök unokatestvére] eddig sem volt, és jelenleg sem tulajdonosa sem az említett két cégnek, sem a hozzájuk bármilyen formában kapcsolódó portáloknak. Ennek okán azon feltételezések is teljességgel megalapozatlanok, amelyek összefüggéseket láttatnak a rokoni kapcsolatok és a Magyar Nemzeti Bank alapítványai által a fenti cégeknek folyósított

támogatások között.” Az addig soha nem cáfolt kapcsolatot a sajtó évek óta egyértelmű tényként kezelte, és azt több lap e nyilatkozat után is állította, hogy az üzletemberhez közel álló, más cégekben neki dolgozó emberek a végső tulajdonosok. Iratok bizonyították, hogy Szemerey bankja részt vett a New Wave tőkeemelésében és hitelezésében, az MNB-alapítványok más kedvezményezettjei között pedig bizonyítottan szerepeltek az ő és felesége érdekeltségei.

Az Együtt – a Korszakváltók Pártja szintén április 23-án bejelentette: hűtlen kezelés miatt feljelentést tesz a Vs.hu kiadójának félmilliárdos jegybanki alapítványi támogatása miatt. A párt szerint „*egyértelmű, hogy a FIDESZ adóforintokból építi és finanszírozza saját sajtóbirodalmát*”, és „*felháborító, hogy ezt úgy teszik, hogy közben saját rokonaikat és családtagjaikat is jól megfizetik*”. Semmi szükség nem volt a Magyar Nemzeti Bank alapítványaira, azokat meg kell szüntetni – mondta Tóbiás József, az MSZP elnök-frakcióvezetője ugyanerről. Szerinte „*véleményvásárlásra, a saját elitjének finanszírozására*” használták föl a közpénzt az alapítványok, mert FIDESZ-közi vállalkozásokat, az elektronikus médiában véleménynyilvánítást befolyásoló adásvételi szerződést is támogatott a jegybank.

Április 25. Az alaptörvény kihirdetésének 5. évfordulóján ünnepséget tartottak az Országház felsőházi termében, ahol felszólalt Orbán Viktor miniszterelnök, Kövér László, az országgyűlés elnöke, Trócsányi László igazságügyi miniszter, Sulyok Tamás, az Alkotmánybíróság elnökhelyettese, Darák Péter, a Kúria elnöke, Szájer József, az Európai Parlament képviselője (az alaptörvényt összeállító bizottság vezetője) és a jogszabályt annak idején aláíró, de nem sokkal később lemondani kényszerült Schmitt Pál volt köztársasági elnök. Az ellenzék nem vett részt, az MSZP és a DK a Várban tüntetett az alaptörvény ellen.

Kövér László arról beszélt a megemlékezésen, hogy az alaptörvény támogatói szeretnék megőrizni a függetlenséget a globalizációval szemben, míg ellenzői ezt anakronisztikus dolognak tartják. „*Az új alkotmánynak végre van morális töltete*” – mondta Schmitt Pál. A miniszterelnök pedig köszönetet mondott Schmitt Pálnak, hogy aláírta az új alaptörvényt: „*Az idegen erők soha nem fogják ezt neki, nekünk megbocsátani.*” Az uniónak nincs korszerű alaptörvénye, bezzeg nekünk van, tette hozzá: „*Mi tudjuk, hogy honnan jöttünk, hol tartunk és hová tartunk, az EU viszont nem.*”

Átalakul a Magyar Turizmus Zrt., jogutódja a Magyar Turisztikai Ügynökség lesz, amelyet Bienert Gusztáv kormánybiztos felügyel és Guller Zoltán irányít majd – jelentette be Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter. Szerinte „*a turizmus eddig a közigazgatás béklyójában élt*”. Az új szervezetben a szakmai felelősséget a nemzeti fejlesztési miniszterre ruházta a kormányhatározat, de minisztériumok feletti szervezetet állítottak fel, amely a turisztikai stratégia és szervezet irányítója lesz.

Április 26. Az országgyűlés – ezúttal is csak kormánypárti szavazatokkal – újra elfogadta a jegybanktörvény módosítását, törölve belőle az Alkotmánybíróság által alaptörvény-ellenesnek minősített részeket az MNB alapítványait érintő adatok titkosításáról és az új rendelkezések visszamenőleges hatályáról. Bekerült viszont, hogy az alapítványok gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az MNB tulajdonában álló gazdasági társaságok (például a Budapesti Értéktőzsdé) adatainak legfeljebb 10 évre történő titkosítását a korábbi megfogalmazást pontosítva abban az esetben tették lehetővé, ha ezek megismerése „*központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdeket sértene*”. Az MNB vezetőinek politikailag vitatott, de az alkotmányossági felülvizsgálatban nem érintett béremelése (az elnöké például havi 5 millió forint) benne maradt a törvényben. → március 1., március 9., március 30., március 31., április 22.

A kormány benyújtotta a 2017-es költségvetési törvényjavaslatot, amely 3,1 %-os gazdasági növekedéssel és 2,4 %-os GDP-arányos államháztartási hiánnyal számolt. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter egyúttal a vg.hu-nak kijelentette: „*Választási költségvetést csináltunk.*” A kormány, mint mondta, figyelembe vette, hogy 2018-ban választási időszak következik, mert

nem akar úgy járni, mint 2002-ben, amikor az emberek nem érezték, hogy a gazdaság jobban teljesít, ezért a FIDESZ elvesztette a választásokat.

Április 27. A háttérből az Országos Roma Önkormányzattal formálisan semmilyen kapcsolatban nem lévő miniszterelnöki biztos, Farkas Flórián irányítása és konkrét direktívái alapján vették vissza az ORÖ-t a hozzá hű roma képviselők, a hatalomátvétel forgatókönyvét Farkas maga vázolta fel a lungo dromos képviselőknek egy februári zártkörű megbeszélésen. Az erről titokban készült hangfelvételt a Romnet hozta nyilvánosságra. Ezen Farkas arról beszélt, hogy gyakorlatilag teljhatalommal rendelkezik az elvileg független intézmény fölött. *„Semmilyen döntés nálam nélkül nem történhet meg, bármilyen döntést, bármilyen előterjesztést a Lungo Drommal le tudunk és le is fogunk állítani.”*

„Senki nem tud ugrabugrálni, semmit nem engedünk meg.” – jelentette ki, hozzátéve, hogy aki őt támadta, semmilyen pozíciót nem kaphat az ORÖ-ben. → február 26.

A Magyar Nemzeti Bank alapítványainak ki kell adniuk azoknak a magánszemélyeknek a neveit, akik számára támogatást folyósítottak, és akikkel szerződést kötöttek – közölte Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság. Az április 22-én közzétett, 5 millió forintot meghaladó szerződések, illetve támogatások listáján csak cégneveket tüntettek fel, magánszemélyek neveit személyiségi jogokra hivatkozva nem. Összesen 368 tételnél szerepelt, hogy magánszemélyek kaptak pénzt, együttesen több százmillió forintot. A hivatal a Magyar Narancsnak elküldött állásfoglalásában közölte, hogy a közpénzek felhasználásával járó megbízási szerződések adatai akkor is közérdekűek, ha természetes személlyel kötik őket. → április 22. A Pallas Athéné alapítványok elutasították a hivatal véleményét: *„A támogatásban részesített magánszemélyek adataival kapcsolatban mind az információs szabadságról szóló törvény, mind a kialakult bírósági gyakorlat egyértelmű abban, hogy a személyes adatok védelme alá eső adatok a nyilvánosságra hozatal során nem adhatóak ki.”*

„A rezsim fő jellemzője az erőszakosság, a központosítás, a kíméletlenség, ezzel a szükséges reformokat is teljesen félreviszik” – mondta a nyilvánosság előtt ritkán szereplő, annak idején az ellenzéki FIDESZ jóvoltából megválasztott Sólyom László volt köztársasági elnök (2005-2010) az Orbán-kormány oktatáspolitikájáról egy vitán, amelyet a konzervatív, de kritikus értelmiségiekből álló Eötvös József Csoport rendezett az oktatási válságról. *„Az iskola lehetőleg ellentársadalom legyen. Sziget, mely ellenállásra is képessé teszi a gyerekeket, azzal szemben is, amit az utcán és a televízióban látni”* – tette hozzá.

Április 28. *„Aki a jegybankot támadja, az a forintot veszélyezteti”* – jelentette ki Lázár János miniszter a kormánytájékoztatón annak kapcsán, hogy nagyon sok bírálat érte az MNB-t alapítványainak vitatható pénzköltései miatt. Azt azonban hozzátette a Miniszterelnökség vezetője, hogy nem örül az ügynek, és kellemetlennek tartja azt, a botrány árt a jegybanknak. A teljes képhez viszont szerinte hozzá kell tenni, hogy a jegybank segített az országot kihúzni a csödből, egymillió devizahitelest megmenteni, és 3 %-os gazdasági növekedést elérni.

Április 29. Pert nyert első fokon Orbán Viktorral szemben a Gyurcsány Ferenc tulajdonában álló Altus Zrt. A DK elnöke sajtótájékoztatón számolt be a Fővárosi Törvényszék két nappal korábbi ítéletéről, amely szerint a miniszterelnök valótlannal állította 2015 májusában az Altus Európai Bizottságtól tenderen elnyert, uniós fejlesztési programokról szóló megbízásával kapcsolatban, hogy a cég a pénzt egyértelműen pártcélokra is használja, továbbá a szerződést abban a hamis színben tüntette föl, hogy az Altus a megbízást politikai megfontolásból vezérelve nyerte el. A bíróság döntése alapján Orbán Viktor 270 000 forint perköltséget kell fizetnie az Altusnak, és nyilatkozatban kell kifejeznie sajnálkozását. A pernyertes volt kormányfő kommentárja szerint Orbán Viktor *„bármilyen gátlástalan hazugságra kész”*, ha politikai érdeke úgy kívánja, de morális, társadalmi és politikai értelemben egyaránt legyőzhető. A FIDESZ közleménnyel reagált: *„Gyurcsány Ferenc hiába bújik az ügyvédek*

szoknyája mögé, messziről búzlik a családi cégének 1,5 milliárdos brüsszeli megbízása. A vak is látja, hogy Gyurcsány Ferencet Brüsszelből pénzelik a családi cégen keresztül, ő pedig Brüsszel politikai megrendeléseit teljesíti.” A miniszterelnök sajtóirodája május 24-én bejelentette, hogy Orbán Viktor fellebbezett. A másodfokú bíróság december 1-én megváltoztatta az ítéletet, és teljes mértékben elutasította az Altus Zrt. keresetét Orbán Viktorral szemben. A Gyurcsány-cég köteles Orbán Viktor perköltségeit is megfizetni – közölte Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár. Az ügylet ettől függetlenül érvényben maradt, az Európai Bizottság nem talált benne kifogásolni valót.

Május 3. A Kúria szabad utat adott a kormány népszavazási kezdeményezésének a kötelező betelepítési kvóta ügyében („Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”), mert elutasította a PM és a Liberálisok, valamint magánszemélyek jogorvoslati kérelmét a Nemzeti Választási Bizottság hitelesítő határozata ellen. A Kúria a kérelmezők kifogásaival szemben megállapította, hogy a kérdés megfelel az alaptörvény és a népszavazásról szóló törvény rendelkezéseinek. A legfőbb kérdés az volt, hogy a kérdés nemzetközi szerződésbe ütközik-e, mert akkor tiltott tárgykört érintene. A Kúria álláspontja szerint azonban a kérdés valójában az uniós jogot és nem a csatlakozási szerződéseket érinti: „nem irányul sem a csatlakozási szerződés módosítására, sem többletfeltétel előírására az unió szervei által hozott döntések Magyarország általi végrehajtásához”, így nem veti fel az alaptörvény sérelmét sem. → február 24., február 29., május 10., június 21., július 5.

Május 4. Az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságában az ellenzék által támogatott kompromisszummal zárult a minősített többséget igénylő terrorellenes törvénycsomag tárgyalása. Több ellenzéki politikus óvatosan hozzátette: akkor van esély az elfogadására, ha nem rontják el utólagos kormánypárti módosításokkal.

Május 5. „Miért van politikai támadás a Magyar Nemzeti Bank és a Pallas Athéné Alapítvány ellen? Mert olyasmit tud Magyarország, olyan modellt mutatott Európának és a világnak, ami példaértékű.” – így kommentálta Matolcsy György, az MNB elnöke egy győri előadáson a jegybanki alapítványok nehezen megmagyarázható pénzköltései miatti bírálatokat.

Május 6. A népszavazás a kvótáról nem jogi vita – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Szerinte Magyarországon vannak, akik nem akarják, hogy idegeneket telepítsenek be ide, ők népszavazást akarnak. Azért van az egész népszavazás, hogy Brüsszelt meg tudják állítani. Aki be akar jönni Európába, annak a menekültkérelmét Európán kívül kell elbírálni. A baloldal azt állította mindig, hogy Brüsszelnek nincs betelepítési terve, de az unió most maga hozta nyilvánosságra, hogy van – utalt a miniszterelnök arra az EU-ban is még vitatott, el nem fogadott elképzelésre, amely szerint amely ország nem fogad be migránsokat, annak ezt pénzzel kellene megváltania. „Gyomorszájra mért ütés”: így nevezte azt, hogy 250 000 eurót akarnak fizettetni minden be nem fogadott ember után. → május 10.

Május 8. Fölényesen győzött a januárban megbuktatott független polgármester-asszony és csapata az időközi választáson Lakiteleken, Lezsák Sándor országgyűlési alelnök, a FIDESZ fontos politikusa falujában. 2014-ben Zobokiné Kiss Anita viszonylag csekély fölénnyel győzött, a testületben pedig 4:3 arányban többségben voltak a FIDESZ-szel szövetséges, Lezsák vezette Nemzeti Fórum tagjai. Ellentétbe kerültek a polgármesterrel, és azt állították, hogy miatta nem kap a falu az uniós támogatásokból. Ezért megszavazták a képviselőtestület feloszlását. Most időközi választáshoz képest nagyon magas, 61 %-os részvétel mellett 1377-en szavaztak Zobokiné Kiss Anitára, a testület feloszlását kezdeményező volt FIDESZ-es alpolgármesterre, Madari Andorra pedig csak 827-en. A hat képviselői helyre tizennyolc jelölt közül kizárólag függetlenek győztek

szintén jelentős többséggel, vagyis a FIDESZ/Nemzeti Fórum ezúttal a testületbe se tudott bekerülni.

Május 9. A Magyar Nemzeti Bank 50 milliárd forint osztalékot fizet be a költségvetésbe – közölte a jegybank. Az indoklás szerint 2015-ben közel 95 milliárd forint nyereséget ért el, az eredménytartalék az osztalékfizetés után is meghaladja a 100 milliárd forintot, amely az esetlegesen felmerülő kockázatokra elegendő fedezetet nyújt. A lépés összefüggött azzal, hogy miután 2013-tól – a korábbi szabályozással ellentétben, a Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter által MNB-elnöki kinevezése előtt nem sokkal előterjesztett törvény alapján – már nem volt kötelező az MNB teljes nyereségét befizetni a költségvetésbe, az intézmény 260 milliárd forinttal létrehozott alapítványain keresztül kezdett gazdálkodni jórészt a forintárfolyam romlása miatt keletkezett profitjával, és ez heves vitákat váltott ki.

Több ponton alkotmány sértőnek ítélte Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke a 2017-es költségvetés megalapozását szolgáló törvényjavaslatnak azokat a pontjait, amelyek üzleti érdekre hivatkozva széles körben titkosíthatóvá kívánták tenni az állami tulajdonú gazdasági társaságok adatait. Az országgyűlés költségvetési bizottsága szocialista elnökének, Burány Sándornak írt levelében a hatóság vezetője arra is felhívta a figyelmet, hogy a kormány javaslata ismét visszamenőleges hatályú szabályozást tartalmaz, noha az Alkotmánybíróság az MNB ügyében kimondta, hogy az megengedhetetlen. A parlament május 13-án folytatta le a törvényjavaslat általános vitáját. → június 7.

Május 10. Az országgyűlés kiírta a népszavazást az uniós migránskvóták ügyében. A kormánypártokon kívül csak a Jobbik-frakció többsége szavazta meg, öt független nemet mondott, a szocialista és az LMP-frakció, valamint a többi független nem vett részt a szavazásban. Az engedélyezett költség 4,9 milliárd forint. → február 24., február 29., május 3., május 6., június 21., július 5.

Ugyanakkor kizárólag kormánypárti szavazatokkal elfogadták a népszavazási törvény módosítását, amely megszüntette az azonos témájú kérdésekre a párhuzamos aláírásgyűjtés tilalmát, így kiküszöbölte azt, hogy a kérdőív hitelesítésre történő benyújtásakor a kezdeményezők pár másodperces előny érdekében legyenek kénytelenek harcolni egymással a Nemzeti Választási Iroda előcsarnokában. → április 1.

A képviselők nagy többséggel felülbírálták az európai ügyek bizottságának döntését, és tárgysorozatba vették – azaz a megtárgyalandó előterjesztések közé iktatták – Schiffer András LMP-társelnök-frakcióvezető határozati javaslatát, amely az EU és az Egyesült Államok, illetve Kanada közti átfogó kereskedelmi megállapodások tervezetére utalva felhívta a kormányt, hogy „*ne támogassa olyan szabadkereskedelmi megállapodás létrejöttét, amely veszélyezteti a környezet- és egészségvédelem, az élelmiszerbiztonság, valamint az emberi jogi, illetve munkajogi garanciák jelenlegi szintjét, továbbá antidemokratikus vitarendezési eljárást tartalmaz*”. Ez szokatlan lépés volt, mert általában el szokták utasítani az ellenzéki indítványok tárgysorozatba vételét. Még szokatlanabb, hogy május 24-én tényleg lefolytatták a javaslat általános vitáját, június 13-án pedig – némileg még erősítve is a mondanivalót – elfogadták.

Ugyane napon az országgyűlés megtárgyalta a terrorellenes törvénycsomagot a hozzákapcsolódó alaptörvény-módosítással együtt, a következő három napban, április 11-12-13-án pedig lefolytatta a 2017-es költségvetési, a költségvetést megalapozó, valamint az adótörvény-módosításokról szóló törvényjavaslat általános vitáját.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal keményen bírálta a Hortobágyi Nemzeti Park 2015-ös földbérleti pályázatait – ez derült ki abból a jelentésből, amelyet a szocialista Gögös Zoltán tett közzé, miután megnyerte az iratok megismeréséért indított pert. A jelentésből egyebek közt kiderült, hogy négy alkalmazott bíralt el 60 nap alatt 1600 pályázatot, vagyis naponta átlagosan 27 pályázatról döntöttek. Nem volt kötelező bármit is leellenőrizni abból, amit pályázók csatoltak a pályázatukhoz. A pályázaton olyan is indulhatott, aki annak kihirdetése után alapította a cégét vagy

jelentkezett be gazdálkodónak. Több pályázó csak bérbe vett pár állatot a pályázat idejére, hogy megszerezhesse a kívánt földeket. Az ügy miatt a Nemzeti Park igazgatója 2015 augusztusában lemondott, számos szerződést pedig felbontottak.

Május 12. *„A kormány kérdése álkérdés, értelmetlen. Mindegy, elmegy-e az ember szavazni. Több, mint bojkott kell.”* – nyilatkozta egy szocialista politikus az Indexnek az MSZP elnökségi ülése után a migránkvóta-népszavazásról. *„Ez a népszavazás nem a kvótáról, a menekültekről szól, hanem a hatalom megőrzéséről, nem kell ehhez asszisztálni. ... Nem akarjuk a kötelező kvótát mi sem, de jobb programunk is lesz egy bohócnépszavazásnál.”* A DK és az Együtt a népszavazás bojkottját hirdette meg. Lázár János miniszter viszont sajtótájékoztatóján kijelentette: ez a népszavazás legalább olyan fontos, mint a NATO- vagy az EU- tagságról szóló volt. → május 10.

Május 13. A KSH legfrissebb GDP adatai szerint megtorpant a magyar gazdaság növekedése az év első három hónapjában, a magyar bruttó hazai össztermék csak 0,9 %-kal növekedett, ami jóval kisebb a szakértői becsléseknél. 2015 utolsó negyedévében 3,2 %-kal nőtt a magyar gazdaság. A növekedést leginkább az fogta vissza, hogy lezárultak az uniós beruházások, ami miatt az első három hónapban több mint negyedével, 27,6 %-kal esett vissza az építőipar teljesítménye éves alapon. A növekedés nagy részét adó ipari termelés márciusban például 4,6 %-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A növekedést szinte teljesen a szolgáltató szektor tartotta fenn, amely a háztartások növekvő költségei miatt tudott jól teljesíteni. → május 30.

Május 17. A magyar állam megsértette azoknak a képviselőknek a szólásszabadsághoz való jogát, akiket 2013-ban megbüntettek, amiért a parlament üléstermében molinókkal tiltakoztak a nekik nem tetsző törvények elfogadása ellen. A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága nagykamarája lényegében megerősítette a bíróság másfél évvel korábbi döntését. 2013 áprilisában a trafiktörvény ellen tiltakozva Karácsony Gergely és Szilágyi Péter (PM) egy *„FIDESZ Loptok, csaltok, hazudtok”* feliratú táblát emelt fel. Összesen 235 000 forintos büntetést kaptak. Májusban, a trafiktörvény módosításakor Dorosz Dávid és Szabó Rebeka (PM) *„Itt Nemzeti Dohánymaffia Működik”* feliratú táblát emelt fel, amiért 70-70 000 forintra büntették őket. A földtörvény júniusi megszavazásakor az LMP-s Szél Bernadett, Osztolykán Ágnes és Lengyel Szilvia egy földdel töltött „aranytalicskát” helyezett a miniszterelnök elé, és hangosbeszélőt is használtak. Szél és Lengyel 131 000, Osztolykán

154 000 forint büntetést fizetett. A képviselők tiszteletdíjából egy 2013 januárjában hatályba lépett házszabály-módosítás alapján javasolta az összegek letiltását Kövér László házelnök, és indítványait a parlament a kormánypárti képviselők szavazataival el is fogadta. Mivel e büntetések ellen a magyar jogrendben nincs jogorvoslati lehetőség, a képviselők Strasbourghoz fordultak. Szerintük demonstrációjuk nem akadályozta a parlament működését, megbüntetésük pedig a nyílt vita akadályozását célozta. A kormány álláspontja szerint a képviselők megrendszabályozására mentelmi joguk miatt nem volt más mód, és az amúgy is legitim célt szolgált: a rend és a többi képviselő jogainak védelmét. Az EJEB 2014-ben aránytalannak nevezte a politikusok megbüntetését, kimondva, hogy egy demokráciában a törvényhozás a politikai viták elsődleges fóruma, ahol a politikai vélemények kifejezését nem lehet azon az alapon korlátozni, hogy a képviselők amúgy mentelmi jogot élveznek. Az ítélet azt is az Emberi Jogok Európai Egyezményébe ütközőnek nevezte, hogy a képviselőknek Magyarországon nem volt hova fellebbezniük. A magyar kormány 2015 februárjában a bíróság Nagykarájához fordult, kérve a döntés megváltoztatását. A Nagykaraja most egyhangúlag megerősítette, hogy a képviselők megbüntetésé megsértette a szólásszabadsághoz való jogukat. A végleges döntés szerint az ellenzéki politikusoknak, akik közül 2014 óta már csak Szél Bernadett tagja az országgyűlésnek, költségtérítésként a büntetések összegének visszafizetésén túl fejenként 2000 euró jár.

„Nem létezik, hogy újravállasszák, a Viktor nem engedi” – mondta a Hír TV felvétele szerint Rubovszky György (KDNP), az országgyűlés igazságügyi bizottságának elnöke egy néhány nappal

korábbi ülés előtt minden bizonnyal a 2017 májusában lejáró mandátumú Áder János köztársasági elnökről, mert bár ekkor nem mondta ki a nevét, csak a beszélgetés másik részében, később azt is hozzátette, hogy jól végezte a munkáját, mert „*egyetlen egy lényeges kérdést nem adott vissza úgy, hogy megakadályozta volna*”. Bár a sajtó már a teremben volt, és beszélgetőtársa, Vas Imre képviselő figyelmeztette Rubovszkyt, hogy bekapcsolt kamerák előtt beszél, ő erre úgy reagált, hogy „*ezt a mennyiségű hangot csak nem tudja rögzíteni*” a technika. A bizottsági elnök utólag azt mondta a Hír TV-nek, hogy lehallgatták, és „*aljasok voltak, mint mindig*”, Harrach Péter KDNP-frakcióvezető pedig úgy látta, hogy a csatorna magánbeszélgetést rögzített, és „*egy országgyűlési képviselőnek is lehet magánélete*”. A miniszterelnök egyébként azt közölte – mondta el Lázár János miniszter a május 19-i kormányinfón –, hogy pártelnöki minőségében csak 2017-ben kezd konzultálni az azévi államfőjelölésről. → december 22., december 29.

Május 24. Nincs oka lemondani a jegybanki alapítványok ügye miatt – jelentette ki Polt Péter legfőbb ügyész a Népszabadságnak. Kifejtette, hogy mind ő maga, mind az ügyészi szervezet törvényesen működik, az alapítványok ügyében is folyik nyomozás. „*A tények és a törvények határozzák meg, miből lesz ügy és miből nem.*” Nincs jelentősége annak sem, hogy a felesége az MNB egyik vezetője és több alapítványi kuratórium tagja, mondta, mert „*ha törvényt sértést észlel valahol, az ügyészség minden esetben teljesíteni fogja a törvényben előírt kötelességét*”.

Május 25. „*Az orosz-magyar viszony nem függ egyetlen beruházástól*” – jelentette ki Szergej Lavrov orosz külügyminiszter Budapesten, de hozzátette: a paksai atomerőmű-bővítés kölcsönös előnyökön alapul. Vendéglátója, Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pedig a beruházás fontosságáról beszélt, és arról, hogy „*a magyar kormány elkötelezetten tartani kívánja*” annak menetrendjét. Az ezzel kapcsolatos orosz hitelről azonban május 27-én kijelentette Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, hogy azt a megállapodásban foglalt előtörlesztési lehetőség miatt jogunk van kiváltani, és szakértőkkel egyeztet, hogy van-e kedvezőbb hitel a nemzetközi pénzpiacon. Június 2-i kormánytájékoztatóján pedig ugyanő mondta: a brüsszeli versenyjogi zöld jelzés után lehet csak szó az orosz hitel lehívásáról, ha mégis azt használnák.

Május 27. „*Háború lesz*”, mert az álláspontok távol vannak egymástól – így reagált Lázár János miniszter arra, hogy az Európai Bizottság aznap két kötelezettség-szegési eljárást indított Magyarországgal szemben. Az egyik a roma gyerekek iskolai diszkriminációjára, az integráció elmaradására vonatkozott, amire a miniszter úgy válaszolt, hogy nem érti, az EB „*honnnan tudja, hogy ki cigány és ki nem*”, mert a magyar állam ezt nem tartja nyilván. A másik eljárás a külföldi állampolgárokat a termőföldvásárlásból lényegében kizáró törvénnyel szemben indult.

A Fővárosi Ítéltábla jogerősen az első fokon 2015-ben adott 10 helyett 15 évi fegyházra emelte Portik Tamás egykori vállalkozó mint felbujtó büntetését Prisztás József 1996-os meggyilkolása ügyében, és ugyanennyit kapott a tényleges gyilkos is. 10 év fegyházat kapott a Prisztást a helyszínre csaló férfi is, akit korábban kétszer is felmentettek, ezért az ellentétes ítéletek miatt az ő büntetése még nem vált jogerőssé.

Május 29. Vona Gábornak sikerült elérnie a Jobbik kongresszusán, hogy csak azok legyenek alelnökök, akikkel ő együtt akart dolgozni – így Novák Előd addigi alelnök és országgyűlési képviselő, aki az előre bejelentett elnöki vétó ellenére indulni kívánt a tisztségért, és megszerezte a jelölésre jogosult helyi szervezetek csaknem felének támogatását, nem került fel a szavazólapra –, ugyanakkor ő maga az elnökválasztáson csak a küldöttek 80%-ának szavazatát kapta meg, noha egyedüli jelölt volt. Vona bejelentette: a frakcióvezetést átadja Volner János pártalelnöknek. Ez szeptember 12-ével történt meg. → április 20., június 6.

Május 30. Tarlós István főpolgármester is aláírta a zömmel FIDESZ-es polgármestereket tömörítő Budapesti Önkormányzati Szövetség közleményét az elfogadás előtt álló törvényjavaslattal szemben, amely az önkormányzatoktól a megmaradt hatásköröket is elvéve kizárólag központi állami irányítású kívánta tenni az iskolákat. A helyi vezetők egyúttal azt panaszolták, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma nem hajlandó fogadni őket.

Május 30. 2016 első negyedévben 9,6 %-kal visszaestek a beruházások a magyar gazdaságban az előző év azonos időszakához képest, közölte a KSH. Ennek fő oka az uniós pénzekből lebonyolított állami beruházások visszaesése, de 5%-kal csökkentek a magánberuházások is. → május 13.

Május 31. Schiffer András, a Lehet Más a Politika! társelnöke azonnali hatállyal lemondott a párt éléről – párttagságát megtartva –, szeptember 5-ével pedig frakcióvezetői tisztségéről és képviselői mandátumáról is. Teljesen visszavonul a politikától, és újra ügyvédként fog dolgozni – mondta az Indexnek adott interjújában. Ezt azzal indokolta, hogy *„ha nincs meg a szellemi erőtér, ami stabilitást adna egy rendszerkritikus politikának, a párt nagyon nehezen tud áttörni. ... a pártringbe, a parlamenti ringbe bekerülve annyi szart szippant be az ember, ami egyszerűen mérgez! Főleg, ha viszonylag kis hadsereg élén kell folyamatosan a tűzvonalban lenni.”* Ugyanakkor tevékenységét nem tartotta sikertelennek: *„minden jövendölés ellenére és iszonyatos ellenerőket legyőzve ezt a pártot bent tudtuk tartani a parlamentben. Büszke vagyok a pártomra és hálás a választóinknak, illetve aktivistáinknak ezért, és örülök, hogy ennek a két sikersztorinak részese lehettem”.* Az LMP-nek 2008-ban Schiffer András volt az egyik létrehozója, a párt legismertebb arca, akinek két választáson (2010, 2014) sikerült csapatát bejuttatnia az országgyűlésbe, ezért döntése nagy meglepetést váltott ki. Szél Bernadett, a másik társelnök másnap ezt mondta: *„nullára tették a parlamenti vitákat például, és bábszínházat csináltak az Országgyűlésből. András ebben jó volt, ez komoly érvágás volt neki. András 2014 után mondogatta, hogy nincs is már kivel vitatkozni. Ezt én is észleltem, mert erre a ciklusra még a szakpolitikai viták színvonala is jelentősen csökkent.”* → július 16., szeptember 12.

Június 3. *„Nem felel meg a valóságnak a magyar kormány kommunikációja, amely szerint az EU kvótát akar az illegális bevándorlók ügyében”*, ezért a várható magyarországi kvótanépszavazás értelmezhetetlen – jelentette ki a Klubrádiónak Navracsics Tibor, az Európai Bizottság magyar tagja, az Orbán-kormány volt közigazgatási és igazságügyi (2010-2014), majd külgazdasági és külügyminisztere (2014). Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető június 7-én reagált: szerinte Navracsics *„a mundér becsületét védi”*, és nem csoda, hogy egy brüsszeli bürokrata nem érti az üzenetet, ugyanis Navracsics Tibor egy jelenleg hatályos helyzetről beszélt, a magyar kormány viszont egy jövőbeni szabályozás ellen tiltakozik. Kövér László, az országgyűlés elnöke pedig június 25-én azt mondta az MTI-nek: Navracsicsot sajnós *„gyorsan megfertőzte”* a brüsszeli levegő, és elszakadt a hazai realitásoktól.

Június 5. Valóságos jelentőségénél sokkal nagyobb figyelmet keltett vegy dunaújvárosi önkormányzati képviselőválasztás amelyet a gyilkossági gyanúba keveredett Gál Roland FIDESZ-képviselő lemondása miatt írtak ki. Ezt jelezte, hogy a kampányhajrában maga Orbán Viktor miniszterelnök érkezett a városba, és a Modern Városok program keretében milliárdos fejlesztéseket ígért Dunaújvárosnak. A FIDESZ jelöltje, Lassingleitner Fruzsina nyert alacsony, 32%-os részvétel mellett 36%-kal (422 szavazat), és ez nem volt meglepetés, 2014-ben és 2010-ben is ez a párt hozta a körzetet. Meglepő volt viszont, hogy a Huszti Zsolt DK-jelölt lett a második (243 szavazat, 21 %), az MSZP-s Selyem József ellenben (aki pedig korábban már kétszer nyert a körzetben) csak negyedik (98 szavazat, 8,5 %) a Jobbikos Barta Endre (203 szavazat, 17 %) után. Hetek óta folyt a vita a két baloldali párt között, de nem tudtak közös jelöltben megegyezni, noha egy ilyen induló esetleg győzhetett volna. Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke közleményt adott ki:

„Szükséges mértékletességgel jegyezzük meg, hogy a DK ebből az eredményből nem azt a következtetést vonja le, hogy a továbbiakban is meg kell mutatnia, hogy erősebb az MSZP-nél, épp ellenkezőleg: a jövőben is mindent meg kell tenni a demokratikus ellenzéki pártok együttműködéséért, a FIDESZ és az Orbán-kormány leváltásáért”. Tóbiás József MSZP-elnök, aki addig maga sem támogatta az összefogást a DK-val, lemondásra szólította fel a párt pár hete megválasztott új dunaújvárosi elnökét, Pintér Attilát. Másnapi közleménye szerint „...hibáztunk. Hagytuk, bízva a helyi demokráciában, hogy a dunaújvárosi szervezet önállóan döntsön az indulás feltételeiről. Sajnos, ki kell mondjuk, hogy a választók szempontjából rossz döntést hoztak, és e mögé a Magyar Szocialista Párt egységesen fel kellett álljon.” A helyi vezető fel is ajánlotta lemondását, ám a taggyűlés ezt június 8-án nem fogadta el, egyhangúlag bizalmat szavazott neki.

Június 6. Lemondott parlamenti mandátumáról Novák Előd Jobbik- képviselő, miután Vona Gábor pártelnök és az új elnökség felszólította erre.

→ szeptember 12. Novák a Facebookon azt írta, hogy a Jobbik új elnöksége felszólította, adja vissza a mandátumát, ő pedig ezt „esküjéhez híven” megtette. (Mint Mirkóczki Ádám, a Jobbik szóvivője az Indexnek elmondta, a Jobbik képviselői tesznek egy külön esküt a Szent Koronára, hogy ha az országos elnökség méltatlannak találja őket a képviselőségre, akkor visszaadják a mandátumot.) Ezt megelőzően a frakció titkos szavazással, 18 igennel, 4 nemmel 2 tartózkodás mellett megszavazta Novák kizárását tagjai közül. Vona Gábor pártelnök és még frakcióvezető bizalmi válságról beszélt. Az egyik legradikálisabbnak tartott szélsőjobboldali politikus a pártkongresszus előtt írt levelében azt írta, hogy a Vona által kívánt „néppártiság a polkorrektnek mondott óvatoskodó nyárspolgáriságot jelenti, már nem Attila unokái leszünk, hanem belesüppedve az általános politikai posványba díszellenzékként és a magyar politika sokadik szemfényvesztőiként a nemzetközi pénz hatalom álradiális és néha lenácizott kiszolgálóivá válhatunk”. → április 20., május 29.

A Kúria jogegységi határozatban kimondta: nem szükséges, hogy a hitelszerződés a folyósított összeg és a törlesztések összegét tételesen tartalmazza. A testület arra a kérdésre kereste a választ: érvényes devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül-e az, amelyben a forintban folyósítandó kölcsön összege forintban van megjelölve, a szerződés devizaösszegét pedig a felek megállapodása alapján a szerződés részét képező, a szerződéskötést követően elkészülő külön dokumentum (pl. folyósítási értesítő, törlesztési terv) tartalmazza? A Kúria azt a választ adta, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés akkor is megfelel a törvényi követelményeknek, ha az írásbeli szerződés tartalmazza a kölcsönösszeg devizában kifejezett ellenértéke kiszámításának, valamint a törlesztőrészek száma, összege és időpontja kiszámításának a módját.

„Kicsoda Habony Árpád?” – kérdezte Volner János, a Jobbik jövő (de a kormányfő válaszában már megválasztottként megszólított) frakcióvezetője Orbán Viktor miniszterelnöktől a közgyűlésben. Pontosan milyen szerepkörben dolgozik, milyen felhatalmazásokkal bír, hiszen látható, hogy a kormány több vezető beosztású tagjával személyesen, családilag is jóban van, ráadásul amint újságot indít (az ingyenes Lokál és a 888.hu), azokat ellepik az állami cégek hirdetései. „A szóban forgó személyt egyetlen kormányzati intézmény vagy állami cég fizetési listáján nem találtam, ezért nem vagyok illetékes a kérdés megválaszolásában” – válaszolta papírból olvasva Orbán, majd azt mondta, sokkal izgalmasabb, hogy Volner János kicsoda. Ugyanis szerinte Volner cégei felhalmozott köztartozással kötöttek ki cégtemetőkben, és jogosulatlanul igényeltek vissza adót. „Volner János, a Jobbik frakcióvezetője tehát adócsaló” – jelentette ki a miniszterelnök. A képviselő viszontválaszában azt mondta, nem igaz, ami az egykori cégéről elhangzott, és megismételte az eredeti kérdést: Kicsoda Habony Árpád? A miniszterelnök erre ismét a kérdezőről beszélt, állítása szerint Volner egy kamuegyetemen szerzett marketing szakon diplomát, ami jól sikerülhetett, mert meg tudta téveszteni pártját és a Jobbik választóit.

Június 7. Az országgyűlés kizárólag kormánypárti szavazatokkal, a kormányelőterjesztéshez képest csekély módosításokkal elfogadta a 2017-es költségvetés részleteit – a zárószavazásra a

következő héten került sor, mert meg kellett várni a Költségvetési Tanács véleményét –, valamint a hozzá kapcsolódó jogszabályokat. A 2017-es adótörvényben 27%-ról 5%-ra csökkentették a baromfihús, a tojás és a friss tej áfáját (a bolti forgalom jelentős részét kitevő tartós tejre ez nem terjedt ki), valamint 18%-ra az internetszolgáltatását és az éttermi étkeztetését. Ezzel a kormány becslése szerint 55 milliárd forintot nyer a lakosság. Az adóemelések – ellenzéki vélemény szerint ennél nagyobb – ellentétes hatását nem számszerűsítette a nemzetgazdasági miniszter: az uniós előírások miatt jelentősen nőtt a dohányáru jövedéki adója, az üzemanyagokénál pedig olyan új szabályozást vezettek be, hogy a kőolaj világpiaci árának csökkenése esetén automatikusan nő a jövedéki adó, ám annak emelkedésekor nem csökken az itthon rárakott közteher. Nőtt a kétgyermekes családok jövedelemadó-kedvezménye. A korábbi megállapodásnak megfelelően csökkent a pénzügyi intézetek különadója és kedvezőbbé vált a kiszámítás módja.

A költségvetést megalapozó törvénycsomagban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnökének alkotmányossági aggályai ellenére → május 9. elfogadták, hogy a villamosenergia- és földgázágazatban egyes üzleti, pénzügyi, műszaki adatok, és az ezekkel összefüggő döntések megalapozását szolgáló adatok „*nemzetbiztonsági, központi pénzügyi vagy külügyi érdekből*” nem ismerhetők meg, de a kormány eredeti javaslatával szemben egy pontos – ám hosszú – felsorolást tartalmazó táblázatot fogadtak el arról, hogy ez mire vonatkozik, és egyenként határozták meg 10 és 30 év közti időtartamban a titkosítás hosszát. Továbbá ágazattól függetlenül általában titkolható minden köztulajdonú cég adata, ha a nyilvánosság „*üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okoz*”, mert „*versenyhátrányát indokolatlan előnyhöz juttatná.*” A miniszteri indoklás szerint úgy fogalmazott, hogy „*az információszabadság társadalmi rendeltetésével össze nem férő tág értelmezése nem korlátozhatja aránytalanul a jogszerű nemzetgazdasági érdekeket. A közpénzszedéssel való felelős gazdálkodás azt is feltételezi, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaságok is egyenlő és tisztességes versenyfeltételekkel működhetnek a piacon.*” Mindezt a korábbi AB-döntés ellenére a folyamatban lévő ügyekre is kiterjesztve, azaz lényegében visszamenőleges hatállyal vezették be, és érintette egyebek közt a Posta, a paksi atomerőmű, a jegybanki vállalkozások – köztük a tőzsde, de nem az MNB-alapítványok –, a vasút, a Magyar Fejlesztési Bank és rengeteg más cég ügyeit.

Törvényt hoztak „*a terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról*”. A Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ helyett létrehozták a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központot (TIBEK), amely nem új titkosszolgálat, nem folytat titkos információgyűjtést, hanem összegzi mások adatait és összehangolja a terrorelhárítást. Az indoklás szerint ugyanis „*sem a közigazgatás, sem a rendészeti szervek, sem a nemzetbiztonsági szolgálatok jelenlegi rendszerében nincs olyan szerv, amely a terrorizmussal, a bűnözéssel, a nemzetbiztonsági kockázatokkal összefüggő adatokat és információkat kormányzati szinten összesíti, szintetizálja és a kormány döntéseit összbiztonsági szemlélettel készült taktikai és stratégiai elemzésekkel, javaslatokkal segíti*”. Feladata a párhuzamosságok kiszűrése, de a törvényalkotási bizottság korlátozta a BM hatáskörét, mert elfogadott módosító javaslata szerint ha ilyen esetben az Információs Hivatal vagy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat érintett, a TIBEK csak e szervek nem a BM-nek, hanem a Miniszterelnökségnek, illetve a Honvédelmi Minisztériumnak alárendelt főigazgatójának hozzájárulásával tájékoztathat másikat együttműködő szervet. A minősített többség elérése érdekében szocialista módosító indítványt is támogattak a kormánypártok, amely arról szólt, hogy terrorveszély esetén a „*kiemelt biztonsági intézkedés legfeljebb 72 óra időtartamra rendelhető el, ami szükség esetén további 72 órával meghosszabbítható*”, ennél tovább pedig csak akkor tartható fenn, ha az illetékes országgyűlési bizottság előtt ismertetik az ennek alapjául szolgáló „*konkrét információkat*”. A kormány javaslatához képest korlátozták a belügyminiszter rendeletalkotási jogkörét. Kikerült a szövegből a titkosított hírközlőeszközök használatának tilalma. Az utolsó pillanatig bizonytalan volt a törvény sorsa, mert a kormányoldalon belül is vita volt a belügyminiszter és a Miniszterelnökséget vezető miniszter hatáskörmegosztásáról, az ellenzék viszont elutasította Lázár János feladatainak bővítését.

Végül az összes ellenzéki frakció is igennel szavazott, csak a függetlenek nem támogatták a jogszabályt.

A képviselők ezen túlmenően módosították az alaptörvényt. Eszerint az országgyűlés a kormány kezdeményezésére „*terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye vagy terrortámadás esetén meghatározott időre kihirdeti a terrorveszélyhelyzetet, ezzel egyidejűleg felhatalmazza a Kormányt sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedések bevezetésére*”. Ehhez a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. A kormány ilyenkor „*egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet*”, de ezek a rendkívüli intézkedések legfeljebb tizenöt napig tarthatnak. „*A Magyar Honvédséget ... terrorveszélyhelyzet idején akkor lehet felhasználni, ha a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok alkalmazása nem elegendő.*” Ezeket a változtatásokat az érintett kétharmados törvényeken is átvezették. → január 22. E szavazásoknál a Jobbik egységesen igent mondó frakciója teremtette meg a minősített többséget a kormánypártok számára. Az LMP és a függetlenek mind az alaptörvény, mind a sarkalatos törvények ehhez kapcsolódó módosítását elutasították, az MSZP pedig az első esetben nem vett részt a szavazásban, a másodikban nemmel szavazott. A Jobbikon kívüli ellenzéki pártok az előző törvény elfogadása után sürgősen tartották a honvédség bevonását a terrorelhárításba, ezért nem támogatták az alaptörvény-módosítást.

Négy további törvényjavaslatnak is voltak minősített többséget igénylő részei, ezek elfogadását főleg a Jobbik szavazatai tették lehetővé, de volt, amit más ellenzéki frakciók is megszavaztak.

Kivételes eljárással, egyetlen nappal a benyújtás után, kizárólag kormánypárti támogatással módosították a takarékszövetkezeti törvényt, tovább centralizálva a rendszert, egyúttal kiterjesztve a jegybanki felügyeletet a teljes szektorra. A Takarékbank nevét törölték a törvényből, csak annyi maradt, hogy a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetének van egy központi bankja. Ezzel összefüggött, hogy Demján Sándor milliárdos üzletember néhány nappal korábban nyílt levélben Orbán Viktor kormányfőhöz fordult: akadályozza meg 600 000 ember kismizését. Szerinte ugyanis Spéder Zoltán FHB-elnök a szövetkezetekkel fizettette meg az FHB 30 milliárdos hiányát, és most arra akarja kényszeríteni őket, hogy felvásárolják a bankja részvényeit. Demján a takarékszövetkezeteknek már csak kisebb részét tömörítő Országos Takarékszövetkezeti Szövetség elnökeként szólalt meg, miután a hozzá közelálló érdekeltségek az elmúlt években kiszorultak a szövetkezeti hitelintézetek rendszerének irányításából, helyettük az FHB Jelzálogbank Nyrt. korábbi és hivatalban lévő vezetői kerültek pozícióba. Demjánéhoz hasonló álláspontot foglalt el a Bankszövetség nevében Patai Mihály elnök is, ám a Takarékbank és társai keményen visszautaztak neki és Demjánnak, a vádak hazugságnak nevezték. Az FHB befolyását a kormány Demján Sándor korábbi tiltakozásait elutasító támogatása tette lehetővé, egyebek közt az, hogy a Miniszterelnökséget vezető Lázár János 2012 végén – 2013 elején e bank vezetőit vont be a takarékszövetkezeti rendszer átalakításának kidolgozásába. Az FHB befolyása alatt a magánbank számára előnyös döntések születtek. A Magyar Posta például 28 milliárd forintért vásárolta meg az FHB egyik leányvállalatának, az FHB Kereskedelmi Banknak a 498%-os tulajdonrészét. Az FHB Jelzálogbank 2014 februárjában vásárolta be magát 25 %-kal a Magyar Takarékbefektetési és Vagyongazdálkodási Zrt.-be, amely 2014 augusztusában megvette a nem sokkal azelőtt még a takarékszövetkezetek tulajdonában állt Takarékbankot az azt nem sokkal előbb egy új törvény alapján megszerző államtól, közelebbről a Magyar Postától és a Magyar Fejlesztési Banktól. A takarékszövetkezetek pedig részt vettek olyan tőkeemelésben, amely segítette az FHB Jelzálogbankot abban, hogy megfeleljen a tőkekövetelményeknek, bár az mindennek ellenére a 2015. évet is veszteséggel zárta. Az ügyet bonyolította az az összefüggés, hogy Spéder Zoltán FHB-elnök egy másik vállalkozása, a CEMP révén a második legolvasottabb magyar hírportálnak, a kormánnyal szemben kritikus Indexnek a tulajdonosa is, a Népszabadságot kiadó Mediaworks osztrák tulajdonosa, Heinrich Pecina pedig Spéder partnere az FHB-ban – vagyis Spéder kegyvesztetté válása a magyar sajtószabadságot is érintő ügyé vált. Az új törvény elfogadása után

néhány órával a Magyar Takaréék mint a Takarékbank többségi tulajdonosa a parlament döntésére hivatkozva visszavonta indítványát a bank június 15-i rendkívüli közgyűlésének összehívására, amelyen nem cáfolt sajtóhírek szerint valóban arról döntöttek volna, hogy a Takarékbank többségi részesedést szerezzen az FHB Jelzálogbankhoz tartozó FHB Kereskedelmi Bankban. Igaz, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter már két nappal korábban közölte, hogy a kormány ezzel nem ért egyet, és ezt Demjárnak írt válaszlevelében a miniszterelnök maga is megismételte. A kapcsolat romlásának voltak előjelei: Orbán Viktor már egy januári rádióinterjúban „*barátságatlan, sőt ellenséges*” lépésnek minősítette az FHB tőkeemelését, amely a kormánnyal addig jó viszonyban lévő fő tulajdonos a kormány kifejezett akarata ellenére csökkentette a bankban az állami tulajdonrészt.

Törvényt hoztak a Budapestre tervezett 2024-es olimpia pályázatáról és rendezéséről, az utóbbira is részletesen kitérve, és optimistán hozzátéve: az erre vonatkozó rész „*az Olimpiai és Paralimpiai Játékok rendezési jogának Magyarország által történő elnyerését kihirdető döntés napját követő hónap első napján lép hatályba*”.

A Fővárosi Törvényszék elsőfokon, nem jogerősen két év, három év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte Tábor Viktort az úgynevezett amerikai kitiltási ügyben. Ő 2014-ben állítólag azt mondta a Bunge nevű amerikai étolajmulti lobbistájának, Torba Tamásnak: el tudja intézni, hogy 27-ről 5 %-ra csökkenjen az étolaj áfája, illetve hogy a cég egyik versenytársának áfaigénylését visszatartsák. Ezt úgy magyarázta, hogy ismeri Heim Pétert, a kormánnyal nagyon jó kapcsolatban lévő Századvég Gazdaságkutató elnökét, aki elintézi a dolgot, csak egy konkrétan megnevezett alapítványnak kell fizetni kétmilliárd forintot, amit részben vezető beosztású hivatalos személyek megvesztegetésére fordítottak volna. A lobbista állítása szerint a találkozó után tájékoztatta erről az ajánlatról az amerikai céget, ahol azonnal visszautasították, viszont szóltak az amerikai nagykövetségnek, és elindult a folyamat, aminek a végéne több magyar állampolgárt, köztük Vida Ildikó akkori NAV-elnököt kitiltottak az USA-ból. A bíróság most azt mondta ki, hogy Tábor ajánlata az ügyészség véleményével szemben nem színlelt volt, hanem valós, ő csak üzenetközvetítő bűnsegédként szerepelt. Az azonban erre vonatkozó vád hiányában nem derülhetett ki, hogy ki volt a valódi megbízó, aki pénzért áfacsökkentést ígért a Bungének, és a Fővárosi Főügyészség június 9-i közlése szerint nem is kívánt ezután tovább nyomozni. Az ügy egyik legfontosabb tanújának, a Bunge lobbistájának vallomásában említett Heim Péter tanúként azt vallotta, hogy nincs és nem is volt kapcsolatban sem a Bungéval, sem más amerikai céggel, Tábor Viktorral sem hallott korábban, és soha senki nem lobbizott nála, hogy intézzen el valamit a kormánynál.

Június 9. Lázár János miniszter a kormánytájékoztatón jelentős egészségügyi béremelést jelentett be. A szakszervezetekkel és az orvoskamarával történt megállapodás alapján 167 milliárd forintot különítettek el erre, az orvosok fizetése például már szeptember 1-jétől bruttó 107 000 forintra emelkedik.

Újságírói kérdésre, hogy mit szól a kormánypárti sajtóban (a pestisrációk.hu-n, a TV2-ben és a Habony Árpád vállalkozása kiadásában pár napja megjelent ingyenes Lokál újságban) indult kampányhoz Spéder Zoltán ellen, Lázár azt válaszolta: „*barátom volt a jóban, barátom lesz a rosszban is*”. Szerinte a takarékszövetkezeti integráció nagy siker, Spéder pedig szerinte „*minden támadást ki fog védeni, túl fog élni. ... Aki sikeres ember, annak hozzá kell szokni, hogy támadják*.” Kijelentette: ki fog tartani Spéder Zoltán mellett, de a barátság „*nem jelent fölmentést az alól, hogy az államnak mindig jól kell járnia*”. Kétségbe vonta, hogy a miniszterelnök a bankár terveivel szemben fellépve neki üzent volna, mert Orbán Viktor „*a kormányülésen szemtől szembe is el tudja mondani, mit akar*”. A miniszter lehetséges forгатókönyvnek nevezte, hogy az állam a jelenleginél nagyobb tulajdoni hányadot szerez Spéder Zoltán bankjában, amit lehetővé tenne, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő tulajdonában van egy olyan FHB-kötvénycsomag, amely bizonyos feltételekkel, például ha a kötvény kibocsátója nem teljesíti a vállalásait, részvényre váltható. Ezután nem egy magáncégnek lenne nagy befolyása a Takarékbankban. Ám, mint Lázár János

felhívta a figyelmet, ebben a kérdésben a pénzügyi felügyelet, vagyis a Magyar Nemzeti Bank dönthet, amely egyébként ugyanezen a napon büntette meg 105 millió forintra az FHB Jelzálogbankot egy 2013-as ügy miatt.

Az előző napon viszont adathordozókat foglaltak le és házkutatást tartottak a Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársai az FHB-csoportnál és Spéder Zoltán egyes érdekeltségeinél, ugyanis – mint a sajtó érdeklődésére az Országos Rendőrfőkapitányság csak ekkor közölte – már januárban elrendeltek egy nyomozást csalás és más bűncselekmény gyanúja miatt. Az FHB részvények árfolyama napok óta jelentősen esett. Az is kiderült, hogy a Nemzeti Adó – és Vámhivatal már május eleje óta minden adónemet vizsgáló, kiterjedt eljárást folytat a Spéder Zoltán birtokolta Central European Media & Publishing (CEMP) Zrt.-nél, amely többek között az Index.hu, a portfolio.hu és a napi.hu, továbbá az InfoRádió kiadója. Kövér László, az országgyűlés elnöke június 13-án a hvg.hu kérdésére, hogy mit szolt a Spéder elleni akcióhoz, a konkrét ügyet nem akarta kommentálni, de azt mondta: *„Nekem általában nincs ínyemre a karaktergyilkosság.”* Gulyás Gergely, a FIDESZ és az országgyűlés alelnöke pedig a június 16-i Heti Válaszban ezt mondta a bankár elleni legdurvább, személyeskedő kormánypárti sajtótámadásról: *„A TV2 tudósításától felfordul a gyomrom, ráadásul nyilvánvalóan jogsértő is. Az ember nem kiérdemli a jog által védett méltóságát, hanem az vele születik. Ez azonban sem Spéder Zoltánnak, sem másnak nem ad felmentést az alól, hogy a tulajdonában álló pénzügyi intézmény működésének jogszerűségéről számot adjon.”*

Június 13. Az országgyűlés a nyári szünet előtti utolsó ülésnapján megszavazta a 2017-es központi költségvetést.

A 23 további elfogadott törvény között volt egy oktatási törvénycsomag, amely megszüntette ugyan a vitatott centralizált Klebelsberg Intézményfenntartó Központot, helyette 59 önálló jogi személyként működő tankerületi központot állítva az iskolák irányítására, de az Emberi Erőforrások Minisztériumában „középirányító szervezetként” megtartotta a Klebelsberg Központot. → március 22. Az állami „fenntartó” és az önkormányzati „működtető” közti különbséget megszüntetve minden funkciót az állami irányításra ruháztak, így az önkormányzatok – számos kormánypárti polgármester tiltakozása ellenére – minden hatáskörüket elvesztették a területükön működő iskolákkal kapcsolatban. (A 3000 lakosnál nagyobb városok kétharmadában addig az önkormányzat volt a működtető, az iskolaépület tulajdonosa.) Az iskolaigazgatók néhány jogot visszakaptak a korábban elveszítettek közül. A pedagógusok besorolásával, minősítésével kapcsolatban figyelembe vették az érintettek néhány követelését, de a szakszervezetek és a „Tanítanék” Mozgalom egyaránt úgy ítélték meg, hogy panaszaik zömét nem orvosolja a módosított jogszabály. A szavazás előtt, június 11-én Budapesten többbezen, vidéki városokban egyenként néhány százan tüntettek a Tanítanék Mozgalom szervezésében, és elégtelenre osztályozták a kormány tevékenységét.

Egy új törvény lehetővé tette a mobiltelefonos applikációval működő Uber személyszállító szolgáltatás betiltását, mert a fővárosi/megyei kormányhivatal júliustól a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság közreműködésével egy évre elrendelheti *„az olyan internetes tartalom blokkolását, amely közvetlen hozzáférést biztosít a jogellenes diszpečser-szolgáltatáshoz vagy közvetlenül népszerűsíti a jogellenes diszpečser-szolgáltatást az igénybevételhez szükséges lépések bemutatásával”*. Emellett 9 büntetőponttal sújthatják a járművezetőt a közúti közlekedési előéleti pontrendszerben. A fővárosi taxisok hónapok óta tüntettek, többször megbénították a belvárost, és még szigorúbb büntetéseket követeltek, például az Uber-sofőrök jogosítványának bevonásán és a kocsis rendszámának levételén kívül még az autójuk elkobzását is. Sok más európai nagyvároshoz hasonlóan arra hivatkoztak, hogy a verseny tisztességtelen, mert az Ubereseknek nem kell teljesíteniük rengeteg költséges feltételt, amelyeket nekik igen, a kocsis sárgára festésétől a taxaméter használatán és a kártyaelfogadáson át különböző vizsgákig. A hollandiai székhelyű Uber ezzel szemben tárgyalási és megegyezési készségét hangoztatva 150 000 elégedett magyar használójára hivatkozott, és arra, hogy 1200 sofőrjük szabályosan adózik, a taxaméter, a

számlaadás, a kártyaelfogadás pedig az ő esetükben értelmezhetetlen, hiszen minden a mobilappon keresztül zajlik. A parlamenti vitában az összes ellenzéki felszólaló arról beszélt, hogy egy szakma régi képviselői a nekik versenyt támasztó, de az utasoknak kedvező technikai fejlődést próbálják megakadályozni, ami úgysem sikerülhet, továbbá hogy az ellenőrzések szerint az ő törvénytiszteletük sem makulátlan. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium elismerte ugyan, hogy például a kötelező fix taxitarifa bevezetése talán nem volt szerencsés, de ezt a taxisok követelésére fogadták el. A kormány végül a hagyományos taxisok mellé állt, és ezt szavazta meg a kormánypárti többség is. A teljes ellenzék nemet mondott. → január 18. Az Uber július 13-án bejelentette: július 24-én határozatlan időre felfüggeszti szolgáltatását Magyarországon, mert nem tud megfelelni az aznap hatályba lépő új törvénynek. Fekete Zoltán, a cég magyarországi ügyvezetője szerint volt hajlandóság a cég részéről, hogy létrejöjjön egy olyan szabályozás, ami kialakítja annak kereteit, hogy az Uber-sofőrök szabályosan működjenek, de szerinte ebben a kormányzat nem volt partner. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy a kormány számos intézkedéssel segítette az Uber tevékenységét törvényes keretek közé terelni, ám a jelek szerint a cég nem vállalja a tisztességes piaci versenyt és a törvényes működést.

Hosszú vita után megjelent a kormányhatározat számos kormányhivatal és háttérintézmény megszüntetéséről, illetve az illetékes minisztériumi apparátusba vagy valamelyik (fővárosi vagy megyei) kormányhivatalba olvasztásáról, feladataik más szervezetek közti szétosztásáról. Így például 2016-os vagy 2017-es határidővel megszüntették önálló intézményként az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézetet, az Országos Vérellátó Szolgálatot, az Országos Tisztifőorvosi Hivatalt, az Országos Egészségbiztosítási Pénztárat, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalt, a Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséget, a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalt, a Balassi Intézetet, a Külügyi és Külgazdasági Intézetet, a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatalt, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központot, a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatalt, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságot, a Nemzeti Közlekedési Hatóságot.

Június 14. 18 év után utoljára jelent meg a Fonyó Károlynak, Simicska Lajos üzlettársának tulajdonában állt Metropol ingyenes napilap, miután a BKV és a MÁV kiszorította a metrő- és vasútállomásokról, ezzel lényegesen megnehezítve a 330 000 példányos kiadvány terjesztését. Helyét a Habony Árpád által alapított, a BKK által azonnal befogadott Lokál című ingyenes újság vette át, amely legelső számától kezdve bőségesen el volt látva állami hirdetésekkel.

Június 16. Bírósági keresetet indított a földtörvény miatt az Európai Bizottság Magyarország ellen. Az EB szerint a „zsebszerződések” elleni törvénnyel Magyarország megsérti a határokon átnyúló tevékenységet folytató befektetők mezőgazdasági földterület használatára vonatkozó jogaival kapcsolatos uniós szabályokat, mert a külföldi és a belföldi befektetőket egyaránt megfosztotta szerzett jogaiktól és befektetéseik értékétől anélkül, hogy ennek fejében kárpótlást adott volna.

Június 17. Áder János köztársasági elnök nem írta alá, hanem megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek azt a törvényt, amelyet Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter nem a kormány nevében, hanem egyéni képviselői indítványként nyújtott be két frakciótársával együtt, és amely végleg lezárta volna a 25 éve indult földkárpótlási folyamatot. Az államfő ezt írta: *„Aggályosnak tartom, hogy ... az állam ... feltételek nélkül, előre meg nem határozott mértékben, ingyenesen szerezne tulajdont a szövetkezeti használatban álló termőföldeken”*, ami miatt sérülhet a részarány-földtulajdonosok, a szövetkezeti tagok és alkalmazottak tulajdonhoz fűződő alkotmányos joga. Továbbá az is alaptörvényt sérthet az elnök szerint, hogy természetvédelmi területek kerülhetnének a Nemzeti Földalapba, noha erről azt Alkotmánybíróság már korábban kimondta, hogy azzal csökkenhet a védettségi szint, ami nem megengedhető. (Arról nem szólt a levél, hogy

alkotmányossági aggályai ellenére miért nem az AB-hoz küldi a törvényt.) → október 11. Az előterjesztők arra hivatkoztak, hogy már alig van kinn kárpótlási jegy, árveréseket már nem tudnak lebonyolítani. Az ellenzék azonban azt kifogásolta, hogy a megmaradt kárpótlási földek állami tulajdonba, majd a sokszor kifogásolt eljárások során magánkézbe kerülnének, pedig az önkormányzatoknak vagy szociális földként kellene őket kiosztani.

Juhász Péter V. kerületi önkormányzati képviselő (Együtt) és Rogán Antal volt polgármester (FIDESZ), a miniszterelnöki kabinetet vezető miniszter személyiségi jogi perében a Fővárosi Törvényszék előtt a Prisztás-gyilkosság miatt jogerősen 15 évre ítélt Portik Tamás tanúként kijelentette: néhány éve Habony Árpád megbízásából személyesen adott át Rogán Antalnak a belvárosi FIDESZ-irodában 10 millió forintnak megfelelő eurót, mert egy önkormányzati ingatlant akartak megvásárolni, és „*a Tóni a piaci árnál jóval kedvezőbb értébecslést elintézi*”. A per éppen azért folyt, mert Juhász – állítása szerint – visszaéléseket tárt fel a korábbi önkormányzati ingatlanértékesítéseknél, a volt polgármester pedig ezzel kapcsolatos kijelentései miatt perelte be. A Miniszterelnöki Kabinetiroda a tanú vallomására azt válaszolta, hogy „*amit Portik Tamás mond, teljesen hiteltelen*”, és „*Rogán Antal soha, sehol nem találkozott Portik Tamással*”. Rogán feljelentése alapján augusztusban indult eljárás Portik ellen hamis tanúzás gyanújával, miután az ügyészség is úgy foglalt állást, hogy Portik kijelentései hiteltelenek – néhány adata pontatlan volt, és nem tudta biztosan, hogy két belvárosi pártiroda közül melyikben járt –, ezért az ő állításai alapján Rogán ellen nem indult eljárás. → szeptember 9.

Az előző napon, június 16-án viszont Rogán Antal és Németh Szilárd (FIDESZ), az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának alelnöke egy ezzel összefüggő ügyben alperesként személyiségi jogi polgári pert vesztett Szilvásy Györggyel, a Gyurcsány-kormány polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő volt tárca nélküli miniszterével (2007-2009) szemben. 2014-ben is Portik beszélt arról – a saját büntetőpere során –, hogy régóta ismeri Rogánt, amire az érintett és az őt védő Németh Szilárd úgy reagált a sajtóban, hogy ők nem ismerik Portikot, ellentétben Szilvásyval, aki FIDESZ-politikusok lejárásával bízta meg. Szilvásy ezért perelte be őket, mert ő bizonyítottan nem ismerte Portikot, csupán Laborc Sándort, a Nemzetbiztonsági Hivatal akkori főigazgatóját kérte meg 2008-ban, amikor Portik korrupciós vezetőkre vonatkozó információkat kínált, hogy nézzen utána az ügynek, és a tábornok volt az, aki találkozott az akkor még nem büntetett előéletű vállalkozóval. Bizonyára ezért fogalmazott óvatosabban a kabinetirodai közlemény: „*Portik Tamás és Laborc Sándor ... többször találkozott egymással. Két találkozásukról 2008-ban készült lehallgatási jegyzőkönyv, amely szerint Portik Tamás arra vállalkozott, hogy FIDESZ-es politikusok kompromittálására gyűjtsön vagy gyártson információkat.*” Egy későbbi országgyűlési vizsgálat szerint Portik valóban tett ilyen ajánlatot, de Laborc ezt visszautasította, bár nem elég határozottan. A miniszter június 21-én bejelentette: hamis tanúzásért feljelenti Portikot.

Június 20. „*A döntés a tettek, de Magyarország büszke arra, hogy veletek együtt az Európai Unió tagja lehet*” –ilyen szöveggel jelent meg a magyar kormány hirdetése a londoni Daily Mailben. Orbán Viktor volt az első uniós miniszterelnök, aki a 23-i brit népszavazás előtt közvetlenül is kiállt a britek uniós kilépése ellen.

A Fővárosi Ítéltábla jogerősen felmentette a Gyurcsány-kormány honvédelmi miniszterét (2002-2006), Juhász Ferencet (MSZP) és közigazgatási államtitkárát (2004-2006), Fapál Lászlót, akik ellen 43 millió forint értékű hűtlen kezelés vádjával 2012-ben indított eljárást a Központi Nyomozó Főügyészség. A vádirat szerint Juhász Ferenc 2006 júniusában megszegte a vagyonkezelési szabályokat, amikor engedélyezte, hogy Fapál László megvegye a neki 2005 májusában kedvezményes határozatlan idejű bérleti szerződéssel juttatott lakást, Fapál László pedig felbujtóként vett részt ebben a jogosulatlan lakásvásárlásban. Első fokon bűncselekmény hiányában felmentették a vádlottakat, a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék azonban 2015 őszén bűnösnek mondta ki, és felfüggesztett börtönbüntetéssel sújtotta őket. Az egymásnak ellentmondó ítéletek miatt került az ügy harmadfokon a táblabíróság elé, amely az első fokú ítélettel értett egyet,

és bűncselekmény hiányában felmentette a vádlottakat, leszögezve, hogy Fapált köztisztviselőként is megillették a katonai rangfokozatának megfelelő juttatások. Juhász Ferenc a jogerős ítéletet követően újságíróknak azt mondta: *„hat éve zajlik egy koncepciós eljárás, hat éve hurcolnak bennünket a sokadik bírói fórum elé és immáron jogerősen bebizonyosodott mindaz, amit kezdettől fogva állítottunk, hogy jogszerűen, szabályszerűen jártunk el és bűncselekményt nem követtünk el. ... a hat év alatt sikerült két családot tönkretenni. ... Vádolom Polt Pétert és Orbán Viktort, hogy a büntetőjogi eszközöket használták a politikai riválisokkal szemben.”* A politikától visszavonult volt miniszter közölte: ügyvédjével meg fogják keresni annak a módját, hogy elégtételt kaphassanak *„a sok mocsadék állításért, amelyet ... velünk szemben alkalmaztak”*.

Aláírta a szerződést a magyar állam, amelynek alapján az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal együtt 15-15 %-os kisebbségi tulajdonos lett az Erste Bank Magyarország Zrt.-ben. Erről még 2015 februárjában állapodtak meg. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a szerződés aláírásakor azt mondta, hogy a értelmében az EBRD, az Erste és a kormány több fontos pénzügyi kérdésben szorosabban működik majd együtt; a tulajdonszerzéssel a banki hitelezési tevékenység élénkülését és ezen keresztül a gazdasági növekedés kedvező lendületének fenntartását kívánják elérni. A banki részesedésért 38,9 milliárd forintot fizetett az állam, amely ezt Varga szerint hosszútávú befektetésnek tekinti.

Június 21. Az Alkotmánybíróság egyhangúlag elutasította a kvótáról szóló népszavazást támadó indítványokat. Ezzel az utolsó akadály is elhárult, az államfő kiírhatta a népszavazás időpontját. A beérkezett kifogásoló indítványok közül három a népszavazás kiírását elrendelő országgyűlési határozatot támadta, egy pedig a népszavazásra feltett kérdést megengedő kúriai döntést. Az AB a támadott határozatot érdemben nem vizsgálhatta, csupán a parlament eljárását, az pedig nem volt alaptörvény-ellenes. A kúriai döntés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz visszautasítását főként az indítványozó személyes érintettségének hiányával indokolta a testület. → február 24., február 9., május 3., május 10., július 5.

Másodfokon a Kecskeméti Törvényszék túl enyhének találta Balogh József fülöpházai polgármester, volt kispárti, majd FIDESZ-képviselő februári elsőfokú ítéletét, és 420 000 forintos pénzbüntetés helyett 10 hónap felfüggesztett börtönnel sújtotta, amiért 2013-ban súlyosan megverte az élettársát. Ezzel az önkormányzati törvény értelmében Balogh méltatlanná vált a polgármesteri tisztségre. A jogerős ítélet indoklásakor a bíró kifejtette: a polgármesteri tisztség betöltőivel szemben magasabb elvárásokat kell támasztani mind erkölcsileg, mind jogilag, vagyis elvárható, hogy törvénytisztelő és kifogástalan magatartást tanúsítsanak, és ennek a magánéletükben is meg kell felelniük. Ez attól függetlenül így van, hogy az adott helyi közösség esetleg elnézőbb a családon belüli erőszakkal szemben, és az áldozat maga is megbocsátott, tette hozzá. Balogh 2010 óta volt polgármester a Bács-Kiskun megyei Fülöpházán. 2014-ben függetlenként, egyetlen jelöltként az érvényes szavazatok 100 %-ával választották újra, de mindössze 39 %-os részvétel és azon belül 16% érvénytelen szavazat mellett. A másodfokú ítélet kihirdetése után még e napon benyújtotta lemondását a képviselőtestületnek, nem várva meg a méltatlanság miatti leváltást. → február 17. Október 2-án a lányát, a függetlenként induló Nagyné Balogh Csillát választották polgármesterré.

Június 22. A bíróság másodfokon is a Közgépnek adott igazat a Közbeszerzési Hatósággal szemben, így kiderült, nem volt jogos Simicska Lajos zászlóshajó-cégének kizárása a közbeszerzésekből 3 évre. Az ítélet értelmében ettől kezdve újra indulhatott pályázatokon a cég. → február 25.

Június 23. A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága nagykamarájának végleges döntése, amelyet a magyar kormány fellebbezése folytán hoztak, megerősítette, amit a testület első fokon már 2014-ben megállapított: Baka András 2011-es leváltása a Legfelsőbb Bíróság éléről sértette a volt főbíró jogát a tisztességes eljáráshoz és a szabad véleménynyilvánításhoz, pedig

„nemcsak joga, hanem kötelessége is volt a Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökeként kifejteni véleményét a bírósági rendszerrel kapcsolatos reformokról”. Mégis azért kellett távoznia, mert bírálta a 2010 után elfogadott, a bíróságokat érintő törvényeket, amelyek nagy részét egyébként az Alkotmánybíróság és a luxemburgi Európai Bíróság döntései, illetve a nemzetközi nyomás hatására később vissza kellett vonni vagy módosítani kellett. Magyarországot összesen 100 000 euró és kamatai megfizetésére kötelezték. Baka a strasbourgi ítéletet nem kívánta kommentálni, arra hivatkozva, hogy a Kúrián továbbra is tanácsvezető bíróként dolgozik. Ügyvédje, Cech András azonban elmondta: „A tanulság az, hogy jogállamban ilyet nem lehet csinálni.”. Bakát 2009-ben Sólyom László köztársasági elnök javaslatára, más frakciók mellett az akkor ellenzéki FIDESZ képviselőinek támogatásával választotta meg az országgyűlés hat évre. Három és fél év után azonban egy törvényi változtatás nyomán megszűnt a megbízatása, mert a Kúriának átnevezett testület vezetőjével szemben azt az új feltételt támasztották, hogy ötéves bírói szolgálati jogviszonnyal kell rendelkeznie, és ebbe nem számított bele Bakának éppen a strasbourgi nemzetközi bíróságon eltöltött 17 éve. A kormány jogi képviselője a korábbi tárgyaláson nem tudott válaszolni a kulcskérdésre, hogy 17 éves nemzetközi bíráskodás miért nem minősült megfelelő bírói tapasztalatnak: ez nyilvánvalóvá tette, hogy az újonnan támasztott feltétel kizárólag Baka eltávolítását célozta. Lázár János miniszter néhány órával az ítélet bejelentése után a kormánytájékoztatót az mondta: az ítéletet tudomásul veszik, de nem értenek vele egyet.

Június 24. „Tiszteletben kell tartani a britek döntését. A saját sorsáról mindenki maga kell döntsön.” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban néhány órával azután, hogy kiderült: a 23-i népszavazáson a britek szűk többsége az Európai Unióból kilépésre szavazott. A kormányfő hangsúlyozta: „Brüsszelnek meg kell hallania az emberek hangját. Ez a legnagyobb tanulsága a tegnapi döntésnek. ... Miért van bent Magyarország az EU-ban? Mert mi hiszünk az erős Európai Unióban. Viszont a menekültügyben és a határok megvédésében nem adott megfelelő válaszokat az EU.” A Spéder Zoltánnal kapcsolatos kérdésre azt válaszolta, hogy szerinte nincs szó bizalmi ügyről, és neki miniszterelnökként nem dolga személyes kérdésekkel foglalkoznia. Portik Tamásról pedig azt mondta, hogy bűnözőkkel nem foglalkozik, így azzal sem, mit mondott a bíróságon Rogán Antalról a börtönbüntetését töltő vállalkozó.

Június 25. Molnár Gyula lett a Magyar Szocialista Párt új elnöke. Az 55 éves mérnök, volt országgyűlési képviselő (1994-2010) és XI. kerületi polgármester (2002-2010), akit egy FIDESZ-politikusok feljelentése alapján indult többéves büntetőper végén felmentettek minden gazdasági visszaélési vád alól, a pártkongresszuson 309 érvényes szavazatból 176-ot kapott, míg a 2014-ben megválasztott pártelnök-frakcióvezető, a parlamentben 1998 óta jelen lévő 46 éves Tóbiás József hr-menedzser 133-at. Ők végeztek az első két helyen a négy jelölt között lezajlott első szavazási fordulóban (akkor 332 szavazatból 121-et és 99-et kaptak), míg a 39 éves Harangozó Tamás jogászt, 2010 óta országgyűlési képviselőt 67 küldött támogatta, a 60 éves Szanyi Tibor közgazdászt (1998-2014 között országgyűlési képviselő, 2014 óta EP-képviselő) pedig csak 45. Bár az új elnök nem képviselő, Tóbiás József lemondott a frakcióvezetőségről is. → július 6. Az elnökhelyettes Gögös Zoltán maradt 183 szavazattal, a tisztségért szintén indult Tóth Bertalan 144-et kapott. Változás történt a választmányi elnöki poszton: az 52 éves Hiller István történész, országgyűlési képviselő (2002 óta), volt pártelnök (2004-2007) és oktatási és kulturális miniszter (2006-2010) 201:134 arányban legyőzte a 43 éves Botka László jogászt, volt országgyűlési képviselőt (1994-1998 és 2002-2014), Szeged polgármesterét (2002 óta). Ez azért váltott ki meglepetést, mert az MSZP elvi irányító testületének addigi elnöke egy friss felmérés szerint a teljes népesség és a párttagok körében is a legnépszerűbb szocialista politikus volt. Gyakran szóba került a párt majdani lehetséges miniszterelnök-jelöltjeként, amiről ő a kongresszus után, július 11-én az Indexnek ezt mondta: „A meglepő az volt, hogy a kongresszuson tomboló tapssal fogadták, hogy az első vonalból kívánok harcolni a kormányváltásért. Majd két óra múlva jött a szavazás, ahol megszületett ez az eredmény. Politikus vagyok, hozzá vagyok szokva a vereséghez is, lelki

traumát ez nem okozott, de nehezebb racionálisan felfogni, mi miért történt. ... Ezek után pedig a kongresszus másnapján rám akarják bízni a legfontosabb politikai feladatokat, és ha nem vállalom, sértődékeny vagyok. Ez nem tisztességes. ... A miniszterelnök-jelöltségnek értelemszerűen már nincs politikai realitása. Én határozottan elmondtam a véleményemet, javasoltam stratégiát, a döntés azonban az új pártvezetés kezében van. Van bennem remény, de egy nagy adag aggodalom is.”

Június 29. A Közbeszerzési Döntőbizottság az MNB Pallas Athéné alapítványainak kérelme alapján megállapította, hogy a közbeszerzési törvény hatálya alá tartoznak. A hatóság figyelembe vette, hogy az eljárást az érintettek maguk kezdeményezték – az Alkotmánybíróság döntése után kérték „*az eddigi szakmai álláspontjuk alapján kialakított gyakorlat felülvizsgálatát*” –, ezért csak csekély, alapítványonként 200 000 forintos bírságot szabott ki amiatt, hogy nem jelentkeztek be maguktól a hatóság közbeszerzési listájára, holott ezt az induláskor meg kellett volna tenniük. Ezután azonban az ügyészség 63 szerződés esetében kezdeményezett jogorvoslatot a Közbeszerzési Döntőbizottságnál a közbeszerzés elmulasztása miatt. Július 5-én máris kiszabtak három büntetést, így például 30 millió forintot a legnagyobb, Pallas Athéné Domus Animae alapítványra, majd az alapítványok augusztus 9-én közzétették: 112 szerződés vizsgálata után a KDB az MNB alapítványaira összesen 66 ügyben 84 millió forint bírságot szabott ki. → március 31.

Június 30. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a szokásos heti kormányinfóján bejelentette: személyes barátság ide vagy oda, nem teljesen elégedett L. Simon László kulturális örökségvédelmi munkájával, így az államtitkárnak mennie kell. Ez személyesen az ő döntése volt, és Orbán Viktor tudomásul vette – mondta a miniszter. (L. Simon másnap az Indexnek azt nyilatkozta: nem tudott leváltásáról, vele nem beszélt a miniszter. Ezzel szemben a miniszter helyettese, Csepreghy Nándor államtitkár július 9-én a Népszavának ezt mondta: Lázár János „*többször is közölte a világos álláspontját, elvárásait. Ha valakinek szelektív a hallása, azzal nem tudok mit kezdeni.*”) A 63 éves Németh Lászlóné pedig – a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokért és postaügyekért felelős államtitkár, hozzá tartozott a takarékszövetkezeti integráció ügye is –, az utolsók egyike, aki pozícióban maradt a miniszterelnökkel ellentétbe került Simicska Lajos nagyvállalkozó bizalmasai közül, nyugdíjba vonult. → július 5.

„*Jó szívvel nem tudnék a bentmaradásra szavazni az uniós tagság ügyében*” – ezt akkor jelentette ki Lázár János, amikor szóba került a Brexit azaz a brit népszavazás, de hangsúlyozta, hogy ez nem a kormány, hanem az ő álláspontja. A kormány nem kíván hasonló kérdésben népszavazást tartani. Ujhelyi István MSZP-alelnök és EP-képviselő döbbenetesnek nevezte Lázár unióellenes kiállását, különösen azért, mert a miniszter az, aki a Magyarországra érkező több ezer milliárd forintnyi európai támogatás kiosztását is felügyeli. Ujhelyi szerint a magyar kormány uniós ügyekért felelős tagjának nyilatkozatát nem lehet magánvéleményként kezelni: ha Lázár János nem támogatja Magyarország uniós tagságát és az ország jövőjét nem az Európai Unióban képzei el, akkor kötelessége távoznia posztjáról. Gulyás Gergely, a FIDESZ és az országgyűlés alelnöke az Index kérdésére július 1-én ezt válaszolta: „*Aki úgy gondolja, hogy az Európai Unió működésével, döntéseivel szembeni jogos kritika megfogalmazása (például a teljesen félrekezelt bevándorlási válság kapcsán) káros, az ugyanakkora tévedésben van, mint aki e kritikák megalapozottsága miatt el akarja hagyni az EU-t*”, mert Magyarország nemzeti érdeke, hogy tagja legyen az Európai Uniónak, távolról sem csak gazdasági okokból. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter ugyanerről: „*Magyarországnak mind politikai mind pedig gazdasági szempontból az az érdeke, hogy az Európai Unió tagja legyen. Ugyanakkor az Európai Unió alapvető reformokra szorul, mert ha a jelenlegi brüsszeli politika folytatódik, akkor az európai egység és versenyképesség végzetes károkat fog elszenvedni.*”

Lezárult az állam által szűk két éve megvásárolt, korábban bajor tartományi tulajdonban volt MKB Bank eladásának folyamata. A 37 milliárd forintos vételár megfizetését követően a Blue Robin Investments S.C.A (Szingapur) – METIS Magántőkealap – Pannónia Nyugdíjpénztár

konzorcium résztvevői szerezték meg az MKB részvényeit 45-45-10% arányban – jelentették be egy sajtótájékoztatón. Bár az Európai Bizottság felszólította a résztvevőket, hogy tegyék nyilvánossá a tulajdonosok kilétét, ez a tájékoztatás elmaradt. A szingapúriak magyar származású tanácsadója, Semsey Barna befektetési bankár

közölte, hogy kollektív befektetési formáról van szó, amelynek keretében befektetési alapok pénzt mozgósították a pénzügyi megvásárlásához, ám akik ezt a tőkét összetették, nem kívánják nyilvánosságra hozni kilétüket. A magyar pénzügyi felügyelet és a nemzetközi szervezetek, így például az EBRD számára azonban a szükséges mértékig felfedték a tulajdonosokat. Minden résztvevő hangsúlyozta, hogy a JP Morgan hozta össze a feleket a felvásárlás során, azaz nem előre állapodtak meg.

Július 2. Ezúttal rendben, szakszerű rendőri biztosítással, ellenséges megnyilvánulások nélkül zajlott le a Budapest Pride felvonulás. A jelentős részvétellel zajlott rendezvényen részt vett az amerikai és az izraeli nagykövetség is, és további 29 nagykövetség nyilvánította ki támogatását, szolidaritását az „LMBTQ” emberek iránt. A magyar államot a meghívások ellenére nem képviselte senki.

Július 5. Áder János köztársasági elnök október 2-ára írta ki az EU bevándorlási kvótájáról szóló népszavazást. → február 24., február 29., május 3., május 10., június 21. Ezután azonban még érkeztek alkotmányjogi panaszok a Kúria döntésével szemben, többek között Szanyi Tibor szocialista EP- képviselőtől. Az AB július 12-én, soron kívül lefolytatott eljárásban érdemi vizsgálat nélkül visszautasította az alkotmányjogi panaszokat.

Bártfai-Mager Andrea, a Monetáris Tanács addigi tagja váltotta a nyugdíjba vonuló Németh Lászlónét a Miniszterelnökségen → június 30., de szokatlan konstrukcióban: nem államtitkárként, hanem kormánybiztosként, akit közvetlenül a miniszterelnök irányít, de aki „*a miniszter helyett és nevében*” intézkedhet, „*közvetlenül irányít*” egy államtitkári kabinetet, és munkáját egy miniszterelnökségi helyettes államtitkár útján végzi, akinek így Lázár János miniszter mellett egy másik felettese is lett. Mindezt pedig egy jogszabálynak nem minősülő kormányhatározat mondta ki, noha a törvények szerint a miniszter hatáskörét csak rendelettel lehet korlátozni. Az új államtitkárhoz került a Magyar Fejlesztési Bank és rajta keresztül tizennyolc másik cég, a Magyar Posta és a takarékszövetkezeti szektor, a lakossági áram és gázszolgáltatást nyújtó ENKSZ Első Nemzeti Közműszolgáltató, vagyis a Miniszterelnökséget vezető miniszter addigi hatáskörének egy jelentős szelete. Július végén, bár a konstrukció megmaradt, újabb változtatás történt: a kormány az új kormánybiztos és az általa felügyelt cégeket a Miniszterelnökségtől a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz helyezte át. Augusztus 1-ével pedig máris lemondott Lontai Dániel, a Magyar Fejlesztési Bank Spéder Zoltánhoz kötődő elnöke, augusztus 12-én pedig hasonló okból Szarka Zsolt, a Magyar Posta elnök-vezérigazgatója, az igazgatóság több tagja és felügyelő bizottsága.

Mivel Bártfai-Mager Andrea új kinevezése miatt lemondott a Monetáris Tanács tagságáról, a testület négy belső (MNB-s) és négy külső taggal működésképtelenné vált, mert a törvény szerint a külsőknek kell többségben lenniük. Új tagot viszont az országgyűlés nyári szünete miatt egyelőre nem lehetett választani, bár Matolcsy György MNB-elnök ezt kérte levélben Kövér László házelnöktől. A Tanács ennek ellenére ülésezett például július 12-én, de úgy, hogy Nagy Márton MNB-alelnök mint belső tag nem jelent meg, így a jelenlévők között fennállt a megkövetelt arány. → szeptember 12.

Több összecsapás zajlott a városligeti régi épületeket bontó cég biztonsági emberei és a fakivágások, épületrombolások, új múzeumépítések ellen tiltakozó aktivisták, köztük számos ismert értelmiségi, művész, közéleti személy, valamint a döntéshozatalból a Városliget állami szervezet kezébe adásával kizárt, noha területileg elvben illetékes Zugló vezetői között. A rendőrség a biztonságiak mellé állt, bár az egyik durvuló őrt a Városliget Zrt. is feljelentette. Jogi vita zajlott arról, törvényesen folynak-e a munkák, de a kormány közölte: a szerinte lezajlott – az ellenzők által tagadott – társadalmi egyeztetés után a vitát lezártak tekintik, a bontás és építés nem vitatható.

Július 6. Az új pártelnök, a nem képviselő Molnár Gyula kívánságának megfelelően Tóth Bertalan pécsi képviselőt választották az MSZP országgyűlési frakcióvezetőjévé a lemondott Tóbiás József helyére. Általános helyettese Burány Sándor lett. → június 25.

Július 7. Lázár János miniszter a kormánytájékoztatón bejelentette, hogy a miniszterelnök átalakítja a kormány szerkezetét. Két kormánykabinet jön létre: egy stratégiai és egy gazdasági. Ezek döntéshozó és -előkészítő szervek, melyekbe *„nem a tárcák, hanem témák tagozódnak be”*. A cél az, hogy a jelentős döntések előkészítésére több idő jusson, illetve javuljon a munka hatékonysága. *„Érintett leszek a két kabinetben, és várhatóan több munkám lesz”* – fogalmazott Lázár. A július 21-én megjelent kormányhatározatból kiderült: a két testületet Lázár János, illetve Varga Mihály vezeti, de mindketten részt vesznek a másik kabinet munkájában is. Bár jogszabályt, azaz rendeletet a törvények szerint csak a kormány mint testület alkothat, egy ugyancsak július 21-én közzétett kormányrendelet a két kabinetet bizonyos, pontosan felsorolt kérdésekben a kormány *„ügydöntő jogkörrel rendelkező”* szervének nevezte.

Július 8. Az elmúlt hat évben több mint 850 000-en éltek a kedvezményes honosítás lehetőségével vagy kaptak állampolgárságot a határon túli magyarok közül – közölte Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség nyári táborában tartott sajtótájékoztatón. A ciklus végéig meglesz az egymillió új magyar állampolgár – jelentette ki.

Július 12. Az Alkotmánybíróság elutasította a panaszt a rendőrség és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság döntése ellen, amely 2014 decemberében megtiltotta a devizahitel-károsultak tüntetését a Kúria Markó utcai épülete előtt, illetve a Cinege utcában, Orbán Viktor miniszterelnök XII. kerületi otthonánál. A panaszos szerint a tiltás megalapozatlan és indokolatlan volt, és sértette a gyülekezési szabadságot. A tiltó határozatok ugyanis arra hivatkoztak, hogy a rendezvény megtartása a Kúriánál súlyosan veszélyeztetné a bíróság zavartalan működését, noha bent az épületben észre sem lehetett volna venni, hogy mi történik az utcán, a Cinege utcában pedig mások jogainak és szabadságának sérelmétől tartott a bíróság, de ezt nem eléggé indokolta meg. Az AB szerint a bírósági döntés nem volt alaptörvény-ellenes, ugyanakkor ellentmondás van a gyülekezési jog gyakorlása és a magánélet védelme között. Ezt a parlamentnek december 31-ig meg kell szüntetnie, meghatározva az ütközés feloldásának szempontjait és eljárási kereteit. Az AB-határozat bírálta a rendőrséget, amely formálisan végezte a munkáját, érdemi egyeztetés helyett kétszer is pusztán a Kúria elnökhelyettesének nyilatkozatára hivatkozott, aki szerint a tüntetés zavarta volna a Kúria munkáját, és az ügyben eljáró bíróság is figyelmen kívül hagyott sok szempontot. *„Tekintettel azonban arra, hogy a jelen ügyben az indítványozónak végső soron lehetősége nyílt a dinamikus felvonulás többi helyszínén véleménye kifejtésére, ezért az Alkotmánybíróság megállapítása szerint összességében nem sérült aránytalan mértékben az indítványozó békés gyülekezéshez való joga, ezért a konkrét bírói végzés alaptörvény-ellenessége miatt benyújtott alkotmányjogi panasz indítványt az Alkotmánybíróság elutasította.”* Az összes ellenzéki párt úgy kommentált, hogy az AB többsége a FIDESZ érdekeit szolgálja. Két alkotmánybíró fejtette ki különvéleményben, hogy meg kellett volna semmisíteni a bírósági végzést: Stumpf István és Salamon László.

Trócsányi László igazságügyi és Pintér Sándor belügyminiszter közös sajtótájékoztatón jelentette be egyetértését az Alkotmánybíróság döntésével, amelyre támaszkodva új gyülekezési törvényt alkotnak. A belügyminiszter szerint *„a rendőrök a mulasztásos alkotmányvétség megállapítását üdvözlik”*, mert a joggyakorlat hiánya jogalkalmazási problémákat okozott.

E döntéssel egyidejűleg az AB alaptörvény-ellenesként megsemmisített egy szintén a gyülekezési jogot érintő bírósági végzést, amely megtiltotta a szélsőjobboldali „Magyar Hajnal Mozgalom Párt” 2014. február 8-ára tervezett megemlékezését *„az 1945. február 11-én a budai*

várból kitörő antibolsevista védelmi erőkről” a Vérmezőn. Ezzel a bíró jóváhagyta a budapesti rendőrfőkapitány határozatát, aki arra hivatkozott, hogy „fennáll a veszélye annak, hogy a rendezvény mások emberi méltóságát sérti”, és ez egyebek közt az 1947-es párizsi békeszerződésben vállalt kötelezettségekbe ütközhet. Az AB azonban azt mondta ki, hogy „a tervezett gyülekezés békétlen jellegének megállapításához nem elégségesek távoli, hipotetikus összefüggések, és különösen nem fogadható el, ha a jogalkalmazók a polgárok alapjogait pusztán a honlapjukra hivatkozva, a rendezvénnyel adott esetben csak távoli összefüggést mutató, 'a világhálón elérhető programjuk' alapján kiüresítik. A konkrét ügyben a szervező kompromisszumkészsége (az elhangzó beszédek előre be akarta mutatni), valamint az a tény, hogy a korábbi tíz év során mindig megtartotta a tervezetthez hasonló, törvénysértések nélkül lezajlott megemlékezését, arra enged következtetni, hogy békés jellegű gyülekezést akart tartani. Tiltást alkalmazni ... nem lehet önmagában amiatt, mert a jogalkalmazók az előttük fekvő ügyben a személyiségi jogok hipotetikus sérelmét vélik felismerni, mivel ahogy a bíróság fogalmaz: 'a rendezvényen esetlegesen mások méltóságát sértő kijelentések hangozhatnak el'.” A döntés e részével három alkotmánybíró nem értett egyet: Czine Ágnes, Szívós Mária és Varga Zs. András. Számos ellenzéki politikus és kommentátor rámutatott: az egy napon hozott, de egy nap különbséggel közzétett két AB-határozat ellentmond egymásnak.

Július 16. Az LMP kongresszusán Hadházy Ákos szekszárdi állatorvost, a párt „korrupcióellenes szóvivőjét”, korábbi pártjával szembefordult egykori FIDESZ-es önkormányzati képviselőt választotta meg a lemondott Schiffer András helyére a párt társelnökévé Szél Bernadett mellé, és ő kapta a megüresedett országgyűlési képviselői mandátumot is. Egyedüli jelölt volt, a két tisztségre a küldöttek 85, illetve 90 %-a támogatta. → május 31., szeptember 12.

Július 19. Kinevezték az 58 új, nagyobb és önállóbb tankerület igazgatóját, akik közül 52 az addigi 198 hasonló szervezet valamelyikét vezette. A már csak koordináló szerepű, a korábbinál jóval kisebb Klebelsberg Központ vezetője Pölöskei Gáborné maradt.

Az uniós pénzek felhasználásának „nem megfelelő szakmai koordinációja” miatt váltották le Köpeczi-Bócz Tamást, az Emberi Erőforrások Minisztériumának uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkárát, közölte a tárca, ezzel cáfolva, hogy súlyos szabálytalanságok történtek volna, mert ezeknek állítólag elejét vették.

Július 20. Határozatképtelenség miatt nem lehetett megtartani az országgyűlés ellenzék által kezdeményezett rendkívüli ülését, amelyen Szabó Tímea független képviselő (PM) törvényjavaslatát tárgyalták volna meg a Városligetről szóló 2013-as törvény hatályon kívül helyezéséről. A kormánypárti képviselők ugyanis a két frakcióvezető kivételével nem jelentek meg, így csak a napirend előtti felszólalások hangoztak el, a napirendet már nem sikerült elfogadni.

Július 23. „Az Európai Unió politikai vezetése, az Európai Bizottság megbukott” – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök Erdélyben, a szokásos bálványosi szabadegyetemen. „Abba kell hagyni néhány rossz dolgot”, így a nemzetek, nemzetállamok eljelentéktelenítését, az EU idealizálását. Szerinte az EU legalább 3 rossz döntést hozott: megnövelte az Európai Parlament szerepét, ami a nemzeti parlamentek működését lerontotta, az Európai Bizottságnak megengedték, hogy az EU alapszerződése öröknek tekintse magát, amivel politikai hatalmat adtunk neki, és hatalmat adtunk ennek az intézményrendszernek is. A kormányfő részletesen indokolta a tervezett népszavazást, hangsúlyozva: a migráció veszélyt jelent, megváltoztatja Európa arculatát, és lerombolja a nemzeti kultúrákat. Ezt az EU vezetői nem fogadják el Orbán szerint. „Én nem értem például, hogy megállítani akarjuk vagy lassítani a migrációt. Én megállítani akarom, mert azt gondolom, hogy a migráció rossz dolog. Ők csak lassítani akarják, amivel nem tudom, mit akarnak elérni. ... Világossá kell tenni, nem vagyunk szívtelen emberek. Különbséget kell tenni a migráns és a migráció között. A migráns egy szerencsétlen ember, ezt értjük. A migráció azonban megöl

bennünket. Márpedig a migráció a migránsok személyén testesül meg, ezért a kerítésnél meg kell őket állítani. Aki jogsértéssel lép be, azt börtönbe kell zárni. ... Ha ránézünk az október 2-ai népszavazásra, akkor azt látjuk, hogy az egyetlen ország, ahol ma megkérdezik, meghallgatják az embereket, az Magyarország és Közép-Európa.” Orbán Viktor hangsúlyozta: Mindaz, amit a FIDESZ 2010-ben elkezdett, az jó volt, mert bejött. „Amit eddig csináltunk, az egyetlen célt szolgált, amit az elmúlt időszak igazolt: Magyarország biztos pont maradjon egy bizonytalan világban.” A magyar miniszterelnök emellett kiállt Donald Trump amerikai republikánus elnökjelölt mellett, mert őt a bevándorlás és a „demokráciaexport” ellenzőjeként kedvezőbbnek tartotta Magyarország számára.

Július 28. A szocialistáknak nem sikerült 200 000-nél több hiteles aláírást összegyűjteniük az állami termőfödeladások betiltása érdekében kezdeményezett népszavazáshoz. A Nemzeti Választási Iroda csak 180 000-nél valamivel több aláírást fogadott el a benyújtott mintegy 225 000-ből, ami egyébként nem tért el a hasonló aláírásgyűjtéseknél talált arányoktól. (181 318 volt a pontos szám, mint augusztus 19-én bejelentették.) A Kúria augusztus 26-án elutasította a kezdeményező Gögös Zoltán MSZP-képviselő által az aláírások ellenőrzése miatt benyújtott jogorvoslati kérelmet.

Augusztus 1. A Médiatanács elutasította a Class FM országos kereskedelmi rádióadó üzemeltetőjének a kérelmét, hogy újabb öt évre kapjon lehetőséget a sugárzásra. Az intézmény közleménye szerint „Négy év óta a Class FM már egyedülként működött a piacon. Amennyiben a Médiatanács újabb öt évre szerződést kötne a Class FM-mel, azzal konzerválná a hét évvel ezelőtti állapotok szerint kialakított feltételeket, és hátráltathatná a rádiós piac fejlődését”. Az üzemeltető Advenio a közelmúltban váltott tulajdonost, miután a kormánnyal rossz viszonyba került üzletember, Simicska Lajos köréhez tartozó Nyerges Zsolt már semmi esélyt sem látott arra, hogy a neve alatt tovább működhessen az ország legnépszerűbb, több mint 2,5 millió ember által rendszeresen hallgatott rádióadója. Ezért eladta a céget Michael McNutt amerikai üzletembernek (az 1997 és a 2009 között működött Sláger Rádió fő tulajdonosának) és a Marquard-médiacsoportnak. Az elutasító hatósági döntést előrevetítette, hogy az előző hónapokban a Médiatanács többször megbüntette a Class FM-et reggeli műsora miatt, amelyben szerinte „a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására” alkalmas részletek hangoztak el, ez pedig a médiatörvény szerint akadály a frekvenciaengedély megújításának. Igaz, csak az elmarasztalások jogerőssé válása esetén, ami a rádió bírósághoz fordulása miatt ezekben az esetekben nem következett be. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság közölte: a Class FM a médiatörvény hatálybalépése óta 12 alkalommal sértette meg a médiaigazgatási jogszabályokat. Mindez elvben nem zárta ki, hogy az Advenio elindulhasson a kiírandó új pályázaton, de sok esélye nem látszott. Mindenesetre november 15-én utoljára hangozott el élő adásban a rádió népszerű reggeli műsora, 19-én éjfélkor pedig teljesen leállt az adó, bár a társaság azt ígérte, hogy interneten, mobil eszközökön továbbra is hallható lesz.

Augusztus 2. „Ezúton szeretném tájékoztatni a hazai és a nemzetközi közélet iránt érdeklődőket, hogy hacsak meg nem gondolja magát, a külügyi kormányzat engem fog jelölni a Demokráciák Köössége ... főtitkári posztjára” – tudatta Eörsi Mátyás DK-politikus (1990-től 2010-ig szabaddemokrata országgyűlési képviselő, 2002–2009 között az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése liberális frakciójának vezetője) a Facebook-oldalán. A Mark Palmer egykori amerikai diplomata, volt budapesti nagykövet kezdeményezésére 2000-ben létrehozott, varsói székhelyű nemzetközi szervezetnek több mint száz ország, a kormányzótanácsnak pedig 17 másik állam mellett Magyarország is a tagja. Az új főtitkár személyéről – miután az addigi vezető mandátuma 2017-ben lejár – ez utóbbi 18 ország dönt. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az Indexnek megerősítette: járt nála Eörsi Mátyás, és jelezte neki, hogy szeretne főtitkár lenni. „Kérdezte, szerintem reális-e, hogy őt jelöljük, én meg mondtam, hogy persze” – nyilatkozta a

miniszter. Ezután Sziijártó elment a kormányfőhöz, s mondta neki, hogy ezt jó ötletnek tartja, s Orbán Viktor azt válaszolta: „*a rendszerváltoztatásban szerzett érdemeket akkor is tiszteletben kell tartani, ha azóta sok mindenben nem értünk egyet*”. Eörsi Mátyás kijelentette: „*A jelenlegi hatalomra a legkevésbé sem jellemző, hogy ilyen gesztusokat gyakoroljon.*” Maga sem érti, hogy Sziijártó miért támogatja, hiszen világossá tette: a Demokratikus Koalíció tagja, s a jelenlegi kormány politikájával kapcsolatos, alapvetően kritikus véleményének – függetlenül az esetleges jelölésétől – a továbbiakban is hangot fog adni. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy „*akár megválaszt főtitkárnak a Demokráciák Közösségének igazgatótanácsa, akár nem, a magyar kormánytól anyagilag és minden egyéb tekintetben is teljesen független maradok, így semmilyen formális vagy más nyomást nem lehetséges rám gyakorolni*”. Október 18-án azonban visszautasította a kormány jelölését, mert szerinte „*a demokrácia megerősödéséért küzdő globális nemzetközi szervezet élén nem állhat hitelesen olyan személy, akit egy, a demokratikus intézményrendszer lerontásában elhíresült kormány jelöl*”.

Augusztus 9. Harmincegy napirendi pont tárgyalásával megkezdte munkáját a kormány közelmúltban létrehozott, Lázár János vezette stratégiai kabinetje – közölte a Miniszterelnökség. 15-én megtartotta első ülését – részben azonos résztvevőkkel – a Varga Mihály vezette gazdasági kabinet is.

Augusztus 10. Nemcsak a fogvatartottak élnek elfogadhatatlan körülmények között, de az örököt is borzasztó állapotok várják a pihenőkben és az irodákban a Belügyminisztérium által fenntartott Gyorskocsi utcai fogdában, amely emberi tartózkodásra alkalmatlan – állapította meg Székely László, az alapvető jogok biztosa. Azt tapasztalta, hogy a kétszemélyes zárkák kevesebb mint 6 m²-esek, a háromágasok alapterülete alig haladja meg a 8,5 m²-t. Az őrizeteselek fogva tartásának körülményei jogszabályt sértenek, az egy fogvatartottra jutó mozgástér nem éri el a 3 m²-t. A zárkában nincs külön vécé és zuhanyzó. Az ombudsman szerint a Gyorskocsi utcában a személyzet munkavégzéséhez sincsenek meg a legalapvetőbb feltételek, a fogda területe huzamosabb emberi tartózkodásra alkalmatlan.

Augusztus 17. A Budapesti Rendőrfőkapitányság bűncselekmény hiányában megszüntette a nyomozást a Nemzeti Választási Irodánál február 23-án történtek ügyében, annak ellenére, hogy a Kúria kimondta: a jogaikat visszaélészerűen gyakorló ismeretlen férfiak akadályozták az országos népszavazás kezdeményezéséhez fűződő jogának gyakorlásában Nyakó István szocialista politikust. A rendőrség nem látott alapos gyanút sem a választás rendjének megsértésére, sem a garázdaságra, mert szerinte Nyakó végülis be tudta adni kérdőívét, és a „kopaszok” akadályozták ugyan, de nem tettlegesen. Az MSZP politikus reakciója: a döntés, amely ellen panaszt tesz, nyilvánvalóan pártutasításra született, hogy mentsék a rendbontókkal kapcsolatban álló Kubatov Gábor képviselőt, a FIDESZ alelnökét. → február 23., február 29., március 3., március 30., március 31., április 6.

Augusztus 18. Polt Péter legfőbb ügyész kezdeményezte, hogy „*bűnszövetségben és bűnszövetségként elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás kísérlete, valamint vesztegetést állítva elkövetett befolyással üzérkedés*” gyanúja miatt függesszék fel Mengyi Roland FIDESZ-képviselő mentelmi jogát – jelentette be Fazekas Géza, a Legfőbb Ügyészség szóvivője. → szeptember 12. A 168 Óra hetilap már harmadik hete közölt rendőrségi nyomozási iratokat és lehallgatási jegyzőkönyveket arról, hogy a 2010-ben minden politikai előélet nélkül Tiszaújváros országgyűlési képviselőjévé, majd Borsod-Abaúj-Zemplén megye közgyűlési elnökévé lett politikus százmilliós uniós támogatás eltulajdonítási tervének volt részese. Szociális szövetkezetek szerettek volna uniós pénzre pályázni, és az ügyben meggyanúsított szereplők szerint Mengyi a megnyert pénz először 50, aztán már 90 %-a fejében segített volna nekik úgy, hogy elintézi: kifejezetten rájuk írjanak ki egy 500 milliós pályázatot. Ezen kívül tíz millió forint

alkotmányos költségnek hívott kenőpénzt is kért a lehallgatási jegyzőkönyvek szerint, sőt öt milliót át is vett, de azt később, a terv meghiúsulása után visszafizette. (Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ugyanis az adóhatóság figyelmeztetésére visszavonta a pályázatot.) Mengyi Roland közleményben tudatta, hogy a lelkiismerete tiszta, és áll bármilyen vizsgálat elé, ezért teljes mértékben együttműködik az eljáró hatóságokkal, és maga fogja kérni az Országgyűlést mentelmi jogának felfüggesztésére „*a valóság mielőbbi tisztázása érdekében*”. Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető kijelentette: a dokumentumok ellenére hisz Mengyi ártatlanságában, szerinte csak visszaéltek politikustársa nevével. „*Nagyon nem örülök Mengyi Roland ügyének*” – mondta ugyanerről az aznapi kormányinfón Lázár János miniszter. Szerinte az ártatlanság vélelme mindenkit megillet, de a helyzetet tisztázniuk kell a hatóságoknak.

Augusztus 19. A Nemzeti Nyomozó Iroda bűncselekmény hiányában lezárta az V. kerületi ingatlanok áron aluli értékesítése miatt Juhász Péter kerületi önkormányzati Együtt-képviselő feljelentése alapján megkezdett nyomozását. A hatóság szerint, amely eleve csak ügyészégi utasításra volt hajlandó nyomozni, a vizsgált 11 ingatlan eladása nem okozott vagyoni hátrányt, mert a igazságügyi ingatlanszakértők 10 esetben alacsonyabb értéket határoztak meg az ingatlanokra, mint amennyiért azok elkeltek. Így hűtlen kezelés sem történhetett. A szakértői árat úgy állapították meg, hogy az ingatlan becsült értékébe beleszámolták a bérlőket megillető 30 %-os kedvezményt, hivatkozva az ezt tartalmazó önkormányzati rendeletre, noha a feljelentés egyik fontos pontja éppen az volt, hogy a helyiségeket többen eleve azzal a szándékkal vették bérbe, hogy utána olcsón megvehessék, amit az mutat, hogy a versenyeztetés nélküli vásárlásra nagyon rövid ideig tartó bérlés után került sor.

Augusztus 22. Többen visszaküldték Áder János köztársasági elnöknek a korábban kapott kitüntetésüket, tiltakozásul amiatt, hogy a FIDESZ-hez szorosán kötődő, 2015 májusában a Médiatanács által „*gyűlöletkeltő és kirekesztő*” megnyilvánulása miatt elmarasztalt Bayer Zsolt újságíró augusztus 20. alkalmából megkapta a Magyar Érdemrend (korábbi nevén Magyar Köztársasági Érdemrend) lovagkeresztjét. Mint utóbb kiderült, a GULÁG-okban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány nevében Pintér Jolán alelnök javasolta ezt – ennek alapján terjesztette fel Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, KDNP-elnök –, amiről azonban Stark Tamás történész, az alapítvány elnöke nem tudott, és amikor utólag megtudta, nem értett egyet vele. Miután pedig a kuratórium utólag sem volt hajlandó elhatárolódni alelnöke lépésétől, az ismert tudós lemondott az elnökségről. (Idézetek Bayer Zsolttól: „*ki pedig mostantól nyitott határokról, befogadásról, toleranciáról meg integrációról pofázik, az nem egyszerűen idióta, mint eddig, hanem háborús bűnös, és úgy is kell bánni vele*”. Ferenc pápáról a muszlimokkal kapcsolatos kijelentései után: „*vagy egy demens vénember, aki teljességgel alkalmatlan a pápai poszt betöltésére, vagy egy gazember*”. 2013-ban a médiaalkotmány életbelépése utáni első írott sajtós büntetését kapta meg, a Médiatanács 250 000 forintos bírság megfizetésére kötelezte a Magyar Hírlapot Bayer Zsolt *Ki ne legyen?* című publicisztikája miatt, amelyben a cigányokat nevezte kártékony állatoknak.) Az elsőként reagált Kaltenbach Jenőt, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok volt országgyűlési biztosát augusztus 29-éig összesen 100 művész, tudós, közéleti személyiség követte. A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége ironikus közleményben „*gratulált*” a kormánynak Bayer Zsolt kitüntetéséhez. A közlemény szerint a legnagyobb magyar kormánypárt észrevette, hogy Bayer Zsolt sikertelen és rosszkedvű. „*Helyesen mérték fel, hogy Bayer frusztrált átkozódása, monoton, hisztérikus és szánni való gyűlölködése nem csak neki saját magának, de a közhangulatnak is árt. Alighanem ezért akarta őt a kormány jobb kedvre, derűre hangolni valami pénzbe nem kerülő figyelmességgel*”. A MAZSIHISZ szerint soha nem szabad lemondanunk arról a reményről, hogy Bayer Zsolt egyszer majd felhagy rutinszerű uszításával, és derék emberré válik, ezért a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége támogatja a kormányzat pedagógiai erőfeszítéseit. A lovagkeresztet Heisler András, a MAZSIHISZ elnöke is visszaadta. Ő azt írta: *civilként büszke volt a díjra, de nem akar egy közösségbe tartozni Bayerral, „aki rasszista, aki antiszemita, aki izzó*

cigánygyűlölettel és nemzetpusztító eszmékkel szennyezi Magyarországot, s éberem őrökdi a magyarországi szélsőjobboldal hagyományainak megőrzése, a félelem és gyűlölet érzésének ébren tartása felett”. Néhányan azonban megvédték, köztük Schmidt Mária történész, a Terror Háza igazgatója, az 1956-os emlékévkormánybiztosa, aki „keresztes lovag”-nak nevezte és nyilvánosan gratulált neki. A hivatalos indoklás szerint „számos nemzeti ügy feltárása, illetve képvisellete terén, különösen a GULAG rabtelepein fogvatartottak sorsának és az erdélyi magyarság életének hiteles és méltó bemutatása, példaértékű újságírói tevékenysége elismeréseként” adták a kitüntetést. Lázár János miniszter az RTL Klubnak azt mondta: „Természetesen mindenkinek a pályafutását, életművét lehet kritikával illetni, és nyilván vannak hibák is”, de „Bayer Zsolt eddigi munkásságában sokkal több az elismerésre méltó, mint a hiba”. Halász János, a FIDESZ-frakció szóvivője közölte: bár Bayernek vannak olyan kijelentései, amelyekkel nem ért egyet, munkássága számtalan értéket tartalmaz, és „az is a véleménynyilvánításnak egy formája, hogy vannak, akik visszaadják a kitüntetésüket”. Maga Bayer Zsolt 22-én este így kommentálta a történeteket: „Nem nagyon tudom felfogni, hogy lehetnek emberek a saját zárt, szűk, szomorú világukba ennyire bezárva. És nem nagyon tudom azt se felfogni, hogy ha egyszer őket valamilyen teljesítményükért a magyar állam kitüntette, az milyen korrelációban van azzal, hogy engem is kitüntettek.” Szerinte a szavait félremagyarázzák, a tőle vett idézeteket kiragadják a környezetükből. A Köztársasági Elnöki Hivatal a tiltakozásokra – és arra a felvetésre, hogy Áder János miért nem vétőzta meg Bayer Zsolt kitüntetését, amire joga lett volna – érdemben nem reagált, több lap kérdésére csak azt válaszolta, hogy a hatályos jogszabályok alapján nem lehet kitüntetést visszavonni, és arra sincs lehetőség, hogy egy kitüntetés birtokosát a korábban kitüntetettek listájáról töröljék. „Ha valaki visszaküldi a kitüntetését, azzal lemond a kitüntetés viselésének jogáról – de ezt a döntését bármikor módosíthatja” – írta a hivatal.

Határozatképtelenség miatt ismét nem lehetett megtartani az országgyűlés ellenzék által kezdeményezett rendkívüli ülést, amelyen a Jobbik törvényjavaslatát tárgyalták volna meg, hogy a népszavazáson terjesszék ki a levélben szavazás lehetőségét a külföldön tartózkodó, de hazai lakcímmel rendelkező állampolgárokra. A kormánypárti képviselők ugyanis Halász János, a FIDESZ frakcióvezetőhelyettese kivételével ezúttal sem jelentek meg, mint július 20-án, így csak a napirend előtti felszólalások hangzottak el, a napirendet már nem sikerült elfogadni.

Augusztus 24. Az MNB szakértői kiadták féléves költségvetési jelentésüket, amely szerint 2016-ban a kormányzati szektor eredményszemléletű hiánya tovább csökkenhet, és a GDP 1,6-1,8 %-os sávjában lehet, ami 100-150 milliárd forintos mozgásteret jelent a hiánycélhoz képest. „Ezt a fiskális mozgásteret ugyanakkor ki is kell használni a gazdasági növekedés fenntartása és gyorsítása érdekében, hogy a költségvetés felől érkező gazdasági impulzus ne legyen kisebb a tervezettnél.” – fogalmazott a jelentés, amit a kommentárok így értelmeztek: a jegybank azt üzent a kormánynak, hogy költskezzen.

Augusztus 25. A kormány augusztus 22-én meghallgatta Deutsch Tamás EP-képviselőt, a Digitális Jólét Programért felelős miniszterelnöki biztost az internetről és digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció eredményeiről, gyakorlatba való átültetéséről. Ez a stratégia reformjavaslatokat fogalmazott meg, hogy 2020-ra érdemi változások indulhassanak meg, például több digitális eszközt vezettek volna be a tanórákon a hamarosan szélessávú wifivel ellátandó tantermekben, a minél jobb felhasználói tudás átadására a tananyag is átalakult volna. A fejlesztések átfogták volna a teljes magyar oktatási rendszer digitális átalakítását. Mindezt azonban a kormány nem fogadta el – közölte a kormányinfón Lázár János miniszter.

Augusztus 29. A Kúria jogerős végzésében helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság határozatát, amely szerint nem jogszabálysértő a kormány népszavazási kampánya. Az NVB-hez az MSZP alelnöke, Nemény András magánszemélyként fordult a kormány „Tudta? Brüsszel egy városnyi illegális bevándorlót akar Magyarországra telepíteni” szövegű plakátja és más hasonló

hirdetése miatt, mert úgy vélte: a kormány kampánya megsérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási alapelvét. Arra hivatkozott, hogy a kampányban a kormány nem vehetne részt, vagy ha igen, akkor legfeljebb semleges pozíciót foglalhatna el. Továbbá szerinte a kormány valótlanosságokat állít a betelepítésről, lényeges fogalmakat mos össze manipulatív szándékkal. Az NVB a kifogást elutasította. Arra hivatkozott, hogy a kormány mint kezdeményező meghatározó szereplője az országos népszavazásnak, így nem lehet pusztán szemlélő vagy semleges résztvevő. A kifogásolt reklámmal pedig az NVB szerint a kormány politikai véleményét fejezi ki, azért, hogy a választópolgári akaratot befolyásolja. A Kúria az NVB határozatával szemben benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet elutasítva megállapította: az NVB helyesen járt el, amikor a véleménynyilvánítás szabadsága, illetve korlátai vonatkozásában a választási eljárások során kimunkált elvekből indult ki. A bírák hozzátették: az Alkotmánybíróság értelmezése szerint *„amennyiben a választási eljárás során az értékítélet a közügyek vitatásának körén belül marad, tartalmára nézve nem végezhető el a kérelmező által hivatkozott bizonyíthatósági teszt (az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanága bizonyítható, az tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény), nem kerülhet sor tényállítás helyes vagy helytelen voltának vizsgálatára”*. Ennek következtében a kormánynak a választási kampánya részeként elhangzó kijelentései legfeljebb orientálnak, de nem informálnak, így a "városnyi", az "illegális", a "menekült/migráns" kifejezések helyes vagy helytelen voltára vonatkozó elemzés sem volt elvégezhető. Az sem tény, hanem vélemény, hogy *„egymillió ember akar Líbiából Európába jönni”*. Így a Kúria szerint nem állapítható meg, hogy a kormány a politikai kampány eszközeül szolgáló plakátokkal és hirdetésekkel rosszhiszeműen és nem rendeltetésszerűen járt el.

A FIDESZ új alapszervezetet alakított Hatvanban, amelyből kihagyták a város kormánypárti polgármesterét, Horváth Richárdot és még 35 korábbi tagot.

Az új szervezet alakuló ülésén Szabó Zsolt korábbi polgármestert választották elnökké, aki országgyűlési képviselő, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkára és egyben választókerületi pártelnök. Kijelentette: a jelenlegi polgármester végleg elveszítette a FIDESZ bizalmát, és alkalmatlanná vált a város vezetésére. *„Ez az én városom. Ez hozzám kötődik. Amíg lehet alázattal, tisztelettel fogom szolgálni a városomat.”* Horváth erre úgy reagált, hogy ő komolyan vette polgármesteri esküjét, és nem engedte, hogy Szabó személyes érdekei szerint dőljenek el a dolgok Hatvanban, ezért távolított el embereket a polgármesteri hivatalból. Hozzátette: nem mond le a tisztségéről, miután kizárták a FIDESZ-ből. Ellenfele nyilatkozatára így válaszolt: *„Hatvan az én városom – jelentette ki Szabó Zsolt. Nem! Hatvan a hatvaniaké!”*

Augusztus 30. A Fővárosi Törvényszék kihirdette az elsőfokú ítéletet a terrorcselekmény-vádas Magyarok Nyilai-ügyben Budaházy György és tizenhat társa ellen. Budaházy Györgyöt tizenhárom év fegyházra ítélték, feltételesen sem szabadulhat. A közügyektől tíz évre eltiltották. Bűnösnek találták társtettesként bünszervezetben elkövetett terrorcselekmény, felbujtóként testi sértés és kényszerítés büntetésében. A másodrendű vádlott 12 évet kapott, négy embert 10 évre, egyet 9 évre ítélték, ketten rövidebb börtönt kaptak felfüggesztve. A vád a 2007-2008-as időszakról szólt, amikor sorozatban Molotov-koktélos vagy robbantásos támadások érték az akkori kormánypártok, az MSZP és az SZDSZ pártirodáit és politikusaik otthonait. Célpont volt például a Gyurcsány-kormány miniszterének, Szilvássy Györgynek a vidéki háza, Hiller István egykori szocialista oktatási miniszter és Kóka János SZDSZ-frakcióvezető ingatlana. Felgyújtottak egy szórakozóhelyet, a Broadway Jegyiroda kirakatát és két melegbárt. A magát Magyarok Nyilainak nevező csoport akcióiban nem sérült meg senki, kivéve Csintalan Sándor Hír TV műsorvezető, korábbi szocialista politikus megverését. A vád szerint a Magyarok Nyilai nevű csoport terrorszervezet volt, amelyet Budaházy hozott létre azzal a céllal, hogy erőszakkal megváltoztassa a kormány politikáját, és félelmet keltsen egyes lakossági csoportokban. A bíró az ítélet indoklása során felhívta a figyelmet: 2016-ban nyilvánvalóan mást értünk a terror fogalma alatt, mint 2007-ben, amikor Budaházyék a cselekményeiket elkövették. Az akkor történeteket a bíró szerint nem

lehet párhuzamba állítani a mostani cselekményekkel, a terrorizmusnak többféle típusa van, és ezeket a jelenségeket nem lehet összemosni. A hallgatóság egy része bekiabálásokkal, fújólással zavarta meg az indoklást, és elénekelte a himnuszt és a székely himnuszt. A rendzavarókat rendőrök távolították el. Az ügyész Budaházyra eredetileg 20 év fegyházra kért, ezért fellebbezést jelentett be. Vádbeszédében azt mondta: ilyen hosszsan tartó, szervezett terrorcselekmény-sorozatra Magyarországon az elmúlt évtizedekben nem volt példa. Budaházy ügyvédje, Szikinger István minden vádpont alól felmentést kért, mondván: „*Boldog az az ország, amelynek ilyen terroristái vannak.*” Szerinte a vádbeli esetek nem terrorcselekmények, hiszen csupán véleménykifejezés volt a céljuk. A Jobbik, bár viszonya feszült volt Budaházyval, szégyenletesnek és túlzottnak nevezte az ítéletet. Maga az elítélt szeptember 1-én nyílt levélben hangsúlyozta, hogy az ítélet még nem jogerős, és szerinte sokan koncepciósnak vélik az eljárást és az ítéletet is. „*Nem fogom feladni, küzdök tovább az igazamért minden lehető jogi fórumon*” – írta. „*Azért a súlyosan igazságtalan ítéleten való jól érzékelhető, igen széleskörű felháborodás és megütközés mutatja, hogy nem én vagyok ennek a nemzetnek a szemében a terrorista. ... Az, hogy ma nekem kell szembesülnöm ezzel a fenyegető helyzettel, és nem a Gyurcsány-rezsim által elkövetett terror felelőseinek, jól rámutat, hová vezetett a rendszerváltás óta folyó mutyipolitizálás, a rendre beígért elszámoltatások elmaradása.*”

Szeptember 1. Az MSZP kész lenne támogatni a kormányt a kötelező kvóták elleni fellépésben abban az esetben, ha az Európai Unió valóban tervezne ilyen lépéseket, mondta Molnár Gyula pártelnök a Hír Tv-nek. „*Ha bármikor mégis igaz lenne az a felvetés, amit a FIDESZ-kormány mond, akkor mi készen állunk arra, hogy bármilyen módon, akár parlamenti szavazással kinyilvánítsuk azt, hogy nem tartjuk ezt a probléma megoldásának.*” De hozzátette: értelmetlen 5-7 milliárd forintot költeni egy olyan népszavazásra, aminek nincs értelme. Jelenleg ugyanis nem akar előírni Brüsszel menekültek befogadásáról szóló kvótát, és nem tudni, később mire akarja felhasználni a kormány a referendum eredményeképpen érkező szavazatokat.

Lemondott DK-elnökségi tagságáról és kilépett a Gyurcsány Ferenc vezette pártból a korábban MDF-es Kerék-Bárczy Szabolcs. A pártvezetőség szólította fel erre, miután a 168 Órába ezt írta: „*habár a demokratikus változást akarók ma többségben vannak, és Orbánék legyőzhetőek úgy, hogy ne a Jobbik vagy a FIDESZ–Jobbik legyen a váltóerő, a szervezett demokrata ellenzék erre jelenlegi formájában alkalmatlan. ... a demokraták ma kettős hitelességi és bizalmi válsággal küzdenek. Nem bízunk bennük a polgárok kritikus többsége – és egymásban sem bíznak. ... Minden vita, pozícióharc és szavazatrablás tehát tovább növeli a kettős bizalmi és hitelességi válságot, s így egyre távolabb visz bennünket a győzelemtől. Ma mégis javarészt ezzel foglalkoznak a baloldali pártjai és vezetőik. ... meggyőződésem, hogy a választásokat csak középről lehet megnyerni, úgy, hogy a magát demokratának nevező oldal megtartja és megerősíti a szavazótáborát, s ehhez a különféle okokból ide-oda csapódó emberekből, valamint a mérsékelt konzervatív /konzervatív-liberális közösségből is megszerzi a győzelemhez elengedhetetlenül szükséges szavazatokat.*”

Szeptember 8. „*A miniszterelnök a célok között fogalmazta meg a népességfogyás megállítást, a családok támogatását, és egy munkaalapú társadalom építését, amelyben mindenki munkához juthat, aki tud dolgozni.*” Így foglalta össze Kósa Lajos frakcióvezető a Kossuth Rádióban Orbán Viktornak a FIDESZ-KDNP balatonfüredi évadnyitó frakcióülésén elmondott beszédét.

Felmentette a kémper vádlottjait a Kaposvári Törvényszék katonai tanácsa hozott elsőfokú ítéletével. A katonai ügyészség Galambos Lajos nyugállományú vezérőrnagyot, a Nemzetbiztonsági Hivatal 2004 és 2007 közötti főigazgatóját kémkedéssel, Szilvász Györgyöt, a Gyurcsány-kormány volt titkosszolgálati miniszterét felbujtóként elkövetett kémkedéssel, Laborc Sándor volt dandártábornokot (akit egy más ügy miatt már korábban megfosztottak rendfokozatától), a Nemzetbiztonsági Hivatal 2007 és 2009 közötti főigazgatóját kémkedéssel kapcsolatban, hivatalos személy által elkövetett bűnpártolással, Püski Lászlót, a kémbojtárban felbukkanó, orosz háttérű

biztonságtechnikai cég tulajdonosát pedig államellenes bűncselekményekkel vádolta meg. A Kaposvári Törvényszék új eljárásban azután hozott döntést, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2015-ben eljárási hibák miatt hatályon kívül helyezte a Debreceni Törvényszéknek az ügyben 2013-ban hozott elsőfokú ítéletét, amely egy évtől 2 év 10 hónapig terjedő, letöltendő börtönbüntetésre ítélte a vádlottakat. A vád tartalmáról az ügy titkossága miatt semmilyen hivatalos információt nem adtak.

A kormánypárti médiában, előbb a Pestisracok.hu-n, aztán a Magyar Időkben céloztak rá, hogy az elítélt bűnöző, Portik Tamás egy ellenzéki politikust pénzel. Végül a TV2-n elhangzott Juhász Péter V. kerületi önkormányzati Együtt-politikus neve. Egy nevét és arcát vállaló egykori rabtárs szerint az egykori üzletember büszkén, szinte dicsekedve mondta el neki a börtönben, hogy még a politikába is bele tud szólni, ő mozgatja a szálakat. Juhászáról azt mondta, hogy „*a saját embere*”, báb, aki „*úgy táncol, ahogy Portik fűtүүл*”. Juhász az elhangzott vádra egy Facebookra feltöltött videóban reagált. Ebben kifejtette, hogy soha nem beszélt Portik Tamással, sohasem fogadott el tőle pénzt, és nem is fogadna, de egyszer szívességet tett Portik kapcsolattartójának. Szerinte az történt, hogy Portik tárgyalása után találkozott F. Erikával, akiről tudta, hogy Portik kapcsolattartója a börtönben, „*talán titkárnője vagy hasonló, nem emlékszem pontosan*”. Ez a nő elmondta Juhásznak, hogy „*Portik kíváncsi a hírekre*”, de nem rendelkezik sajtófigyeléssel, ezért a nő megkérte őt, hogy „*nyomtassa ki számára az internetet*”, és ő eleget tett a kérésnek. „*Megkértünk egy kollégámat, aki a sajtófigyeléssel foglalkozik, és összeállítottunk neki egy paksamétát*”, de nem pénzért. Másnap egy sajtótájékoztatót módosított: „*Soha nem voltam semmilyen kapcsolatban Portik Tamással, életemben egyszer találkoztam vele, amikor a [Rogán Antal által indított személyiségi jogi perben a bírósági] tárgyaláson azt vallotta, hogy tízmillió forintot adott át Rogánnak. Ekkor hallottam életemben először beszélni Portikot. Ezek után keresett meg az említett hölgy, hogy átadja azt a fényképet, ami bizonyítja, hogy Rogán találkozott Portikkal. Ez történt, és ekkor történt, hogy mivel nem fér internethez, kérte, hogy nyomtassam ki a Facebook-profilomat és -bejegyzéseimet és az ezzel kapcsolatos sajtócuccokat. Semmilyen alapítványt nem támogattam Portik, így az Igazmondó Alapítványt sem. Nem végeztünk sajtófigyelést, és olyan embernek segítettünk, aki nem jut internethez, így az egészért senki semmilyen fizetséget nem kapott.*” → június 17.

Meglepő választ kapott a Népszabadság online a Magyar Nemzeti Banktól, amikor egy jegybanki munkatárs, Vajda Zita pozíciója, feladata és juttatásai felől érdeklődött. Az illető munkaköréből kifolyólag gyakran utazott együtt Matolcsyval, emellett az egyik jegybanki alapítvány kuratóriumi tagja és egy olyan cég igazgatósági tagja volt, amelyet az alapítvány hozott létre. A válasz így hangzott: „*Kérdésére tájékoztatjuk, hogy Vajda Zita a Magyar Nemzeti Bankban nemzetközi szakmai titkárként dolgozott 2016. május 2-ig. Munkabére bruttó 1 730 000 Ft., nettó 1 150 450 Ft. volt.*” (Más forrásokból kiderült: a MNB-ből történt távozása után is feltűnően magas jövedelemmel járó tisztségekbe került az MNB alapítványainál.) Majd a sajtóosztály hozzátette: „*Matolcsy György magánélete, a Matolcsy-házaspár válása magánügy.*” A kérdés ez utóbbi témát egyáltalán nem érintette, így az MNB kéretlenül maga hozta nyilvánosságra, hogy az intézmény elnöke, Matolcsy György válik feleségétől, a község 2014-es önállóvá válása óta Balatonakarattya polgármesterétől, Matolcsy Gyöngyitől, és az MNB-elnöknél 30 évvel fiatalabb volt munkatársnő az új partner. Szeptember 22-én a Figyelőben a hölgy maga is megszólalt: Matolcsyval valóban „*összetartoznak*” és egy párt alkotnak, „*nem bujkálunk, felvállaljuk*”, de pozícióit ettől függetlenül megalapozottan nyerte el: „*független munkavállaló voltam mindig is, aki a szakmai tudásával jutott előre*”.

Szeptember 10. „*Az Európai Bizottság két döntését kell megváltoztatni: a menekülteket szétosztó mechanizmusról szólót, amely szerint a migránsok számának nincs felső határa, valamint a család egyesítés megkönnyítéséről hozott döntést, amely alapján megsokszorozódhat a bevándorlók száma*” – nyilatkozta Orbán Viktor miniszterelnök a Polgári Magyarországért Alapítvány rendezvénye, a Polgári Piknik előtt a kötcei Dobozy kúriánál. Kifejtette: „*a változást támogatók most kisebbségben vannak, október 2-a után élet-halál harcot kell folytatnunk azért,*

hogy meg tudjuk változtatni ezeket a döntéseket. Azt sem tudom mondani, hogy ez biztosan sikerülni fog”. Hozzátette: „a népszavazás nem pártügy, hanem Magyarország jövőjéről szól”. Szerinte aki nem megy el szavazni – ez volt a baloldali ellenzék zömének álláspontja –, az átadja a döntés jogát másoknak, és elfogadja azt az álláspontot, ami kialakul. Beszédéről előzetesen ezt mondta: „Az Európai Unió mellett fogok érvelni, amellett, hogy Magyarország az európai közösséghez, és így az Európai Unióhoz tartozik, és jó hogy ez így van. Az uniót azonban meg kell változtatni ahhoz, hogy az emberek jól érezzék magukat benne.”

Másnap a pestisrációk.hu kormánypárti portál kiszivárogtatta, mit mondott a miniszterelnök a zártkörű rendezvényen. Cáfolat nem érkezett. Eszerint az EU-ban a valójában kisebbségben lévő nihilisták vannak hatalmon, élükön Jean-Claude Junckerrel, az Európai Bizottság keresztényszocialista elnökével, az EP-ben a liberálisokat vezető belga Guy Verhofstadt-tal és az EP elnökével, a német szociáldemokrata Martin Schulz-cal. Orbán szerint a politikailag korrekt beszéddel a valódi értékvitát ellehetetlenítő elit által képviselt nihilisták számára a migránskérdés lehetőség a keresztény és nemzeti alapú Európa megsemmisítésére, az etnikai alapok megváltoztatására. Ezért „nem a migránsokkal van baj, hanem azokkal a brüsszeliakkal, akik behívják őket”. Ezzel szemben Magyarország a V4-ekkel együtt, esetleg Ausztria bevonásával „kikényszeríti, hogy ezt a súlyos kérdést az elitek ne dönthessék el az emberek kizárásával, hanem népszavazások sorával kénytelenek legyenek róla megkérdezni őket”. Kifejtette: a siker záloga, hogy Franciaország, Olaszország, majd végül Németország is rátaláljon a közép-európaiak igazságára.

Szeptember 12. Az országgyűlés őszi ülészakájának nyitónapján esküt tett két lemondott képviselő utódja. A Jobbik-frakció új tagja Pintér Tamás lett Novák Előd helyett → június 6., az LMP-nél pedig Hadróczy Ákos vette át Schiffer András helyét a párt társelnöki tisztsége után a parlamentben is. → május 31., július 16. A frakcióvezető szeptember 6-ától ideiglenesen, majd 13-ától véglegesen meglepetésre Schmuck Erzsébet lett, és nem a párt másik társelnöke, Szél Bernadett.

Kardkovács Kolos személyében új tagot választottak a Monetáris Tanácsba a kormánybiztossá kinevezett Bártfai-Máger Andrea helyére, így helyreállt a törvény által megszabott helyzet, hogy a testület külső, azaz nem MNB-tisztségük alapján ott ülő tagjai legyenek többségben. → július 5.

Az országgyűlés egyhangú szavazással felfüggesztette Mengyi Roland FIDESZ-képviselő mentelmi jogát. → augusztus 18. A mentelmi bizottság jelentése ismertette a legfőbb ügyész átíratát, amely szerint a politikus „tiszttában volt azzal, hogy az ő közreműködésével az Emberi Erőforrások Minisztériuma által 2015-ben kiírt Modellprogram a szociális szövetkezetek hálózatosodása érdekében című pályázati felhívásra jelentkező, a vele kapcsolatban álló elkövetői körhöz tartozó szövetkezetek által benyújtott pályázatok nem valós tartalmúak. Tiszttában volt azzal is; hogy az elkövetőknek nem célja a pályázatok eredeti célkitűzéseknek megfelelő megvalósítása, valódi céljuk a fiktív számlákat kibocsátó cégek bevonásával az 500 millió forint támogatási összeg túlnyomó részének – a rendelkezésre álló adatok szerint 90 %-ának – a saját részükre történő jogtalan megszerzése volt.” Az így megszerezni tervezett összeg elosztását a nyomozás adatai szerint döntően Mengyi Roland határozta volna meg, és ebből ő maga is részesült volna. A bizottság ülésén, majd a plenáris ülésen is az érintett elmondta: ami a legfőbb ügyészi átíratban tényállásként vele kapcsolatban szerepel, az nem igaz, és maga is kérte mentelmi jogának felfüggesztését annak érdekében, „hogyan igazság kiderüljön”. Október 10-én gyanúsítottként hallgatták ki az ügyészségen.

Az ülés elején Orbán Viktor miniszterelnök egyebek közt arról beszélt, hogy „Előrébb tartunk, mint négy éve, jó úton haladunk, végre megint van jövőnk!”, például mert „rendbe tettük az ország pénzügyeit, soha nem látott mértékben segítettük a családokat, rezsi-csökkentést vittünk véghez”. Súlyos veszélyt jelent azonban a migránskérdés: „Nincs kő a szívünk helyén, de az Európát veszélyeztető bevándorláspolitikának véget kell vetni”, különben „szép lassan egyre több lesz a

muszlim, és Európára nem fogunk ráismerni”. A kormányfő hangsúlyozta: a magyarok nem azt akarják, mint az angolok. *„Mi nem kilépni akarunk, hanem meg akarjuk javítani, ami van, ami nekünk fontos.”* Az október 2-i kvótaszavazás tétjéről beszélve kijelentette: Brüsszel egy képlet alapján szétosztaná a menekülteket, és a tagországok parlamentjének ebbe nem hagyna beleszólást. Ha az ország visszautasítja a migránsokat, akkor baloldali városokkal állapodnak meg, és Budapest egyes kerületeiben, Zuglóban, Szegeden és Salgótarjánban osztják szét a menekülteket. Vagyis iparkodniuk kell a baloldali vezetőség településeken élőknek, különben Brüsszel oda telepíti a menekülteket. Miután szavaira többen közbekiabálnak, hogy *„szégyen, hazudik”*, azt válaszolta az ellenzékieknek, hogy ő nem tehet erről, az Európai Parlament elnöke, Martin Schulz beszélt erről szerinte. Mint utóbb Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető felszólalásából kiderült, az EP-elnöknek azt a márciusi nyilatkozatát értelmezte a miniszterelnök úgy, ahogyan elmondta, amelyben a német szociáldemokrata politikus megdicsérte a szocialista vezetőség Szegedet, mint *„elkötelezetten baloldali várost”*, ahová *„bármelyik menekültet el lehet küldeni”*. (Botka László polgármester a rögtön kapott támadásokra válaszul már akkor felhívta a figyelmet: *„nemzetközi híre volt, hogy konfliktus nélkül vonultak itt át a menekültek, és a szegediek önként hozták az enni- és innivalót az embereknek”*, nyilván ezért említette Schulz a várost. *„A FIDESZ-es örület új szintre emelkedett, mert azt akarják bemagyarázni, hogy egy városi polgármester meg tud egyezni az EP elnökével migránsok betelepítéséről. Ez már annyira szürreális, hogy már szavaim sincsenek ellene.”*) Tóth Bertalan, az új MSZP-frakcióvezető ebbe a témába nem ment bele, a kormány társadalom- és gazdaságpolitikáját bírálva megismételte a népszavazási bojkottfelhívást: *„ne támogassák a kormány politikáját, maradjon mindenki otthon”*.

A népszavazási kampány közben egyre hevesebbé vált, kormánypárti politikusok arról beszéltek különböző gyűléseken, hogy az EU a magyar kormány akarata ellenére többszázezer „muszlim migránst” telepítene Magyarországra, és ez a magyar nemzet pusztulásához vezetne, miközben Jean-Claude Juncker EB-elnök az Európai Parlamentben hangsúlyozta, hogy semmi sem kötelező, bár jogosan bírálhatóak a szolidaritásból magukat kivonó országok. Az ellenzék kampánya pénz hiányában és a koncepciók bizonytalansága miatt is sokkal gyengébb volt, a leglátványosabban a hosszú jogvita után törvényesen bejegyzett Kétfarkú Kutya Párt jelent meg állampolgári pénzgyűjtéssel finanszírozott gúnyos plakátjaival. Ezeket kormánypárti önkormányzati vezetők több helyen leszedették, de erről a Nemzeti Választási Bizottság kimondta, hogy törvénytisztelő.

A Társaság a Szabadságjogokért eközben 21 másik civil szervezettel együtt közösen azért kezdett kampányba, hogy érvénytelenné tegye az október 2-i népszavazást. A szervezetek szerint sem Magyarország, sem az EU jövőjét nem építi a referendum, mert a szavazásra feltett kérdés értelmetlen: *„az EU-ban nem született olyan döntés és nem is tárgyalnak arról, hogy kötelező »betelepítési« kvótát írjanak elő; a referendum kérdésére adott válasznak ráadásul nincs konkrét jogi következménye.”* Valójában, írták, a népszavazás és az azt kísérő kampány célja a gyűlöletkeltés az Európába érkezett menedékkérők ellen, tehát a valódi kérdés az, hogy Magyarország képes lesz-e humánus közösséggé válni.

86 éves korában meghalt Csoóri Sándor kétszeres Kossuth-díjas költő, az 1985-ös monori és az 1987-es lakiteleki ellenzéki tanácskozás egyik előkészítője, 1988 és 1993 között a Magyar Demokrata Fórum elnökségének tagja, 1988-tól 1992-ig a Hitel című irodalmi és társadalmi folyóirat szerkesztő bizottságának elnöke, 1991-től 2000-ig a Magyarok Világszövetségének elnöke, a magyar jobboldali szellemi élet egyik legfontosabb személyisége.

Simicskó István honvédelmi miniszter (KDNP) szeptember 15-i hatállyal kezdeményezte Dankó Istvánnak, a HM közigazgatási államtitkárának felmentését, egyidejűleg Firicz László, a tárca védelemgazdaságért felelős helyettes államtitkára kinevezését e tisztségbe – közölte a tárca. Indoklás nem szerepelt a közleményben, de a 2013 januárjában kinevezett Dankó István párhuzamosan annak a HM EI nevű cégnek az igazgatósági elnöke volt havi 500 000 forintos díjazással, amely meghívásos eljárásban elnyerte a határvédelmi kerítés építését csaknem 2 milliárd forintért. Ugyanakkor ő volt a kerítésépítés lebonyolításáért felelős kormányzati

munkacsoport vezetője is, és ő felügyelte a beszerzést intéző Beszerzési Hivatalt. A honvédelmi tárca mindennek kiderülésekor még azt közölte, hogy nincs összeférhetetlenség, mert a törvények lehetőséget adnak erre.

Szeptember 13. A kormány pályázatot hirdet az Emberi Jogok Európai Bírósága magyar bírói posztjának betöltésére, a hivatalban lévő strasbourgi magyar bírót, a 2017. január végén lejáró megbízatású Sajó András helyére, és egyben visszavonja a korábban közzétett jelöléseket – közzéték a kormány hivatalos oldalán. Ezt megelőzte, hogy szeptember 6-án tíz magyar civil szervezet, köztük az Amnesty International Magyarország, az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, a Társaság a Szabadságjogokért, a Magyar Helsinki Bizottság és a Transparency International Magyarország közösen tiltakozott a bírójelölés szerintük önkényes módja miatt. Ugyanis *„nem volt nyilvános pályázat a bírói tisztségre, a jelöltek kiválasztása teljes titokban történt”*, sőt a kormány titokban tartotta azt is, hogy kik azok a szakértők, akiknek a véleményét kikérték a jelölés előtt. A kormány javaslatában Füzi-Rozsnyai Krisztina, az ELTE docense, a közigazgatási perrendtartás kodifikációs munkálatait vezető miniszteri biztos; Tallódi Zoltán, az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettese, aki hosszú időn át képviselte a kormányt az emberi jogi bíróság előtt, ahol a jövőben éppen a kormány elleni panaszokról kellett volna ítélnie; és Schanda Balázs egyetemi tanár, korábban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dékánja, az Alkotmánybíróság volt munkatársa, a KDNP első egyházitörvény-javaslatának kidolgozója szerepelt. *„A jelölteket a kiválasztás módja mindenképpen támadhatóvá teszi, függetlenül attól, hogy alkalmasak-e a feladatra”* – érveltek a civil szervezetek, és kérték az Európa Tanácsot: utasítsa el a magyar listát, hogy a magyar kormány kénytelen legyen tisztességes és nyilvános pályázatot kiírni. *„Ha ugyanis a Parlamenti Közgyűlés egy ilyen hazai eljárás után befogadja a magyar listát, minden tagállami kormánynak azt üzeni: következmények nélkül semmibe vehetik a szabályokat.”* Ezt követően vonta vissza a kormány a korábban közzétett jelöléseket, mint az Igazságügyi Minisztérium hangsúlyozta, *„annak ellenére, hogy az Európa Tanács bírójelölési eljárásra vonatkozó ajánlásainak kötelező ereje nincsen”*. → október 27.

Szeptember 15. Simicska Lajos cégének adott igazat a bíróság első fokon. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma kimondta, hogy a főváros 2015 végén *„megalapozatlan okok”* miatt mondta fel a szerződést a hirdetőoszlopokat tulajdonló Mahirral, a döntés hatálytalan. A bíróság ráadásul elutasította a főváros ellenkeresetét, amely szerint a 2006-os (még a baloldali vezetés alatt kötött) szerződés semmis volt. Továbbá azt is kimondta, hogy ha másodfokra kerül az ügy – és oda került, mert a főváros közölte, hogy fellebbez –, a jogerős ítéletig semmiképp nem lehet lebontani az oszlopokat.. → január 2., január 12.

Szeptember 16. Kizárólag az október 2-i „nem” szavazat mellett kampányolt Orbán Viktor miniszterelnök a szokásos Kossuth rádiós interjújában. Szerinte a betelepítési kvóta ügye és a népszavazás nem elvont politikai ügy, mindenki a saját bőrön fogja érezni ugyanis, ha migránsok százait osztják szét az államok, települések között. Azt is mondta: Brüsszelben a döntéshozók között jószándékú, de naiv emberek vannak, a naivitás azonban később megbosszulja önmagát. A migráció más, mint a korábbi problémák, mert ha itt egyszer tévedünk, beengedjük a sok ember, később már nagyon nehéz lesz javítani ezt a hibát. Az is a szokás szerint zajlott, hogy a törvény szerint elvben közszolgálati médiumban ellenvélemény nem hangzott el, noha sok ellenzéki politikus és elemző tényszerűen is valótlannak tartotta a kormánypárti érveket.

Visszaemelte a befektetési ajánlású kategóriába a magyar államadósság-besorolást a Standard & Poor's, ezzel Magyarország kikerült a „bóvli” besorolásból, ahova 2011-ben került. A nemzetközi hitelminősítő Londonban bejelentette, hogy Magyarország hosszú és rövid futamidejű, devizában és forintban fennálló államadósságának osztályzatát az addigi „BB plusz/B” szintről „BBB mínusz/A-3”-ra emelte, ami a befektetésre ajánlott kategória alapszintje. Az S&P indoklásában a többi között kiemelte azt, hogy a folyómérleg-egyenleg 2009 óta nem zárt deficittel,

illetve hogy a külső hitelezések aránya is alacsony volt 2015-ben. Egy másik nagy nemzetközi hitelminősítő, a Fitch Ratings már májusban átsorolta a befektetési ajánlású osztályzati sávba a magyar államadósságot. → november 5.

Szeptember 21. Minden tisztségéről lemondott és kilépett az Együttből a párt alelnöke, Pápa Levente közgazdász, a pártalapítvány vezetését is átadta. Döntését azzal indokolta, hogy őt a régi baloldaltól független, középen álló pártba hívta Bajnai Gordon, de az Együtt nem rendezte a viszonyát a korábbi szocialista kormányzással. A régi baloldali elit – ideértve az MSZP-t és a DK-t egyaránt – szerinte belekorrumpálódott a mai rezsimbe, és az Együtt asszisztál ehhez. *„Az Együtt már a baloldal részeként van elkönyvelve, és informálisan is erős szálakkal kötődik oda, ami számomra azért is elfogadhatatlan, mert ... nyilvánvaló összefonódások látszanak az MSZP és a FIDESZ között. ... Innentől kezdve, aki az összefogást támogatja, az cinkosságot vállal velük. Én nem akarok a régi baloldal cinkosa lenni.”* → szeptember 24.

Simon Gábor volt szocialista képviselő (2002-2014), szociális és munkaügyi államtitkár (2008-2010), MSZP-elnökhelyettes ártatlannak vallotta magát a költségvetési csalás miatt indult büntetőper első napján. Kijelentette, hogy már politikai pályafutása előtt is tehetős volt, külföldön tartott és vagyonyilatkozataiból kihagyott vagyonát, amelynek kiderülése után 2014-ben az eljárás elindult, legálisan szerezte külföldi vagyonkezelői és tanácsadói tevékenységével, ezt az ottani bankoknál igazolta, magyar adót és járulékot pedig e jövedelmek után nem kellett fizetnie. Mindez azért keltett meglepetést, mert a pedagógus végzettségű politikus sikeres és jövedelmező külföldi – vagy akár hazai – vállalkozói tevékenységéről korábban senki sem hallott, életrajzaiban ilyesmi nem szerepelt. Simon Gábor azt is tagadta, hogy lett volna hamis bissau-guineai útlevele.

Szeptember 23. Jogsértőnek mondott ki két népszavazással kapcsolatos kormányhirdetést a Kúria. A határozat szerint szeptember 6-án a kormánypárti Magyar Időkben jelent meg két hirdetés a kormány megbízásából, amelyekben az állt, hogy *„Szavazzunk nemmel!”*, de bár egyértelműen politikai hirdetések voltak, szabad szemmel alig vagy egyáltalán nem lehetett látni rajtuk, hogy a kormány megbízásából jelentek meg. A Nemzeti Választási Bizottság korábban úgy látta, hogy semmi gond nem volt, mert feltüntették, hogy fizetett politikai hirdetésekről van szó. A Kúria viszont az emiatt panaszt tevő állampolgárral értett egyet, és kimondta, hogy *„azonnal”* felismerhetőnek kell lennie a hirdetés megrendelőjének, márpedig ebben az esetben nem derült ki a hirdetésből, hogy ki volt a megrendelője, és az sem, hogy a népszavazáson kinek a támogatására ösztönöz. *„Ezzel pedig sérültek a népszavazás tisztaságára vonatkozó alapelvek.”*

Szeptember 24. *„Rászedtek, kicseleztek és becsaptak a miniszterelnöktársaim”* – jelentette ki a magyar kormányfő Bécsben, egy migrációs csúcstalálkozót követő sajtótájékoztatón. Hangsúlyozta, az Európai Tanács *„késhegyig menő viták”* után kétszer is írásban döntött arról, hogy a kvótarendszer csak önkéntes lehet, ezzel szemben az Európai Bizottság később mégis megindított egy ezzel ellentétes jogalkotási folyamatot, ami átment az Európai Parlamenten és bekerült a miniszteri tanács elé, ott pedig a javaslat elfogadásához már elég volt a minősített többség, így Magyarország egyedül nem akadályozhatta meg azt. *„Egyszer becsaptak minket, ha hagyjuk, hogy becsapjanak minket, akkor becsapnak még egyszer”* – mondta Orbán Viktor, majd hangsúlyozta: a népszavazással kell megmutatni, hogy nem lehet az unióban kijátszani egy országot csak azért, mert kisebb, mint a nagyok.

Az Együtt küldöttgyűlése úgy döntött, hogy önálló listát állít 2018-ban. A párt döntése szerint *„a győzelemhez új szavazók kellene, és a szavazótábort csak így, önálló listával lehet bővíteni.”* Szigetvári Viktor elnök beszédében így fogalmazott: *„a változást akaró polgárok számára lehetővé kell tgyük, hogy önállóan szavazzanak az Együltre, mert meg kell szervezniünk és képviselniünk kell a megújulás erőit.”* Ezzel az Együtt elutasította a baloldali pártok közös listáját. Ugyanakkor úgy döntött, hogy közös jelöltek azért lehetnek az egyéni választókerületekben, de

ennek feltétele az előválasztás, vagyis hogy ne a pártvezetők alkuja alapján válasszák ki a jelölteket.
→ szeptember 21.

Szándékos robbantás történt este Budapesten a Teréz körúton, két arra járó rendőr megsérült. Papp Károly országos rendőrfőkapitány és Keresztes Imre, a Központi Nyomozó Főügyészség vezetője másnapi tájékoztatóján azt mondta: a robbantás célpontjai a rendőrök voltak, sőt az egész magyar rendőrség. Ki akarták végezni őket, házi készítésű bomba robbant, amelyben repeszképző anyagok is voltak. Nettó tízmillió forintos nyomravezetői díjat tűztek ki a tettes kézre kerítésére. Az országos rendőrfőkapitány arra a kérdésre nem válaszolt, hogy terrorcselekmény történt-e. → október 20.

Szeptember 26. Rendkívüli együttes ülést tartott az országgyűlés nemzetbiztonsági, valamint honvédelmi és rendészeti bizottsága a robbantás miatt, de új információ nem került nyilvánosságra. Az utóbbi testület elnöke, Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető a zárt ülés után a rengeteg híreszteléssel szemben hangsúlyozta: a merényletnek nem volt dzsihadista motivációja, egyértelműen a megtámadott járőrpár ellen irányult. Szeptember 27-én Orbán Viktor miniszterelnök is megerősítette egy tv-interjúban, hogy a robbantás minden jel szerint nem áll összefüggésben a migránsválsággal. → október 20.

Szeptember 29. A Kúria megváltoztatta a Nemzeti Választási Bizottság vonatkozó határozatát, és megállapította: „a népszavazást szervező kormány nevében a külhoni magyaroknak küldött kampánylevelek sértik a választás esélyegyenlőségre, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveit, és a népszavazást szervező kormányt eltiltja a további jogszabálysértéstől.” Korábban több külföldön élő magyar panaszolta, hogy olyan címre kapott levelet, amelyet nem jelentett be itthon, csupán valamilyen konzulátusi ügyintézéskor adott meg. Sőt olyan is volt, aki kifejezetten megtiltotta címe használatát, mégis levelet kapott. A bíróság indoklásában azt írta: a kormány „kampányeszközeinek terjesztésére nem használhat olyan adatbázist, amelyhez ... a közhatalom gyakorlójaként jutott.” A kormány válasza szerint ő betartotta a törvényeket, de tiszteletben tartja a Kúria döntését. Ám a levelek már elmentek.

Kilépett az MSZP-ből Szabados Ákos pesterzsébeti (XX. kerületi) polgármester – derült ki a Magyar Idők cikkéből. A kerületet 1998 óta vezető politikus 2002-2009-ben országgyűlési képviselő is volt, a ciklus közben mondott le. A cikk után Hiller István, az MSZP választmányi elnöke közölte: a kilépés még 2015 decemberében történt, csak nem került nyilvánosságra. A párt azonban ettől függetlenül a 2019-es önkormányzati választáson is támogatni fogja volt tagja indulását, ha ő folytatni akarja a munkáját.

Élesen bírálta a magyar kormány politikáját Nils Muižnieks, az Európa Tanács emberjogi biztosa. A lett nemzetiségű, amerikai emigrációban született és felnőtt politikus a New York Times-ban ezt írta: „Magyarországon a kormány maga terjeszti a hazugságokat. ... Senki sem vitatja, hogy Magyarország tavaly a rajta áthaladó 400 ezer menekülttel elképesztő feladat elé lett állítva, és kevés segítséget kapott uniós partnereitől. De ez nem mentség arra, ha kidobják a menekültek védelmét az ablakon. Az államoknak saját joga meghatározni bevándorlási politikájukat, de ezek a politikák még válság esetén sem mehetnek szembe az Emberi Jogok Európai Egyezményével, illetve az 1951-es menekültügyi egyezményvel. A probléma magyarországi megközelítése már most is szükségtelen szenvedéshez és az emberi jogok megsértéséhez vezetett; egyben aláásta a szolidaritás és a tolerancia az Európai Bizottság és az Európai Unió által megtestesített értékeit. Még rosszabb, hogy a migráció Magyarország által követett lenéző, populista megközelítése arra vezette a környező országokat, hogy hasonló útra lépjenek. Ha Magyarország továbbra is fenntartja dacos, emberi jogi törvényeket kigúnyoló intézkedéseit, akkor további nemzetközi kritikákra és jogi szankciókra számíthat. ... Ezért elkerülhetetlen, hogy a magyar politikai vezetők ne tegyenek több xenofób megjegyzést és tényekkel, bizonyítékokkal és emberi jogi elköteleződéssel próbálják enyhíteni a migráció által okozott aggodalmat.”

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter válasza: az ET emberi jogi biztosának *„tudatlansága és Magyarország iránti gyűlölete elképesztő”*. Látható, hogy *„van a valóság, és van az, amit Nils Muižnieks mond”*, és a kettő egy ponton sem találkozik egymással. Szerinte az ET emberi jogi biztosa azt az országot *„támadja elképesztő hazugságaival”*, amely minden nemzetközi előírást betart, tehát egyértelmű, hogy *„Nils Muižnieks és elvbarátai a nemzetközi jogszabályok felrúgására, országhatárok megsértésére buzdítanak, ami káoszhoz és anarchiához vezet”*.

Október 1. A népszavazás előtt számos – de csak kormánypárti vagy egyházi – orgánumnak interjút adó miniszterelnök az utolsó napon a Magyar Időkben jelentetett meg hosszú cikket. Az ellenőrizetlen bevándorlást valóságos fenyegetésnek nevezte, hangsúlyozva: valójában népvándorlásról van szó, *„ráadásul ez még csak az előőrs, az igazi nagy nyomás majd akkor nehezedik Európára, amikor Afrika belsejében is megmozdulnak az ott várakozó sok-sok milliós tömegek”*. A Szíriában naponta többszáz életet követelő háborút nem említve nyilvánvalónak nevezte azt, hogy a migránsok nem menekültek, nem a biztonság, hanem a jobb élet miatt igyekeznek Németországba, Ausztriába és Svédországba. Hangsúlyozta ugyanakkor azt is: keresztényekként tisztázva viszonyunkat a bevándorlókhoz *„áldozatnak tekintjük őket. ...Áldozatai a helyi konfliktusoknak és annak a liberális európai politikának, amelyik elhitette velük, hogy ide lehet jönni, és itt lesz számukra a Kánaán”*. A kormányfő szerint a Brüsszel által képviselt politika hozta a bajt, *„amely Európába invitálta a jobb élet reményében nekiinduló szerencsétlen emberek tömegeit”*. Így fogalmazott: *„Ha egy baromfiudvarba rókákat eresztenek be, az senkinek sem lesz jó, mert a rókák meg fogják enni a csirkéket, a gazda pedig ezért le fogja löni a rókákat”*. Az Európai Unió a megújulás vagy a szétesés keresztútja előtt áll, *„az álszent moralizálás, a kettős mérce, a liberális elit növekvő gögje és a cselekvést megbénító ideológiai viták lejtőre terelhetik az uniót”*. Orbán Viktor úgy vélte, az Európai Unió és benne Magyarország sorsát érintheti a vasárnapi népszavazás, és *„aki távolmaradásra buzdít, gyengíti az országot, rontja az esélyeinket, kilátásainkat, kockáztatja a függetlenségünket, a biztonságunkat”*.

Ez volt a záróaktusa a kormány több milliárd forintos, az elvben politikasemleges kormánytisztviselőket és az önkormányzatokat is bevonó, rendkívül intenzív propagandakampányának, amellyel szemben a nagyságrendekkel kevesebb pénzzel rendelkező ellenzéknek sokkal kevesebb lehetősége nyílt. A legtöbb, eszközként az iróniát alkalmazó ellenplakátot civil pénzgyűjtés segítségével a Kétfarkú Kutya Párt helyezte ki, és *„hülye kérdésre hülye választ!”* jelszóval, több jogvédő szervezethez hasonlóan részvételre és érvénytelen szavazásra buzdított. A Liberális Párt részvételt és „igen” szavazatot ajánlott, az MSZP, a DK, az Együtt és a PM távolmaradást. Az ellenzék közül egyedül a Jobbik – bár korábban helytelenítette a népszavazást mint formát – támogatta a kormánypártok által hirdetett „nem” szavazatot, ezért nem folytatott önálló kampányt, és nem is nagyon jelent meg ebben a témában a nyilvánosság előtt.

A referendumon a perdöntő *„nem önmagában az érvényesség és hogy hányan mentek el szavazni, hanem az, hogy az igenek vagy a nemek vannak többségben”*, és ennek lesznek bel- és külpolitikai következményei is – jelentette ki szintén az utolsó napon egy sajtótájékoztatón Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető. Hasonló mondatai a miniszterelnöknek is voltak a kampány vége felé, és október 2-án is ezt mondta szavazata leadása után, noha korábban éppen a minél nagyobb részvételt, az érvényességet tűzte ki célul. Sőt, szeptember 22-én az Orizonak így fogalmazott: *„Én egy kicsit mindig csalódott vagyok, ha a részvételi arány kevesebb, mint száz százalék, mert abból indulok ki, hogy Magyarország jövőjéről van szó.”* A retorikai változás reagálás volt azokra a felmérésekre, amelyek kisebb részvételt jósoltak. Afelől ugyanis soha egy pillanatig nem volt kétség, hogy akik elmennek szavazni, azok nagy többsége a „nem”-et jelöli be.

Este a közszolgálati TV-ben első ízben megszólalt Áder János köztársasági elnök is. Arra biztatott mindenkit, hogy véleményét – bármi legyen is az – cselekvő módon fejezze ki a vasárnapi népszavazáson. Elmondta, számára a referendum szuverenitási kérdést jelent: *„magunk akarunk-e dönteni, vagy a döntés jogát ruházzuk másra”*. Hangsúlyozta: a népszavazáshoz való jog az egyik legfontosabb alkotmányos jog. A kampány során az ellenzék következtelenséget vetett a

kormánypartok szemére, mert nem írtak ki népszavazást az új alaptörvényről, a paksi atomerőmű-bővítésről vagy a budapesti olimpiai pályázatról, a boltok vasárnapi nyitvatartása ügyében pedig minden eszközzel akadályozták, hogy a polgárok élhessenek ezzel a fontos alkotmányos joggal.

Október 2. Érvénytelen lett a népszavazás, de a kérdésre: *„Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”*, a szavazók túlnyomó többsége nemmel válaszolt. Az országos részvételi arány 44,08% volt, egyedül Győr-Moson-Sopron és Vas megyében haladta meg kevéssel az 50%-ot, Budapesten viszont csak 39,43% lett. A levélben szavazni jogosult és erre bejelentkezett határon túli magyar állampolgárok közül ezúttal csak 47% vett részt, de ők szinte mind a kormányt támogatták, csupán 0,77% „igen” szavazatot adtak le. A külképviseletekre kevesen mentek el a jóval fáradtságosabb személyes megjelenésre kényszerített többszázezer külföldön élő, de hazai lakcímmel rendelkező magyar közül, a mindössze 9360 szavazatból azonban 2,99% volt az „igen”.

Az érvényes szavazatok közül országosan 98,36% volt a „nem” (3 362 224 fő) és csak 1,64% az „igen”. Ebben nem volt lényeges különbség a megyék között, egyedül Budapesten lépték túl a 2%-ot: 2,11%.

Szokatlanul nagy volt viszont az érvénytelen szavazatok száma, ami az erre felszólító ellenzéki és civil csoportok befolyását mutatta, hiszen az így szavazók ezt nyilvánvalóan szándékosan tették. Az egész országban a részvevők 6,17%-a, 224 668 ember ikszelte be mindkét válaszlehetőséget, vagy tette másképp érvénytelenné a szavazatát. Ez az arány a megyék többségében 4 és 6% között mozgott, Pest megyében volt 6,75%, Csongrádban pedig 7,35%. Viszont Budapesten a szavazók több mint tizede, 11,9% szavazott érvénytelenül, ezen belül az I., a II., az V., a VI. és a XIII. kerületben ez az arány 15% fölött volt.

Rögtön megérkezett az ellenzéki pártok reagálása. A Jobbik szerint Orbán Viktor miniszterelnök felelőtlenül belevitte Magyarországot egy hazardjátékba, amit úgy tűnik, hogy elveszített. Mirkóczki Ádám szóvivő szerint *„a kormányfő egyet tehet: lemond posztjáról, az arrogáns, pökhendi, olykor zsaroló kampányt nem lehet következmények nélkül hagyni”*. A párt egyébként ellenzi a kvótákat, de népszavazás helyett az alaptörvény módosítását tartotta szükségesnek.

„Győztünk!” – mondta Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke. Szerinte Magyarország és a demokratikus ellenzék győzött. Orbán Viktor megbukott, és *„egy normális, demokratikus országban le kellene mondania”*. (Ellenfelei 2008 óta éppen azt vetették a szemére, hogy ő ezt 2008-as népszavazási veresége után nem tette meg.) Úgy vélte, 2018-ban is győzni lehet, és a DK máris megkezdéné a tárgyalást azokkal a demokratikus ellenzéki pártokkal, amelyek a népszavazástól távolmaradást támogatták.

Molnár Gyula, az MSZP elnöke: úgy tűnik, sikerült az MSZP-szavazókat meggyőzni arról, hogy ne menjenek el szavazni. Ami a további feladatokat illeti, nemcsak a pártok, hanem a társadalom összefogására van szükség, beleértve a civileket, az értelmiséget és a szakszervezeteket. Pártja semmilyen *„közjogi következményt”* nem támogat egy érvénytelen népszavazás után, meret szerinte *„alkotmányellenes lenne, ha a kormány az érvénytelen és eredménytelen kvótanépszavazás eredményére hivatkozva akarna bármit tenni”*.

Szél Bernadett LMP-társelnök: *„A kormány a saját maga által kialakított helyzetből rosszul jött ki, de az ország is.”* Szerinte a kabinet a migrációs válságot kihasználva nem volt hajlandó fontos témákkal foglalkozni, megoldást adni a többi közt az oktatás vagy az egészségügy összeomlására, most azonban a miniszterelnöknek már elő kell állnia azzal, hogyan oldaná meg a valós problémákat. Megoldások helyett hergelni próbált, a magyarok azonban *„nem sétáltak be ebbe a csapdába”*.

A miniszterelnök ezzel szemben sikeresnek tartotta a referendumot: *„Nagyszerű eredményt értünk el. ... Az unió javaslata az, hogy a migránsokat osszuk szét a tagállamok között. A magyarok ma ezt a javaslatot elutasították. ... Alkotmánymódosító javaslatot nyújtok be az Országgyűlés asztalára. Úgy gondolom, hogy az emberek akaratát meg kell jelenítenünk, és ezt rögzítenünk kell*

az alaptörvényben is. Brüsszel is fontos döntés előtt áll. Az EU egy demokratikus közösség, ma egy tagállamban a résztvevők 92 százaléka kijelentette, nem ért egyet az unió javaslatával. Megteheti-e ezek után Brüsszel, hogy a betelepítési kvótát ránk erőltesse. Azt ígérem, hogy minden meg fogok tenni, hogy ez ne történhessen meg.”

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke így fogalmazott: „A kormány hatalmas megerősítést kapott, megvan a politikai legitimációnk ahhoz, hogy megvédjük Magyarországot.” A kormánypártok arra is hivatkoztak, hogy az abszolút számokat tekintve a kormányt támogató „nem” szavazatok száma mintegy 150 000-rel több, mint ahányat 2003 áprilisában, a Magyarország európai uniós tagságáról szóló népszavazáson a csatlakozásra leadtak.

Október 3. „Értékelésem szerint a népszavazás elérte a célját. ... A cél az volt, hogy tiszta vizet öntsünk a pohárba.” Orbán Viktor szavaival az országgyűlésben folytatódott az értékelések előző este kezdődött sorozata.

Tóth Bertalan MSZP-frakcióvezető: „Miért kell módosítani az alaptörvényt? Hisz az emberek otthon maradtak. Felesleges volt a 15 milliárdos kampány. A fideszes haverok zsebében gazdagította csak. A kormány mindent megkapott a biztonság fenntartásáért, az alaptörvény-módosítás csak színjáték, nem változik általa semmi.”

Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető: „magyar miniszterelnök hívó szavára még soha ennyi ember nem értett vele egyet”, 3,3 millió ember felhatalmazta a kormányt, hogy minden eszközzel védje meg az országot a migrációs hullám ellenében. Ennyi ember véleménye bőségesen elég ahhoz, hogy az ország szembeszálljon a kötelező kvótával.

„Ha a népszavazás jogilag érvényes lett volna, akkor úgy reagáltunk volna, hogy tudomásul vettük. Így, hogy nem lett érvényes az eredmény, úgy reagálunk, hogy tudomásul vettük” – mondta Margaritisz Szkinasz szóvivő az EB szokásos napi sajtótájékoztatóján. „Tiszteletben tartjuk a magyar emberek demokratikus akaratát, azokét is, akik szavaztak és azokét is, akik nem” – tette hozzá.

Október 4. Orbán Viktor miniszterelnök sajtótájékoztatóján ismertette, hogy négy helyen tervezik módosítani az alkotmányt. Az egyik legfontosabb a 14. cikk kiegészítése: „A szabad mozgás és tartózkodás jogával nem rendelkező személyt Magyarországra csak a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelmére, az Országgyűlés által megalkotott törvény szerinti eljárásban meghozott, törvényes határozat alapján lehet betelepíteni. Tilos a csoportos betelepítés.” Úgy tervezik, hogy a módosítás már novemberben hatályba léphet.

A Kormányzati Tájékoztatási Központ közölte, hogy mennyibe került a népszavazási kampány: tájékoztatásra és politikai hirdetésekre, valamint tájékoztató levelekre és a háztartásokba eljuttatott kiadványokra összesen nettó 6,8 milliárd forintot, bruttó 8,6 milliárdot költöttek. Ebben természetesen nem volt benne az a nagyjából 4,5 milliárd forint, amit a népszavazás technikai lebonyolítására kellett fordítani.

A Magyar Kétfarkú Kutya Párt indul a 2018-as választáson – mondta Kovács Gergely pártelnök a Népszabadságnak, miután a népszavazáson résztvevők 6,3%-a követte a párt és néhány civil szervezet ajánlását, és érvénytelen szavazatot adott le. „Nem szerencsés minket viccpártnak minősíteni – ami pár évvel ezelőtt még igaz lehetett volna –, mert vicces formában ugyan, de komoly dolgokra hívjuk fel a figyelmet. ... De az tény, hogy viccesen próbálunk érvelni.” – magyarázta. A népszavazási kampányról hozzátette:

„35 millió folyt be adományokból, ami el is ment, és elszámolunk vele.”

Október 5. A Nemzeti Választási Bizottság nem hitelesítette az aláírásgyűjtő ívet, vagyis leszavazta a kezdeményezést, hogy népszavazást tartsanak arról, akarják-e a magyarok, hogy Budapest pályázzon a 2024-es olimpia megrendezésére. Erdélyi Katalin, az Átlátszó újságírója nyújtotta be a javaslatot, a kérdés így szólt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a XXXIII. nyári olimpiai és XVII. nyári paralimpiai játékok pályázatáról és

rendezéséről szóló 2016. évi LVIII. törvényt?” Az NVB szerint a voksolás az országgyűlés hatáskörébe tartozó szervezetalakítási kérdést érintene, amiről nem lehet népszavazást tartani, valamint nem felel meg a választópolgári egyértelműségnek, mert azt a hamis látszatot kelti, mintha a törvény visszavonása a pályázat visszavonását jelentené, pedig nem. 9:2 arányban utasították el a kérdés jóváhagyását, csak Bodolai László LMP- és Litresits András MSZP-delegált szavazott arra, hogy lehessen népszavazást tartani a törvényről, vagyis az olimpiáról. Ugyanezen a napon jelent meg az Index és a Závecz Research közös felmérése, amely szerint a középkorú falusi lakosok támogatnák leginkább, hogy Budapesten olimpiát tartsanak, a budapesti fiatalok pedig sokkal kevésbé. Egy augusztusi Publicus-vizsgálat szerint a fővárosi lakosoknak kevesebb mint fele szavazna igennel. December 14-én a Kúria megerősítette az NVB elutasító határozatát.

Október 7. Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportért felelős biztosa, az Orbán-kormány volt miniszterelnök-helyettese és közigazgatási és igazságügyi (2010-2014), majd külgazdasági és külügyminisztere (2014) a Népszabadságnak kijelentette: az EB Magyarország belügyének tekinti a kvótareferendumot, ezért nincs is álláspontja az ügyben. Arra a felvetésre, miszerint a magyar kormány a bosszúállás jelét látja abban, hogy készül egy jelentés az uniós pénzek magyarországi elosztásának pályázati mechanizmusáról, amelynek nyomán el is zárhatják a brüsszeli forrásokat, Navracsics Tibor azt mondta: ez egy régóta folytatódó konzultáció a magyar kormány és az EB között. *„Abban biztos vagyok, hogy a bizottság részéről nem politikai motivációjúak a kételyek, azaz nincs szó bosszúról”* – fogalmazott. A biztos közölte, Magyarországon kívül több ország is vitatja a kvótarendszert, ezért nem tudja mi lesz annak a sorsa. Hozzátette: a népszavazásnak nem lesz hatása a közösségi jogra, mert a kérdés nem is arra, hanem egy belső döntéshozatali eljárásrendre irányult. *„Eddig sem volt csoportos betelepítés, eddig is a tagállamok döntöttek, ellenükre nem lehetett betelepíteni migránsokat a területükre.”* Hozzátette: *„A kampány nagyon sok Európa iránt szimpátiát érző embernek fájdalmas pillanatokot hozott”,* és ezek *„az ottani magyar képviselőknek nehezebbé teszik a helyzetüket”*.

Október 8. Az osztrák tulajdonú kiadó, a Mediaworks az aznapi szám megjelenése után *„felfüggesztette”* a Népszabadság nyomtatott és internetes formában történő kiadását *„a lap új koncepciójának kialakításáig, illetve megvalósításáig”,* egyúttal a több évtizedes archívumot is hozzáférhetetlenné tette. Az is kiderült: Rónai Balázs, a cég vezérigazgatója az előző napon *„saját kérésére”* távozott. Megbízott vezérigazgató Katona Viktor pénzügyi vezérigazgató-helyettes és operációs vezető lett, ő írta alá a lap felfüggesztésével kapcsolatos döntéseket. (Mindössze két nap múlva, október 10-én *„egészségügyi okok miatt kérte munkaviszonya megszüntetését, és lemondott igazgatósági tagságáról is”*. Az ő utóda, Door Tamás pedig október 25-én távozott.) A közlemény szerint a dolgozókat felmentették a munkavégzés alól. (Később közös megegyezéssel, viszonylag kedvező feltételek mellett szűnt meg a munkaviszonyuk.) A Népszabadság példányszáma a kiadó szerint az elmúlt tíz évben 74 %-kal, azaz 100 000 példányt meghaladó mértékben csökkent, aminek következtében a lap 2007 óta több mint 5 milliárd forint veszteséget termelt, és 2016-ban is jelentős veszteséget halmozott fel. *„A menedzsment erőfeszítései ellenére ... ez idáig sajnos nem sikerült megteremteni a pénzügyi stabilitást”,* ezért az a lap üzleti modelljét teljesen új alapokra kell helyezni. A *„Mediaworks menedzsmentje megvizsgálja – az iparági trendeknek megfelelően – a lap működési alternatíváit”*. Ugyanakkor többször felröppent a hír, hogy a kiadó a FIDESZ-hez, közelebről Mészáros Lőrínchez közel álló Duna Aszfalt kezébe kerülhet. A közlemény azt is tartalmazta, hogy 2016. szeptember 30-án a Mediaworks Zrt. megvásárolta a Pannon Lapok Társaságát. Tervezett évi 25 milliárd forint forgalmával és közel 1150 munkavállalójával a Mediaworks és a PLT tizenkét megyében (Bács-Kiskun, Baranya, Békés, Heves, Komárom-Esztergom, Jász-Nagykun-Szolnok, Somogy, Tolna, Fejér, Vas, Veszprém és Zala) rendelkezik regionális sajtókiadvánnyal. A regionális sajtótermékek a társaság legnagyobb bevételi forrását adták, 50%-ot meghaladó részesedéssel. A Mediaworks utoljára augusztus 30-án szólalt meg a kiadó régóta lebegtetett tulajdonosváltásával kapcsolatban: akkor azt írta, hogy a cég tulajdonosi

szerkezete 2014 szeptembere óta változatlan, továbbra is a VCP osztrák cégcsoport érdekeltségébe tartozik. → október 25., december 12.

Az újságírók véleménye a Facebookon: „*A Népszabadság szerkesztősege a nyilvánossággal egyidőben értesült róla, hogy a lapot azonnali hatállyal bezárták. Első gondolatunk, hogy ez puccs.*” A főszerkesztő, Murányi András a hvg.hu-nak mondta el: ő sem tudott előre semmit az intézkedésről. A Népszabadság a példányszámesés ellenére is a legnagyobb példányszámú – és ellenzéki – politikai napilap volt. Délután a 444.hu-nak a főszerkesztő ezt mondta: „*E pillanatban tárgyalásban állunk, mutatkozik némi kompromisszum. A Népszabadság célja az, hogy továbbra is megjelenjen minden platformon.*”

A FIDESZ nyilatkozata szerint „*nem politikai, hanem ésszerű gazdasági döntésnek tekinti a Népszabadság kiadásának felfüggesztését*”, tekintettel a veszteséges működésre, és „*az lenne a sajtószabadság megsértése, ha beleszólnánk egy médiatulajdonos döntéseibe*”. „*Szerintem már épp itt volt az ideje, hogy bezárjon a Népszabadság váratlanul, nekem ez a szerény véleményem. A Szabad Nép volt az elődje ennek a lapnak, úgy is viselkedik egyébként, tehát, én nem fogok krokodilkönnyeket hullatni a Népszabadságért*” – mondta Németh Szilárd, a FIDESZ alelnöke az RTL Klub kérdésére.

Az ellenzéki sajtó és az ellenzéki pártok ezzel szemben arra hívták fel a figyelmet, hogy az előző hetekben a Népszabadság több olyan botrányos ügyet leplezett le, amely a kormánypártoknak volt kínos. Este többezren tüntettek Budapesten a sajtószabadságért. „*A sajtó fekete napja: a kormány eltaposta a nép szabadságát. Az MSZP szolidaritását fejezi ki a lap munkatársaival – Orbán Viktor kicsinyes, de minden korábbinál agresszívebb politikai bosszújának áldozatai ők.*” – nyilatkozta az MSZP. Molnár Gyula pártelnök szerint „*ma a Népszabadság, holnap a többi újság, utána a politikai pártok, és akkor ennek az országnak vége lesz*”. LMP: „*Ki kell nevetni azt a szárnalmas kormányt, amelyik egykor lelkesen küzdött a kommunisták ellen, most pedig Putyin módszerével szántja be az ellenzéki sajtót.*” Még a Jobbik is felháborodott: „*Bár a napilap a Jobbik szellemiségétől határozottan távol áll, mégis azt üzenjük minden tisztességes baloldali embernek, hogy a Jobbikot ilyen maffiamódszerekkel nem lehet megállítani, s amint leváltottuk ezt a velejéig korrupt és gátlástalan FIDESZ-kormányt, helyreállítjuk Magyarországon a sajtószabadságot.*”

Késő este közlemény jelent meg: a kiadó ajánlatot tett, amely szerint haladéktalanul tárgyal a lap finanszírozásáról vagy újraindításáról, ha a szerkesztőség vezetése olyan stratégiát és üzleti tervet tesz le az asztalra, amely alapján biztosítható a hosszú távú gazdaságos működés.

Más, szolidáris lapok információja alapján kiderült: bár a Népszabadság 2012-ben valóban 513 milliós, 2013-ban 1,4 milliárdos, 2014-ben pedig 481 milliós veszteséget könyvelhetett el – a belviszonyokat ismerők szerint részben a tulajdonos manipulációja miatt, aki a cég drága sajtó nyomdájához terelte a bevételt, miközben magát a lapot veszteségesé tette –, 2015-ben már 134 milliós mérleg szerinti eredményt ért el a Céginfó szerint. A kormánypárti Magyar Idők és Magyar Hírlap ugyanakkor mindvégig veszteséggel működött, bár sokkal több állami hirdetéssel.

Október 10. Nem vesz részt a jövőben a parlament munkájában a DK négy országgyűlési képviselője, erről döntött a Népszabadság felfüggesztése miatt tartott rendkívüli ülésén nagy vita után a párt elnöksége. Gyurcsány Ferenc, Vadai Ágnes, Varjú László és Oláh Lajos nem megy be a plenáris és a bizottsági ülésekre, nem hallgatja végig a napirend előtti hozzászólásokat. Nem járnak be szavazni sem, kivéve a kétharmados szavazásokat, ahol matematikai értelemben szükség van rájuk, hogy ne legyen meg a FIDESZ kétharmada. Vállalják, ha a házelnök a távolmaradásért pénzbüntetést szab ki rájuk. A FIDESZ reagálása: a DK becsapja választóit, hátat fordít nekik. „*Gyurcsány Ferenc és a DK nem akar szembeülni azzal, hogy Brüsszellel és velük szemben a magyar emberek nem akarnak kényszerbetelepítést*”.

A Kúria szerint nem társadalmi célú hirdetés, hanem politikai reklám volt az az M4 csatornán elhangzott hirdetés, amelyben többen ezt mondták: „*Szeretem Magyarországot és szavazok október 2-án*”. Korábban egy magánszemély fordult kifogással a Nemzeti Választási Bizottsághoz, aki szerint a reklám a kormány kampánytevékenységének része volt, és annak

közlésével a kormánynak több népszavazási kampányidőt adott a Duna Médiaszolgáltató, mint amennyi a jogszabályok szerint járna. Az NVB október 2-án a kifogást elutasította, arra hivatkozva, hogy a kifogásolt műsorszám elhangzó szöveg közvetlenül a népszavazáson való részvételre biztatásként értékelhető, de nem a választói akarat befolyásolására irányult, nem a kormány álláspontját népszerűsítette, nem hordozott politikai tartalmat, vagyis a műsorszám közérdekű üzenet volt. A Kúria felülvizsgálati kérelem alapján megállapította: a Duna Médiaszolgáltató megsértette a választási eljárásnak a politikai reklám közzétételéről szóló rendelkezését. Ugyanis a kampánynak nem csak a népszavazásra feltett kérdés mikénti megválaszolása, hanem a részvétel vagy a távolmaradás is részét képezte. Ebben a kontextusban a kormány megbízásából készült, a részvételre ösztönző reklám nem volt függetleníthető a népszavazás szervezőjének céljától. A Kúria egy másik hasonló ügyben ugyanígy döntött: a TV2-n szeptember 27-én sugárzott hasonló reklámról állapították meg hasonló okok miatt, hogy politikai reklámnak minősült. → október 25.

Október 11. Az országgyűlés újra elfogadta a köztársasági elnök által júniusban megfontolásra visszaküldött kárpótlási törvénymódosítást, törölve belőle a kifogásolt részt az állam földtulajdonszerzéséről. → június 17.

A Ház elhalasztotta a döntést az EU és tagállamai, illetve Kanada közötti gazdasági és kereskedelmi egyezményről (CETA), amely egész Európában heves vitákat váltott ki. A kormány szokatlan módon már az aláíráshoz előre egyértelmű parlamenti felhatalmazást kért „*az országgyűlés támogatja / nem támogatja*” szövegváltozatok közötti választással, mert a kormánypártokban sem volt egységes álláspont. A szeptember 27-i általános vita a FIDESZ-frakción belüli véleménykülönbségeket mutatott. A kormányt akkor képviselő Mikola István külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár az exportpiacok megnyílására hivatkozva és a veszélyektől való félelmet túlzottnak tartva egyértelműen támogatta az egyezményt (ezt minisztere, Szíjjártó Péter a szavazás előtt megerősítette), az ellenzék azonban elutasította. Ezen belül a Jobbik és az LMP igen élesen, hazaárulással vádolva a támogatókat, mert e két párt szerint kiszolgáltatottá válna a magyar mezőgazdaság, veszélybe kerülne a génmódosított termékek alaptörvényben is rögzített tilalma, és a nemzeti érdekeket sértő vitarendezési mechanizmus kerülne a magyar bíróságok fölé. Ezután a törvényalkotási bizottságban váratlan fejlemény történt: törölték a határozati javaslat szövegéből a felhatalmazást, és azt írták a helyébe, hogy az országgyűlés majd a már aláírt egyezmény későbbi ratifikációja során hozza meg a végleges döntést. A bizottsági jelentés október 10-i vitája során Répássy Róbert (FIDESZ) volt igazságügyi államtitkár, a bizottság előadója és Magyar Levente külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár nyíltan ki is mondta: az országgyűlés utólag akkor is elutasíthatja majd a dokumentumot, ha a kormány azt aláírja. Emellett a határozat megtiltotta a ratifikálás és végleges hatályba lépés előtti ideiglenes alkalmazást, amelyet egyes pontok esetében az ehhez hozzájáruló tagállamokban a szerződés lehetővé tesz. Végül 102 igen, 33 nem és 33 tartózkodás mellett fogadták el a határozatot, a kormányoldalon négy FIDESZ-képviselő szavazott ellene, továbbá 3 FIDESZ- és két KDNP-képviselő tartózkodott. Az ellenzéki frakciók közül a Jobbik és az LMP nemmel szavazott, az MSZP tartózkodott.

A villamosenergia-törvény újabb módosítása lényegében betiltotta a szélerőműveket Magyarországon. Csepreghy Nándor miniszterelnökségi államtitkár kifejtette: „*a kormány úgy látja, a szélenergiának nincs helye a magyar energiarendszerben*”. A megújuló energiát inkább geotermikus és napenergia formájában kívánják megtermelni. → október 21., december 12.

Adótitokká nyilvánították, hogy melyik cég milyen kulturális, sport- és egyéb szervezetnek mennyi támogatást ad, illetve mennyi adófelajánlást tesz. Ugyanígy titkosították azt, hogy e szervezetek kitől mennyit kapnak. Csak az éves összesítő adatok maradtak nyilvánosak. A betérjesztése utáni napon, kivételes eljárással elfogadott törvénymódosítást Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter csak azzal indokolta, hogy pontosabb fogalom meghatározásokra van szükség, de nem adott magyarázatot arra, hogy ezek hiánya milyen gondot okozott, illetve hogy miért kellett rendkívüli sürgősséggel végrehajtani ezt a pontosítást. A tiltakozó ellenzék példaként

arra hivatkozott, hogy a jövőben nem lehet megtudni, milyen cég mennyivel támogatja a miniszterelnöknek kedves, bár nem túl sikeres felcsúti Puskás fociakadémiát. Sok pénzről volt szó: 2015-ben a 548 milliárdnyi társasági adóból 217 milliárdot nem fizettek be a cégek, vagyis az adót felajánlották kulturális és sportcélokra.

Október 14. A miniszterelnök szokásos Kossuth rádiós interjújában az volt feltűnő, amiről nem esett szó: a Népszabadság „felfüggesztéséről”, noha a világsajtó jelentős része és számos külföldi politikus egyértelműen Orbán Viktor beavatkozását látta a történetek mögött, nem a tulajdonos külföldi magáncég sok tekintetben cáfolható pénzügyi megfontolásait. A kormányfő szinte kizárólag a benyújtott alaptörvény-módosítás fontosságáról beszélt.

Október 18. Alkotmányellenesek azok a bírói döntések, amelyek elmarasztalták a hvg.hu-t és az ATV-t, amiért tudósításaikban felismerhetően mutattak meg rendőröket – mondta ki az Alkotmánybíróság. A legfőbb bírói testület mindkét médium esetében kimondta, hogy az őket büntető bírói ítéletek alkotmányellenesek, ezért semmisek. Az AB már 2014-ben úgy határozott, hogy a sajtótudósításokban megmutatható a rendőrök arca, amennyiben tömegben, nem egyéniesítő és nem emberi méltóságot sértő módon, vagyis például nem sérülten, szenvedve mutatják őket. A rendőri bevetés demonstrációkon minden esetben a jelenkor eseményének minősül, ezért az arról készült felvétel a képen lévők hozzájárulása nélkül közvetíthető a nyilvánosság felé – állt az akkori döntésben. A Kúria ezek után 2015-ben mégis olyan jogegységi határozatot hozott, amely szerint továbbra is ki kell takarni a rendőrök arcát, illetve ez mérlegelés kérdése ugyan, de a rendőrök nem közszereplők. Most az AB ismét kimondta: nyilvánvaló társadalmi érték a sajtó „házőrző kutya” szerepe, a jogszabálysértések leleplezése, de a sajtónak tudósítania kell a jelenkori eseményekről is. Az ATV által vitatott bírósági ítélet nagyon szűken értelmezte ezt, csak akkor tartotta jogosnak a rendőrök arcát mutathatóvá, ha azok jogsértést követnének el. Márpedig az AB szerint az emberi méltóság védelme csak sajátos esetekben írhatja felül a sajtószabadságot. Ha a bíróság megszorító értelemben veszi az AB határozatát, azzal megsérti azt az elvet, hogy az AB ítéletei kötelező érvényűek mindenkire. Sulyok Tamás, az AB-t elnök híján vezető alelnök elmondta, hogy a bíróságok nem válogathatnak önkényesen az alkotmánybírósági határozatok pontjai között. Csak két különvélemény született, a határozattal Dienes-Oehm Egon és Pokol Béla alkotmánybíró nem értett egyet.

Azt a törvényhelyet viszont egyhangúlag semmisítette meg az AB, amely szerint ha az önkormányzat a helyi földbizottság határozatát egy földvásárlás ügyében megváltoztatja, arról a földbizottságon és a mezőgazdasági hatóságon kívül csak azt kell értesíteni, aki kifogásolta a földbizottság döntését. Így ugyanis – például abban a peres ügyben, amelynek tárgyaló bírója alkotmányellenességet érzékelve az AB-hoz fordult – az nem értesült az őt érintő és számára hátrányos fordulatról, aki az adott földet elővásárlási jogával élve meg akarta vásárolni, de ezt az önkormányzat nem támogatta. Ezért neki nem volt lehetősége bírósági úton fellépni ez ellen, emiatt perelte be a megyei kormányhivatalt.

A Jobbik csak akkor támogatja az újabb alkotmánymódosítást, ha a miniszterelnök a betelepítés minden formáját elutasítja, beleértve a letelepedési kötvényt is – ezt mondta újságíróknak Vona Gábor pártelnök azután, hogy négyszemközt egyeztetett Orbán Viktorral. A Jobbik elnöke sikertelennek minősítette az egyeztetést, mert nem tudta meggyőzni a miniszterelnököt arról, hogy a letelepedési kötvény rossz. *„Se szegény migránst, se gazdag migránst ne lehessen betelepíteni Magyarországra. Se szegény terrorista, se gazdag terrorista ne érkezhessen Magyarországra. Se Jean-Claude Juncker ne tudjon Magyarországra telepíteni bevándorlókat, se Rogán Antal”* – fejtette ki Vona Gábor. Ezzel kétségessé vált az alaptörvény-módosításhoz szükséges kétharmados többség, amely pedig addig biztosnak látszott, tekintettel arra, hogy a Jobbik is elutasította a menekültek átmeneti szétosztására – a kormány frazeológiája szerint a migránsok kötelező betelepítésére – vonatkozó uniós elképzelést. Ugyanezen a napon a Miniszterelnökséget vezető miniszter, Lázár János a kormányinfón beszélt arról a letelepedési

engedély fejében euró-százmilliókat fizetők ellenőrizetlen beengedésére vonatkozó vádakat cáfolva, hogy az állam négyszeres állambiztonsági vizsgálatot hajt végre a letelepedési kötvényt vásárolni akaróknál, később pedig a kormány, noha az előző hónapokban számos ellenzéki bírálatot visszautasított a témával kapcsolatban, megvizsgálja, hogy folytatja-e a letelepedésikötvény-üzletet. Tuzson Bence miniszterelnöki kabinetirodai kommunikációs államtitkár szintén jelezte, hogy Orbán megfontolja Vona kérését. Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető ezzel szemben azt mondta: a Jobbik elnöke összevissza beszél és hazudik, hiszen korábban kijelentette, hogy aki nem szavazza meg a betelepítés elleni alaptörvény-módosítást, az hazaáruló. Egy október 21-i brüsszeli sajtóértekezleten már a miniszterelnök is azt mondta: „A kormány nem hagyja magát zsarolni”, és semmilyen árukapcsolást nem tud elképzelni „egy közgazdasági kérdés” és az alkotmánymódosítás között. → október 28.

2010 óta először az MSZP elnökével is négyszemközti találkozót tartott a miniszterelnök. Molnár Gyula az alaptörvény-módosításról nem volt hajlandó tárgyalni, mert annak vitáját is bojkottálta a legnagyobb ellenzéki párt, de más aktuális kérdésekről igen.

Október 20. Elfogták a rendőrök ellen irányult, szeptember 24-i budapesti Teréz körüti robbantás feltételezett tettesét. Keresztes Imre, a Központi Nyomozó Főigazságság vezetője közölte: a fiatalembert megalapozottan gyanúsítják előre kitervelt, több ember és hivatalos személy elleni emberölés kísérlete, illetve robbanóanyaggal visszaélés büntetével. Magyar állampolgár, nem budapesti (a Zala megyei Karnacson élt korábban), egyedül követte el a cselekményét, és eddig nem szerepelt a bünygyi nyilvántartásokban. A hatóságnak nincs tudomása arról, hogy más állampolgársága is lenne.

A liechtensteini bejegyzésű XXI Century Invest vásárolta meg eddigi tulajdonosaitól a Népszava című napilapot, illetve a Geomédia portfólióját, amelybe a Szabad Föld és a Vasárnapi Hírek hetilapokon túl több magazin is tartozik – jelentette be a cég. A társaság az első hírek szerint a svájci Jürg Marquard-hoz, a még liberális Magyar Hírlap egykori tulajdonosához lett volna köthető, akinek magyarországi cége több más magazint is kiad. Marquard sajtótitkársága azonban október 24-én közölte: „sem Jürg Marquardnak, sem a Marquard Media Hungarynak nincs köze a XXI. Century Investment Company céghez, és mi magunk (azaz a Marquard Media International) sem veszünk részt a Geo Media és a Népszava megvásárlásában”. A XXI Century Invest közleménye szerint a médiaportfólió operatív és szakmai irányítását a jövőben is a Geomédia magyar menedzsmentje gyakorolja. A vevő felvállaltan pénzügyi befektető, de kijelentette: „Kifejezi elkötelezettségét a médiaportfólió fejlesztésére, egyben a közéleti lapok szellemiségének megőrzésére. Éppen ezért semmilyen politikai érdek vagy akarat nem lesz befolyással a szerkesztőségi tartalmakra.” Ez azért volt fontos, mert a Népszabadság eltűnése után az 1873-ban alapított, de már csak 10 000 példányban fogyó Népszava maradt az egyetlen baloldali országos napilap. Gál Zoltán, a Vasárnapi Hírek főszerkesztője szerint „jelentős anyagi befektetésről, fejlesztésről és megújulásról beszélünk, ami megmenti a Népszavát és szándékaink szerint a Népszabadság szellemiségét, minőségét is”. → december 20.

Október 21. „A törvénnyel nem értek egyet, mert nem segíti a Párizsi Klímamegállapodás végrehajtását, ellentétben áll az Országgyűlés által 2011-ben a Nemzeti Energiastratégia keretei között jóváhagyott Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve 2010-2020 dokumentummal, indokolatlan adminisztratív korlátozásokat vezet be” – ezzel küldte vissza megfontolásra Áder János köztársasági elnök a villamosenergia-törvény október 11-én elfogadott módosítását, amely lényegében betiltotta a szélerőművek építését. Emlékeztette a képviselőket, hogy az említett program

2020-ra 750 MW szélerőművi kapacitást irányzott elő. Hozzátette: „Az, hogy az építési engedély hatályát az építetők kérelmére, jogszabályban meghatározott indokból az építésügyi hatóság jogszabályban meghatározott időre nem hosszabbíthatja meg, olyan helyzetet teremt, ami a szélerőművek vagy szélerőműparkok építését aránytalanul megnehezíti, korlátozva ezzel a megújuló

energia hasznosításának bővülését. ... felkérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvény újratárgyalása során a teljes szabályozást áttekintve olyan előírásokat állapítson meg, amelyek támogatják gazdaságunk dekarbonizációs pályán tartását, megőrzik az összes elvi lehetőséget energiakosarunk tisztulásához, hozzásegítik az országot klímavállalásainak teljesítéséhez. Mindezt a gazdaságosság és a műszaki biztonság szempontjait figyelembe véve, a jövőendő technológiai újításokra is nyitott módon valósítsuk meg.” → december 12.

Október 23. Viharosan zajlott az 1956-os forradalom 60. évfordulójának megünneplése, amelyet a szónokok mindkét oldalon főleg aktuálpolitikai célokra használtak. A budapesti Kossuth téri ünnepségen beszédet mondott Andrzej Duda lengyel köztársasági elnök is. Orbán Viktor miniszterelnök a forradalom tanulságairól beszélt, de a résztvevők egy része – Juhász Péter Együtt-politikus felszólítását követve – kifütyülte. A miniszterelnök kommunistának nevezte az ellene tüntetőket, a kormánypárti jelenlévők egy csoportja pedig többeket bántalmazott. A demokratikus ellenzék többsége egy másik helyszínen – az LMP kivételével – hosszú ideje először közösen lépett fel. A Blaha Lujza téri gyűlésen Molnár Gyula, az MSP, Gyurcsány Ferenc, a DK és Bokros Lajos, a MoMa elnöke, valamint Karácsony Gergely, a hivatalosan már csak Párbeszédnek nevezett PM társelnöke egyaránt az ellenzéki összefogásról és az Orbán-rendszer leváltásáról beszélt.

Október 25. Az országgyűlés ünnepi ülésén a szocialisták nem vettek részt, tiltakozásul a kormány „*kirekesztő politikája*” ellen, és a Kossuth térről Budára áthelyezett Forradalom lángjánál emlékeztek. Erre válaszul Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető „*a forradalmat vérbe fojtó MSZMP utódainak*” nevezte őket.

Az országgyűlés kizárólag kormánypárti szavazatokkal elutasította két olyan népszavazás kiírását, amelyekhez 100 000-nél több, de 200 000-nél kevesebb aláírást sikerült összegyűjteni, tehát a parlament tárgyalni köteles volt róluk, de a referendumot elrendelni nem. Az egyiket Kész Zoltán független képviselő kezdeményezte, kérdése: „*Egyetért Ön azzal, hogy a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 2. számú mellékletében meghatározott gazdasági társasággal foglalkoztatási jogviszonyban álló természetes személy havonta legfeljebb bruttó 2 millió forint összegű javadalmazásban részesülhessen?*” A másikat szocialista politikusok javasolták: „*Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkotson törvényt az állami tulajdonban álló termőföldek értékesítésének a tilalmáról?*” Az országgyűlés ettől függetlenül törvényt és határozatot hozott a „Földet a gazdáknak!” program befejezéséről.

Egy másik új törvény létrehozta az egyetemi kórház fogalmát, lehetővé téve, hogy az orvosegyetemekhez csatoljanak az eleve hozzájuk tartozó és oktatási feladatot is ellátó klinikákon kívül közkórházakat is. Ezzel ezek az Emberi Erőforrások Minisztériumán belül az egészségügyi szakterületről az oktatásihoz kerülnek át.

Az Opimus Group bejelentette: a sokak által csak strómannak tartott osztrák Heinrich Pecinától megszerezte a Világgazdaságot, 12 vidéki napilapot (napi 225 000 példány!) és a „felfüggesztésig” a Népszabadságot is kiadó Mediaworks Hungary Zrt. részvényeinek 100 %-át. A részvények átruházásához a Gazdasági Versenyhivatal hozzájárult. Az Opimus Nyrt.-nek a 49,5%-os közkezhányad (tőzsdén forgó részvény) mellett három nagyobb tulajdonosa volt ismert: a Cariat Holding és a TAC Investment (homályos hátterű seychelles-i, nigériai és kajmán-szigetek-i bejegyzésű offshore cégek, az előbbinek, a legnagyobb tulajdonosnak sem tulajdonosai, sem vezetői nem voltak ismertek, közgyűléseken senki sem képviselte őket), valamint a magyar magánszemélyek – Tolna megyei FIDESZ-politikusok – tulajdonában álló Status Capital Befektetési Zrt. A cég a Mediaworks igazgatóságának tagjává választotta többek között Liszkay Gábort, a Magyar Idők tulajdonosát, aki korábban – Simicska Lajos és Orbán Viktor ellentétbe kerüléséig – a Magyar Nemzet tulajdonos-főszerkesztője volt. „*A cég elsőként és kiemelten foglalkozik a Népszabadság újraindításának lehetőségével, és minél hamarabb dönt ebben az ügyben*” – ígérték. Ezzel elvben lehetségessé vált, hogy az ellenzéki – baloldali-liberális – újság jobboldali kormánypárti orgánusként induljon újra. Az Opimust a sajtó úgy emlegette, hogy közel

áll Mészáros Lőrinc felcsúti polgármesterhez, a miniszterelnök barátjához, aki falusi gázszerelőből néhány év alatt az ország egyik leggazdagabb, sokféle területtel foglalkozó vállalkozója lett, és akinek több bizalmi embere szerepelt Opimus-tisztségekben. Ő azonban a Bors kérdésére cáfolt: *„Egyetlenegy Opimus-részvényem nincs. Így nehéz lenne azt mondani, hogy érintett vagyok az ügyben.”* (Ebből nem következett, hogy nem állhat az Opimus kül- vagy belföldi tulajdonosai mögött. Későbbi újságírói oknyomozásokból kiderült: az Opimus magukat a közgyűléseken felfedő kisztrésvényesei közül több Mészáros munka- és üzlettársainak kezében van.) Igaz, arra a kérdésre, hogy valamikor majd mégis megvetné-e a lábát a médiában, ezt felelte: *„Az ember életében nincs semmi kizárva. ... Ami politikailag profittképes, az nem igazán érdekel. Üzletember vagyok, nem politikus. Polgármester is társadalmi megbízatással vagyok, nem főállásban. Persze a FIDESZ színeiben indultam, nem is titkolom, hogy FIDESZ-es vagyok.”* → október 8.

Az Alkotmánybíróság megsemmisített két kúriai döntést, és a Nemzeti Választási Bizottságnak adott igazat, amely szerint a *„Szeretem Magyarországot és szavazok október 2-án”* szövegű TV-hirdetés nem a kormány kampánytevékenységének része volt, mert bár a népszavazáson való részvételre biztatásként értékelhető, nem a választói akarat befolyásolására irányult, nem a kormány álláspontját népszerűsítette, nem hordozott politikai tartalmat, vagyis közérdekű üzenet volt. Az AB a közszolgálati televízió és a TV2 alkotmányjogi panaszának 6:5 arányban, tehát öt különvéleménnyel helyt adva kimondta: az a körülmény, hogy a részvételre ösztönzés a népszavazás érvényességét szolgálta, nem ad alapot arra az értelmezésre, hogy a közlés a kérdésnek a kormány mint kezdeményező által kívánt módon való megválaszolására irányulna. A kúriai végzés viszont az alkotmánybírók szűk többsége szerint alkalmas lett volna arra, hogy – mintegy öncenzúraként – a műsorszolgáltatót visszatartsa társadalmi célú reklámok közzétételétől. A Kúria tehát jogértelmezésével megsértette a műsorszolgáltatók szerkesztési szabadságát, mondta ki az AB. → október 10.

Október 26. A 76 éves Györkös István szerda reggel a Győr közeli Bönyben egy gépkarabéllyal fejbeltette a 46 éves Pálvölgyi Péter őrnagyot, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodájának kiemelt főnyomozóját, aki társaival a Teréz körúti robbantás nyomozásának részfeladataként (egy másik, ügyészégi közlemény szerint más ügyben), éles lőfegyvereket keresve akart házkutatást tartani a Magyar Nemzeti Arcvonal nevű szélsőjobboldali, saját meghatározása szerint *„hungarista”* szervezet vezetőjének házában. Ekkor hívták a Terrorelhárítási Központot, amelynek győri kommandósai behatoltak az épületbe, és elfogták a férfit, aki megsebesült. Ügyvédje, Léhner György szerint nem szándékosan lőtt, csak *„rá akart ijeszteni”* a behatolókra. A Belügyminisztérium hősi halottá nyilvánította és alezredessé léptette elő a meggyilkolt rendőrt. A Jobbik, az LMP és az Együtt azt kérdezte: hogyan lehet fegyvere egy olyan közismert, egyszer már elítélt neonácinak, akit elvileg 26 éve megfigyelnek, és miért nem a TEK megy ki először hozzá, ha azt sejtik, hogy fegyvere van? Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető azt mondta, meg kell vizsgálni, hogy a Magyar Nemzeti Arcvonal kötődik-e valamelyik parlamenti párthoz. Sajtóhírek jobbikos, munkáspárti, valamint orosz kapcsolatokról szóltak.

Felmentette a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. korábbi vezérigazgatóját, Tátrai Miklóst és a cég egykori értékesítési igazgatóját, Császy Zsoltot a Sukoró-ügy másodfokú tárgyalásán a Szegedi Ítéltábla. A táblabíróság az első fokon különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetvényében bűnösnek kimondott vádlottak esetében büncselekmény hiányában hozott felmentő ítéletet, Császy Zsoltot pedig a magánokirat-hamisítás vádja alól bizonyítottság hiányában mentette fel a bíróság. Az ügyész az első- és a másodrendű vádlott esetében fellebbezést jelentett be, így a döntés nem lett jogerős. Az ügy 2008-ban indult, amikor az állam képviselőjében a MNV Zrt. egy Sukorón tervezett kaszinó- és turisztikai beruházáshoz telekcserre-szerződést kötött egy külföldi befektetői csoport képviselőjével, Joav Blum izraeli–magyar üzletemberrel. A Központi Nyomozó Főügyészség emiatt 2009 áprilisában nyomozást indított. A Fővárosi Ítéltábla 2011. június 13-án jogerősen semmisnek mondta ki a szerződést, azzal, hogy a telekcserre-szerződés teljesülése esetén 1,294 milliárd forint kár érte volna az államot. A Szolnoki Törvényszék 2015

szeptemberben első fokon 4 év börtönbüntetésre ítélte Tátrai Miklóst, Császy Zsolt pedig 3 év 6 hónap börtönt kapott. Az ítéletkorábban Gyurisné Komlóssy Éva tanácsvezető bíró kifejtette: a vádlottak szem előtt tartották az állam érdekét, és joggal érezték fontosnak a beruházás megvalósulását, amely 1,3 milliárd euró tőkebefektetéssel, munkahelyek teremtésével kecsegtetett. A vádlottak megalapozottan jutottak arra a következtetésre, hogy döntésükkel az állami vagyonban nem hogy kárt okoznának, hanem azt gyarapítják. A táblabíróság szerint az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan volt, a Szolnoki Törvényszék a tényállást hiányosan, helyenként iratellenesen állapította meg.

Október 27. Jogerősen pert nyert Deutsch Tamás, a FIDESZ EP-képviselője Juhász Péterrel, az Együtt politikusával szemben. Juhász Péter korábban azt állította, hogy Deutsch Tamás folyamatosan drogozik. 2015 decemberében megnyerte a Deutsch Tamás által indított pert, de a jogerős ítélet végül a FIDESZ-politikusnak adott igazat. A bíróság szerint Juhász Péter tanújának vallomása tele volt ellentmondásokkal. Emellett csak egyetlen alkalomról beszélt, míg Juhász folyamatosan drogozásról. Juhásznak a jogerős ítélet szerint félmillió forint sérelemdíjat kell fizetnie, mert „megalapozatlanul híresztelte”, hogy a FIDESZ-politikus kábítószeres, ezzel pedig megsértette jó hírnevét és emberi méltóságát.

A kormány a beadott pályázatok alapján közölte az Európa Tanács Európai Emberi Jogi Bíróságába jelöltek nevét, akik közül az ET közgyűlése választhat majd. A korábban visszavont, pályázat nélkül kiválasztott jelöltek közül Schanda Balázs és Füzi-Rozsnyai Krisztina maradt, harmadikként viszont bekerült Paczolay Péter római nagykövet, az Alkotmánybíróság 2008 és 2015 közti elnöke. → szeptember 13.

Október 28. A hetedik alaptörvény-módosítás nemzeti ügy, amely nem köthető össze semmilyen pártpolitikai vitával, gazdasági kérdéssel – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. „Az új egység Magyarorszáért több mint 3 millió emberének a véleményét alkotmánymódosítássá formáló politikai akarat nem kapcsolható össze semmilyen más kérdéssel” – fogalmazott a kormányfő, aki jelezte: ezért nem tudják elfogadni a Jobbik követelését, amely a letelepedési kötvény megszüntetését támasztotta az alkotmánymódosítás támogatásának feltételéül. 3,3 millió ember „nem fog úgy ugrálni, ahogy a Jobbik fütyül”. Az így kérdéssé vált kétharmados többségről ezt mondta a kormányfő: nem számít arra, hogy a Jobbik megszavazza az alkotmánymódosítást, és „mindenkinek lelke rajta, milyen döntést hoz”. A miniszterelnök ugyanakkor az interjúban is megerősítette, hogy 2011-2013-ban a letelepedési kötvény kibocsátása egy sikeres konstrukció volt, de Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter megbízást kapott arra, hogy az év végéig vizsgálja felül a rendszert. → október 18.

Maga Varga Mihály ugyanezen a napon a Díj a sikeres vállalkozásokért átadó ünnepsége után azt mondta: a letelepedési kötvény azon papírok közé tartozik, amelyek körül „jelentősen megváltoztak a feltételek”. Azt szeretnék elérni, ha a letelepedési kötvény kamata változna, mert a mostani kamat eltér a többi piaci kamattól, és ez a magyar állam szempontjából drágább finanszírozásnak minősül. A kormány a költségeket is jelentősen csökkentené. Az ellenzéki bírálatok egyebek mellett kezdettől a magas kamatokra és a közvetítői költségekre vonatkoztak. A kötvényekért a letelepedni szándékozók (mintegy 85 %-ban kínaiak) által kifizetett összegnek csak egy része folyt be a költségvetésbe, a többi a kötvényekre vevőket kereső négy, jórészt off-shore háttérű társaságot illette meg, és az ő hasznukat növelte az a fejenként 45 000 eurós kezelési költség is, amelyet a kötvényt vásároló külföldiektől kértek. A miniszter elmondta: addig egymilliárd euró bevétel folyt be a letelepedési kötvényekből, és a prémium euró magyar államkötvényekkel együtt ez tette lehetővé, hogy a magyar államnak 2016-ban nem kellett kimennie a nemzetközi tőkepiacokra, nem kellett devizakötvényt kibocsátania.

A Székesfehérvári Törvényszék a DK adatigénylésével kapcsolatban nem jogerősen kimondta, hogy a tao-pénzek közpénznek minősülnek. A párt azt szerette volna megtudni, hogy a Puskás Akadémia focicsapatot tulajdonló Felcsúti Utánpótlás Neveléséért Alapítvány mire költötte

a 2013 és 2015 között kapott társaságiadó-felajánlásokat. A bíróság szerint ugyan a tao-pénzek nem kerülnek be a költségvetésbe, mert a vállalatok az adókedvezményt a sportkluboknak küldik, de ez ettől még a cégek adójának egy része, ami az államot illetné meg. Ebből pedig az következik, hogy a támogatás közpénz, és az annak a felhasználására vonatkozó adatokat az alperes alapítvány köteles kiadni. Orbán Viktor miniszterelnök korábban, a felcsúti stadion avatásán azt mondta egy újságíró kérdésére: a társasági adókedvezményt közpénznek tartani kommunista beidegződés, hiszen ezt a pénzt a vállalkozók termelik meg és adják oda annak, akinek akarják. A DK adatigénylése arra nem vonatkozott, hogy mely cégektől érkezett a tao-pénz Orbán Viktor kedvenc focicsapatához, tehát az október 11-én elfogadott törvény, amely ezt adótitokká nyilvánította, nem érintette ezt a pert.

November 4. Az Európai Bizottság nem elégedett a reklámadó módosításával sem. A kormánynak el kell törölnie az indokolatlanul diszkrimináló szabályokat – derült ki az Európai Bizottság vizsgálatából. Az unió ellenőrző testületének nem tetszett, hogy habár Magyarország felfüggesztette a többsávós adó alkalmazását, és új rendszert vezetett be, a módosításról nem értesítette az Európai Bizottságot és nem konzultált vele. A törvény *„továbbra sem nyújt objektív igazolást arról”*, hogy miért van szükség a 100 millió forint bevétel fölötti és alatti cégek megkülönböztetésére. Indokolatlanul előnyben részesíti azokat a vállalkozásokat, amelyek 2013-ban nem voltak nyereségesek, lehetővé téve számukra, hogy kevesebb adót fizessenek. Az Európai Bizottság nem értette, hogy *„egy vállalat reklámadó-kötelezettségének miatt kell függenie az adott vállalat nyereségességétől, sem pedig azt, hogy miért csupán azok a vállalatok vehetik igénybe ezt az előnyt, amelyek egy adott évben egyáltalán nem voltak nyereségesek”*. A határozat kötelezte Magyarországot, hogy szüntesse meg a 2014. évi reklámadó-törvényen és a módosított változatán alapuló, indokolatlan megkülönböztetést, és állítsa helyre az egyenlő bánásmódot a piacon. *„A Bizottság nem kérdőjelezi meg Magyarországnak azt a jogát, hogy meghatározza saját adózási szabályait, illetve a különböző adók és illetékek célját. Az adórendszernek azonban összhangban kell állania az uniós joggal, így az állami támogatási szabályokkal, és indokolatlanul nem részesíthet előnyben egyes vállalatokat másokkal szemben”* – írta közleményében az uniós szerv. A Nemzetgazdasági Minisztérium saját közleményben reagált a brüsszeli döntésre. *„A kormány elkötelezett a reklámadó jelenlegi szabályainak megtartása mellett, és mindent elkövet azért, hogy megvédje azt az innovatív magyar kezdeményezést, amellyel a reklámtevékenységet végző világcégektől is beszédhető az állami költségvetést megillető adó. ... A reklámadó sávosan progresszív mértékrendszere nem sérti az állami támogatási szabályokat, mert az azonos helyzetben lévő vállalkozásoknak, vagyis az azonos árbevétellel rendelkezőknek azonos összegű adót kell fizetniük. Így a szabályozás eleve nem lehet szelektív, azaz nem eredményezhet állami támogatást. Hazánk még a Brüsszel kérésére sem fog visszamenőlegesen semmilyen közterhet elkérni a reklámadó-mentességben részesülő kisvállalkozóktól”* – írták.

November 5. A Standard & Poor's és a Fitch után a harmadik nagy nemzetközi hitelminősítő, a Moody's is kivette Magyarországot a befektetésre nem ajánlott („bóvli”) kategóriából, és így kötvényeink öt éve először mindegyiknél a befektetésre ajánlott csoportba kerültek, bár annak alsó sávjába. → szeptember 16.

November 8. Az országgyűlés elutasította az Orbán Viktor miniszterelnök által személyesen előterjesztett alaptörvény-módosítást, amelynek ez lett volna a kulcsmondata: *„Magyarországra idegen népesség nem telepíthető be. Idegen állampolgár – ide nem értve az Európai Gazdasági Térség országainak állampolgárait – Magyarországon területén az Országgyűlés által megalkotott törvény szerinti eljárásban, a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelme alapján élhet.”* Indoklása pedig így szólt: *„Ez az Alaptörvény-módosítás a 98 százalékos többség, 3 millió 300 ezer ember akaratán nyugszik. Több ez, mint bármilyen párt szavazóbázisa a rendszerváltozás óta eltelt negyedszázad történetében. Az Alaptörvény módosítása világosan kimondja a népszavazás üzenetét:*

az Európai Gazdasági Térség országai állampolgárainak kivételével Magyarországon csak a magyar Országgyűlés által elfogadott törvény szerinti eljárásban hozott döntés alapján lehet élni. Világosan megtiltja idegen népesség betelepítését. Egyértelművé teszi, hogy Magyarország alkotmányos önazonossága nem korlátozható, szuverenitásából fakadó területi egységére és népességére vonatkozó elidegeníthetetlen rendelkezési joga nem kérdőjelezhető meg.”

Az összes kormánypárti képviselő (131 fő) jelen volt és igennel szavazott, de az elfogadáshoz az összes képviselő kétharmadára, 133 támogatóra lett volna szükség. Az ellenzéki és független képviselők nem vettek részt a szavazásban, kivéve a nemmel voksoló független Fodor Gábort, Kész Zoltánt és Kónya Pétert. A Jobbik annak ellenére tartotta magát elutasító véleményéhez, hogy a többség megszavazta a párt módosító indítványát, amely szerint a tervezetben említett kérelem „előterjesztése és elbírálása feltételeinek”, valamint „a menedékjog biztosításának alapvető szabályait sarkalatos törvény határozza meg”. A kudarcot valló zárószavazás miatt természetesen végül ez sem került be az alaptörvénybe. A FIDESZ politikusai, köztük a kormányfő a nemzeti érdekek elárulásával, „Brüsszel” és a bevándorlás támogatásával vádolták az ellenzéket, és különösen élesen bírálták a Jobbikot, amely a lényegyet tekintve – a többi ellenzéki párttal ellentétben – egyetértett a kormányoldallal, de a letelepedési kötvény megszüntetésétől tette függővé az alaptörvény-módosítás megszavazását, amit viszont a kormány vetett el.

Két kisebb, az elektronikus hírközlést érintő témában gond nélkül sikerült a kétharmados szavazás az országgyűlésben. Ezen kívül elfogadták a 2015-ös költségvetési zárszámadást, és úgy módosították a sporttörvényt, hogy az alig néhány éve kibővített hatáskörű Magyar Olimpiai Bizottság hatásköreinek jelentős részét visszaadták a kormánynak.

November 11. A kormány a szakszervezetek javaslatánál magasabb, 15%-os minimálbér- és 25%-os garantált bérminimum-emelést ajánlott a következő évre. A munkáltatói képviselők elleneztek ezt, mondván, hogy sok vállalkozás képtelen ennyit fizetni, ráadásul a szakképzett dolgozóknál is béremelési kényszer van, mert ott létezik munkaerőhiány, nem a minimálbéreseknél. → november 22., december 12.

November 14. „Nem foglalkozom politikai blöfftámadásokkal” – válaszolta Orbán Viktor miniszterelnök az országgyűlésben, amikor több ellenzéki politikus kérdezte őt Rogán Antalról, a miniszterelnöki kabinetirodát vezető miniszterről, miután a sajtóban számos leleplezés jelent meg vitatható személyes kapcsolatairól és az ezeket bizonyítékok ellenére letagadó kijelentéseiről. „Minden egyes támadás csak megerősíti Rogán miniszter úr pozícióját, ... növeli a miniszterem iránti bizalmat”, közölte a kormányfő. Szerinte ezek a támadások nem Rogánról, hanem róla szólnak.

November 17. Megállapodás született az Alkotmánybíróság elnökének és a hiányzó négy bírónak a megválasztásáról – jelentették be a jelölőbizottság ülése után. A testületet elnök hiányában 2016. április 22. óta Sulyok Tamás alelnökként vezette. Paczolay Péter volt elnök bírói helye 2015. február 24., Lenkovics Barnabás bírói és elnöki helye 2016. április 21., Kiss László és Lévay Miklós bírói helye 2016. március 10., illetve április 21. óta volt betöltetlen. A megállapodást és ezzel a kellő minősített többség létrejöttét az LMP tette lehetővé, a többi ellenzéki párt ezt elutasította. Az MSZP és a függetlenek azért, mert szerintük az AB többsége oly mértékben elveszítette függetlenségét és vált a kormány kiszolgálójává, hogy egy-két akár kiváló új tag ezen nem tud változtatni. A Jobbik pedig konkrét jelöltjeinek, köztük Morvai Krisztina EP-képviselőnek az elutasítását sérelmezte. A többi ellenzéki által kollaborációval vádolt LMP ezzel szemben azzal érvelt, hogy a jelöltek éppen az ő határozott fellépésük jóvoltából megfelelőek, környezetvédelmi szakember és nő is van köztük, aki számukra fontos. Schiffer Andreás volt LMP-elnök, aki részt vett a tárgyalásokon, november 21-én az Indexen így érvelt: „A négy jelöltből hárman elkötelezettek a pluralista, jogállami felfogás mellett és a negyediktől sincs okunk feltételezni, hogy az

abszolutista felfogás elkötelezett híve lenne. A tét tehát az, hogy az Alkotmánybíróság legalább időnként ellensúlyát tudja-e képezni a jogalkotónak, képes-e fékezni önkényuralmi törekvéseket. Pontosan tudom, hogy az általam felvetett bírójelölteknek is lesznek olyan döntései, amelyek majd nekem sem tetszenek, ahogyan az egypárti bírónak is voltak az elmúlt években bátor, progresszív, elfogadható határozataik. Az összkép az igazán lényeges. S ebből a szemszögből az LMP a haza, a magyar demokrácia sorsát a kockázatkerülő rövid távú pártérdek elé helyezte. A 2010-es fordulat óta első ízben kínálkozott alkalom arra, hogy egy demokratikus alkufolyamattal a jogállamból valamit - és ne csak szavakban - helyrehozzunk. Az LMP felelős ellenzéki pártként ezt az esélyt ragadta meg. Magyarország érdekében.” Elnöknek a megbízottként már fél éve működő Sulyok Tamást javasolta a jelölőbizottság, új tagnak pedig Hörcherné Marosi Ildikó kúriai bírót, közigazgatási jogászt, az AB volt tanácsadóját, Horváth Attila jogtörténész intézetigazgató docenst (ELTE), Schanda Balázst, az egyházjog szakértőjét, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezető professzorát, szintén volt AB-tanácsadót és Szabó Marcellt, az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedék szószólójaként működő helyettesét, aki elsősorban európai joggal és nemzetközi környezetvédelmi joggal foglalkozott. Közülük Schanda Balázs FIDESZ-kormányok munkatársa is volt, Horváth Attila pedig a 2006 őszi eseményeket vizsgáló, Morvai Krisztina Jobbik-politikus által vezetett „Civil Jogász Bizottság” tagja, ezért a jelölést elutasító ellenzékiek kétségbe vonták függetlenségüket. → november 22.

November 19. Lázár János a november 17-i Kormányinfón jelezte, hogy az Európai Bizottság a korábban tervezett nemzetközi tender elmaradása ellenére az európai közbeszerzési szabályozással összhangban lévőnek találta az atomerőmű-bővítésről szóló Paks2-projektet, és így a héten lezárták a 2014-ben indított kötelezettségszegési eljárást. A miniszter szerint ez úgy sikerült, hogy Magyarország a beruházási érték 55%-ában, a speciális berendezéseket kivéve az európai közbeszerzési normáknak veti alá magát a 12,5 milliárd eurós beruházás során. A portfolio.hu megkérdezte az EB-t, milyen szakmai megfontolások alapján történt ez. A sajtószolgálat válasza: *„Gondos, alapos mérlegelés, illetve a magyar hatóságokkal történt párbeszéd után a Bizottság megállapította, hogy a Paks2 projekt odaítélése [az orosz félnek] összhangban van az EU közbeszerzési szabályozásával azon az alapon, hogy Magyarország kellőképpen megindokolta a 'technikai kizárólagosság' rendelkezését. ... Mindazonáltal Magyarország elkötelezte magát amellett, hogy a projekt egyéb [a reaktorbeszerzésen felüli] részeinek nagy részébe bevon alvállalkozókat, tiszteletben tartva a transzparenciát, az egyenlő bánásmódot és a diszkriminációmentességet, azaz a közbeszerzés alapelveit. Ez lehetővé teszi az EU-ban működő gazdasági szereplőknek, hogy benyújtsák ajánlataikat a tenderre és ez garantálja a fair és nyílt piaci versenyt. ... Az Európai Bizottság szoros figyelemmel fogja kísérni a projekt megvalósítását.”* Azonban maradt még más eljárás is. Több kérdés tisztázásra vár, mielőtt az Európai Bizottság lezárhatja a Paks2 beruházás ügyében indított mélyreható állami támogatási vizsgálatot – jelentette be december 7-én Margrethe Vestager, az EU versenypolitikai biztosa. Az Európai Bizottság még nem fejezte be azt a vizsgálatot, amelynek célja, hogy megállapítsák, állami támogatásnak minősül-e a beruházás.

November 21. Orbán Viktor szerint a november 8-i amerikai elnökválasztást követően most esély van *„újragombolni a kabátot”*. A kormányfő többször üdvözölte már Donald Trump elnökké választását – ahogy korábban is határozottan őt támogatta a demokrata párti elnökjelölttel, Hillary Clinton volt külügyminiszterrel szemben –, ezúttal Nišben, a magyar-szerb együttes kormányülés alkalmával tartott sajtótájékoztatón mondta el: több szerénység, empátia, megértés, partnerség és szellemi alázat kell a nemzetközi politikában az eddig tapasztaltnál. A magyar kormányzat demokrácia-korlátozónak tartott lépéseit ért amerikai kormányzati bírálókat utalva kifejtette: *„Az, hogy bárki fellépjen azzal az igénnyel, hogy ő 'minden jónak tudója', minden erkölcsi felsőbbrendűség garanciája, és aki eltérően gondolkodik a migrációról, a nemzetről vagy a családról, az csak erkölcsileg alacsonyabb rendű álláspontot képvisel, mérhetetlenül bántott minket. Remélhetőleg ettől most megszabadulhatunk.”* A miniszterelnök szerint az érzékeny közép-

európaiak már hosszú évek óta úgy érzik, van a világban egyfajta szellemi elnyomás. „...*elegünk van a kioktatásból, abból, hogy nem lehet elmondani a véleményünket, mert attól kell tartanunk, hogy erkölcsileg vagy politikailag megbélyegezzenek minket. Meg kell szabadulni a szellemi elnyomástól*”. Szabadabban kell beszélnünk, érvelnünk. „*Most könnyebb lesz a dolgunk, mint korábban, és nagy reményekkel nézünk az Egyesült Államokban várható változások elé*”.

November 22. Az országgyűlés az Alkotmánybíróság elnökévé választotta Sulyok Tamást → november 17., és a négy új tag is megkapta a szükséges többséget. A kormánypártok és az őket ezúttal támogató LMP együttes létszáma 136 fő (az összes képviselő előírt kétharmados többsége 133), ennyit kapott Marosi Ildikó, Horváth Attila és Schanda Balázs. Szabó Marcellt csak 135-en támogatták. Az AB-elnök viszont 137 szavazatot kapott a titkos szavazásban, őt tehát valaki az LMP-n kívülről is elfogadta. Az LMP-n kívüli ellenzék és a függetlenek többsége nem vett részt a szavazásban, ezért csak egy vagy két ellenszavazat volt.

Elfogadták a következő évi adómódosításokat. Sok eljárást egyszerűsítettek, és eltörölték a kamatokra és hozamokra kiszabott 6% egészségügyi hozzájárulást, amely a 15% személyi jövedelemadóhoz adódott hozzá. A baromfihús, valamint a friss tej és a tojás áfája csökkent 27-ről 5 %-ra. Az internetadó szintén alacsonyabb lett, 18 %.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter még a szavazás előtt bejelentette: a kormány megállapodott a szociális partnerekkel a minimálbér emeléséről és a járulékok csökkentéséről. A kormánynak sikerült elfogadtatnia a versenyszféra és a kormány állandó konzultációs fórumán részt vevő szakszervezetekkel és a munkaadókkal, hogy a minimálbér 2017-ben 15, 2018-ban pedig 8 %-kal, a garantált bérminimum előbb 25, utána pedig 12 %-kal nőjön, a munkaadói járulékok pedig 2017-ben 5, egy évvel később még 2 %-kal csökkenjenek. → november 11. A társasági adókulcs 2017. január 1-től egységesen 9 % lett. Orbán Viktor miniszterelnök e megállapodástól tette függővé, hogy a nyugdíjakat a már elhatározott 0,9% helyett 1,6%-kal emeljék. → november 29. „*Kényszeredetten, a munkaadói szervezetek közül utolsóként és egyáltalán nem közgazdasági érvekre alapozva írta alá a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége a mai bérmegállapodást*” – nyilatkozta a Világ gazdaságnak Dávid Ferenc. A VOSZ főtitkára elmondta: csak azért adták végül a nevüket a béralkuhoz, mert nem akartak kilépni a társadalmi érdekegyeztetés rendszeréből, és nem szerették volna felvállalni, hogy megakadályozzák a legkisebb keresetűek bérfelzárkózását. A VOSZ véleménye szerint a hazai tulajdonú kis- és középvállalkozásokon nem segít a társasági adó 10 százalékpontos csökkentése, amely a Magyarországon működő félmillió vállalatból mindössze 1100-1200-at érint. Számos kockázat rejt magában az előnytelen béralku, hiszen félő, hogy sok kkv, főként vidéken nem fogja tudni kigazdálkodni a béremelést, valamint a sűrű- és feketegazdaság bővülésének veszélye is fennáll – tette hozzá. A hat évre kötött megállapodás november 24-i aláírásakor Orbán Viktor miniszterelnök közölte: „*a béremelés kérdése nem jó szándék kérdése – bár az se árt, ha a munkaadóknak van szívük, és szerinte a biológiai jelek erre utalnak –, de a nem versenyképes cégek nem tudnak béreket emelni. ... munkát adni az embereknek az állam nem tud, az visszavezetne minket a szocializmusba.*” A megállapodást úgy összegezte, hogy béremelésért cserébe adócsökkentés történt. → december 12.

A honvédelmi és a rendőrségi törvényt is módosították, mindkét esetben a Jobbik szavazatai biztosították a minősített többséget.

Új polgári perrendtartást fogadott el az országgyűlés, ezzel az egyik legrégebbi keltű – 1952-ből származó, bár azóta, főleg a rendszerváltozás után több tucatszor módosított – törvényt helyezte hatályon kívül. Szakmai körökben ellenérzés fogadta a döntést. „*A törvényjavaslatot ezennel tisztelettel megtagadom*” – jelentette ki egy konferencián még a parlamenti szavazás előtt Németh János volt AB-elnök, a kormány által felkért 120 fős szakértői bizottság elnöke, mert a három év alatt kidolgozott „*szakértői anyagnak nem hogy az átvételét, de az elolvasását sem tapasztalta*” a benyújtott tervezetet látva. A tudós szerint az eljárások gyorsítását mindenképp fölé helyező jogszabály peres felek tömegét foszthatja meg jogaitól, egyúttal jelentősen korlátozva a tárgyalások

alapszabályként elvben létező nyilvánosságát is. Völner Pál (FIDESZ) igazságügyi államtitkár válasza: „Ez volt a legjobb kompromisszum.”

November 25. Nagy rajongója vagyok Magyarországnak („I'm a big fan of Hungary”) – ezt mondta Donald Trump az Orbán Viktorral folytatott telefonbeszélgetésben. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter beszélt erről egy budapesti rendezvényen újságírói kérdésre válaszolva. A megválasztott, de hivatalba még nem lépett amerikai elnök elmondta, hogy respektálja a magyar miniszterelnök, Magyarország és a magyar gazdaság teljesítményét, valamint arról is beszélt, hogy izgalmas idők jönnek most a világban, ezért érdeklődéssel és várakozással tekint a közös munka elé a magyar miniszterelnökkel és Magyarországgal. Találkozóra hívta Orbán Viktort, akit Barack Obama nyolc éves elnöksége alatt nem fogadtak a Fehér Házban. A miniszter hozzátette: két olyan politikusról van szó, akik egészen újfajta megközelítéssel állnak a világ kihívásai elé. Magyarország számára jó hír, hogy végül Donald Trump nyerte el az amerikai emberek bizalmát.

November 28. Tóbiás József, a júniusban leváltott pártelnök-frakcióvezető lett az MSZP pártigazgatója, fő feladata választási felkészülés megszervezése lesz – közölte az ellenzéki párt sajtóosztálya. Erről az MSZP országos elnöksége egyhangúlag döntött.

November 29. 2017-ben az eredetileg tervezett – az előrejelzett, de sok szakember szerint alábecsült alacsony inflációnak megfelelő, ám a közvéleményben háborgást kiváltott – 0,9% helyett 1,6 %-kal emelkednek a nyugdíjak, emellett még 2016-ban minden nyugdíjas kap 10 000 forintnyi Erzsébet-utalványt a költségvetési többletből – közölte Orbán Viktor miniszterelnök az Idősek Tanácsa ülése után. → november 22. Lázár János december 1-i kormánytájékoztatóján kiderült: az utalványokat személyesen fogják kivinni még karácsony előtt, összesen 30 000 ember fog ezzel foglalkozni a kormányhivatalokban. Azért választották ezt a megoldást, mert a Posta darabonkénti 480 forintos áron dolgozott volna. → december 5.

November 30. Januári hatállyal lemondott Gyárfás Tamás, a Magyar Úszó Szövetség elnöke. Helyzete már hónapok óta politikai kérdéssé is vált, mert Hosszú Katinka háromszoros olimpiai bajnok és számos más kiváló aktív és már visszavonult úszó élesen támadta, elégedetlen volt a szövetség és a sportolók kapcsolatával, a felkészüléshez kapott támogatással. A szövetséget 1993 óta vezető volt újságíró és tv-producser minden kormánnyal jó viszonyban volt, és sokáig érinthetetlennek látszott, mert sikerült elérnie, hogy 2017-ben Budapest rendezze az úszó-, vízilabda-, műugró, műúszó és nyíltvízi világbajnokságot. Ennek előkészületei külön törvény alapján, jelentős állami hozzájárulással folytak, a létesítmény- és infrastrukturális beruházások 2016 őszére már elérték a 100 milliárd forintot. Az Úszószövetség belharcai azonban már ezt veszélyeztették, ezért Szabó Tünde EMMI-sportállamtitkáron keresztül a kormány is hangot adott annak a véleményének, hogy sürgősen rendet kell teremteni.

Az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosának indítványára értelmezte saját hatáskörét az alaptörvény alapján, és kimondta, hogy „erre irányuló indítvány alapján vizsgálhatja, hogy [a többi EU-tagállammal együtt, az Európai Unió intézményei útján történő] közös hatáskörnyakorlás sérti-e az emberi méltóságot, más alapvető jogot vagy Magyarország szuverenitását, illetve történeti alkotmányán alapuló önazonosságát”. Ez „komoly siker”, fejtette ki Rogán Antal miniszter, a miniszterelnöki kabinetiroda vezetője másnap az országgyűlés igazságügyi bizottságában, mert szerinte azt jelenti, hogy „az ország szuverenitása nem korlátozható és eszerint jelenleg az alkotmány alapján is sikerrel lehet harcolni a betelepítési kvóta ellen”, vagyis a testület vizsgálhatja az esetleges uniós menekült-kvótarendszert. (Szakértők felhívták a figyelmet: az AB kizárólag azt mondta ki, hogy vizsgálhatja a kérdést, és nem azt, hogy alaptörvény-ellenesként feltétlenül elutasítana egy uniós döntést.) A magyar kormányfő az október 2-i népszavazás érvénytelenségétől függetlenül erre hivatkozhat az Európai Tanácsban. Ő maga december 2-án

szokásos interjújában a Kossuth rádióban így fogalmazott: „Először megemeltem a kalapom az AB előtt, aztán feldobáltam az égbe. ... Kvótaügyben óriási segítséget kapott a kormány az Alkotmánybíróságtól. A Jobbik hiába feküdt keresztbe az alkotmánymódosításnak, az AB világossá tette, hogy az alkotmánymódosítás nélkül is joga és kötelessége Magyarországnak kiállni az érdekei és alkotmányos identitása, szuverenitása mellett.” Orbán Viktor megismételte, hogy Brüsszel nem mondhatja meg, hogyan éljünk, Magyarország népességét nem lehet külső döntéssel megváltoztatni. Az Európai Tanács kvótaügyben döntő decemberi ülésére készülve a kormányfő az erőviszonyokat Dávidhoz és Góliáthoz hasonlította: Dávid szerepében a V4-ek, benne Magyarország. „Az emberek nem akarnak bevándorlást, beilleszthetetlen idegeneket akik miatt nő a terrorveszély, és nem támogatják, és hogy az általuk teremtett jólét mindenkinek, erőfeszítés nélkül járjon. Azok a kormányok, amelyek ezt nem értik meg, mind el fognak bukni” – fejtette ki a miniszterelnök.

December 1. Rogán Antal az Országgyűlés igazságügyi bizottságának ülésén, éves miniszteri beszámolóján kijelentette: „a Miniszterelnöki Kabinetiroda legfontosabb feladata az, hogy ismét győzelemre vezesse a miniszterelnököt, hogy 2018 után is Orbán Vikornak hívják Magyarországa miniszterelnökét”. Hozzátette: ez az oka annak, hogy tárcájával soha nem ért egyet az ellenzék.

December 2. Az Opimuson keresztül általános feltételezés szerint a Nemzeti Sport, a Világgazdaság és 12 megyei napilap tulajdonosa mögött álló Mészáros Lőrinc egyik cége lett a markánsan kormánypárti, de igen kevesek által nézett Echo Tv új tulajdonosa. Ez Széles Gábornak, az addigi tulajdonosnak a nyilatkozatából derült ki, amelyet a szintén saját tulajdonában álló Magyar Hírlapnak adott. Hozzátette: „a Fidesz-KDNP szellemiségének megfelelő, a kormányhoz legközelebb álló csatorna marad az Echo.” Új tulajdonosként Széles Gábor számára „csak olyan jöhetett számításba, akiknek az értékrendje hasonló az enyémhez, illetve, hogy magyar legyen a vevő ... nagyon fontos volt, hogy a leendő tulajdonossal politikailag is félszavakból értsük egymást. Mészáros Lőrinc ilyen ember.” Széles elismerte: Mészárosnak másfél milliárd forintot kell beruháznia a televízió műszaki fejlesztésére, és fizetésemeléseket is eszközölni kell. A volt tévétulajdonos elmondta azt is, hogy a továbbiakban az energiái nagy részét főleg az Ikarus fejlesztésére kívánja összpontosítani.

Áder János köztársasági elnök nem írta alá, megfontolásra visszaküldte az országgyűlésnek az „egyes állami és önkormányzati tulajdonú ingatlanok ingyenes átadásáról” november 22-én, Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter előterjesztése alapján hozott törvényt. Ez teljesen állami tulajdonba adta Budapesten a belvárosi Erzsébet teret, amelyen két ingatlan már 2013. augusztus 1-jével átkerült a fővárostól az államhoz,. Az államfő érve: a törvény „megalkotásának jogalkotói célja az Erzsébet tér mint közpark állami feladatként való üzemeltetésre való átvétele. Mindez azonban álláspontom szerint nem történhet a tulajdonos önkormányzat döntésének mellőzésével. A Fővárosi Önkormányzat ilyen döntést ezidáig nem hozott. A törvény előkészítése során sem a Fővárosi Készgyűléssel, sem Budapest Főváros Főpolgármesterével nem egyeztettek. Különös jelentőséget ad ennek a ténynek az is, hogy ... ha a törvény valamely állami, helyi önkormányzati vagy más szervezet számára kifejezetten jogot biztosít arra, hogy a jogállását vagy a feladatkörét érintő jogszabályok tervezeteit véleményezhesse, a jogszabály előkészítője köteles gondoskodni arról, hogy az érintett szerv e jogával élhessen.” Tény, hogy Budapest főpolgármesteri hivatala december 1-én közleményt adott ki: „A városvezetés furcsállja azt a döntést, amellyel ... az Erzsébet tér a törvény erejénél fogva ingyenesen az állam tulajdonába kerül. Erről érdemi egyeztetés nem is zajlott. A Főváros reméli, hogy az ilyen döntések nem válnak gyakorlattá.” A kormány azzal indokolta az elképzelést, hogy „egy tulajdonjogilag is egységesen kezelhető és üzemeltethető közparki terület alakítható ki. ... A törvényjavaslat szerinti tulajdon-átruházások indokaként és jogalapjaként megállapított közfeladat a közpark üzemeltetése mellett az aktív kikapcsolódás lehetőségeit ötvöző közösségi tér megteremtése és működtetése, valamint törvényben

meghatározott egyéb közfeladatok, így különösen a turizmussal kapcsolatos állami feladatok ellátása.” → december 12.

Ugyancsak visszaküldte az államfő az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szintén november 22-én elfogadott törvényt, amely az egészségügyi államigazgatási szervet a gyógyszertárak előírt többségi gyógyszerészi tulajdonhányadának ellenőrzése érdekében felhatalmazta egyebek közt házkutatásra, lezárt helyiségeknek – akár magánhelyiségeknek – az érintettek akarata ellenére történő felnyitására. Áder János szerint, aki egy 2008-as, tehát az alaptörvény hatályba lépése előtti és így elvben már nem érvényes AB-határozatra is hivatkozott, ezek aránytalan, az érintettek számára sérelmes jogkörök, a törvényből hiányoznak az alapvető garanciák a visszaélésekkel szemben. Ha a törvényhozó jogot korlátoz, „köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni” – szögezte le a köztársasági elnök. → december 12.

December 5. Kiderült, mégsem kormánytisztviselők kézbesítik az ajándékutalványokat a nyugdíjasoknak. → november 29. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter konzultációra hívta Boros Péternét, a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezetének elnökét, aki kifejtette: a kiadott utasítás végrehajtása jelentős többletkiadást okoz (utazási költség, biztonsági őr költsége), pénzkezelési szabályokat is sérthet, és „az általános napi ügyintézés – az ügyfelek hátrányára – igen komolyan megzavarja. ... Az érintett hivatali állomány döntő többsége női munkavállaló. Ők is készülnek családjukkal a karácsonyra. Sokan terveztek az iskolai szünetre szabadságot, illetve az évközi helyettesítések, a díjazatlan túlmunka ellentételezésére szolgáló szabadnapok kivételét. Ez a kézbesítési feladat az állami tisztviselők általános munkaköri kötelezettségeibe nem illeszthető. Kiszámíthatatlan munkabiztonsági ... kockázatot jelenthet”. A tárgyalás végén a Miniszterelnökség így nyilatkozott: Lázár János „meghallgatta, mérlegelte és elfogadta a szakszervezet az Erzsébet-utalványok kézbesítésével kapcsolatban felmerült észrevételeit és javaslatait. ... a járási- és kormányhivatalok munkatársait mentesítik az utalványok kézbesítésének feladata alól. A Miniszterelnökséget vezető miniszter az egyeztetést követően a Magyar Postához fordul, hogy a cég tegyen egy újabb, gyorsabb és olcsóbb megoldásai javaslatot arra, hogy minden nyugdíjas még karácsony előtt megkaphassa a kormány által juttatott tízezer forintos Erzsébet-utalványt.” Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető reggel még nem tudta, hogy mi változik délben, ezért a TV2-ben elmagyarázta: „Mivel a postás hozza a nyugdíjat, ha ő hozza ki az ajándék-Erzsébet-utalványt is, akkor az a képzet keletkezhet, mintha ez egy rendszeressé váló juttatás lenne ... még a látszatát is kerülni kell, hogy minden hónapban jár majd”. Amúgy meg furcsának tartja, mondta, hogy tiltakoznak a kormánytisztviselők, mert „ha van egy munkaviszonya, és adnak neki egy munkát, mi az, hogy azt mondja, hogy nem szeretné”. A Posta és a kormány december 6-án megegyezett a kézbesítésről, a korábbi fejenként 480 helyett 400 forintért.

December 12. Az országgyűlés törvényt hozott a munkáltatókkal és a szakszervezetekkel kötött megállapodás végrehajtásáról, tehát a társasági és a szociális hozzájárulási adó (korábban munkáltatói társadalombiztosítási járulék), valamint az egészségügyi hozzájárulás csökkentéséről. Ugyanakkor új helyiadó-fajtát is bevezetett, amelyet az önkormányzatok a reklámhordozók (óriásplakátok, hirdetőoszlopok) tulajdonosaira vethetnek ki. Az LMP ellenszavazatot adott le, az MSZP tartózkodott. Egy másnap, kivételes eljárásban a benyújtás utáni napon elfogadott törvény a reklámhordozók felállítását és a szabálytalanságok bírságolását szigorította.

A képviselők újra elfogadták a köztársasági elnök által megfontolásra visszaküldött törvényeket, és a három eset közül kettőben figyelmen kívül hagyták az államfő kifogásait. A szélerőműveket lényegében ellehetetlenítő törvényt érdemi változtatás nélkül szavazta meg újra a többség, pedig Áder János októberben ezt írta: „A törvénnyel nem értek egyet, mert nem segíti a Párizsi Klímamegállapodás végrehajtását, ellentétben áll az Országgyűlés által 2011-ben a Nemzeti Energiastratégia keretei között jóváhagyott Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási

Cselekvési Terve 2010-2020 dokumentummal, indokolatlan adminisztratív korlátozásokat vezet be.” A törvényalkotási bizottság egy szóval sem érintette az államfő véleményét, csak megismételte a kormány álláspontját: *„házánk területének mindösszesen körülbelül a 7 százaléka alkalmas arra, hogy bevonják a szélenergia termelésbe. A Magyarországon alkalmazott megújuló energiatermelő megoldások közül a szélerőművek fel- és leszállítási költsége a legmagasabb, környezeti viszonyaink a nap- és a geotermikus energia használatát teszik indokolttá és gazdaságossá.”* → október 11., október 21.

A budapest-belvárosi Erzsébet tér állami kézbe adásával kapcsolatban a törvényalkotási bizottság kifejezetten cáfolta Áder János visszaküldő levelének lényegét. Az ugyanis arról szólt, hogy a főváros véleményének kikérése nélkül az átadás törvénytelen, míg a parlament főbizottsága szerint ez nem így van, az egyeztetés nem kötelező, ha az állam az átvett ingatlanhoz kapcsolódó feladatot is átveszi. A jogász államfő és apparátusa (valamint a tiltakozó főpolgármesteri hivatal), illetve az országgyűlési testület és szakértőcsapata ugyanazt a törvényt értelmezte ellentétesen. → november 30.

A köztársasági elnök egyedül a gyógyszerárak tulajdonviszonyait érintő hatósági vizsgálat ügyében járt eredménnyel. A törvényalkotási bizottság és nyomában a plénum elfogadta, hogy helyszíni vizsgálatot, házkutatást csak előzetes ügyészi jóváhagyással lehessen végezni. Az ügyészség pedig ezt csak akkor adhatja meg, *„ha az egészségügyi államigazgatási szerv valószínűsíti, hogy más vizsgálati cselekmény nem vezetne eredményre”*, sőt még az is *„ésszerű megalapozottsággal feltételezhető”*, hogy az érintettek a helyszínen található bizonyítékokat *„önként nem bocsátanak rendelkezésre vagy felhasználhatatlanná tennék”*. → november 30.

Németh Szilárd FIDESZ-képviselő írásos indoklást nem tartalmazó indítványa alapján az országgyűlés újra megváltoztatta a fél évvel korábban módosított villamosenergia- és földgáztörvényt, hogy a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal ismét rendeletben – tehát jogszabályban – határozhassa meg a rendszerhasználati díjakat, nem pedig bíróság előtt megtámadható határozatban. A 2016. június 7-én elfogadott törvényt módosító előterjesztője, Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter akkor arra emlékeztette a képviselőket, hogy *„az Európai Bizottság az Európai Unió harmadik energiacsomagja átültetésével összefüggésben kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen”*, és ezt elkerülendő *„a jogszabály célja a szükséges törvényi szintű módosítások megvalósítása”*. A mostani előterjesztő, Németh Szilárd a nyári módosítást egy szóval sem említette, csak ezt mondta: *„Az előttiünk fekvő törvényjavaslatnak kettős célja van. Az egyik, hogy az elmúlt három évben folytatott rezsicsökkentés által megtakarított lakossági pénzeket és magát a rezsicsökkentés vívmányait meg tudjuk őrizni. A másik célja pedig, hogy a jövőben alkalmazandó rezsicsökkentési eljárásokat végre tudjuk hajtani”*. Az ellenzék provokációnak minősítette a visszakoazást, amely miatt ismét uniós eljárás fog indulni, mert az energetikai vállalkozókat megfosztják a jogorvoslati lehetőségtől. 2013 előtt, amikor még szintén határozatban történt az ármegeállapítás, a hivatal megalapozatlan döntései miatt elveszített néhány pert, amit Németh Szilárd november 22-i expozéjában úgy minősített, hogy *„a magyar bíróság Magyarországon jó szokás szerint a magyar emberek ellen szavazott”*. A törvényalkotási bizottság indítványára a többség még azt is elfogadta, hogy a módosított törvény fél éves hatálya alatt született hatósági határozatok ne lépjenek hatályba, a velük kapcsolatban indult bírósági eljárások pedig szűnjenek meg. A minősített többséget igénylő rész ezúttal is a Jobbik támogatásával ment át.

Nem fog újra megjelenni a Népszabadság. Az október 8-án felfüggesztett lapot kiadó Mediaworks új tulajdonosa, az Opimus Press Zrt. még aznap, amikor megvette a kiadót, közölte, hogy megvizsgálják, van-e lehetőség újra kiadni a lapot. Most azonban a tőzsde honlapján közleményt adott ki, amelyben azt írta:

„A vizsgálat lefolytatása alapján a Mediaworks Hungary Zrt. Igazgatósága nem látja sem racionális lehetőségét, sem gazdasági megalapozottságát a Népszabadság című napilap újraindításának.” A nol.hu azonban december 13-án ingyenes archívumként újra elérhetővé vált, a kiadó szerint *„tekintettel sajtótörténeti értékére”*.

December 13. Az országgyűlés utolsó 2016-os ülésnapján felemelte a polgármesterek fizetését. Az ellenzék a házsabálytól eltéréshez egységesen hozzájárult ugyan a 24 órán belüli döntés érdekében, de az MSZP és az LMP csak a kistélepülések vezetőinek fizetésemelésével értett egyet, akik a 2014-es választások óta méltatlanul kevés, a korábinál jóval alacsonyabb jövedelemben részesültek (Schmidt Jenő FIDESZ-es tabi polgármester, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnöke is úgy kommentálta a döntést, hogy ez nem valódi emelés, csupán visszaadták, amit elvettek), ám az ennek rendezésére tett ellenzéki javaslatokat a többség az azóta eltelt két évben rendszeresen elutasította. Végül a szocialisták is megszavazták a törvényt, ellenszavazat nem volt, három LMP-képviselő tartózkodott.

Egy másik törvény az ellenzék eljárási támogatását nem igénylő kivételes eljárásban született meg a benyújtását követő napon. Ez egyebek közt 2017 elejétől megszüntette a szabálytalanul külföldön tartott péntek büntetlen és viszonylag kevésbé megadóztatott hazahozatalát szolgáló stabilitási megtakarítási számlát. Ezen kívül lehetővé tette, hogy miniszterek és államtitkárok sportszövetségi és sportegyesületi vezetők legyenek, ami addig összeférhetetlen volt. Sávolt-Szabó Tünde EMMI-sportállamtitkár, volt úszóbajnok és úszószövetségi főtitkár is erre hivatkozva hártotta el a feltételezéseket, hogy ő kerülhetne Gyárfás Tamás helyére a szövetség élén. December 17-én az atv.hu-nak azt mondta: a törvénymódosítás ellenére nem vállalná a feladatot, mert államtitkári munkájára koncentrálna.

December 15. A korrupciós vádak, amivel Matolcsy Györgytől Rogán Antalig szembe kellett nézni a kormányhoz közelállókna, csupán kreálmányok – jelentette ki a Magyar Időknek Tuzson Bence, a Miniszterelnöki Kabinetiroda kormányzati kommunikációért felelős államtitkára. Arról is beszélt, hogy a népszavazás nem bukott el, mivel „*az érvényesség csak jogszabályok kérdése*”. Az EU-csatlakozásról szóló népszavazás például érvényes és eredményes volt, pedig kevesebben szavaztak, mint októberben. Szerinte az alaptörvény-módosítás sem bukott el, a parlamentben csak annyi derült ki, hogy „*a haza védelmében nem lehet számítani a vizet Brüsszel malmára hajtó ellenzéki pártokra*”. Magyarország jövője nem lehet politikai alkudozás tárgya, ezért nem szüntették meg a letelepedési kötvényt – tette hozzá –, de néhány héten belül kiderül, hogy szükség van-e még rá.

December 16. „*A migrációs válságban minden azon áll vagy bukik, hogy zárjuk-e a határokat*” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök Brüsszelben az EU-tagországok állam-, illetve kormányfőinek tanácskozása után. Szerinte Magyarország képes arra, hogy ha újabb menekültáradat indulna meg, megállítsa. Elmondta, hogy a csúcs előtt a visegrádi országok közös álláspontot fogalmaztak meg: meg kell védeni a határokat; akik bejöttek, azokat ki kell vinni; akik pedig be akarnak jönni, azokat az EU-n kívül kell őrizni és különválogatni. Brüsszelt terheli a felelősség azért, hogy az elutasított menedékkérők szabadon elhagyhatják nyugat felé Magyarországot – tette hozzá Orbán. Megjegyezte: Brüsszel segíthetne azzal, hogy megváltoztatja azt az „*életszerűtlen*” szabályt, hogy az elutasított, de bíróságon jogorvoslatot kérő menedékkérőket nem lehet őrizetben tartani. Ezt a javaslatot a miniszterelnökök tanácskozásán nem fogadták el – mondta a miniszterelnök.

Az Alkotmánybírósághoz fordult Áder János köztársasági elnök, kérve, hogy a testület állapítsa meg a közigazgatási perrendtartásról szóló, december 6-án elfogadott törvény „*egyebek rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét és egyben közjogi érvénytelenségét*”. Az elnök egyebek között azt kifogásolta, hogy a törvény egyszerű többséggel elfogadott passzusaival sarkalatos jogszabályokban foglalt rendelkezéseket módosított. Így például létrejönne egy új bíróság, a közigazgatási felsőbbbíróság, pedig egyszerű többségű törvénnyel alkotmányosan nem lehet új bíróságot létrehozni. Ráadásul – hívta fel a figyelmet az államfő – a parlamenti vitából kitűnt, hogy a minősített többséghez nincs meg a szükséges egyetértés. Szerinte valószínűleg ennek tulajdonítható, hogy – korábbi tervezetekkel ellentétben – a közigazgatási felsőbbbíróság szerepét a Fővárosi Törvényszék töltené be, de ez nem változtat azon a tényen, hogy a bírósági szervezet

kiegészülne egy új bírósággal. Azt a paragrafust is kifogásolta Áder János, amely szerint a közigazgatási felsőbbbíróságként eljáró Fővárosi Törvényszék hatáskörébe tartozna az állami hatóságok közigazgatási tevékenységével kapcsolatos per, noha például az önálló szabályozó szervnek minősülő Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság döntéseivel szembeni bírósági felülvizsgálat – a sarkalatos médiatörvény szerint – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagos illetékességébe tartozik. Hasonlóképpen a Fővárosi Törvényszék hatáskörébe utalná a törvény a választási bizottságok közigazgatási tevékenységével kapcsolatos pereket, miközben a választási eljárásról szóló hatályos sarkalatos törvény alapján a választási bizottság döntése ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet a másodfokú határozatot hozó választási bizottság székhelye szerint illetékes ítéltábla bírálja el.

Az Igazságügyi Minisztérium közleményben reagált, amely azonban egyetlen szóval sem említette az államfő jogi kifogásait. Csupán a következőket tartalmazta: *„A tárca reméli, hogy az Alkotmánybíróság a törvény megvizsgálását követően elismeri a közigazgatási bíráskodás fontosságát, és megerősíti az Igazságügyi Minisztérium azon meggyőződését, hogy az önálló közigazgatási perjog megalkotása az európai jogfejlődés útja, ezáltal az Alkotmánybíróság határozata további lendületet és támogatást ad majd annak a törekvésnek, hogy a 2018-tól kezdődő kormányzati ciklusban a rendszer kiteljesedhessen, és létrejöhessen az önálló közigazgatási bíróság és a közigazgatási felsőbbbíróság.”*

December 20. Mégsem az októberben bejelentett liechtensteini vevőé, a XXI. Century Invest AG-é lett a Népszabadság megszüntetése után megmaradt utolsó baloldali napilap, a Népszava. → október 20. Arról a cégről egyébként, amelynek igazi tulajdonosai mindvégig nem fedték fel magukat, később olyan – az érintettek jogi képviselője által utóbb cáfolt – információk derültek ki, hogy kormányzati, illetve FIDESZ-es körökhöz közel álló emberek kapcsolódnak hozzá. Most a Vasárnapi Hírek oldalán megjelent közleményből kiderült: felmondták az októberben megkötött szerződést, mert *„a hatályba lépéséhez szükséges feltételek többszöri hosszabbítás után sem teljesültek.”* A bizonytalanságok *„nem csak a lapok stabil finanszírozását nehezítették meg, de megkérdőjelezték a külföldi tulajdonos-jelöltek elkötelezettségét a lapok szellemiségének, közéleti-politikai irányultságának megőrzése mellett”*, amire az illetők két hónappal korábban határozott ígéretet tettek. A Népszava, a Vasárnapi Hírek, a Szabad Föld és a hozzá tartozó lapcsalád új tulajdonosa *„a megmaradt, kormánytól független újságok szellemiségének megőrzése és kiszámítható finanszírozása érdekében”* a bécsi székhelyű Horizont Handels und Industrie AG lesz, amely Puch László nagyvállalkozó, volt szocialista képviselő (1994-2014) és párt pénztárnok, valamint Simon Dénes tulajdona – tették közzé. (Puch László állt az egyik korábbi svájci tulajdonos mögött is.) Az új tulajdonosok állításuk szerint *„megteremtették a lapok hosszú távú finanszírozásához szükséges forrásokat”*. *„Az átalakítás célja, hogy az integrált szerkesztőség megőrizze a Népszava baloldali-demokrata hagyományát és értékeit, ugyanakkor a megújult napilap képessé váljon a Népszabadság által hagyott űr betöltésére, az egykori Népszabadság-olvasók megszólítására is.”*

December 22. A FIDESZ elnöksége egyetértett abban, hogy a 2012-ben megválasztott Áder János államfő legyen újra a párt köztársaságielnök-jelöltje 2017 májusában – nyilatkozta a Magyar Időknek Kósa Lajos, a párt alelnöke és frakcióvezetője. Mint mondta, teljes volt konszenzus. December 23-án Orbán Viktor személyesen tájékoztatta erről Áder Jánost. Az előző héten a pártelnök-miniszterelnök még arról beszélt, hogy miután az elnökség tárgyal a köztársasági elnök lehetséges személyéről, a parlamenti frakciókkal is megvitatják a jelölteket, és végleges javaslatát csak azt követően fogja megtenni, ha meghallgatták a különböző véleményeket. Igaz, már akkor hozzátette: Áder Jánost nagyra értékeli, és a komoly lehetőségek között van, hogy ő folytassa a munkáját. Maga az érintett a miniszterelnöki látogatás során úgy reagált, hogy megtiszteltetésnek tekinti az újabb felkérést, de később ad rá választ.
→ május 17., december 29.

December 24. A horvát kormány bejelentette, hogy elvesztette a nemzetközi választott bíróság előtti perét a MOL ellen, úgyhogy most vissza vásárolni a MOL INA-beli tulajdonrészét. Andrej Plenkovič miniszterelnök elmondta: a genfi döntőbíróság szerint nincs elég bizonyíték arra, hogy a MOL korrupció révén szerezte meg a horvát olajcég, az INA irányítási jogait, ahogy a horvát kormány állította (és egy ideig az Interpollal köröztette Hernádi Zsolt MOL-elnök-vezérigazgatót), ezért a bíróság nem semmisítette meg a 2009-ben kötött szerződést a MOL és a horvát kormány között, amely szerint az INA 49,08 %-a a MOL-é, de ezen felül az irányítói jogokkal is rendelkezik. A cég 44,84 %-a a horvát államé. A MOL, ahogy korábban, most is nyitott az INA jövőjéről szóló tárgyalásokra – ez volt a cég reagálása.

December 29. Áder János köztársasági elnök válaszolt a következő államfői ciklusra szóló felkérésre: *„A felkérést elfogadom. Az alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően vállalom a jövő tavasszal esedékes demokratikus megmérettetést.”* Az államfő az MTI-hez eljuttatott nyilatkozatban kijelentette: újbóli megválasztása esetén is kiemelt feladatának tartja a törvényalkotás feletti alkotmányos kontroll gyakorlását, valamint továbbra is minden tőle telhetőt megtesz a természeti környezet védelme, a jövő nemzedékek iránti felelősségvállalás társadalmi szintű megerősítése, a magyar értékek és magyar érdekek következetes nemzetközi képviselete érdekében. → december 22.